

การศึกษาคำศัพท์ทหารในภาษาเขมร

โดย

เรือตรีจุติพงษ์ มะลิซ้อน

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาเขมรศึกษา

ภาควิชาภาษาตะวันออก

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2552

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

การศึกษาคำศัพท์อาหารในภาษาเขมร

โดย

เรือตรีจตุพงษ์ มะลิซ้อน

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาเขมรศึกษา

ภาควิชาภาษาตะวันออก

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2552

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

THE STUDY OF KHMER MILITARY TERMS

By

Chutipong Malison

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

MASTER OF ARTS

Department of Oriental Languages

Graduate School

SILPAKORN UNIVERSITY

2009

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้การค้นคว้าอิสระเรื่อง “การศึกษาคำศัพท์
ทหารในภาษาเขมร” เสนอโดย เรือตรีจตุตพงษ์ มะลิซ้อน เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเขมรศึกษา

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ชินะตั้งกูร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กังวล คัชชิมา

คณะกรรมการตรวจสอบการค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ญัฐพล จันทรัมย์)

...../...../.....

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กังวล คัชชิมา)

...../...../.....

49106203: MAJOR: KHMER STUDIES
KEYWORD: KHMER / MILITARY TERMS

CHUTIPONG MALISON: A STUDY OF KHMER MILITARY TERMS.
INDEPENDENT STUDY ADVISOR: ASST. PROF. KANGVOL KHATSHIMA, Ph.D. 214 pp

The purpose of this study is to collect and study the characteristics of Khmer military terms. The resources used by the researcher came from government documents both in Thai and Khmer. Some were from the Thai Armed Forces and the Cambodian Armed Forces. The others were documents from bilateral meetings between Thailand and Cambodia, which were written in Thai, Khmer and English. And some were from interviews with Khmer soldiers from 2007-2008. The results found that there are 419 military terms, which can be grouped as follows.

1) Official terms. This category consists of 33 terms used in the Ministry of Defence, 20 terms used in the Royal Cambodian Armed Forces Headquarters, 28 terms used in the Royal Cambodian Army, 26 terms used in the Royal Cambodian Navy and 31 terms used in the Royal Cambodian Air Force. 2) Soldier titles. There were 57 terms found in this category. 3) Military ranks. There were 57 terms found in this category. 4) Military corps. There were 26 terms found in this category. 5) Soldier uniforms and tools. This category can be divided into uniform terms (11 terms were found), accessory terms (23 terms were found) and equipment terms (38 terms were found). 6) Weapons. This category found 34 terms. 7) Border Affairs terms. This category found 36 terms.

Regarding military terms in Khmer, it was found that most Khmer words were similar to Thai words, such as names of departments in the Royal Cambodian Armed Forces, soldier titles, military corps, military ranks, soldier uniforms and tools, weapons, and border affairs terms. The similarities may come from some Khmer words being borrowed from Pali and Sanskrit, but some of these words when used in Khmer had different meaning from Thai words and caused confusion for users. For example, military ranks for generals in Khmer and Thai both used words like “Tri” (ตรี), “Do” (โท), and “Ek” (เอก) to tell the rank of a general. When comparing the ranks of Khmer generals and Thai generals it was found that the term for “Brigadier General” is “Udom Seney Trey” (ឧត្តមសេនីយ៍ត្រី) in Khmer, which is the same level as “Pol Juttawa” (พลจัตวา) in Thai, but Thailand no longer uses this rank. The term for “Major General” which in Khmer is “Udom Seney To” (ឧត្តមសេនីយ៍តោ) is equal to “Pol Tri” (พลตรี) in Thai. “Lieutenant General” which in Khmer is “Udom Seney Ek” (ឧត្តមសេនីយ៍ឯក) is equal to “Pol Tho” (พลโท) in Thai. The term for “General” which in Khmer is “Neay Udom Seney” (នាយឧត្តមសេនីយ៍) is equal to “Pol Ek” (พลเอก) in Thai.

Concerning military terms, besides the use of Khmer terms and borrowed words from Pali and Sanskrit, it was also found that words have been borrowed from other languages, such as French. Borrowed words from French were mostly found in terms that related to technology and science, such as weapon terms, soldier uniforms and tools.

Department of Oriental Languages Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2009

Student's signature.....

Independent Study Advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

รายงานค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เนื่องด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กังวล ศัชชิวมา อาจารย์ที่ปรึกษาที่สละเวลาอันมีค่าให้แก่ผู้วิจัยในการตรวจทาน และแก้ไขข้อผิดพลาดต่างๆ และให้คำแนะนำมาโดยตลอด อันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้านี้ ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณกรรมการสอบอาจารย์ฉัฐพล จันทร์งามที่ได้ให้ข้อเสนอแนะต่างๆ ตลอดจนช่วยตรวจแก้จนสำเร็จเป็นรูปเล่มที่สมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาภาษาตะวันออกทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้อันเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณพระมหาปราโมทย์ แก้วนา พระฉลอง แสนดี และขอขอบคุณ Mr. Hunter I. Watson นางสาวปีพมา นาควรรณ ตลอดจนเพื่อนร่วมชั้นเรียนทุกๆ คน ที่ให้ความช่วยเหลือรวมทั้งคำแนะนำตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยได้ร่วมชั้นเรียนด้วย

ขอกราบขอบพระคุณอย่างยิ่งผู้ที่เปรียบดั่งเทียนส่องแสง และให้โอกาสในการศึกษาครั้งนี้ คือท่านพลตรีก้องพิทักษ์ วงศ์ดี (พ.อ.เอกชาติ วงศ์ดี) อดีตผู้อำนวยการกอง 10 ศูนย์รักษาความปลอดภัยกองบัญชาการกองทัพไทย ที่ได้ตระหนักถึงการพัฒนาการศึกษาของบุคลากรในหน่วยงาน เพื่อเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานให้ถูกต้องเหมาะสม และมีแบบแผนทางวิชาการมากขึ้น อันป็นุชนียบุคคลท่านนี้เป็นผู้ที่นำสรรเสริญอย่างยิ่งก็เนื่องด้วยความกรุณาที่ไม่ได้มีเพียงแต่ผู้วิจัยเท่านั้นที่ได้รับยังมีข้าราชการในหน่วยงานของท่านหลายคนต่างก็ได้รับการส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาจากท่านผู้นี้ในด้านต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานตามแต่ความสามารถของแต่ละบุคคล ซึ่งทั้งนี้ผู้ที่ได้รับประโยชน์สูงสุดจากวิสัยทัศน์ของท่านครั้งนี้ คือ กองทัพนั้นเอง ผู้วิจัยยังจดจำคำพูดที่ควรยึดถือเป็นแบบอย่างสำหรับผู้นำหน่วยของท่านไว้เสมอ “เดี๋ยวเราก็ไปแล้วหน้าที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งที่ผู้บริหารต้องทำ คือ ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายให้ได้เป็นอย่างดีเพื่อความคงอยู่ได้ของหน่วยงานและการขับเคลื่อนไปข้างหน้าได้อย่างภาคภูมิใจ”

สารบัญ

สารบัญ		หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย		ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ		จ
กิตติกรรมประกาศ		ฉ
สารบัญตาราง		ณ
สารบัญภาพ		ญ
บทที่		
1	บทนำ	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
	ขอบเขตของการศึกษา	3
	ขั้นตอนของการศึกษา	3
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
	ข้อตกลงเบื้องต้น	4
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
	สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการศึกษา	6
2	กองทัพแห่งชาติกัมพูชา	7
	ประวัติกองทัพ.....	7
	โครงสร้างกองทัพแห่งชาติกัมพูชา	12
	กระทรวงกลาโหม	13
	กองบัญชาการทหารสูงสุด	16
	กองทัพบก	18
	กองทัพเรือ	21
	กองทัพอากาศ	24
	สรุป	27
3	คำศัพท์ภาษาเขมรที่เกี่ยวข้องกับทหาร	29
	คำศัพท์ส่วนราชการ	30
	ตำแหน่งทางทหาร	56
	ยศทางทหาร	72

บทที่	หน้า
เหล่าทหาร	95
เครื่องแต่งกายและเครื่องใช้	101
อาวุธและยุทธโปกรณ์	118
คำศัพท์ที่ใช้ในกิจการชายแดน	128
4 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	135
สรุปผล	135
ข้อเสนอแนะ	140
บรรณานุกรม	141
ภาคผนวก	143
ภาคผนวก ก การถ่ายทอดเสียงและถ่ายทอดรูปอักษรเขมร	144
ภาคผนวก ข ตัวอย่างเอกสารบันทึกการประชุมร่วมระดับทวิภาคีไทย-กัมพูชา	150
ภาคผนวก ค ทำเนียบกำลังรบ	178
ภาคผนวก ง เครื่องหมายยศ	183
ภาคผนวก จ เครื่องหมายเหล่าทหาร หน่วยทหาร.....	202
ประวัติผู้วิจัย	214

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ตารางคำศัพท์ส่วนราชการในกระทรวงกลาโหม	30
2	ตารางคำศัพท์ส่วนราชการในกองบัญชาการทหารสูงสุดกัมพูชา	34
3	ตารางแสดงคำศัพท์ส่วนราชการในกองทัพบก	38
4	ตารางแสดงคำศัพท์ส่วนราชการในกองทัพเรือ	42
5	ตารางแสดงคำศัพท์ส่วนราชการในกองทัพอากาศ	47
6	ตารางคำศัพท์ตำแหน่งผู้บัญชาการสูงสุดทางทหาร	56
7	ตารางคำศัพท์ผู้บังคับบัญชาฝ่ายการเมือง	56
8	ตารางคำศัพท์ส่วนกำลังทหาร	57
9	ตารางคำศัพท์ฝ่ายบริหาร/อำนวยการ	60
10	ตารางคำศัพท์ส่วนกำลังรบ	62
11	ตารางคำศัพท์ตำแหน่งอื่นๆ ในส่วนของกำลังรบ/บริหาร อำนวยการ	67
12	ตารางคำศัพท์ยศทหารบกชั้นนายพล	72
13	ตารางคำศัพท์ยศทหารบกชั้นนายพัน	73
14	ตารางคำศัพท์ยศทหารบกชั้นนายร้อย	74
15	ตารางคำศัพท์ยศทหารบกชั้นจ่านายสิบ	74
16	ตารางคำศัพท์ยศทหารบกชั้นนายสิบ	75
17	ตารางคำศัพท์ยศทหารบกชั้นพลทหาร	75
18	ตารางคำศัพท์ยศทหารเรือชั้นนายพลเรือ	78
19	ตารางคำศัพท์ยศทหารเรือชั้นนายนาวา	78
20	ตารางคำศัพท์ยศทหารเรือชั้นนายเรือ	79
21	ตารางคำศัพท์ยศทหารเรือชั้นพันจ่าทหารเรือ	80
22	ตารางคำศัพท์ยศทหารเรือชั้นจ่าทหารเรือ	80
23	ตารางคำศัพท์ยศทหารเรือชั้นพลทหาร	80
24	ตารางคำศัพท์ยศทหารอากาศชั้นนายพล	82
25	ตารางคำศัพท์ยศทหารอากาศชั้นนาวาอากาศ	83
26	ตารางคำศัพท์ยศทหารอากาศชั้นนายเรืออากาศ	83
27	ตารางคำศัพท์ยศทหารอากาศชั้นพันจ่าอากาศ	84
28	ตารางคำศัพท์ยศทหารอากาศชั้นจ่าอากาศ	84

ตารางที่		หน้า
29	ตารางคำศัพท์ยศทหารอากาศชั้นพลทหาร	85
30	ตารางคำศัพท์อื่นๆ ที่ใช้เรียกยศทางทหารของกัมพูชา	87
31	ตารางคำศัพท์หน่วยงานเหล่าทหาร	95
32	ตารางคำศัพท์เครื่องหมายเหล่าทหารและเครื่องหมายแสดงความสามารถ	97
33	ตารางคำศัพท์เครื่องแบบทหาร	101
34	ตารางคำศัพท์เครื่องประกอบกระดองต่างๆ	104
35	ตารางคำศัพท์เครื่องสนาม	107
36	ตารางคำศัพท์อาวุธประเภทปืนและระเบิด.....	118
37	ตารางคำศัพท์ประเภทยานรบ	121
38	ตารางคำศัพท์ที่ใช้ในกิจการชายแดน	128

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	โครงสร้างส่วนราชการในกองทัพกัมพูชา	12
2	การจัดส่วนราชการภายในกระทรวงกลาโหม	13
3	โครงสร้างการจัดกำลังของกองบัญชาการทหารสูงสุด	16
4	โครงสร้างกองทัพบก	19
5	โครงสร้างกองทัพเรือ	22
6	โครงสร้างกองทัพอากาศ	25

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศกัมพูชามีชื่อเรียกเป็นทางการว่า พระราชอาณาจักรกัมพูชา ตั้งอยู่กลางภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีพรมแดนทิศเหนือติดกับประเทศไทย (จังหวัดอุบลราชธานี ศรีสะเกษ สุรินทร์ และบุรีรัมย์) รวมถึงลาว ทิศตะวันออกติดเวียดนาม ทิศตะวันตกติดประเทศไทย (จังหวัดสระแก้ว จันทบุรี และตราด) และทิศใต้ติดอ่าวไทย มีพื้นที่ทั้งหมด 181,035 ตารางกิโลเมตร หรือมีขนาดประมาณ 1 ใน 3 ของประเทศไทย เส้นเขตแดนโดยรอบประเทศยาวประมาณ 2,000 กิโลเมตร โดยมีเส้นเขตแดนติดต่อกับประเทศไทยยาว 798 กิโลเมตร¹

กัมพูชาเป็นประเทศเพื่อนบ้านของไทย ที่มีเขตแดนทั้งทางบกและทางทะเลติดต่อกัน ตามบริเวณแนวชายแดน ประชาชนของทั้งสองประเทศเดินทางไปมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อพบปะญาติพี่น้อง ค้าขาย และดำเนินธุรกิจด้านต่าง ๆ เป็นผลทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม และส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของทั้งสองประเทศ นอกจากนี้ การที่มีพรมแดนร่วมกันส่งผลให้เกิดปัญหา เรื่องเขตแดน และปัญหาอาชญากรรม ต่างๆ เช่น การโจรกรรมทรัพย์สิน การจับคนไทยเพื่อเรียกค่าไถ่ แรงงานต่างด้าวลักลอบเข้าเมือง การลักลอบค้ารถยนต์ /จักรยานยนต์ข้ามแดน การลักลอบค้าโค กระบือ ยาเสพติด และ อาวุธสงคราม เป็นต้น ซึ่งทั้งสอง ประเทศ ได้จัดตั้งคณะกรรมการร่วมกัน เพื่อแก้ไขปัญหาและ สามารถหาข้อยุติได้ในระดับหนึ่ง ซึ่งคณะกรรมการร่วมที่เป็นกลไกในการร่วมมือและประสานงานทวิภาคีไทย – กัมพูชา มี 5 คณะ² ได้แก่

1. คณะกรรมการว่าด้วยความร่วมมือไทย – กัมพูชา (JOINT COMITEE : JC) มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของทั้งสองประเทศเป็นประธานร่วม

2. คณะกรรมการชายแดนทั่วไป (GENERAL BORDER COMITEE : GBC) มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมของทั้งสองฝ่ายเป็นประธานร่วม

¹ กรมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้, ราชอาณาจักรกัมพูชา [ออนไลน์], เข้าถึงเมื่อ 10 ตุลาคม 2550. เข้าถึงได้จาก <http://mfa.go.th/web/2386/>

² ศูนย์รักษาความปลอดภัย, ราชอาณาจักรกัมพูชา. (กรุงเทพฯ : ศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการทหารสูงสุด, 2549), 17-18.

3. คณะกรรมการรักษา ความสงบเรียบร้อยตามแนวชายแดน (BORDER PEAC KEEPING COMITEE : PBKC) มีผู้บัญชาการทหารสูงสุดของทั้งสองฝ่ายเป็นประธานร่วม

4. คณะกรรมการเขตแดนร่วม (JOINT BOUNDARY COMITEE : JBC) มีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศเป็นประธานร่วมฝ่ายไทย และนายวา กิม ฮง ที่ปรึกษาสมเด็จฯ เช่น นายกรัฐมนตรีกัมพูชาเป็นประธานร่วมฝ่ายกัมพูชา

5. คณะกรรมการชายแดนส่วนภูมิภาค (REGIONAL BORDER COMITEE : RBC) มีแม่ทัพภาคในพื้นที่ชายแดนของทั้งสองฝ่ายเป็นประธานร่วม

ประเทศไทยและกัมพูชามีความสัมพันธ์ในฐานะประเทศเพื่อนบ้านที่มีพรมแดนติดกัน มีการแลกเปลี่ยน การเยือนระหว่างผู้ นำรวมทั้งเจ้าหน้าที่ระดับต่าง ๆ ของไทย –กัมพูชาอย่างต่อเนื่อง (ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ความสัมพันธ์ของทั้งสองประเทศ) เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น สร้างความร่วมมือ และประสานการปฏิบัติงานทั้งระดับประเทศและระดับท้องถิ่น ในการลงทุน และการพัฒนาให้ความรู้แก่บุคลากร และการร่วมมือกันจัดการในเรื่องทรัพยากรที่มีอยู่นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดเพื่อพัฒนาประเทศทั้งไทย-กัมพูชา

กองทัพของทั้งสองประเทศมีหน้าที่ในการร่วมมือ และประสานงานกันในการกิจต่าง ๆ ที่จำเป็น เช่น คณะกรรมการต่าง ๆ นอกจากนี้กองทัพไทยยังให้ความช่วยเหลือในด้านการศึกษา และจัดศึกษาครูงานด้านต่าง ๆ ให้แก่บุคลากรของกองทัพกัมพูชา ตามการขอความร่วมมือของฝ่ายกัมพูชา รวมไปถึงการศึกษา ครูงาน แลกเปลี่ยนกันระหว่างกองทัพทั้งสอง ประเทศ การฝึกอบรมให้กับบุคลากรของกองทัพกัมพูชา ที่ผ่านมานั้นจะจัดการฝึกอบรมในประเทศไทย ใช้บุคลากรในการฝึกเป็นคนไทย และใช้ทั้งภาษาไทย ภาษาเขมร เป็นภาษาสื่อสารในการดำเนินการฝึกอบรม โดยผ่านเจ้าหน้าที่ล่ามคนไทย ซึ่งการฝึกอบรมในแต่ละครั้งก็จะประสบปัญหาบ้างพอสมควร เนื่องจาก เนื้อหาที่อบรมส่วนใหญ่ มีคำศัพท์ทางทหารอยู่มาก ทำให้เกิดความเข้าใจ ลาดเคลื่อนในเนื้อหา เนื่องจากคำศัพท์ที่ใช้ในทางทหาร ทั้งที่เป็นภาษาไทยและภาษาเขมร เป็นคำศัพท์ที่บัญญัติขึ้นมาเพื่อใช้เฉพาะทาง หรือเฉพาะวงการ นอกจากนี้ คำศัพท์ภาษาเขมรมีทั้งที่เป็นคำยืมจากภาษาอื่น ๆ เช่น บาลี –สันสกฤต และคำศัพท์ที่ได้จากการยืม หรือทับศัพท์ภาษาฝรั่งเศส และภาษาอังกฤษ จึงทำให้เจ้าหน้าที่ล่ามที่รู้ภาษาเขมร แต่ยังไม่มีความชำนาญในการใช้ภาษาเขมรที่เกี่ยวข้องกับทางทหารปฏิบัติงานได้ช้าลง เนื่องจากต้องสร้างความเข้าใจใน ความหมายของคำศัพท์ร่วมกันระหว่างผู้ฝึก ล่าม และผู้รับการฝึกอบรม

จากปัญหานี้ผู้วิจัย³ ได้เล็งเห็นความสำคัญของ คำศัพท์ เขมรที่ใช้ใน ทางทหาร ว่าเป็น สิ่งจำเป็นที่จะต้องศึกษา เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ในการดำเนินการความร่วมมือไทย –กัมพูชา ไม่ว่าจะเป็นการประชุมหารือ หรือการแลกเปลี่ยน การศึกษาดูงานของบุคลากรทั้งสอง ประเทศ ทั้งยังเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจที่ ใ้ คว้ารู้คำศัพท์ภาษา เขมรที่เกี่ยวข้อง กับทางทหาร ตลอดจนเป็นการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจอันดีระหว่าง ไทย-กัมพูชาด้วย โดยการ ศึกษาในครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายที่จะรวบรวมคำศัพท์ภาษาเขมรที่ใช้ใน ทาง ทหาร เพื่อศึกษาด้านความหมาย และความเหมาะสมในการใช้คำศัพท์ พร้อมทั้งเสนอภาพประกอบ ของคำศัพท์บางคำเพื่อความชัดเจน เช่น เครื่องหมายยศ เครื่องหมายเหล่า เป็นต้น

ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อรวบรวมและศึกษาความหมายของคำศัพท์ทางทหารของประเทศกัมพูชา

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษานี้ จะศึกษาคำศัพท์ภาษาเขมรที่ใช้ในราชการทหารของประเทศกัมพูชา ที่ ปรากฏในเอกสารที่เกี่ยวข้องและจากการสัมภาษณ์ทหารกัมพูชาในช่วงปี พ.ศ. 2550-2551

ขั้นตอนของการศึกษา

1. การเก็บข้อมูล

1.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร บุคคล และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.2 รวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางราชการทั้งภาษาไทยและเขมรที่ได้จากกองทัพ ไทย และกัมพูชา ตลอดจนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประชุมทวิภาคีระหว่างไทย-กัมพูชา ทั้ง ภาษาไทย เขมร และอังกฤษ

1.3 รวบรวมข้อมูลคำศัพท์ทางทหารและส่วนราชการในกองทัพกัมพูชา จากการ สัมภาษณ์ โดยผู้ศึกษาได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ให้ข้อมูลจากประเทศกัมพูชา ดังนี้

1.3.1 เป็นนายทหาร/รับราชการมาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี

1.3.2 เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจอันดีในแบบแผนการปฏิบัติ และธรรมเนียม

ทหารของประเทศกัมพูชา

³ นายทหารประจำศูนย์รักษาความปลอดภัย (กอง 10) ศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการ กองทัพไทย

ข้อมูลรายละเอียดเบื้องต้นของผู้ให้สัมภาษณ์

1. พลจัตวา นวน สัตยา หัวหน้าฝ่ายวางแผนและโครงการ กระทรวงกลาโหม
กัมพูชา
2. พันตรี คำ สอม โบร์ นายทหารฝ่ายประสานงานระหว่างประเทศ หน่วยรักษา
ความปลอดภัย สมเด็จพระนเรศวรมหาราช นครพนม
3. ร้อยเอก แสม เลือด นายทหารประจำกรมเคมีศาสตร์ กองบัญชาการทหาร
สูงสุดกองทัพกัมพูชา
4. ร้อยตรี ฮั่ว อาน ล่าม ประจำสำนักงาน ผู้ช่วยทูตทหารไทย ประจำกรุง
พนมเปญ ประเทศกัมพูชา

1.4 ถ่ายบันทึกภาพเพื่อใช้ในการอธิบายบางคำศัพท์ที่ควรใช้ภาพ ประกอบ เช่น ยศ
และเครื่องหมายยศ เครื่องหมายเหล่า เป็นต้น

2. วิเคราะห์ข้อมูลคำศัพท์ทางทหารและจัดกลุ่มคำศัพท์
3. ตรวจสอบข้อมูลที่สงสัยกับผู้ออกข้อมูล
4. เรียบเรียงลำดับเนื้อหาข้อมูล
5. สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบและเข้าใจความหมายของคำศัพท์ทางทหารของกัมพูชาตลอดจนสามารถเปรียบเทียบ
ใช้คำศัพท์บางคำที่มีหน้าที่และความหมายที่คล้ายกันระหว่างของไทย-กัมพูชาได้
2. เป็นประโยชน์และเป็นการเพิ่มพูนความรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ทหาร ตำรวจ เจ้าหน้าที่ฝ่าย
พลเรือนไทย ที่มีหน้าที่ประสานงานกับฝ่ายกัมพูชา ตลอดจนนักศึกษาและประชาชนทั่วไปที่สนใจ

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. การศึกษาคำศัพท์ทหารภาษาเขมรในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ยึดถือจากเอกสารซึ่ง
ประกอบด้วยหนังสือ และบันทึกการประชุมระดับทวิภาคีไทย-กัมพูชา เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับทาง
ทหารกัมพูชา และการสัมภาษณ์ทหารกัมพูชา เท่าที่สามารถให้สัมภาษณ์ได้ โดยที่ไม่เป็น การ
กระทบกระเทือนต่อกองทัพเป็นหลัก
2. ชื่อเฉพาะของ กัมพูชาที่ปรากฏในการศึกษาครั้งนี้ จะเขียน ตามการออกเสียง ภาษา
เขมร เช่น ราชอาณาจักร (เตีย บัญ) แต่สำหรับชื่อบุคคลที่เป็นที่รู้จักกัน ดียู่แล้ว จะเขียนตามความนิยม

หรือที่รู้จักและคุ้นเคยกันดีอยู่แล้ว เช่น สุน แชน เป็นเสี้ย งอ่านตามภาษาเขมร แต่คนไทยคุ้นเคยกันดีกับชื่อสุน เชน

3. ในการถ่ายทอดเสียงคำ ศัพท์ภาษาเขมร ผู้ศึกษาได้ยึด ตามระบบของ Franklin E. Haffman⁴ ซึ่งได้ให้รายละเอียดไว้ในภาคผนวก ก (หน้า 144)

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการศึกษาคำศัพท์อาหารของประเทศกัมพูชาไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดทำไว้ แต่มีเอกสารที่กล่าวถึงลักษณะที่เกี่ยวข้องกับ ทางทหารทั่วไป กัมพูชา ซึ่งจะใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ มีดังนี้

1. เอกสารภาษาเขมรที่พิมพ์เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับทางทหาร

1.1 หนังสือเครื่องแบบกองโยธพลเขมรภูมินท์ ฅกสณณาธกษเวยาธตลเฮยรภูยิธู โดยกระทรวงกลาโหมกัมพูชา เนื้อหากล่าวถึงลักษณะและรูปแบบของเครื่องแบบ ยศ เครื่องหมาย และการแต่งกายของทหารทุกเหล่าทัพของประเทศกัมพูชา

1.2 ป้องกันพระราชอาณาจักรกัมพูชา สันตีสูข และการพัฒนา การถารประธาณาณาช กฤษกษุณา สลีสุขอ และการหกริวสุธูธู เป็นหนังสือปกขาว (white paper) ซึ่งจัดทำโดยกระทรวงกลาโหมกัมพูชา เพื่อเผยแพร่ให้กับประชาชนภายในประเทศ และประเทศต่างๆ ได้รับ ทราบ ถึง บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของกองทัพ ตลอดจนวิสัยทัศน์ และยุทธศาสตร์ของกองทัพ กัมพูชาในการที่จะพัฒนาประเทศและความสัมพันธ์กับนานาชาติ

1.3 วิเวณา ยุทธศาสตร์ป้องกันชาติ วิเวธธายูธูสาฎฐการถารณาชาติ เป็นหนังสือปกขาว (white paper) ซึ่งจัดทำโดยกระทรวงกลาโหมกัมพูชา เพื่อเผยแพร่ให้กับประชาชนภายในประเทศและประเทศต่างๆ ได้รับทราบถึงบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของกองทัพ ตลอดจนวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ของกองทัพกัมพูชาในการที่จะพัฒนาประเทศและความสัมพันธ์กับนานาชาติ

⁴ อุไรศรี วรรษะริน , “หลักการคำแปลในภาษาเขมรปัจจุบัน ,” ใน ประชุมอรรถบทเขมรรวมบทความวิชาการของศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร. อุไรศรี วรรษะริน (กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง , 2545. พิมพ์เนื่องในงานพระราชทานเพลิงศพศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร . อุไรศรี วรรษะริน ตุลาคม 2545), 201-205.

⁵ ทรูฐการถารณาชาติ. ฅกสณณาธกษเวยาธตลเฮยรภูยิธู (ฐัถเถย: ทรูฐการถารณาชาติ, ๑๙๙๘).

⁶ ทรูฐการถารณาชาติ. การถารประธาณาณาช กฤษกษุณา สลีสุขอ และการหกริวสุธูธู (ฐัถเถย: ทรูฐการถารณาชาติ, ๒๐๐๐).

⁷ ทรูฐการถารณาชาติ. วิเวธธายูธูสาฎฐการถารณาชาติ (ฐัถเถย: ทรูฐการถารณาชาติ, ๒๐๐๒).

บทที่ 2

กองทัพแห่งชาติกัมพูชา

ประวัติกองทัพ

กองทัพแห่งพระราชอาณาจักรกัมพูชา (The Royal Cambodian Armed Force : RCAF) เดิมเรียกว่า Force Armées Royales Khmères (FARK) ได้รับการจัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2496 ตามอนุสัญญาระหว่างฝรั่งเศสและกัมพูชา อันเป็นผลมาจากการยุติการเป็นประเทศอาณานิคม (Colony) หรือดินแดนในอาณัติ (Protectorate) ของฝรั่งเศส ภายใต้การกำหนดบทบาทและนโยบายของ FARK เนื่องด้วยพันธกิจในการรับรองอธิปไตย ความมั่นคงของชาติ สถาบันพระมหากษัตริย์ การเคารพต่อกฎหมาย และการป้องกันราชอาณาจักรกัมพูชา ด้วยจำนวนกำลังพลที่น้อยกว่า 35,000 นาย FARK จึงได้มีการจัดหน่วยทางทหารในระดับกองพัน โดยอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของผู้บัญชาการทหารสูงสุดของกองทัพ กัมพูชาซึ่งในสมัยนั้น สมเด็จจันโรดม สีหนุ ได้ตัดสินใจรวบตำแหน่งประมุขของรัฐ และผู้นำในการบริหารประเทศให้อยู่ตำแหน่งเดียวกัน โดยดำรงตำแหน่งเป็นผู้นำแห่งรัฐ (Chife of State)¹

สถานการณ์ทางทหารได้มีการเปลี่ยนแปลงไป อย่างมากภายหลังการปฏิวัติในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2513 ซึ่งเป็นการรัฐประหารโค่นล้มอำนาจของสมเด็จจันโรดม สีหนุ โดยนายพลลอน นอล-เจ้าชายสิริมาตะ (Gen. Lon nol – Prince Sirimatak) โดยได้รับการสนับสนุนจากสหรัฐอเมริกา ภายใต้การปกครองแบบสาธารณรัฐเขมร FARK ได้ถูกเรียกในชื่อใหม่ว่า กองทัพแห่งชาติ เขมร (Khmer National Armed Forces หรือ Force Armées National Khmèr : FANK) ต่อมาเมื่อกัมพูชาเริ่มเข้าสู่สงครามเวียดนามอย่างจริงจัง และเพื่อเป็นการสนองตอบต่อการประกาศภาวะฉุกเฉินของรัฐบาล (ซึ่งในสมัยนั้นมีกลุ่มต่อต้านรัฐบาลหลายกลุ่ม) ขนาดของ FANK ได้รับการขยายขึ้นเพื่อให้มีจำนวนกำลังพลทางทหารประมาณ 200,000 นาย โดยจัดเป็นกองพล กองพลน้อยต่างๆ ซึ่งทุกหน่วยจะอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาและความคุมของประธานาธิบดี นายพลลอน นอล

¹ เขียน ชีววิทย์ และสุณัย ผาสุก, กัมพูชา ประวัติศาสตร์ สังคม เศรษฐกิจ ความมั่นคง การเมือง และการต่างประเทศ (กรุงเทพฯ: สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543), 106.

ด้วยกระแสจากกลุ่มชาตินิยมที่ต่อต้านการแทรกแซงของอเมริกา และกลุ่มที่นิยมสมเด็จ
นโรดม สีหนุ โดยการช่วยเหลือ จากจีน และคอมมิวนิสต์เวียดนาม ภายใต้การนำของ
เขมรแดงสามารถ โค่นล้มรัฐบาลของนายพลลอน นอล ได้สำเร็จ ภายหลังจากล่มสลายของ
การปกครองในรูปของสาธารณรัฐ เขมร (Khmer Republic Regime) ในเดือนเมษายน พ.ศ. 2518
เขมรแดงได้จัดตั้งกองกำลังทางทหาร ขึ้นใหม่ที่เรียกว่า กองทัพแห่งชาติกัมพูชาประชาธิปไตย
(The National Army of Democratic Kampuchea : NADK) ประกอบด้วยนักรบเขมรแดง NADK
ซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมและบังคับบัญชาของเสนาธิการทหาร (รัฐบาลกัมพูชาในสมัยนั้นอยู่ภายใต้
การนำของพล พต)

ภายหลังจากเข้าแทรกแซงของกองกำลังเวียดนามในเดือนมกราคม พ.ศ. 2522 กองกำลัง
ติดอาวุธ นำโดย เฮง สำรินร่วมกับกองทัพเวียดนาม ทำการโค่นล้มรัฐบาลเขมรแดงส่งผลให้ระบอบ
การปกครองของเขมรแดงล่มสลาย มิติทางความมั่นคง ได้เกิดขึ้นในกัมพูชาอีกครั้ง โดยกองทัพ
ปฏิวัติประชาชนชาวกัมพูชา (The Kampuchean People's Armed Force : CPAF) ซึ่งเป็นกองทัพที่
ได้รับการจัดตั้ง โดยรัฐบาลพนมเปญ และเป็นรัฐบาลที่ได้รับการอุปถัมภ์จากเวียดนาม ก็ได้ถูกสร้าง
ขึ้นมาใหม่² องค์การทหารใหม่นี้ได้รับการพัฒนาหน่วยการจัดตั้งจากกองพันไปเป็นกองพล

ในช่วงระยะเวลาที่ กองทัพปฏิวัติประชาชนชาวกัมพูชาบริหารประเทศอยู่นั้น ขบวนการ
ต่อต้านเวียดนามต่าง ๆ ก็ได้รับการ จัดตั้งขึ้น เช่นเดียวกัน ตลอด พื้นที่แนวชายแดนกัมพูชา -ไทย
นอกจากกองกำลังที่เหลือของ NADK แล้ว กองกำลังต่อต้าน (Resistance Force) ที่ไม่ใช่
คอมมิวนิสต์อีกสองกลุ่ม ได้แก่ กองกำลังติดอาวุธ แนวร่วมปลดปล่อยแห่งชาติเขมร (The Khmer
People's National Liberation Armed Force : KPNLAF) ซึ่งนำโดย นายซอน ซาน และกองทัพ
แห่งชาติเพื่อชาวเขมรอิสระ (Armées Nationale Pour khmèr Independent : ANKI) ซึ่งเดิมเรียกว่า
(Armées Nationale Sihanoukist : ANS) เป็นกองกำลังที่มีความจงรักภักดีต่อสมเด็จนโรดม สีหนุ ก็
ได้ถูกจัดตั้งขึ้นด้วย³ วิวัฒนาการทางการทหารของทั้งสองขบวนการสุดท้าย ยังคงมีรูปแบบการ
จัดลักษณะเช่นเดียวกันกับกลุ่มติดอาวุธขนาดย่อมทั่วไป และได้พัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ จนไปเป็นกองพล

สืบเนื่องมาจากอิทธิพลของการ แข่งขันทางด้านอุดมการณ์ ในช่วงสงครามเย็น (Cold
War's ideological contest) และการแทรกแซงจากประเทศมหาอำนาจ ทำให้กัมพูชาต้องประสบกับ
ความยากลำบากอันนำพากัมพูชาไปสู่ความหายนะ ท่ามกลางสภาพแวดล้อมที่ไม่มั่นคง สภาการณ์
เช่นนี้ได้ดำเนินเรื่อยมาอีกกว่า 20 ปี นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2513 ต่อมาสถานการณ์ต่างๆ ได้รับการแก้ไข
ให้ดีขึ้นด้วยข้อตกลงสันติภาพ (Peace Accords) ซึ่งกลุ่มติดอาวุธต่างๆ ได้มีการพร้อมใจกันจัดทำ

² เรื่องเดียวกัน, 110.

³ เรื่องเดียวกัน, 113.

ขึ้นที่กรุงปารีส เมื่อวันที่ 23 ตุลาคม พ.ศ. 2534 ต่อมากองกำลังติดอาวุธที่ถูกต้องตามกฎหมาย ที่ชื่อว่า (กองโยธพลเชมรภูมินท์) (Royal Cambodian Armed Force : RCAF) ก็ได้รับการจัดตั้งขึ้นในปี 2536 หลังจากที่ได้มีการจัดตั้งรัฐบาลที่ มาจากการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2536 โดยมีการผนวกกองกำลังติด อาวุธจากพรรคต่าง ๆ เข้าร่วมกับกองกำลังติด อาวุธแห่งชาติ (ยกเว้น กองกำลังติดอาวุธ ของ NADK) ซึ่งได้แก่ กองกำลังติด อาวุธจาก กองทัพประชาชนกัมพูชา (CPP) กองทัพชาติกัมพูชาเอกราช (ANKI) และ กองทัพแนวร่วมปลดปล่อยประชาชนกัมพูชา (KPNLF) กองกำลังต่างๆ เหล่านี้ได้มาสนธิกำลังเป็นกองกำลัง หนึ่งเดียว เมื่อวันที่ 14 ก.ค. 2536 ซึ่งเป็นผลให้จำนวนกองทัพในขณะนั้นมีจำนวน กำลังพล 90,000 นาย จากพุนจีนเปค 22,000 นาย และจากแนวร่วมปลดปล่อยประชาชนกัมพูชาจำนวน 17,000 นาย โดยกองทัพประชาชนกัมพูชามีจำนวน 7 กองพล 3 กองพลน้อย และ 4 กองพัน ส่วนกองทัพชาติกัมพูชาเอกราช มีจำนวน 5 กองพล และ 3 กองพัน และกองทัพแนวร่วมปลดปล่อยประชาชนกัมพูชามีจำนวน 6 กองพล 3 กองพลน้อย และ 1 กองพัน รวมมี 18 กองพล 6 กองพลน้อย และ 8 กองพัน กองกำลังเหล่านั้นได้ถูกจัดใหม่เป็น 12 กองพล 9 กองพลน้อย และ 4 กองพัน เพื่อให้การบริหารกองทัพ เป็นไปตามเป้าหมาย และสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ผู้บัญชาการร่วม กองทัพแห่งชาติ กัมพูชา⁴ ได้รับการแต่งตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2537 โดยมีสมเด็จพระนโรดม รณฤทธิ์ และ สมเด็จพระสุณ เซน ดำรงตำแหน่งร่วมกัน⁵

เพื่อที่จะยุติปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับความมั่นคง ภายใน รัฐบาลกัมพูชา ได้ริเริ่มดำเนิน นโยบายผลประโยชน์ที่เท่าเทียมกัน (Win Win Policy)⁶ เมื่อกลางปี 2538 โดยจุดประสงค์ของ นโยบายดังกล่าวก็เพื่อยุติวิกฤตการณ์ด้านความมั่นคงภายในประเทศ ด้วยความพยายามสร้างความปรองดอง และ ความสามัคคีของคนในชาติ โดยอยู่ภายใต้ ระบอบ การปกครอง แบบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข นโยบายผลประโยชน์ที่เท่าเทียมกัน (Win Win Policy) ของนายกรัฐมนตรี สมเด็จพระสุณ เซน สามารถ ประสบความสำเร็จ ลงได้ เมื่อกองกำลังติด อาวุธเขมรแดง (NADK) ได้ถูกยุบและสนธิเข้ากับกองทัพแห่งชาติกัมพูชา (RCAF) ในปลายปี 2541 ซึ่งเหตุการณ์นี้ได้รับการบันทึกไว้ในประวัติศาสตร์ว่าเป็นการ ยุติบทบาทขององค์กรต่างๆ ทางด้านการเมือง และกองกำลังติดอาวุธ การของเขมรแดงจนหมดสิ้น พื้นที่ต่างๆ ที่เคยอยู่ภายใต้

⁴ ภาษาเขมร เรียกว่า สบผลุเชบตูกา ผู้บัญชาการร่วม

⁵ หัถีกษเวาตถกตเวเฮมภูยิสฐ (ผู้แทน: กษเวาตถกตเวเฮมภูยิสฐ, ny.), 25. (Memo)

⁶ สเวาตตย ญู: ญู: ซึ่งมีความหมายว่า ชนะ ชนะ เป็นนโยบายเพื่อการปรองดองของรัฐบาล สมเด็จพระสุณ เซน นายกรัฐมนตรี โดยนโยบายนี้ได้ส่งผลให้กองกำลังติดอาวุธเขมรแดงได้เข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของกองทัพแห่งชาติกัมพูชา Royal Cambodian Armed Forces

อิทธิพลของกลุ่มติดอาวุธเขมรแดงก็ตก อยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐ บาล และมีกองกำลัง ติดอาวุธที่ ถูกต้องตามกฎหมายเพียงหนึ่งเดียว คือกองทัพแห่งชาติกัมพูชาหรือที่เรียกว่ากอง โยธพลเขมรภูมินที่

สืบเนื่องจากสถานการณ์ความมั่นคงภายในกัมพูชาดีขึ้นเป็นลำดับ ส่งผลให้ RCAF ต้อง ดำเนินการปฏิรูป ด้านต่างๆ ของตนให้สอดคล้องกับแนวทางการ เมืองของรัฐบาล แนวทางเหล่านี้ บ่งชี้ให้กองทัพลดขนาด ลงถึงระดับที่ พอจะ ยอมรับได้ พร้อมทั้งเพิ่มขีดความสามารถและ การพัฒนาคุณภาพของกองทัพ ตามนโยบายที่รัฐบาล และกระทรวงกลาโ หมกัมพูชาได้ระบุไว้ใน สมุดปกขาวป้องกันพระราชอาณาจักรกัมพูชาปี 2543 ว่าจะลดกำลังทหารจำนวน 50,000 คน⁸ ซึ่ง ในจำนวนดังกล่าวนี้ ส่วนใหญ่จะป็นทหารประจำจังหวัด ให้ได้ภายในปี 2546⁹ โดยกำหนดเป็น ชั้นๆ ชั้นละ 1 ปี ปีละ 15,000 คน ซึ่งเมื่อปี 2544 กองทัพกัมพูชาสาม ารลดจำนวนกำลังทหาร ประเภทที่ 1 และประเภทที่ 2 ได้จำนวนถึง 15,000 คน แต่เมื่อถึงปี 2545 การปรับลดกำลังทหาร ได้หยุดชะงักลง เนื่องจากประสบกับความยากลำบาก จำนวนทหารอีก 15,000 คน จึงยังไม่ได้ ทำการปลดจากกองทัพแต่อย่างใด¹⁰ ปัจจุบันสถานการณ์การปรับ ิบลดกำลังทหารของกัมพูชาได้ยึด แนวทางการปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาล และกระทรวงกลาโหม โดยมีสาระสำคัญของขั้นตอน การปรับลดกำลังทหาร และการพัฒนาประสิทธิภาพของกำลังพลในกองทัพ เพื่อให้เป็นกองทัพ ที่มีขนาดความเหมาะสม และมีศักยภาพในการป้องกันพระราชอาณาจักร และพัฒนาประเทศ กัมพูชาในอนาคตดังนี้

1. การปรับลดขนาดของกองทัพ ภายในระยะเวลา 5 ปีข้างหน้า¹¹ ส่งผลกระทบโดยตรง กับการให้ออกจากราชการของทหารประเภทที่สอง อาศัยการดำเนินงาน ของรัฐ และนโยบาย เกี่ยวกับการปฏิรูปกองกำลังติดอาวุธของรัฐบาล โดยกระทรวงเศรษฐกิจและการคลัง ได้จัดการให้มี การออกจากราชการ ของทหารประเภทนี้อย่างเร่งด่วน มิฉะนั้น ปัญหานี้จะทำให้เกิดผลกระทบต่อ

⁷ The Ministry of National Defence, **History of Royal Cambodian Armed Forces** [Online], accessed 12 march 2009. Available from <http://www.mond.gov.kh/>

⁸ ในปี พ.ศ. 2541 กัมพูชามีทหารประจำการ 148,000 คน ทหารที่จะปลดประจำการตามโครงการ ขอความช่วยเหลือเป็นทหารธรรมดา 38,200 คน ทหารหญิง 1,200 คน ทหารพิการ 6,000 คน คู่สมรส 6,800 คน และทหารที่มีอาการป่วยเป็นประจำ 3,300 คน แสดงให้เห็นว่าทหารกองประจำการกองทัพกัมพูชามีบัญชี รายชื่อผู้กินเงินเดือนที่ไม่มีประสิทธิภาพในการรบอยู่มาก ผู้เชี่ยวชาญด้านกัมพูชาตั้งข้อสังเกตว่า ตัวเลขจำนวน ทหารนี้มีเกินจริง เนื่องจากมีบัญชีผี เพื่อเบิกเงินไปเข้ากระเป๋าผู้ที่มีอำนาจ ดู (เจียน ธีรวิทย์, 2543 : 123)

⁹ ក្រសួងការពារជាតិ, **ការពារព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា** (ភ្នំពេញ: ក្រសួងការពារជាតិ, ២០០០), ៥៩-៦០.

¹⁰ ក្រសួងការពារជាតិ, **វិវេចនាយុទ្ធសាស្ត្រការពារជាតិ** (ភ្នំពេញ: ក្រសួងការពារជាតិ, ២០០២), ១៤.

การจัดโครงสร้างกองทัพใหม่ และการพัฒนากำลังพล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจส่งผลกระทบต่อ การปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการเกณฑ์ทหาร

2. การกำหนดอย่างชัดเจนเกี่ยวกับ ขนาดของกองทัพ และกำลังพลทั้งหมดที่ยังจะคงไว้ ซึ่งถือว่าเป็นการดี กว่าการกำหนดจำนวนที่ต้องปรับลด เพื่อให้มีความสมดุลภายในการใช้งบประมาณของรัฐ สถานภาพทางเศรษฐกิจ และให้สอดคล้องกับนโยบาย การป้องกันประเทศ กองทัพแห่งชาติกัมพูชาต้องลดจำนวนกำลังพลทหาร 25 - 30 เปอร์เซ็นต์ให้ได้ในปี พ.ศ. 2553

3. กำหนดให้การออกจากราชการทหารของกองทัพ ต้องดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ไม่ว่าจะป็นนายทหารระดับนายพลก็ตาม นอกจากนี้ต้องหลีกเลี่ยงการเลือกปฏิบัติ

4. ทหารแต่ละนาย ต้องได้รับการฝึกฝนวิชาชีพ ตามความ ต้องการ หรือ จัดให้มีการสนับสนุนด้านต่างๆ เพื่อ สถานภาพความเป็นอยู่ที่ดี การอบรมฝึกฝนวิชาชีพสำหรับทหารที่ต้องออกจากกองทัพ รวมถึงส่งเสริมให้มีการพัฒนาความรู้ความชำนาญ ในการประกอบอาชีพ พร้อมทั้งช่วยผลักดันให้มีการสมัครใจลาออกก่อนถึงเวลาที่กำหนด (การลาออกก่อนเกษียณ อายุราชการ)

5. การลาออกก่อนเกษียณ อายุราชการนั้นเป็นไป ตามกฎหมายที่กำหนดไว้ โดยการส่งเสริมให้มีการลาออกก่อนเกษียณอายุราชการ

6. การตรวจสอบและพิจารณาอย่างละเอียดในเรื่องของการปรับเลื่อนยศนายทหารชั้นนายพล เพื่อให้มีนายทหารระดับนายพลน้อยลง หรือมีจำนวนนายทหารระดับสูงเท่าที่จำเป็น เพื่อรักษาสมดุลระหว่าง อัตรานายทหาร - พลทหาร แนวทางอื่นๆ ที่ถูกนำมาใช้ เช่น การให้ลาออกก่อนเกษียณ อายุราชการ ระงับการเลื่อนยศตามตำแหน่งหน้าที่ ให้มีการแต่งตั้งยศชั่วคราว หรือเกียรติยศสำหรับช่วงเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ทาง การเมือง ปรับเปลี่ยนหมุนเวียนหน้าที่ของนายทหาร เพื่อเพิ่มประสบการณ์ในกา รทำงาน สำหรับการปรับเลื่อนยศนั้นให้เป็นไปตามอนุสัญญา และห้วงการปรับเปลี่ยน

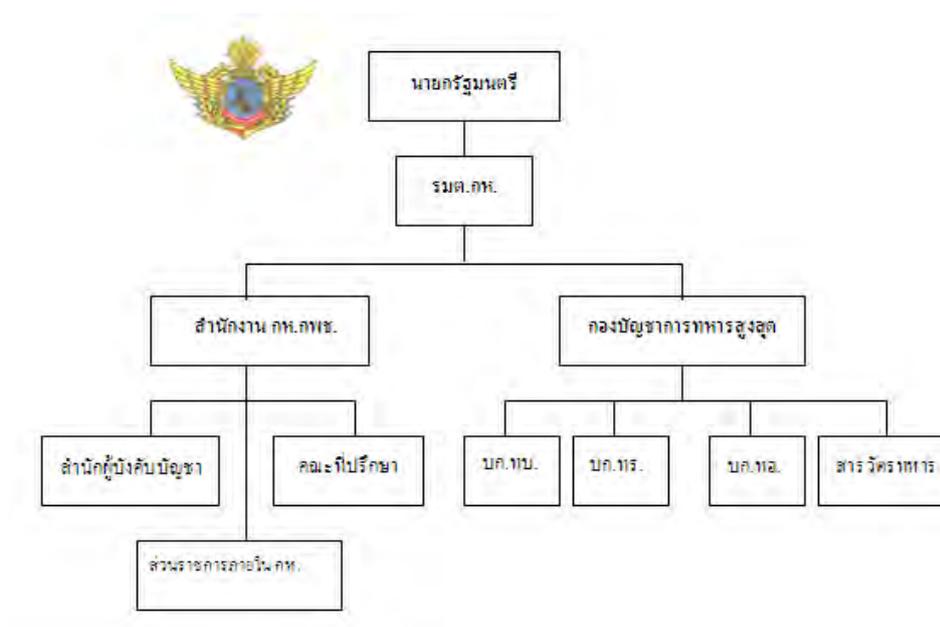
7. กองทัพแห่งชาติกัมพูชา จะพิจารณาทบทวนถึงความเท่าเทียมกันระหว่างทหารหญิง และทหารชาย ซึ่งหลักการสำคัญนี้จะก่อให้เกิดความ สมภาคกันสำหรับทหารภายในกองทัพ ภายใต้เงื่อนไขการคัดเลือก ตามความเหมาะสมในการการปฏิบัติหน้าที่ การเลื่อนฐานะ และการได้รับสิทธิประโยชน์

8. ระหว่างที่ต้องดำเนินการปรับลดกำลังในอนาคตนี เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายว่า ด้วยขนาดของกองทัพที่ต้องคงไว้ กองทัพแห่งชาติกัมพูชายังคงต้องการกำลังพลใหม่เพิ่มขึ้น นีก

10 เปรอร์เซ็นต์ ในปี พ.ศ.2553 ซึ่งเป็นปีที่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการเกณฑ์ทหาร และระบบกำลังสำรอง¹¹

โครงสร้างกองทัพแห่งชาติกัมพูชา

ภายหลังสถานการณ์ความ มั่นคงในกัมพูชาดีขึ้นเป็นลำดับ นับตั้งแต่ปี 2541 เป็นต้นมา กัมพูชาพยายามที่จะปรับปรุงกองทัพทั้งสามเหล่าให้มีระบบมากยิ่งขึ้น ในด้านสายการบริหาร การบังคับบัญชา กองทัพอยู่ภายใต้การควบคุมของกระทรวงกลาโหม ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการ และ รัฐมนตรีช่วยว่าการบังคับบัญชาสายงานด้านอำนวยการ ซึ่งจะต้องบริหารงานด้านการเงิน สวัสดิการ เสบียง อาวุธ ศาลทหาร ส่วนด้านการบังคับบัญชากำลังรบ มีกองบัญชาการสูงสุด และคณะเสนาธิการทหาร ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของเหล่าทัพต่าง ๆ เช่น กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ และกองราชอาวุธหัตถ์¹²

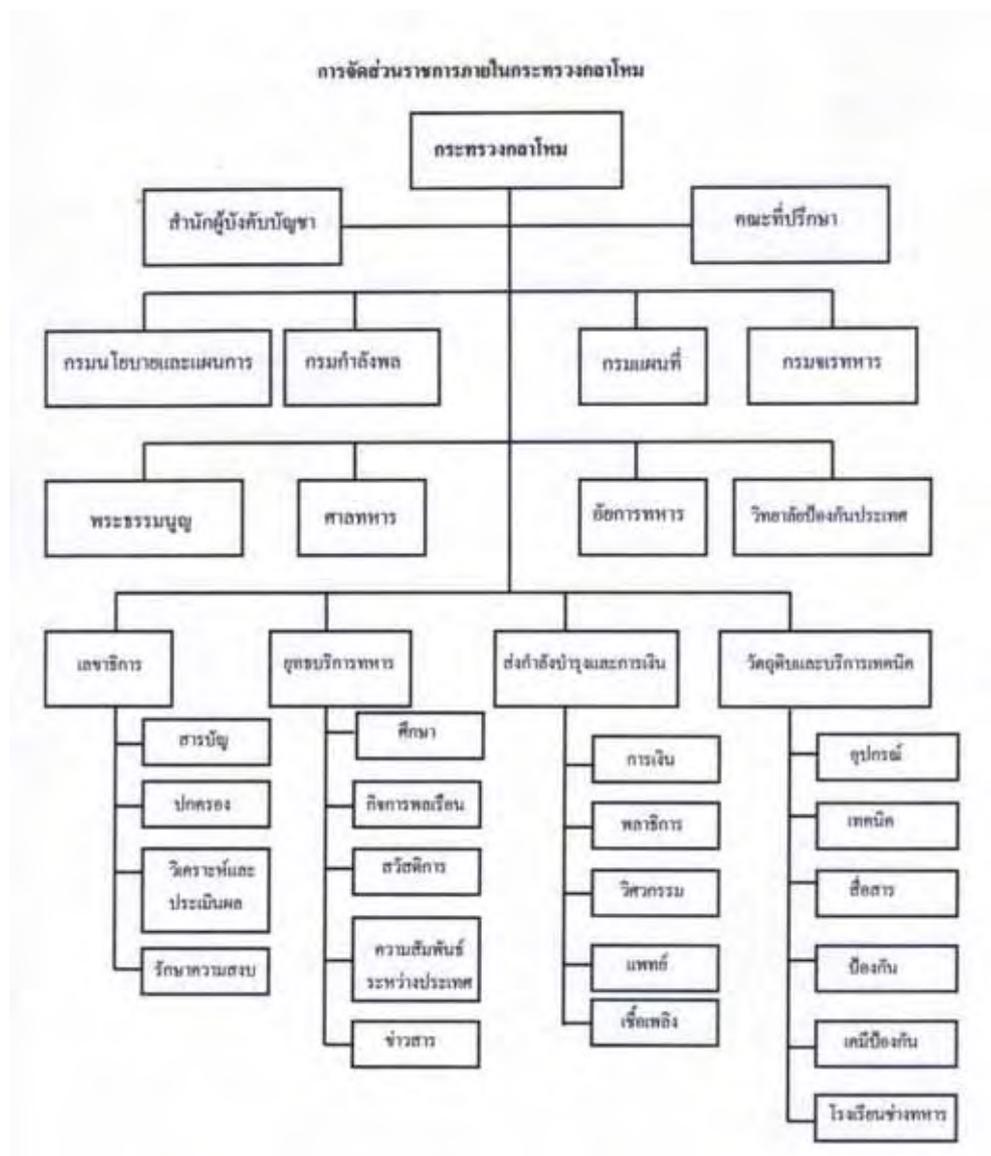
ภาพที่ 1 โครงสร้างส่วนราชการในกองทัพกัมพูชา

¹¹ ทรูทิงการตามชาติ, การตามประเภทตามทฤษฎี สกลีสอ การมหิวิสุธ สิกิอูลบ ปรตติบฏิกการหลอชาติ (กัฏเทอ: ทรูทิงการตามชาติ, ๒๐๐๖), ๕๘-๖๐.

¹² เจียน ธีรวิตย์ และสุณัย ผาสุก, กัมพูชา ประวัติศาสตร์ สังคม เศรษฐกิจ ความมั่นคง การเมือง และการต่างประเทศ (กรุงเทพ ฯ : สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543), 124.

1. กระทรวงกลาโหม

กระทรวงกลาโหมกัมพูชามีหน้าที่ในการบังคับบัญชาส่วนราชการในกระทรวง ตลอดจนควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของเหล่าทัพ เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของทางรัฐบาล ประกอบไปด้วยส่วนราชการภายในกระทรวง และเจ้าหน้าที่ระดับสูงที่สำคัญ ดังนี้¹³

ภาพที่ 2 การจัดส่วนราชการภายในกระทรวงกลาโหม

¹³ ปรับปรุงจาก The Ministry of National Defence, **Organization Chart** [Online], accessed 12 March 2009. Available from <http://www.mond.gov>

สำนักเลขาธิการประกอบไปด้วยส่วนราชการระดับกรมในสังกัด ดังนี้

กรมสารบรรณ នាយកដ្ឋានតម្កល់ឯកសារ

กรมการบริหาร នាយកដ្ឋានរដ្ឋបាល

กรมวิเคราะห์และประเมินผล នាយកដ្ឋានសរុប

สำนักงานรักษาความสงบเรียบร้อย กาวិយាល័យសណ្តាប់ធ្នាប់

กระทรวงกลาโหมกัมพูชา มีการจัดส่วนราชการระดับกรม (ใหญ่) អគ្គនាយកដ្ឋាន

(General Department) 3 กรมซึ่งแต่ละกรม(ใหญ่) มีส่วนราชการระดับกรม នាយកដ្ឋាន (Department) ที่มีลักษณะการทำงานปฏิบัติงาน และหน้าที่ความรับผิดชอบสัมพันธ์กันอยู่ในสังกัด ดังนี้

กรมยุทธบริการทหาร អគ្គនាយកដ្ឋានយោធនសេនា

กรมการศึกษา នាយកដ្ឋានសិក្សា

กรมกิจการพลเรือนทหาร នាយកដ្ឋានយោធាស៊ីវិល

กรมบำเหน็จบำนาญ នាយកដ្ឋានសោធននិវត្តន៍

กรมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ នាយកដ្ឋានទាក់ទងអន្តរជាតិ

กรมประชาสัมพันธ์ នាយកដ្ឋានព័ត៌មាន

กรมส่งกำลังบำรุงและการเงิน អគ្គនាយកដ្ឋានភស្តុភារ-វិញ្ញវត្ថុ

กรมการเงิน នាយកដ្ឋានវិញ្ញវត្ថុ

กรมสนับสนุน នាយកដ្ឋានផ្គត់ផ្គង់

กรมวิศวกรรม (กรมช่างทหาร) នាយកដ្ឋានវិស្វកម្ម

กรมแพทย์ทหาร នាយកដ្ឋានសុខាភិបាល

กรมเชื้อเพลิง នាយកដ្ឋានប្រេង ឥន្ធនៈ

กรมวัสดุขุดและบริการเทคนิค អគ្គនាយកដ្ឋានបច្ចេកទេស

กรมอุปกรณ์/เครื่องมือ នាយកដ្ឋានសំភារៈ

กรมเทคนิค នាយកដ្ឋានបច្ចេកទេស

กรมการสื่อสาร នាយកដ្ឋានបញ្ជូនសារ

กรมการผลิต នាយកដ្ឋានផលិត

กรมเคมีศาสตร์ នាយកដ្ឋានគីមីសាស្ត្រ

โรงเรียนเทคนิคทหาร សាលាបច្ចេកទេសចំរុះ

สำนักงานรักษาความสงบเรียบร้อย กาวิยาวัลยสណ្តាប់ធ្នាប់

นอกจากส่วนราชการดังกล่าวแล้วยังมีส่วนราชการระดับกรมอื่น ดังนี้

กรมนโยบายและวางแผน นายกฤษณ์สหายาตย์เศียร

กรมนิติกรรม นายกฤษณ์สหายาตย์เศียร

กรมตรวจสอบ (จเรทหาร) นายกฤษณ์สหายาตย์เศียร

กรมกำลังพล นายกฤษณ์สหายาตย์เศียร

กรมภูมิศาสตร์ (แผนที่ทหาร) นายกฤษณ์สหายาตย์เศียร

ตุลาการทหาร ตุลาการเวาฉา

อัยการทหาร อัยการเวาฉา

มหาวิทยาลัยป้องกันชาติ สภาคุณวิญญูณ์เวาฉา

ตำแหน่งที่สำคัญในกระทรวงกลาโหม (ข้อมูล ณ วันที่ 12 มีนาคม 2552)¹⁴

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

พลเอก เตียบ บัญ (GEN. Tea Banh)

รัฐเลขาธิการ กระทรวงกลาโหม/รัฐมนตรีช่วยว่าการ

พลเอก จาย เซียง ยูน (GEN. Chay Saing Yun)

พลเอก เมือง ซอมพอน (GEN. Moeung Samphan)

พลเอก เนียง พาด (GEN. Neang Phat)

พลโท ฮุน เฟื่อง (LTG. Hun Pheoung)

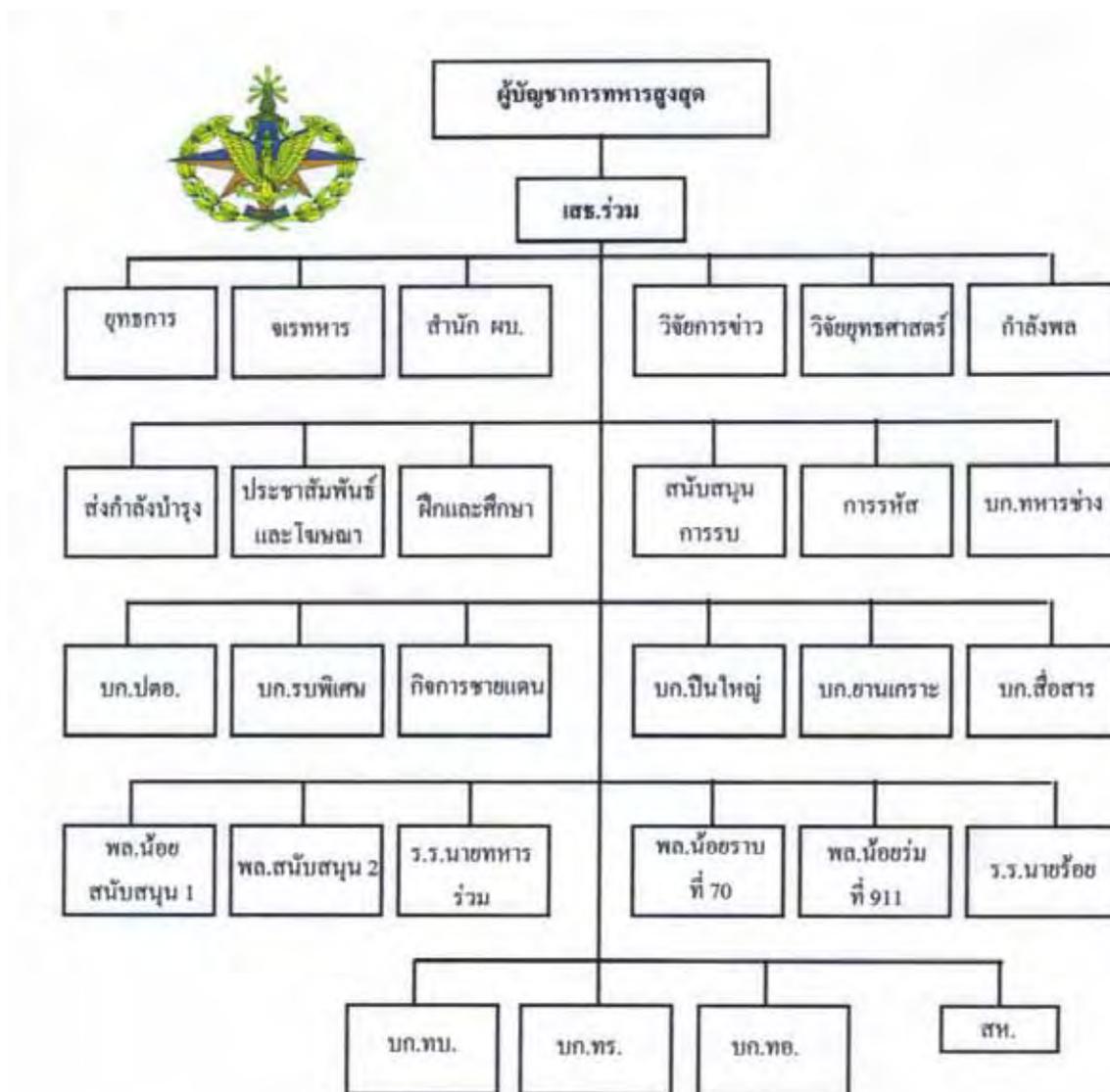
พลโท พัน โงน (LTG. Phann Nguon)

พลโท เอล วัน ซารัด (LTG. El Van Sarath)

¹⁴ ปรับปรุงจาก The Ministry of National Defence, **Personal Directory of RCAF Senior Officer** [Online], accessed 12 March 2009. Available from <http://www.mond.gov>

2. กองบัญชาการทหารสูงสุด **มกุฏมณีกา** (High Command)

กระทรวงกลาโหมได้จัดตั้งกองบัญชาการทหารสูงสุด โดยมีการยุบรวม เสนาธิการสูงสุด กับกองบัญชาการทหารสูงสุดเดิมเข้าด้วยกัน ปัจจุบันมีพลเอก โปด ชาเรื่อน ดำรงตำแหน่ง ผู้บัญชาการทหารสูงสุด (มกุฏมณีกา) มีโครงสร้างการจ้ดกำ่า ดังประกอบไปด้วย 5 ส่วนราชการหลัก ดังนี้ 1) ส่วนบังคับบัญชา 2) ส่วนอำนวยการ 3) ส่วนสนับสนุนการรบ 4) ส่วนกำลังทหารที่สังกัดกองบัญชาการทหารสูงสุด 5) ส่วนเหล่าทัพ

ภาพที่ 3 โครงสร้างการจ้ดกำ่าของกองบัญชาการทหารสูงสุด

1. ส่วนบังคับบัญชา
 - 1.1 สำนักงานผู้บังคับบัญชา อนุภาควิชา
 - 1.2 สำนักงานที่ปรึกษา วิชาการ
 - 1.3 สำนักงานเสนาธิการร่วม เสนาธิการขึ้น:
 - 1.4 สำนักงานจเรทหาร ผลิตการกิจ
2. ส่วนอำนวยการ
 - 2.1 กรมกำลังพล ผลิตการบุคคล
 - 2.2 กรมส่งกำลังบำรุง ผลิตการภคการ
 - 2.3 กรมยุทธการทหาร ผลิตการภคการ
 - 2.4 กรมกิจการชายแดน ผลิตการภคการ
 - 2.5 กรมวิจัยและจารกรรม นายกษัตริย์ สุภาวดีวิชัย
 - 2.6 กรมเคมีศาสตร์/วิทยาศาสตร์ทหาร ผลิตการภคการ
 - 2.7 ศูนย์วิจัยยุทธศาสตร์ทหาร ผลิตการภคการ
3. ส่วนสนับสนุนการรบ
 - 3.1 กองราชอาวุธหัตถ์/สารวัตรทหาร ผลิตการภคการ
 - 3.2 กรมสนับสนุนการรบ ผลิตการภคการ
 - 3.3 กรมการฝึกศึกษา ผลิตการภคการ
 - 3.4 กรมการทหารสื่อสาร ผลิตการภคการ
 - 3.5 กรมการรหัส ผลิตการภคการ:
 - 3.6 กรมการพัฒนา ผลิตการภคการ
 - 3.7 กองบัญชาการป้องกันภัยทางอากาศ ผลิตการภคการ
 - 3.8 กองบัญชาการทหารช่าง ผลิตการภคการ
 - 3.9 กองบัญชาการรบพิเศษ ผลิตการภคการ
 - 3.10 กองบัญชาการทหารปืนใหญ่ ผลิตการภคการ
 - 3.11 กองบัญชาการยานเกราะ ผลิตการภคการ:
 - 3.12 กองพลสนับสนุนที่ 2 ผลิตการภคการ
 - 3.13 กองพลน้อยทหารราบที่ 70 ผลิตการภคการ
 - 3.14 กองพลน้อยร่ม/รบพิเศษ ที่ 911 ผลิตการภคการ
 - 3.15 กองพลน้อยสนับสนุนที่ 1 ผลิตการภคการ

3.16 โรงเรียนนายทหารร่วม สโมสรนายทหารบก

3.17 โรงเรียนนายร้อย สโมสรนายทหารบก

4. ส่วนเหล่าทัพ

4.1 กองบัญชาการกองทัพบก บัญชีการสื่อสารกษัตริย์เสนา

4.2 กองบัญชาการกองทัพเรือ บัญชีการสื่อสารกษัตริย์เสนา

4.3 กองบัญชาการกองทัพอากาศ บัญชีการสื่อสารกษัตริย์เสนา

คณะผู้บังคับบัญชาาระดับสูง และหัวหน้าส่วนราชการหลักในกองบัญชาการทหารสูงสุดกัมพูชา
(ข้อมูล ณ วันที่ 12 มีนาคม 2552)

ผู้บัญชาการทหารสูงสุด

พลเอก โปล ซาเรอูน (GEN. Pol Saroeun)

รองผู้บัญชาการทหารสูงสุด

พลเอก เมียะ โชะเกีย (GEN. Meas Sophea)

พลเอก กุน กิม (GEN. Kun Kim)

พลโท ลอง ริทธิยา (LTG. Long Rithiya)

พลโท มล เรือบ (LTG. Mol Roeub)

พลโท เจีย คารา (LTG. Chea Dara)

พลโท ฮึง บุน เฮียง (LTG. Hing Bun Heang)

พลโท เสาร์ โชะซา (LTG. Sao Sokha)

พลเรือโท อุง ซอมคัน (VADM. Ung Samkhann)

หัวหน้าเสนาธิการร่วมกองโยธาพลเขมรภูมินท์

พลเอก กุน กิม (GEN. Kun Kim)

3. กองทัพบก กษัตริย์เสนา (ARMY)

กองทัพบกกัมพูชา ได้ปรับโครงสร้างการจัดตามแผนกา ปรปรับปรุงโครงสร้าง
กองทัพแห่ง ชาติกัมพูชา เมื่อ วันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2542 เพื่อให้เหมาะสม และสอดคล้องกับ
สถานการณ์และงบประมาณที่ได้รับในปัจจุบัน จึงมีการปรับลดกำลังพลออกจากกองทัพจำนวน
หนึ่ง และเมื่อเดือนพฤษภาคม- กรกฎาคม 2544 ได้ปรับหน่วยระดับกองพล ในภูมิภาค ทหารเป็น
กองพลน้อย และจัดโครงสร้างกองทัพออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนบังคับบัญชา ส่วน

อำนาจการ และกิจการพิเศษ ส่วนสนับสนุนการรบ และส่วนกำลังรบ โดยมีส่วนราชการในสังกัด และผู้บังคับบัญชาาระดับสูง ดังนี้¹⁵

ภาพที่ 4 โครงสร้างกองทัพบก

1. ส่วนบังคับบัญชา (ข้อมูล ณ วันที่ 12 มีนาคม 2552)

ผู้บัญชาการทหารบก

พลเอก เมียะ โส๊ะเพีย (GEN. Meas Sophea)

รองผู้บัญชาการทหารบก

พลโท เจีย ซารอน (LTG. Gea Saran)

พลโท เกา ปง (LTG. Kao Pong)

พลโท คม ฮัก (LTG. Dom Hak)

พลโท ซอมเรต ได (LTG. Samret Dy)

พลโท อุม บอท (LTG. Um Both)

พลโท เมน วิชฐ (LTG. Men Vicheth)

พลโท ปรัก สุวัณณา (LTG. Prak Sovanna)

¹⁵ ปรับปรุงจาก The Ministry of National Defence, **Personal Directory of Army Headquarter** [Online], accessed 12 March 2009. Available from <http://www.mond.gov>

พลโท เสง ฮง (LTG. Heng Hong)

เสนาธิการกองทัพบก

พลโท เจีย ซารอน (LTG. Gea Saran)

2. ส่วนอำนวยการ/กิจการพิเศษ

- 2.1 ฝ่ายอำนวยการ 1 หรือ ฝอ. 1 (กำลังพล) ทาวิวัฒน์ยชี ๑ (บุคลลิก)
- 2.2 ฝ่ายอำนวยการ 2 หรือ ฝอ. 2 (การข่าว) ทาวิวัฒน์ยชี ๒ (เสีบหมผล)
- 2.3 ฝ่ายอำนวยการ 3 หรือ ฝอ. 3 (ยุทธการ) ทาวิวัฒน์ยชี ๓ (บรูยอุ)
- 2.4 ฝ่ายอำนวยการ 4 หรือ ฝอ. 4 (ส่งกำลังบำรุง) ทาวิวัฒน์ยชี ๔ (ภสสุภ)
- 2.5 ฝ่ายอำนวยการ 5 หรือ ฝอ. 5 (กิจการพลเรือน) ทาวิวัฒน์ยชี ๕ (ชิตลสาสุ)

3. ส่วนสนับสนุนการรบ

- 3.1 กองกำลังป้องกันชายแดน กษคามถารฎไธส
- 3.2 สำนักงานแพทย์ ทาวิวัฒน์ยสุอาภิตล (เตอ)
- 3.3 สำนักงานทหารพัฒนา ทาวิวัฒน์ยสมภิวิสุ
- 3.4 สำนักงานเทคนิค กษบเชुकเสส
- 3.5 สำนักงานการเงิน ทาวิวัฒน์ยบิณูวิตุ
- 3.6 สำนักงานการรหัส กษบักลลหุทว:
- 3.7 หน่วยทหารปืนใหญ่ กษก่าเลืงฉั
- 3.8 หน่วยทหารยานเกราะ กษยาสเกราะ
- 3.9 หน่วยทหารสื่อสาร กษบถูลสว
- 3.10 หน่วยทหารช่าง กษวิสุกษ
- 3.11 หน่วยป้องกันภัยทางอากาศ กษคามถารหาคาส
- 3.12 โรงเรียนนายสิบทหารบก สวลาสายซาบารม (เตอฎลิล)

4. ส่วนกำลังรบ¹⁶

- 4.1 กองทัพภาคพิเศษ กษยោตฤภิภาคติเสส

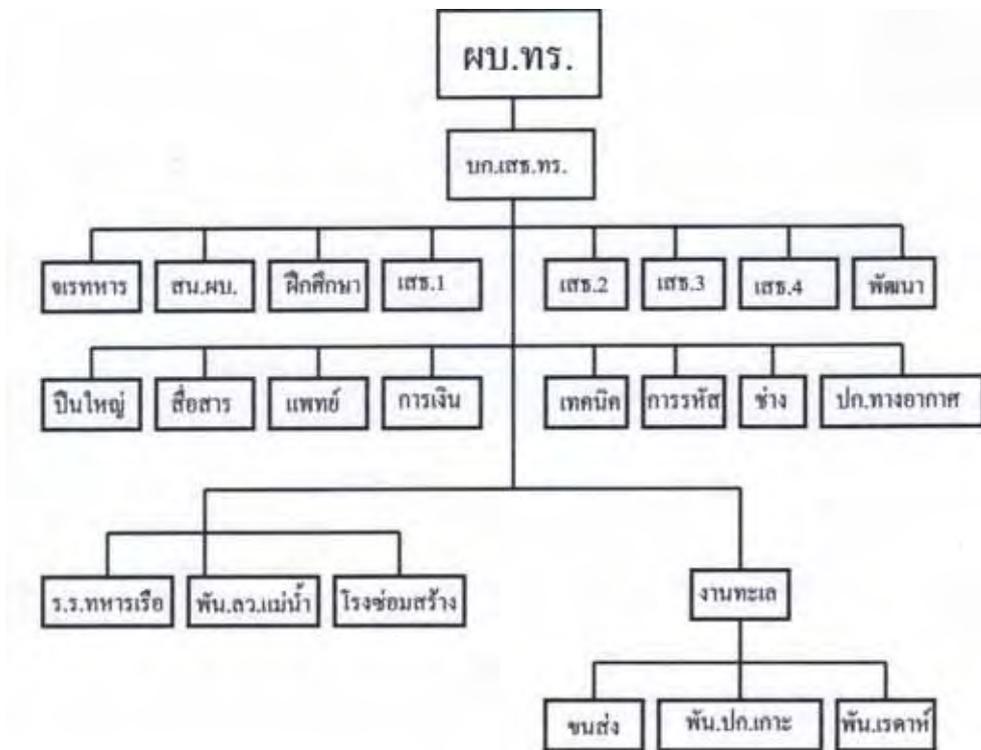
พลตรี ปรุม ดิน

(MG. Prum Din)

ผบ.ทภ. พิเศษ

¹⁶ สำหรับคำว่า กองทัพภาคพิเศษ เป็นคำที่ใช้เรียกหน่วยทหาร มีบางหน่วยงานของกระทรวงกลาโหมไทย ใช้ภูมิภาคทหาร

กองทัพเรือก็มีส่วนราชการและผู้บังคับบัญชาในระดับสูงในสังกัด ดังต่อไปนี้¹⁷

ภาพที่ 5 โครงสร้างกองทัพเรือ

1. ส่วนอำนวยการ

- 1.1 สำนักงานจเรทหาร ฆัฒิกำภิกษุ
- 1.2 สำนักผู้บังคับบัญชา ฐฎกำลัฒ
- 1.3 หน่วยฝึกหัด ฝุ้คภุภิกษุ
- 1.4 สำนักงานเสนำภิกำร/ฝำยอำนวนยกำร 1 คำภิภำลัฒฐี ๑ (บุคคภิก)
- 1.5 สำนักงานเสนำภิกำร/ฝำยอำนวนยกำร 2 คำภิภำลัฒฐี ๒ (เสื้บหมุ้ค)
- 1.6 สำนักงานเสนำภิกำร/ฝำยอำนวนยกำร 3 คำภิภำลัฒฐี ๓ (บุษษุ)
- 1.7 สำนักงานเสนำภิกำร/ฝำยอำนวนยกำร 4 คำภิภำลัฒฐี ๔ (ภสสุภำง)

¹⁷ ปรับปรุงจาก The Ministry of National Defence, **Personal Directory of navy Headquarter** [Online], accessed 12 March 2009. Available from <http://www.mond.gov>

- 1.8 สำนักงานเสนาธิการ/ฝ่ายอำนวยการ 5 ทิวาลัยยี่ ๕ (ชิตฺสาสุร)
- 1.9 สำนักงานพัฒนา ทิวาลัยยี่หฺรฐฺ
2. ส่วนสนับสนุนการรบ
 - 2.1 หน่วยปืนใหญ่ กษภำเกือหฺ
 - 2.2 หน่วยสื่อสาร กษบฏฐุสว
 - 2.3 หน่วยป้องกันทางอากาศ กษกวมภวภวภว
 - 2.4 หน่วยทหารช่าง กษวิสุกษ
 - 2.5 หน่วยเทคนิค กษบฏฐุสว
 - 2.6 หน่วยการรหัส กษบฏฐุสว:
 - 2.7 สำนักงานสุขภาพ (แพทย์) ทิวาลัยยี่สุวภวภว (เตจ)
 - 2.8 สำนักงานการเงิน ทิวาลัยยี่บวิภวภว
3. ส่วนกำลังรบแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ
 - 3.1 กองกำลังตามลำน้ำ
 - 3.1.1 กองพันลาดตระเวนลำน้ำ กษภวภวภวภวภว
 - 3.1.2 โรงซ่อมสร้างทหารเรือ เกษภว
 - 3.1.3 โรงเรียนทหารเรือ สวภวภวภว
 - 3.2 กองกำลังทางทะเล/ฐานทัพเรือ
 - 3.2.1 กองพันป้องกันเกาะ กษภวภวภวภว
 - 3.2.2 กองพันเรดาร์ กษภวภวภว
 - 3.2.3 หน่วยขนส่งทหารเรือ กษภวภว

คณะผู้บังคับบัญชาระดับสูงในกองทัพเรือกัมพูชา (ข้อมูล ณ วันที่ 12 มีนาคม 2552)

ผู้บัญชาการทหารเรือ

พลเรือโท เตีย วิญ (VADM. Tea Vinh)

รองผู้บัญชาการทหารเรือ

พลเรือโท เมียะ ทอง (VADM. Meas Thong)

พลเรือตรี เซา ซาริน (RADM. Sao Sarin)

พลเรือตรี เตบ วิจิต (RADM. Tep Vichet)

พลเรือตรี สิทธิ ฤทธิ (RADM. Sethea Rith)

พลเรือตรี ชรุน ซาเรื่อน (RADM. Srun Saroeu)

หัวหน้าเสนาธิการทหารเรือ

พลเรือตรี เซา ซาริน (RADM. Sao Sarin)

ผู้บัญชาการฐานทัพเรือเรียม

พลเรือตรี อุก เซียฮา (RADM. Ouk Seyha)

หัวหน้าฝ่ายยุทธการทหารเรือ

นาวาเอก เมียน วา (CAP. Mien Var)

หัวหน้าสำนักผู้บังคับบัญชา

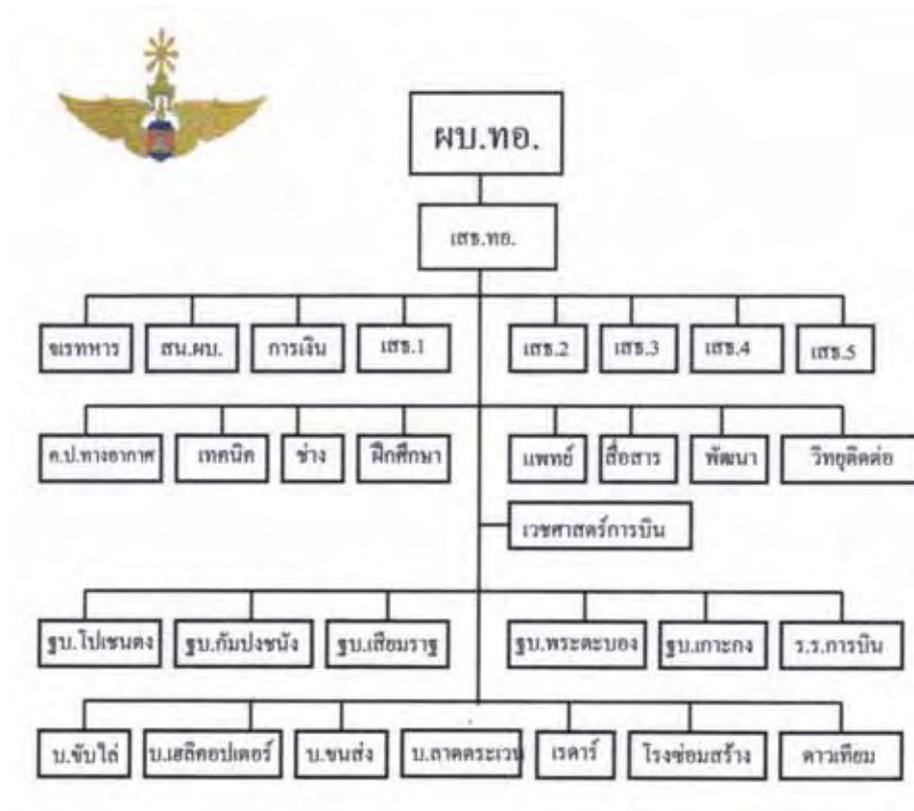
นาวาเอก ยิน จันดี (CAP. Yin Chandy)

5. กองทัพอากาศ **กษัตริย์อากาศ** (AIR FORCES)

กองทัพอากาศกัมพูชา ในอดีตเรียกว่า กองอากาศจร เป็นกองกำลังทางอากาศขนาดเล็กที่ได้รับการช่วยเหลือจากสหภาพโซเวียต โดยมีฐานบินตั้งอยู่ติดกับสนามบินนานาชาติโปเจนตง กรุงพนมเปญ ต่อมาได้มีการลงนามในข้อตกลงสันติภาพกัมพูชา ณ กรุงปารีส กองกำลังทางอากาศจึงอยู่ภายใต้การควบคุมของสหประชาชาติ เช่นเดียวกับกองทัพอากาศภายหลังที่มีรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งอย่างเป็นทางการ ได้มีนโยบายให้ยุบรวมเสนาธิการสูงสุด เข้ากับกองบัญชาการทหารสูงสุด กองกำลังทางอากาศ จึงได้ยกระดับขึ้นเป็น กองทัพอากาศ

กองทัพอากาศกัมพูชามีส่วนราชการและผู้บังคับบัญชาระดับสูงในสังกัด ดังต่อไปนี้¹⁸

¹⁸ ปรับปรุงจาก The Ministry of National Defence, **Personal Directory of Airforce Headquarter** [Online], accessed 12 March 2009. Available from <http://www.mond.gov>

ภาพที่ 6 โครงสร้างกองทัพอากาศ

1. ส่วนอำนวยการ

- 1.1 สำนักงานจเรทหารอากาศ ฆณีคามิกิฐ
- 1.2 สำนักผู้บังคับบัญชา อัฐกาลัย
- 1.3 สำนักงานการเงิน กาวิยาณ์ยพวิมณูมุต
- 1.4 สำนักงานเสนาธิการ/ฝ่ายอำนวยการ 1 กาวิยาณ์ยชี ๑ (บุคลลิก)
- 1.5 สำนักงานเสนาธิการ/ฝ่ายอำนวยการ 2 กาวิยาณ์ยชี ๒ (เสื่บหผลุต)
- 1.6 สำนักงานเสนาธิการ/ฝ่ายอำนวยการ 3 กาวิยาณ์ยชี ๓ (บุยุช)
- 1.7 สำนักงานเสนาธิการ/ฝ่ายอำนวยการ 4 กาวิยาณ์ยชี ๔ (ภสสุท)
- 1.8 สำนักงานเสนาธิการ/ฝ่ายอำนวยการ 5 กาวิยาณ์ยชี ๕ (ชิตลลสสุ)

2. ส่วนสนับสนุนการรบ

- 2.1 หน่วยบัญชาการและควบคุมทางอากาศ บฏากาการฎาสทูลทราหาคาส
- 2.2 หน่วยบริการเทคนิค กษบเชुकเสลเสว
- 2.3 หน่วยทหารช่าง ใ้กวิสुकษ

- 2.4 หน่วยงานฝักหัด ฝักบฎิกบฎี
- 2.5 สำนักสุขภาพิบาล (แพทย์) ฝักสสุขภาพิบาล
- 2.6 หน่วยงานสื่อสารตรง ฝักบฏาสสวาทฎ่ง
- 2.7 หน่วยงานวิฑูสื่อสาร ฝักวิฑูชากฎ่งบฏาสสวาท
- 2.8 สำนักงานพัฒนา กาวินาฒ์ยหภิวิฑู
- 2.9 เวชศาสตร์การบิณ ฝักเตญ
3. ส่วนกำลังรบ
 - 3.1 ฐานบิณไปเจนตง ภูลฎาสหากาสเทาฉิฉิรฎ่ง
 - 3.2 ฐานบิณกัฒปงชนัฎ ภูลฎาสหากาสกัฒฎ่งฎ่ง
 - 3.3 ฐานบิณเสียมเรียม ภูลฎาสหากาสสฎ่งบ
 - 3.4 ฐานบิณพระตะบอง ภูลฎาสหากาสฎ่งฎ่ง
 - 3.5 ฐานบิณเกาะกง ภูลฎาสหากาสเกาะฎ่ง
 - 3.6 โรงเรียนฝักหัดการบิณ สานาบฎิกบฎี
 - 3.7 ฝ่งบิณขับไล้ ฎษยฎลเวา:บฎเตญ
 - 3.8 ฝ่งบิณลาดตระเวน ฎษยฎลเวา:สฎลฎกานฎ
 - 3.9 ฝ่งบิณชนสัฎ ฎษยฎลเวา:ฉิฉิรฎ่ง
 - 3.10 ฝ่งบิณเฮลคอปเตอร้ ฎษยฎลเวา:ฎษยฎล
 - 3.11 หน่วยงานเรดาร์ ฎษยฎล
 - 3.12 หน่วยงานดาวเทียม ฎษยฎลเวา:วิฑู
 - 3.13 โรงช้อมสร้าง ฎษยฎล

คณะผู้บังคับบัญชาาระดับสูงในกองทัพอากาศกัฒพูชา (ข้อมูล ณ วันที่ 12 มีนาคม 2552)

ผู้บัญชาการทหารอากาศ

พลอากาศโท เช็ง ซอมนาง (LTG. Soeung Samnang)

รองผู้บัญชาการทหารอากาศ

พลอากาศตรี กง โมนี (MG. Kong Mony)

พลอากาศตรี เสะ วง สัฎธา (MG. Ses Vong Satha)

พลอากาศตรี ปิณ นาริฑ์ (MG. Pin Narith)

พลอากาศตรี ซ้า ซาตุม (MG. Saom Satum)

พลอากาศตรี ยิน สุขา

(MG. Yin Sokha)

หัวหน้าเสนาธิการทหารอากาศ

พลอากาศตรี เศษ วง สัทธา

(MG. Ses Vong Satha)

สรุป

กองทัพแห่งชาติกัมพูชา มีประวัติความเป็นมาในการจัดตั้งที่มีผู้จะราบรินัก เนื่องจากกองทัพต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตัวเองมาตลอด ซึ่งเป็นผลจากความไม่มั่นคงทางเสถียรภาพทางการเมืองภายในกัมพูชาเอง และผลกระทบที่ได้รับจากการเป็นประเทศที่ต่ำ งชาติใช้เป็นพื้นที่การทำสงคราม จนถึงขนาด กัมพูชาต้องเข้าสู่สงครามแบบกลาย ๆ ภายหลังสิ้นสุดยุคสงครามเย็น กัมพูชาก็ต้องประสบกับปัญหาอุดมการณ์ทางการเมือง จนเป็นผลให้ถูกแทรกแซง จากกองทัพประเทศเพื่อนบ้าน เมื่อกองทัพประเทศเพื่อนบ้านได้ถอนตัวออกไปแล้ว กัมพูชายังคงประสบกับปัญหาความไม่ปรองดองเนื่องจากอุดมการณ์ทางการเมืองที่แตกต่างกันของแต่ละฝ่าย ซึ่งแต่ละฝ่ายนั้นต่างมีกำลังทหารเป็นของตนเอง และได้ทำการสู้รบกันภายในประเทศอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งแต่ละฝ่ายได้มีการทำข้อตกลงสันติภาพกันขึ้น และได้มีการเลือกตั้งทั่วไปอย่างเป็นทางการ และได้พรรคการเมืองมาบริหารประเทศ อันนี้เป็นจุดเริ่มต้นของการจัดตั้งกองทัพแห่งชาติกัมพูชาในปัจจุบัน จากความเป็นมาที่จึงไม่น่าแปลกอะไรที่กองทัพแห่งชาติรูปแบบการจัดหน่วยทางทหารที่เป็นไปในแบบลักษณะผสมผสานระหว่าง กองทัพจากประเทศที่กัมพูชานั้นได้เกี่ยวข้องกับทั้งด้านดีและด้านไม่ดีในอดีต เมื่อเปรียบเทียบในรูปแบบการจัดโครงสร้างของกองทัพแห่งชาติกัมพูชาอย่างกว้าง ๆ ในปัจจุบันแล้วก็ คล้าย ๆ กับประเทศที่พัฒนาแล้ว และประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียง เช่นเดียวกับไทยที่มีส่วนการจัดแบบกองทัพบก เรือ อากาศ ซึ่งอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของกองบัญชาการทหารสูงสุด และหน่วยทางทหารต่าง ๆ เหล่านี้ก็อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาและปฏิบัติ ตามนโยบายของกระทรวงกลาโหม เมื่อพิจารณากองทัพแห่งชาติกัมพูชาเมื่อเปรียบเทียบกับกองทัพไทยแล้ว ก็จะพบข้อแตกต่างที่เด่นๆ ดังนี้

1. กองทัพกัมพูชามีการจัดหน่วยกำลังทางการรบที่สำคัญ ๆ ภายใต้การบังคับบัญชาใน ส่วนของกองบัญชาการทหารสูงสุดซึ่งเป็นส่วนบัญชาการกลาง
2. กองทัพกัมพูชามีการจัดหน่วยทางทหารเพื่อรักษาความปลอดภัยให้กับนายกรัฐมนตรี และพรรคการเมืองของฝ่ายรัฐบาลโดยเฉพาะ ซึ่งกำลังส่วนนี้มีอัตราการจัดถึงระดับ กองพลน้อยอันประกอบไปด้วย 4 กองพัน
3. ในส่วนของตำแหน่งเจ้าหน้าที่ระดับสูงของกองทัพ และกระทรวงกลาโหมบาง ส่วน มีการแต่งตั้งที่ซ้ำซ้อนและเกินความจำเป็น

4. กองทัวกัมพูชายังคงเป็นกองทัพขนาดเล็ก ที่ขาดอาวุธยุทธโปกรณ์ที่ทันสมัย อาวุธในปัจจุบันล้วนแล้ว แต่เป็นอาวุธที่ได้รับจากประเทศ ที่เคยให้ความช่วยเหลือในอดีต ทั้งนี้ ก็เนื่องจากกัมพูชากำลังประสบปัญหาความยากลำบาก ในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและฟื้นฟูประเทศ จึงส่งผลต่อการพัฒนาและปรับปรุงกองทัพ อีกทั้งกองทัพกัมพูชาในปัจจุบัน ได้ดำเนินตามนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงกลาโหม ที่ต้องการจะลดขนาดของกองทัพ และปรับปรุงกองทัพให้เป็นกองทัพที่เหมาะสมมีประสิทธิภาพ เพียงพอต่อการรักษาความสงบภายในประเทศ และรักษาบูรณภาพแผ่นดินของกัมพูชาเอง (ภายหลังเหตุการณ์การปะทะกันระหว่างทหารไทยและกัมพูชา เมื่อเดือน กรกฎาคม 2551 จากกรณีการพิพาทเขาพระวิหาร กองทัวกัมพูชาได้เริ่มมีการปรับปรุงกองทัพ พร้อมกับจัดหากำลังพลตลอดจนอาวุธยุทธโปกรณ์ใหม่ๆ เข้ามาป ระจำการในกองทัพเพิ่มมากขึ้น) สำหรับทหารและอาวุธของกัมพูชาที่เคยมีการศึกษาไว้ในอดีต ดูได้จากทำเนียบกำลังรบในภาคผนวก ค (หน้า 178)

บทที่ 3 คำศัพท์ภาษาเขมรที่เกี่ยวข้องกับทหาร

ในบทนี้เป็นการนำเสนอคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับทางทหารของประเทศกัมพูชา สำหรับคำศัพท์ทั้งหมดที่อยู่ในบทนี้ ผู้ศึกษาได้รวบรวมจากหนังสือราชการที่เป็นภาษาเขมร และการสัมภาษณ์นายทหารกัมพูชา และตรวจสอบความหมายของคำศัพท์จากหนังสือพจนานุกรม Cambodian-English Dictionary ของ Robert K. Headley และ វិចិត្រស្រ្តី ខ្មែរ របស់ ព្រះសាសនបណ្ឌិត สัทอักษรที่ใช้เป็นระบบของ Franklin E. Haffman ผู้วิจัยจะใช้ในลักษณะแยกแต่ละพยางค์ให้ออกห่างกันเพื่อให้อ่านได้ง่าย เช่น ព្រឹទ្ធិបាណឯក /prin-baal qaek/

ในการแปลคำศัพท์ภาษาเขมร ผู้วิจัย จะแปลเป็นความหมายตรงตัวของแต่ละหน่วยคำที่ประกอบเป็นคำศัพท์ ในส่วนของคำศัพท์บางคำที่เป็นคำยืมจากภาษาอื่นจะเขียนตัวคำศัพท์เดิม ที่ได้มาจากภาษานั้นๆ

ข้อมูลของคำศัพท์จะนำเสนอในรูปแบบของตารางแบ่งเป็น 4 ช่อง ช่องที่ 1 ลำดับที่ของคำศัพท์ ช่องที่ 2 คำศัพท์ภาษาเขมร และการถ่ายถอดเสียงอ่านเป็นสัทอักษร ช่องที่ 3 การแยกความหมายของแต่ละคำ โดยผู้ วิจัย ได้แปลเป็นภาษาไทยตรงตัว ช่องที่ 4 ความหมายที่ใช้ในภาษาไทย

คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับทหารที่นำเสนอนี้จะแบ่งออกเป็นหมวดหมู่ หรือประเภทของกลุ่มคำศัพท์ที่ใช้ในทางทหาร ดังนี้

1. คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับส่วนราชการ
 - 1.1 ส่วนราชการในกระทรวงกลาโหม
 - 1.2 ส่วนราชการในกองบัญชาการทหารสูงสุดกัมพูชา
 - 1.3 ส่วนราชการในกองทัพบก
 - 1.4 ส่วนราชการในกองทัพเรือ
 - 1.5 ส่วนราชการในกองทัพอากาศ
2. ตำแหน่งทางทหาร
3. ยศทางทหาร
4. เหล่าทหาร
5. เครื่องแต่งกายและเครื่องใช้

- 5.1 เครื่องแบบทหาร
- 5.2 เครื่องประกอบการแต่งกายต่างๆ
- 5.3 เครื่องสนาม
6. อาวุธและยุทธโปกรณ์
7. คำศัพท์ที่ใช้ในกิจการชายแดน

1. คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับส่วนราชการ

ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับทางทหารของกัมพูชาแบ่งการจัดส่วนใหญ่ ๆ ออกเป็น 5 ส่วนราชการ เพื่อให้สามารถบังคับบัญชา และแบ่งมอบภารกิจ ตลอดจนปฏิบัติงานของแต่ละส่วนราชการให้ดำเนินไปได้ด้วยดี กัมพูชามีการจัดส่วนราชการ ของทหารคล้ายคลึงกับของไทย โดยมีกระทรวงกลาโหมเป็นผู้รับผิดชอบ และดูแลการปฏิบัติของส่วนราชการภายใน ซึ่งได้แก่ กองบัญชาการทหารสูงสุด กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ เพื่อให้ดำเนินตามนโยบายของรัฐบาลที่ได้วางเอาไว้ สำหรับคำศัพท์ส่วนราชการทั้ง 5 ส่วนนี้ จะนำเสนอโดยเรียงลำดับตามตัวอักษรไม่ได้เรียงตามลำดับความสำคัญของส่วนราชการ

หน่วยงานแต่ละส่วนราชการบางหน่วยงานมีชื่อที่ซ้ำซ้อนกันทั้งในกองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ เช่น

กษัตริย์	หน่วยทหารสื่อสาร
กษัตริย์	หน่วยทหารช่าง
กษัตริย์	หน่วยการรหัส

ผู้ศึกษาจะแสดงคำศัพท์นั้นๆ ไว้ทั้ง 3 ส่วนราชการ เพื่อให้เห็นหน่วยงานครบทุกหน่วยงานในแต่ละส่วนราชการ

1.1 คำศัพท์ส่วนราชการในกระทรวงกลาโหม

ตารางที่ 1 ตารางคำศัพท์ส่วนราชการในกระทรวงกลาโหม

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
1.1.1	ការិយាល័យសណ្តាប់ធ្នាប់ /kaa-ri-yaa-lay san-dap tnöap/	ការិយាល័យ+សណ្តាប់ធ្នាប់ กอง, สำนัก + ระเบียบ, แบบแผน	สำนักรักษาความ สงบเรียบร้อย

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
1.1.2	ក្រសួងការពារជាតិ /kra-suəŋ kaa-piə ciət/	ក្រសួង + ការពារ+ជាតិ กระทรวง + ป้องกัน + ชาติ	กระทรวงกลาโหม
1.1.3	តុលាការយោធា /toq-laa-kaa yoo-thiə/	តុលាការ + យោធា ตุลาการ + ทหาร	ตุลาการทหาร (ศาลทหาร)
1.1.4	នាយកដ្ឋានគីមីសាស្ត្រ /niə-yŋəq-kə-thaan kii-mii saah /	នាយកដ្ឋាន+គីមី+សាស្ត្រ กรม + เคมี+ศาสตร์	กรมเคมีศาสตร์/ กรมวิทยาศาสตร์ ทหาร
1.1.5	នាយកដ្ឋានតម្កល់ឯកសារ /niə-yŋəq-kə-thaan dam-kal qaek-kə-saa/	នាយកដ្ឋាន+តម្កល់+ឯកសារ กรม + เก็บ+เอกสาร	กรมสารบรรณ
1.1.6	នាយកដ្ឋានទាក់ទងអន្តរជាតិ /niə-yŋəq-kə-thaan təəq-tvəŋ qan-ta-raq ciət/	នាយកដ្ឋាន+ទាក់ទង+អន្តរ+ជាតិ กรม + ติดต่อ + ระหว่าง+ชาติ	กรมความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศ
1.1.7	នាយកដ្ឋាននយោបាយផែនការ /niə-yŋəq-kə-thaan nə-yoo-baay phaen-kaa/	នាយកដ្ឋាន+ នយោបាយ+ ផែនការ กรม+นโยบาย + แผนการ	กรมนโยบายและ วางแผน
1.1.8	នាយកដ្ឋាននីតិកម្ម /niə-yŋəq-kə-thaan nii-te-kam/	នាយកដ្ឋាន+នីតិកម្ម กรม + นิติกรรม	กรมนิติกรรม
1.1.9	នាយកដ្ឋានបច្ចេកទេស /niə-yŋəq-kə-thaan pac-cei-kə-teh /	នាយកដ្ឋាន+បច្ចេកទេស กรม + เทคนิค	กรมเทคนิค
1.1.10	នាយកដ្ឋានបញ្ជូនសារ /niə-yŋəq-kə-thaan bañ-cuun saa /	នាយកដ្ឋាន+បញ្ជូន+សារ กรม + ส่ง+สาร	กรมการสื่อสาร
1.1.11	នាយកដ្ឋានបុគ្គលិក /niə-yŋəq-kə-thaan boq-kə-lik/	នាយកដ្ឋាន+បុគ្គលិក กรม + เจ้าหน้าที่	กรมกำลังพล

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
1.1.12	នាយកដ្ឋានប្រេង ឥន្ធនៈ /nio-yñəq-kə-thaan preiŋ qəŋ-thə-nəəq/	នាយកដ្ឋាន+ប្រេង+ ឥន្ធនៈ กรม + น้ำมัน+เชื้อเพลิง	กรมน้ำมันเชื้อเพลิง
1.1.13	នាយកដ្ឋានផលិត /nio-yñəq-kə-thaan pha-lət /	នាយកដ្ឋាន+ ផលិត กรม + ผลิต	กรมการผลิต
1.1.14	នាយកដ្ឋានផ្គត់ផ្គង់ /nio-yñəq-kə-thaan pkñət- pkñəŋ/	នាយកដ្ឋាន+ផ្គត់ផ្គង់ กรม + สนับสนุน, คำชู้	กรมสนับสนุน
1.1.15	នាយកដ្ឋានព័ត៌មាន /nio-yñəq-kə-thaan pəə-daa-miəŋ/	នាយកដ្ឋាន+ព័ត៌មាន กรม + ข่าวสาร	กรมข่าวสาร
1.1.16	នាយកដ្ឋានភូមិសាស្ត្រ /nio-yñəq-kə-thaan phuu-mi-saah/	នាយកដ្ឋាន+ភូមិសាស្ត្រ กรม + ภูมิศาสตร์	กรมภูมิศาสตร์ (แผนที่ทหาร)
1.1.17	នាយកដ្ឋានយោធាស៊ីវិល /nio-yñəq-kə-thaan yoo-thiə sii-wil /	នាយកដ្ឋាន+យោធា+ស៊ីវិល กรม + ทหาร + พลเรือน	กรมกิจการพลเรือน ทหาร
1.1.18	នាយកដ្ឋានរដ្ឋបាល /nio-yñəq-kə-thaan rəət-thə-baal/	នាយកដ្ឋាន+ រដ្ឋបាល กรม + ปกครอง, บริหาร	กรมการบริหาร
1.1.19	នាយកដ្ឋានវិស្វកម្ម /nio-yñəq-kə-thaan wih-swaq-kam/	នាយកដ្ឋាន+វិស្វកម្ម กรม+วิศวกรรม	กรมช่างทหาร
1.1.20	នាយកដ្ឋានសរុប /nio-yñəq-kə-thaan sa-rop/	នាយកដ្ឋាន+ សរុប กรม + สรุป	กรมวิเคราะห์ และประเมินผล
1.1.21	នាយកដ្ឋានសិក្សា /nio-yñəq-kə-thaan sək-saa/	នាយកដ្ឋាន+សិក្សា กรม + ศึกษา	กรมการศึกษา ยุทธศึกษา

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
1.1.22	នាយកដ្ឋានសុខាភិបាល /niə-yŋəq-kə-thaan soq-khaa-phi-baal/	នាយកដ្ឋាន+សុខាភិបាល กรม+ สาธารณสุข	กรมแพทยทหาร/ สาธารณสุข
1.1.23	នាយកដ្ឋានសោធននិវត្តន៍ /niə-yŋəq-kə-thaan saə-thə- nəəq -ni-wəət/	នាយកដ្ឋាន+សោធន+និវត្តន៍ กรม+ ชำระ, ทำให้สะอาด+ การเกษียณ	กรมบำเหน็จบำนาญ, (กรมสวัสดิการ)
1.1.24	នាយកដ្ឋានសំភារៈ /niə-yŋəq-kə-thaan sam-phiə-rəəq/	នាយកដ្ឋាន+សំភារៈ กรม + สัมภาระ	กรมอุปกรณ์
1.1.25	នាយកដ្ឋានហិរញ្ញវត្ថុ /niə-yŋəq - kə-thaan hi-rañ-ñəə-wəət-thoq/	នាយកដ្ឋាន+ហិរញ្ញវត្ថុ กรม+ การเงิน	กรมการเงิน
1.1.26	នាយកដ្ឋានអធិការកិច្ច /niə-yŋəq-kə-thaan qa-thi-kaa-rə-kəc/	នាយកដ្ឋាន+អធិការកិច្ច กรม + ตรวจสอบ	กรมตรวจสอบ (จเรทหาร)
1.1.27	សាកលវិទ្យាល័យការពារជាតិ /saa-kal wit-tə-yiə-lay kaa-piə ciət/	សាកល+វិទ្យាល័យ+ការពារ +ជាតិ สากล+วิทยาลัย + ป้องกัน+ชาติ	มหาวิทยาลัยป้องกัน ชาติ
1.1.28	សាលាបច្ចេកទេសចំរុះ /saa-laa pac-cei-kə-teeh cam-roh/	សាលា+បច្ចេកទេស+ចំរុះ โรงเรียน+เทคนิค+ผสม,ร่วม	โรงเรียนเทคนิค ทหาร/โรงเรียน ช่างฝีมือทหาร
1.1.29	អគ្គនាយកដ្ឋានយោធនសេវា /qaq-kəəq niə-yŋəq-kə-thaan yoo-thəəq sei-waa/	អគ្គ+នាយកដ្ឋាន+យោធន+សេវា อัคร+กรม+ทหาร+บริการ	กรมยุทธบริการ ทหาร
1.1.30	អគ្គនាយកដ្ឋានភស្តុភារនិងហិរញ្ញវត្ថុ /qaq-kəəq niə-yŋəq-kə- thaan phəəh-phiə niŋ hi-rañ-ñəə-wəət-thoq/	អគ្គ+នាយកដ្ឋាន+ភស្តុភារ+និង +ហិរញ្ញវត្ថុ อัคร+กรม+พัสดุ+และ+การเงิน	กรมส่งกำลังบำรุง และการเงิน

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
1.1.31	หตุธายกฐาสส์ภาว :สิง บเชุกเฮล /qaq-kěoq niə-yũəq-kə- thaan sam-phiə-rěəq niŋ pac-cei-kə-teh /	หตุ+ธายกฐาส+ส์ภาว :+ สิง +บเชุกเฮล อัคร+กรม + สัมภาระ+และ + เทคนิค	กรมอุปกรณ์ และบริการเทคนิค
1.1.32	หตุเธาติการ /qaq-kěoq lee-khaa-thi-kaa/	หตุ+ เธาติการ อัคร+เลขาธิการ	สำนักเลขาธิการ
1.1.33	หยุกกาเวาธา /qay-yə-kaa yoo-thiə/	หยุกกา+เวาธา อัยการ+ทหาร	อัยการทหาร

เมื่อพิจารณา ส่วนราชการในกระทรวงกลาโหมของกัมพูชาด้านโครงสร้างคำและความหมาย พบว่า มีลักษณะใกล้เคียงกันกับที่ใช้ในภาษาไทย เพียงแต่คำศัพท์ของกัมพูชาส่วนใหญ่ นิยมใช้คำยืมภาษาบาลี สันสกฤตมากกว่าไทย และพบว่าในจำนวน 33 รายการ มีเพียง 9 รายการ เท่านั้นที่มีคำเขมรประกอบอยู่คือลำดับที่ 1, 2, 5, 6, 10, 12, 14, 27, 28 และพบว่ามีคำยืมคำภาษาฝรั่งเศสประกอบในลำดับที่ 4, 7

ชื่อหน่วยงานในกระทรวงกลาโหมของกัมพูชาส่วนใหญ่เมื่อแปลแล้วต่างมีลักษณะความหมายที่คล้ายคลึงกับของไทยซึ่งคำศัพท์กลุ่มนี้ไม่ปรากฏปัญหาใดๆ ในการใช้

1.2 ส่วนราชการในกองบัญชาการทหารสูงสุดกัมพูชา

กองบัญชาการทหารสูงสุดกัมพูชา เป็นส่วนราชการมีหน้าที่ดูแล กำหนด นโยบาย ภารกิจ และประสานงานการปฏิบัติภายในกองทัพกัมพูชา ซึ่งประกอบด้วยกองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ

ตารางที่ 2 ตารางคำศัพท์ส่วนราชการในกองบัญชาการทหารสูงสุดกัมพูชา

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
1.2.1	กษตลตฐอัม ฎรเวาฆทีเสล (เลข ๕๑๑) /kaɑŋ pəəl touc chat yooŋ pi-seih leek pram-buən-rəvɔy dap-muəy/	กษ+ ตล+ ตฐอัม ฎร+เวาฆ +ทีเสล กอง+พล+น้อย+ฉัตร+โยง+พิเศษ	กองพลน้อยร่ม/ รบพิเศษ (ที่ 911)

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
1.2.2	กษณตฺตฺชฺเชือรเฝือเอ ๗๐ (អង្គរក្ស) /kaŋ pōl touc tmaə cəəŋ leek cət-səp/ /qəŋ-kə-rəəq/	กษ+ ๗๐+ ๗๐+ ๗๐+ ๗๐+ ๗๐+ ๗๐ +๗๐ กอง+พล+น้อย+เดิน+เท้า+เลข+70	กองพลน้อย ทหารราบที่ 70 (องค์กรกษ)
1.2.3	กษณตฺตฺหฺฤทฺษณตฺตฺชฺเชือรเฝือเอ ๒ /kaŋ pōl qan-ta-raa-kum leek pii/	กษ+ ๗๐+ ๗๐+ ๗๐+ ๗๐+ ๗๐+ ๗๐+ ๒ กอง+พล+สนับสนุน+เลข+2	กองพลสนับสนุนที่ 2
1.2.4	ខុទ្ទកាល័យ /khot-tə-kaa-lay/	ខុទ្ទកាល័យ สำนักงาน	สำนักงาน ผู้บังคับบัญชา
1.2.5	ទីខាត់ការកលយុទ្ធ /tii cat-kaa kal-lə-yut/	ទី+ ខាត់ការ+ កលយុទ្ធ ที่+จัดการ(กรม)+กลยุทธ์	กรมยุทธการทหาร
1.2.6	ទីខាត់ការគីមីសាស្ត្រ /tii cat-kaa kii-mii saah/	ទី+ ខាត់ការ+ គីមី+ សាស្ត្រ ที่+จัดการ(กรม)+เคมี+ศาสตร์	กรมเคมีศาสตร์/ วิทยาศาสตร์ทหาร
1.2.7	ទីខាត់ការបុគ្គលិក /tii cat-kaa boq-kə-lik /	ទី+ ខាត់ការ+ បុគ្គលិក ที่+จัดการ+เจ้าหน้าที่, บุคคล	กรมกำลังพล
1.2.8	ទីប្រឹក្សា /tii prək-saa/	ទី+ ប្រឹក្សា ที่ปรึกษา	สำนักงานที่ปรึกษา
1.2.9	ទីខាត់ការព្រំដែន /tii cat-kaa prum-daen/	ទី+ ខាត់ការ+ ព្រំដែន ที่+จัดการ(กรม)+พรมแดน	กรมกิจการชายแดน
1.2.10	ទីខាត់ការភស្តុភារ /tii cat-kaa phōəh-phiaə/	ទី+ ខាត់ការ+ ភស្តុភារ ที่+จัดการ(กรม)+พิสูจน์	กรมส่งกำลังบำรุง
1.2.11	ទីខាត់ការវិទ្យុទាក់ទង បំភ្លឺអក្ខរ : /tii cat-kaa wit-tə-yu təəq-təəŋ bam-phūəŋ qaq-kha-raq/	ទី+ ខាត់ការ+ វិទ្យុ+ ទាក់ទង + បំភ្លឺ+ អក្ខរ : ที่+จัดการ(กรม)+วิทยุ+ติดต่อ+ทำ ให้สืบสน+อักษร	กรมวิทยุการรหัส

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
1.2.12	ទីចាត់ការហ្វឹកហ្វឺន /tii cat-kaa fək-fiən/	ទី+ចាត់ការ+ហ្វឹកហ្វឺន ที่จัดการ(กรม)+ฝึกฝน	กรมการฝึกศึกษา
1.2.13	ទីចាត់ការអន្តរាគមន៍ /tii cat-kaa qan-ta-raa-kum/	ទី+ចាត់ការ+អន្តរាគមន៍ ที่จัดการ(กรม)+การสนับสนุน	กรมสนับสนุน การรบ
1.2.14	ទីចាត់ការអភិវឌ្ឍន៍ /tii cat-kaa qa-q-phi-wōət/	ទី+ចាត់ការ+អភិវឌ្ឍន៍ ที่จัดการ(กรม)+การพัฒนา	กรมการพัฒนา
1.2.15	នាយកដ្ឋានស្រាវជ្រាវនិងចារកិច្ច /niə-yōəq- kə-thaan sraaw-criəw niŋ caa-rə-kəc/	នាយកដ្ឋាន+ស្រាវជ្រាវ+និង+ ចារកិច្ច กรม+วิจัย+และ+จารกรรม	กรมการวิจัยและ การจารกรรม
1.2.16	បញ្ជាការដ្ឋានការពារអាកាស /bɑñ-ciə-kaa-rat-thaan kaa-piə qa-kaah /	បញ្ជាការដ្ឋាន+ការពារ +អាកាស บัญชาการฐาน+ป้องกัน+อากาศ	กองบัญชาการ ป้องกันภัยทางอากาศ
1.2.17	បញ្ជាការដ្ឋានកាំភ្លើងធំ /bɑñ-ciə-kaa-rat-thaan kam-pləəŋ thom/	បញ្ជាការដ្ឋាន+កាំភ្លើង+ធំ บัญชาการฐาน+ปืน+ใหญ่	กองบัญชาการทหาร ปืนใหญ่
3.1.2.18	បញ្ជាការដ្ឋានទ័ពពិសេស /bɑñ-ciə-kaa-rat-thaan tōəp pi-seih/	បញ្ជាការដ្ឋាន+ទ័ព+ពិសេស บัญชาการฐาน+ทัพ+พิเศษ	กองบัญชาการ รบพิเศษ
3.1.2.19	បញ្ជាការដ្ឋានវិស្វកម្ម /bɑñ-ciə-kaa-rat-thaan wih-swaq-kam/	បញ្ជាការដ្ឋាន+វិស្វកម្ម บัญชาการฐาน+วิศวกรรม	กองบัญชาการ ทหารช่าง
3.1.2.20	អធិការកិច្ច /qa-thi-kaa-rə-kəc/	អធិការ+កិច្ច อธิการ + กิจ	สำนักงานจเรทหาร (ตรวจสอบ)

เมื่อพิจารณา คำศัพท์ส่วนราชการในกองบัญชาการทหารสูงสุดของกัมพูชา ด้าน
ความหมาย พบว่า มีลักษณะใกล้เคียงกันกับที่ใช้ในภาษาไทย เพียงแต่คำศัพท์ของกัมพูชาส่วนใหญ่
นิยมใช้คำยืมภาษาบาลี สันสกฤตมากกว่าไทย และพบว่าในจำนวน 20 รายการ มีคำยืมภาษาบาลี

สันสกฤตประกอบในเกือบทุกรายการ ยกเว้นลำดับที่ 9, 12 เช่นเดียวกับคำเขมรที่มีประกอบอยู่ในเกือบทุกรายการยกเว้นลำดับที่ 4, 20 นอกจากนี้พบว่า มีการยืมคำภาษาฝรั่งเศสประกอบอยู่ในลำดับที่ 6, 1 และมีการยืมคำภาษาไทยประกอบอยู่ในลำดับที่ 2, 12

ลักษณะคำศัพท์ที่น่าสนใจ

ส่วนราชการระดับกรมในกองบัญชาการทหารสูงสุดจะใช้คำว่า **ธีชาตการ** เช่น ธีชาตการบุคลนิค (กรมกำลังพล) ซึ่งแตกต่างจากกระทรวงกลาโหมจะใช้ คำว่า **นายกผู้าส** เช่น นายกผู้าสบุคลนิค (กรมกำลังพล) ทั้งนี้เพราะส่วนราชการในระดับกรม หรือมีฐานะเทียบที่สังกัดกองทัพกัมพูชามีชื่อเรียก คือ

หตุลนายกผู้าส General Department

นายกผู้าส Department

ธีชาตการ Directorate

ทั้ง 3 ส่วนราชการข้างต้นต่างมีฐานะเป็นกรมแต่ หตุลนายกผู้าส (General Department) เป็นส่วนราชการขนาดใหญ่มีหน้าที่กำกับดูแล นายกผู้าส (Department) ที่อยู่ในสังกัด ซึ่งแต่ละหตุลนายกผู้าส อาจจะมี นายกผู้าส หลายหน่วยงานอยู่ในสังกัด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับภาระหน้าที่ของหน่วยงานว่ามีความสอดคล้องในสายงานเดียวกันหรือไม่ ทั้งนี้ นายกผู้าส เอง ก็อาจเป็นหน่วยงานเดี่ยวโดยไม่จำเป็นต้องสังกัด หตุลนายกผู้าส ก็ได้ สำหรับ ธีชาตการ (Directorate) เป็นส่วนราชการระดับกรมเช่นเดียวกันกับหน่วยงานข้างต้น แต่จะเรียกชื่อแตกต่างกันออกไป และคำว่า ธีชาตการ (Directorate) ใช้เฉพาะกับส่วนราชการที่สังกัดใน หตุลบัญชาการ (High Command) หรือกองบัญชาการทหารสูงสุด

กษตลตฐช **เฐีเฒึ** เฒึเฒึ ๗๐ (หตุลกรม)

กองพลน้อย ทหารราบที่ 70 (องครักษ์หน่วยรักษาความปลอดภัยของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช)

ในภาษาเขมร คำว่า **เฐี**(ผู้เดิน) + **เฒึ** (เท้า) หมายถึง ผู้เดินด้วยเท้า เมื่อเปรียบเทียบกับ คำว่า ทหารราบ ในภาษาไทยย่อมาจาก ทหารพื้นที่ราบ ซึ่งเป็นทหารที่ประจำการภาคพื้นดิน

1.3 ส่วนราชการในกองทัพบก

กองทัพบกกัมพูชา ได้จัดแบ่งส่วนราชการออกเป็น 4 ส่วน คือ ส่วน นการ บังคับบัญชา ส่วนอำนวยการ /กิจการพิเศษ ส่วนสนับสนุนการรบ และส่วนกำลังรบ ซึ่งแบ่ง ออกเป็นกองทัพภาคต่างๆ

ตารางที่ 3 ตารางแสดงคำศัพท์ส่วนราชการในกองทัพบก

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
1.3.1	កងការពារព្រំដែន /kaɑŋ kaa-piə prum-daen/	កង+ការពារ+ ព្រំដែន กอง+ป้องกัน+ชายแดน	กองกำลังป้องกัน ชายแดน
1.3.2	កងការពារអាកាស /kaɑŋ kaa-piə qaa-kaah/	កង+ការពារ+ អាកាស กอง + ป้องกัน+อากาศ	กองป้องกัน อากาศยาน
1.3.3	កងកាំភ្លើងធំ /kaɑŋ kam-pləəŋ thom/	កង+ កាំភ្លើង+ ធំ กอง+ปืน+ใหญ่	หน่วยทหารปืนใหญ่
1.3.4	កងបច្ចេកទេស /kaɑŋ pac-cei-kə-teeh/	កង+ បច្ចេកទេស กอง + เทคนิค	หน่วยเทคนิค/ กองช่าง
1.3.5	កងបញ្ជូនសារ /kaɑŋ bañ-cuun saa/	កង+បញ្ជូន+សារ กอง+ส่ง+สาร	หน่วยทหารสื่อสาร
1.3.6	កងបំភ្លឺអក្ខរៈ /kaɑŋ bam-phñəŋ qaq-kha-raŋ /	កង+ បំភ្លឺ+អក្ខរៈ กอง +ทำให้สับสน+อักษร	หน่วยการรหัส
1.3.7	កងយានក្រោះ /kaɑŋ yien krah/	កង+ យាន+ក្រោះ กอง+ ยาน+เกราะ	หน่วยทหาร ยานเกราะ/ทหารม้า
1.3.8	កងយោធព្យភិភាគទី ១ /kaɑŋ yoo-thəəŋ phuu-mi-phiəŋ tii muəy/	កង+យោធព្យភិភាគ+ទី ១ กอง+ทหาร+ภูมิภาค+ที่ 1	กองทัพภาคที่ 1/ ภูมิภาคทหารที่ 1
1.3.9	កងយោធព្យភិភាគទី ២ /kaɑŋ yoo-thəəŋ phuu-mi-phiəŋ tii pii/	កង+យោធព្យភិភាគ+ទី ២ กอง+ทหาร+ภูมิภาค+ที่ 2	กองทัพภาคที่ 2/ ภูมิภาคทหารที่ 2

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
1.3.10	กษเฑาะฏฐิภาตจี ๓ /kaɑŋ yoo-thěəq phuu-mi-phiəq tii bəy/	กษ+เฑาะฏ+ฐิภาต+จี ๓ กอง+ทหาร+ภูมิภาค+ที่ 3	กองทัพภาคที่ 3/ ภูมิภาคทหารที่ 3
1.3.11	กษเฑาะฏฐิภาตจี ๔ /kaɑŋ yoo-thěəq phuu-mi-phiəq tii buən/	กษ+เฑาะฏ+ฐิภาต+จี ๔ กอง+ทหาร+ภูมิภาค+ที่ 4	กองทัพภาคที่ 4/ ภูมิภาคทหารที่ 4
1.3.12	กษเฑาะฏฐิภาตจี ๕ /kaɑŋ yoo-thěəq phuu-mi-phiəq tii pram/	กษ+เฑาะฏ+ฐิภาต+จี ๕ กอง+ทหาร+ภูมิภาค+ที่ 5	กองทัพภาคที่ 5/ ภูมิภาคทหารที่ 5
1.3.13	กษเฑาะฏฐิภาตทีเสส /kaɑŋ yoo-thěəq phuu-mi-phiəq pi-seih/	กษ+เฑาะฏ+ฐิภาต+ทีเสส กอง+ทหาร+ภูมิภาค+พิเศษ	กองทัพภาคพิเศษ/ ภูมิภาคทหารพิเศษ
1.3.14	กษวิสุกษุ /kaɑŋ wih-swaq-kam/	กษ+วิสุกษุ กอง+วิศวกรรม(ช่าง)	หน่วยทหารช่าง
1.3.15	กษผลุภตยธี่ /kaɑŋ qan-ta-raa-kum/	กษ + ผลุภตยธี่ กอง+การสนับสนุน	หน่วยสนับสนุน การรบ
1.3.16	กาวิยาลัยยจี ๑ (บุคฺลลิก) /kaa-ri-yaa-lay tii muəy/ /boq-kə-lik/	กาวิยาลัยย+จี ๑ (บุคฺลลิก) สำนักงาน+ที่ 1 (บุคคล/กำลังพล)	ฝ่ายอำนวยการ 1/ เสนานิการที่ 1 หรือ เรียกว่า ฝ่ายกำลังพล
1.3.17	กาวิยาลัยยจี ๒ (เสื่บหมเฑุต) /kaa-ri-yaa-lay tii pii/ /səəp qɑŋ-keit/	กาวิยาลัยย+จี ๒ (เสื่บหมเฑุต) สำนักงาน+ที่ 2 (สืบสวน/การข่าว)	ฝ่ายอำนวยการ 2/ เสนานิการที่ 2 หรือ เรียกว่า ฝ่ายการข่าว
1.3.18	กาวิยาลัยยจี ๓ (ปรยูฏ) /kaa-ri-yaa-lay tii bəy/ /pra-yut/	กาวิยาลัยย+จี ๓ (ปรยูฏ) สำนักงาน+ที่ 3 (การรบ/ยุทธการ)	ฝ่ายอำนวยการ 3/ เสนานิการที่ 3 หรือ เรียกว่า ฝ่ายการ ยุทธการ

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
1.3.19	ការិយាល័យទី ៤ (ភ្នំពេញ) /kaa-ri-yaa-lay tii buon/ /phōh-phia/	ការិយាល័យ+ទី ៤ (ភ្នំពេញ) สำนักงาน+ที่ 4 (พัสดุ/ยุทธภัณฑ์)	ฝ่ายอำนวยการ 4/ เสนาริการที่ 4 หรือเรียกว่า ฝ่ายส่งกำลังบำรุง
1.3.20	ការិយាល័យទី ៥ (ចិត្តសាស្ត្រ) /kaa-ri-yaa-lay tii pram/ /cət-tə-saah/	ការិយាល័យ+ទី ៥ (ចិត្តសាស្ត្រ) สำนักงาน + ที่ 5 (จิตศาสตร์/จิตวิทยา)	ฝ่ายอำนวยการ 5/ เสนาริการที่ 5 หรือเรียกว่า กิจการพลเรือน
1.3.21	ការិយាល័យសុខាភិបាល (ពេទ្យ) /kaa-ri-yaa-lay soq-khaa-phi-baal/ /peet/	ការិយាល័យ+សុខាភិបាល (ពេទ្យ) สำนักงาน + สาธารณสุข (แพทย์)	สำนักงานแพทย์ ทหารบก
1.3.22	ការិយាល័យហិរញ្ញវត្ថុ /kaa-ri-yaa-lay hi-rañ-kiə-wōət-thoq/	ការិយាល័យ+ហិរញ្ញវត្ថុ สำนักงาน + การเงิน	สำนักงานการเงิน ทหารบก
1.3.23	ការិយាល័យអភិវឌ្ឍន៍ /kaa-ri-yaa-lay qaq-phi-wōət/	ការិយាល័យ+អភិវឌ្ឍន៍ สำนักงาน + การพัฒนา	สำนักงานพัฒนา
1.3.24	ខុទ្ទកាល័យ /khot-tə-kaa-lay/	ខុទ្ទកាល័យ สำนักงาน	สำนักงาน ผู้บังคับบัญชา
1.3.25	បញ្ជាការដ្ឋានកងទ័ពជើងគោក /bañ-cio-kaa-rat-thaan kuəŋ tōəp cəəŋ kook/	បញ្ជាការដ្ឋាន+កង+ទ័ព+ជើង +គោក บัญชาการฐาน+กอง+ทัพ+ทาง+บก	กองบัญชาการ กองทัพบก
1.3.26	សាលាសាយទាហានរង (ពេជ្រនិល) /saa-laa niəy tiə-hiəŋ rəəŋ/ /pic-nil/	សាលា+សាយ+ទាហាន+រង (ពេជ្រនិល) โรงเรียน+นาย+ทหาร+รอง (เพชรนิล)	โรงเรียนนายสิบ ทหารบก ชื่อว่า เพชรนิล

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
1.3.27	សេនាធិការកងទ័ពជើងគោក /sei-naa-thi-kaa kɑŋ tɔəp ច្បាប់ kook/	សេនាធិការ+កង+ទ័ព+ជើង+គោក เสนารธิการ+ กอง+ทัพ+เชิง+บก	สำนักงานเสนารธิการ ทหารบก
1.3.28	អធិការកិច្ច /qaq-thi-kaa-rə-kəc/	អធិការ+កិច្ច อธิการ+กิจ	สำนักงานจร ทหารบก

เมื่อพิจารณาคำศัพท์ส่วนราชการในกองทัพบกของกัมพูชาด้านโครงสร้างคำและความหมาย พบว่า มีลักษณะใกล้เคียงกันกับที่ใช้ในภาษาไทย เพียงแต่คำศัพท์ของกัมพูชาส่วนใหญ่นิยมใช้คำยืมภาษาบาลี สันสกฤตมากกว่าไทย และพบว่าในจำนวน 28 รายการ มีเพียง 2 รายการเท่านั้นที่ไม่มีคำยืมภาษาบาลี สันสกฤตประกอบ คือ ลำดับที่ 1, 3 มี 23 รายการ ที่มีคำเขมรประกอบ คือ ลำดับที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 25, 26, 27 และในจำนวน 23 รายการ ที่มีคำเขมรประกอบมีเพียง 2 รายการเท่านั้นที่ประกอบจากคำเขมรทั้งหมด คือ ลำดับที่ 1, 3 และพบว่ามีคำยืมคำภาษาฝรั่งเศสประกอบในรายการที่ 17

ลักษณะคำศัพท์ที่น่าสนใจ

โครงสร้างของกองทัพบกแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ 1) ส่วนบังคับบัญชา 2) ส่วนอำนาจการ/กิจการพิเศษ 3) ส่วนสนับสนุนการรบ 4) ส่วนกำลังรบ โดยใน ส่วนอำนาจการและกิจการพิเศษ แบ่งย่อยเป็น 5 ฝ่ายอำนาจการ และชื่อที่ใช้เรียกในส่วนนี้มีความแตกต่างจากส่วนโครงสร้างอื่นๆ คือ นอกจากจะมีชื่อที่ใช้เรียกโดยทั่วไปอย่างเป็นทางการแล้ว มักจะใช้คำเรียกย่อเป็นภาษาฝรั่งเศส ดังนี้

กาวิយាល័យទី ១ (បុគ្គលិក)	ฝ่ายอำนาจการ 1/เสนารธิการที่ 1 หรือเรียกว่า ฝ่ายกำลังพล ภาษาเขมรเรียกว่า บุกฺลฺลินิก ถ้าไม่เป็นทางการมักเรียกคำย่อว่า ฮงเบ (1B/bureau un)
กาวิយាល័យទី ២ (ស៊ើបអង្កេត)	ฝ่ายอำนาจการ 2/เสนารธิการที่ 2 หรือเรียกว่า ฝ่ายการข่าว ภาษาเขมรเรียกว่า ส៊ើបអង្កេត ถ้าไม่เป็นทางการมักเรียกคำย่อว่า ฮีเบ (2B/bureau deux)

<p>กาวิយាល័យទី ៣ (ប្រយុទ្ធ)</p>	<p>ฝ่ายอำนวยการ 3/เสนาริการที่ 3 หรือเรียกว่า ฝ่ายการยุทธการ ภาษาเขมรเรียกว่า ប្រយុទ្ធ ถ้าไม่เป็นทางการมักเรียกคำย่อว่า ติ้บเว (3B/bureau trois)</p>
<p>กาวิយាល័យទី ៤ (ភស្តុភារ)</p>	<p>ฝ่ายอำนวยการ 4/เสนาริการที่ 4 หรือเรียกว่า ฝ่ายส่งกำลังบำรุง เขมรเรียกว่า ភស្តុភារ ถ้าไม่เป็นทางการมักเรียกคำย่อว่า កាតិវេ (4B/bureau quatre)</p>
<p>กาวิយាល័យទី ៥ (ចិត្តសាស្ត្រ)</p>	<p>ฝ่ายอำนวยการ 5/เสนาริการที่ 5 หรือเรียกว่า กิจการพลเรือน ภาษาเขมรเรียกว่า ចិត្តសាស្ត្រ ถ้าไม่เป็นทางการมักเรียกคำย่อว่า ไล้ងเว (5B/bureau cinq)</p>

คำว่า กาวิយាល័យ และ ខុទ្ទកាល័យ ต่างหมายถึง สำนักงาน แต่ทั้งสองส่วนนี้มีความแตกต่างกันคือ กาวิយាល័យ จะตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า Office เป็นสถานที่ทำการ ปฏิบัติงาน เช่น ถ้าเป็น กาวิយាល័យបរិញ្ញរត្ត จะเป็นสำนักงานที่ทำการเกี่ยวข้องกับเรื่องการเงินทั้งหมด ส่วนคำว่า ខុទ្ទកាល័យ จะตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า Subordinate หมายถึง สำนักงานที่รองรับคำสั่งงานจากผู้บังคับบัญชาเอาไว้เพื่อรอแจกจ่ายงานไปยังสำนักงาน (กาวิយាល័យ) ต่างๆ ต่อไป

1.4 ส่วนราชการในกองทัพเรือ

ส่วนราชการกองทัพเรือกัมพูชา แบ่งออกเป็นส่วนการบังคับบัญชา ส่วนอำนวยการ และส่วนกำลังทางน้ำ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) กองกำลังต ามลำน้ำ (น้ำจืด) 2) กองกำลังทางทะเล โดยมีฐานปฏิบัติการตามฐานทัพเรือ เช่น ฐานทัพเรือเรียม

ตารางที่ 4 ตารางแสดงคำศัพท์ส่วนราชการในกองทัพเรือ

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
1.4.1	កងការពារអាកាស /kaɑŋ kaa-piə qaa-kaah/	កង+ការពារ+ អាកាស กอง+ป้องกัน+อากาศ	กองป้องกัน อากาศยาน
1.4.2	កងកាំភ្លើងធំ /kaɑŋ kam-pləəŋ thom/	កង+ កាំភ្លើង+ ធំ กอง+ปืน+ ใหญ่	หน่วยทหารปืนใหญ่

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
1.4.3	กษณาภาจิกสาบ /kaɑŋ niə-wiə tik saap/	กษ+ณาภา+จิก+สาบ กอง+นาวา+น้ำ+จืด	กองเรือลำน้ำ (แม่น้ำ)
1.4.4	กษบชฺเชกเฮส /kaɑŋ pac-cei-kə-teeh/	กษ+บชฺเชกเฮส กอง+เทคนิค	หน่วยเทคนิค/ กองช่าง
1.4.5	กษบฏฐุสสาร /kaɑŋ bañ-cuun saa/	กษ+บฏฐุ+สสาร กอง+ส่ง+สาร	หน่วยทหารสื่อสาร
1.4.6	กษบักฎุหฺทุม: /kaɑŋ bam-phōən qaɣ-kha-raq /	กษ+บักฎุ+หฺทุม: กอง+ทำให้สับสน+อักษร	หน่วยการรหัส
1.4.7	กษรฺมเสนาทฺฐคามเฑาะ: /kaɑŋ wəw-raq sei-naa touc kaa-piə krah/	กษ+รฺม+เสนา+ทฺฐ+คามเฑาะ: +เฑาะ: กอง+รบ+เสนา+เล็ก + ป้องกัน+เฑาะ	กองพันป้องกันเฑาะ
1.4.8	กษรฺมเสนาทฺฐร่าดา /kaɑŋ wəw-raq sei-naa touc raa-daa/	กษ+รฺม+เสนา+ทฺฐ+ร่าดา กอง+รบ+เสนา+เล็ก+ radar (เรดาร์)	กองพันเรดาร์
1.4.9	กษรฺมเสนาทฺฐลฺภาตจฺเร /kaɑŋ wəw-raq sei-naa touc lbaat tən-lee /	กษ+รฺม+เสนา+ทฺฐ+ลฺภาต+จฺเร กอง+รบ+เสนา+เล็ก +ลาดตระเวน+ แม่น้ำ	กองพันลาดตระเวน ลำน้ำ
1.4.10	กษวิสุทฺฐ /kaŋ wih-swaq-kam/	กษ+วิสุทฺฐ กอง+วิศวกรรม (ช่าง)	หน่วยทหารช่าง
1.4.11	กาวิยาลย์ชี ๑ (บุคฺลนิท) /kaa-ri-yaa-lay tii muəy / /boq-kə-lik/	กาวิยาลย์ชี ๑ (บุคฺลนิท) สำนักงาน + ที่ 1 (บุคคล/กำลังพล)	ฝ่ายอำนวยการ 1/ เสนาริการที่ 1 ฝ่ายกำลังพล

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
1.4.12	ការិយាល័យទី ២ (ស៊ើបអង្កេត) /kaa-ri-yaa-lay tii pii / /səəp qaŋ-keit/	ការិយាល័យ+ទី ២ (ស៊ើបអង្កេត) สำนักงาน+ที่ 2 (สืบสวน/การข่าว)	ฝ่ายอำนวยการ 2/ เสนาริการที่ 2 ฝ่ายการข่าว
1.4.13	ការិយាល័យទី ៣ (ប្រយុទ្ធ) /kaa-ri-yaa-lay tii bəy/ /pra-yut/	ការិយាល័យ+ទី ៣ (ប្រយុទ្ធ) สำนักงาน+ที่ 3 (การรบ/ยุทธการ)	ฝ่ายอำนวยการ 3/ เสนาริการที่ 3 ฝ่ายยุทธการ
1.4.14	ការិយាល័យទី ៤ (ភស្តុភារ) /kaa-ri-yaa-lay tii buəŋ/ /phəəh-phiaə/	ការិយាល័យ+ទី ៤ (ភស្តុភារ) สำนักงาน+ที่ 4 (พิสูจน์/ยุทธภัณฑ์)	ฝ่ายอำนวยการ 4/ เสนาริการที่ 4 ฝ่ายส่งกำลังบำรุง
1.4.15	ការិយាល័យទី ៥ (ចិត្តសាស្ត្រ) /kaa-ri-yaa-lay tii pram/ /cət-tə-saah/	ការិយាល័យ+ទី ៥ (ចិត្តសាស្ត្រ) สำนักงาน+ที่ 5 (จิตศาสตร์/จิตวิทยา)	ฝ่ายอำนวยการ 5/ เสนาริการที่ 5 ฝ่ายกิจการพลเรือน
1.4.16	ការិយាល័យសុខាភិបាល (ពេទ្យ) /kaa-ri-yaa-lay soq-khaa-phi-baal/ /peet/	ការិយាល័យ+សុខាភិបាល (ពេទ្យ) สำนักงาน + สาธารณสุข (แพทย์)	สำนักงานแพทย์ ทหารเรือ
1.4.17	ការិយាល័យហិរញ្ញវត្ថុ /kaa-ri-yaa-lay hi-rañ-ñiə-wəət-thoq/	ការិយាល័យ+ហិរញ្ញវត្ថុ สำนักงาน+การเงิน	สำนักงานการเงิน ทหารเรือ
1.4.18	ការិយាល័យអភិវឌ្ឍន៍ /kaa-ri-yaa-lay qaŋ-phi-wəət/	ការិយាល័យ+អភិវឌ្ឍន៍ สำนักงาน+การพัฒนา	สำนักงานพัฒนา
1.4.19	ក្រុមដឹកជញ្ជូន /krom dək cəñ-cuun/	ក្រុម+ដឹក+ជញ្ជូន กลุ่ม+ขน+ส่ง	หน่วยขนส่ง ทหารเรือ

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
1.4.20	ខុទ្ទកាល័យ /khot-tə-kaa-lay/	ខុទ្ទកាល័យ สำนักงาน	สำนักงาน ผู้บังคับบัญชา
1.4.21	បញ្ជាការដ្ឋានកងទ័ពជើងទឹក /bañ-cio-kaa-rat-thaan kaŋ tɔəp cəəŋ tik/	បញ្ជាការដ្ឋាន+កង+ទ័ព+ ជើង+ទឹក บัญชาการฐาน+กอง+ทัพ+ทาง+น้ำ	กองบัญชาการ กองทัพเรือ
1.4.22	មូលដ្ឋានសមុទ្រ (រៀម) /muu-lat-thaan səmot/ (riəm)	មូលដ្ឋាន+សមុទ្រ มูลนิธิ+สมุทร (รียม) (รียม เป็นชื่อของฐานทัพเรือ ตั้งอยู่ที่ จ. พระสีหนุ)	ฐานทัพเรือ (รียม)
1.4.23	រោងជាំង /roəŋ ciəŋ/	រោង+ជាំង โรง+ช่าง	โรงซ่อมสร้าง
1.4.24	សាលាកងទ័ពជើងទឹក /saa-laa kaŋ tɔəp cəəŋ tik/	សាលា+កង+ទ័ព+ជើង+ទឹក โรงเรียน+กอง+ทัพ+ทาง+เรือ	โรงเรียนทหารเรือ
1.4.25	សេនាធិការកងទ័ពជើងទឹក /sei-naa-thi-kaa kaŋ tɔəp cəəŋ tik/	សេនាធិការ+កង+ទ័ព+ជើង+ទឹក เสนาธิการ+ กอง+ทัพ+ทาง+น้ำ	สำนักงานเสนาธิการ ทหารเรือ
1.4.26	អធិការកិច្ច /qaq-thi-kaa-rə-kəc/	អធិការ+ កិច្ច อธิการ+ กิจ	สำนักงานจร ทหารเรือ

เมื่อพิจารณาคำศัพท์ส่วนราชการในกองทัพ เรือ ของกัมพูชาด้านโครงสร้างคำและความหมาย พบว่า มีลักษณะใกล้เคียงกันกับที่ใช้ในภาษาไทย เพียงแต่คำศัพท์ของกัมพูชาส่วนใหญ่ นิยมใช้คำยืมภาษาบาลี สันสกฤตมากกว่า ำไทย และพบว่าในจำนวน 26 รายการ มีเพียง 2 รายการ เท่านั้นที่ไม่มีคำยืมภาษาบาลี สันสกฤต ประกอบ คือลำดับที่ 2, 23 มี 15 รายการ ที่มีคำเขมร ประกอบ คือลำดับที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 19, 21, 23, 24, 25 และในจำนวน 15 รายการ ที่มีคำเขมรประกอบมีเพียง 2 รายการเท่านั้นที่ประกอบจากคำเขมรทั้งหมด คือ ลำดับที่ 2, 23 และพบว่ามี การยืมคำภาษาฝรั่งเศสประกอบในรายการที่ 8

ลักษณะคำศัพท์ที่น่าสนใจ

คำศัพท์ในส่วนอำนวยการและกิจการพิเศษ ในกองทัพเรือรวมถึงกองทัพอากาศนั้น มีลักษณะชื่อเรียกเช่นเดียวกับกองทัพบก ที่นอกจากจะมีชื่อที่ใช้เรียกโดยทั่วไปอย่างเป็นทางการแล้วยังมีชื่อย่อเรียกอย่างไม่เป็นทางการ ดังนี้

ทาวีวัฒน์ยงี ๑ (บุคลนิท)	ฝ่ายอำนวยการ 1/เสนาริการที่ 1 หรือเรียกว่ำ ฝ่ายกำลังพล ภาษาเขมรเรียกว่ำ บุคลนิท ถ้าไม่เป็นทางการมักเรียกว่ำ ฮงเบ (1B/bureau un)
ทาวีวัฒน์ยงี ๒ (เสื้บห้ล้ก)	ฝ่ายอำนวยการ 2 /เสนาริการที่ 2 หรือเรียกว่ำ ฝ่ายการข่ำว ภาษาเขมรเรียกว่ำ เสื้บห้ล้ก ถ้าไม่เป็นทางการมักเรียกว่ำ ฮีเบ (2B/bureau deux)
ทาวีวัฒน์ยงี ๓ (บรูยงู)	ฝ่ายอำนวยการ 3/เสนาริการที่ 3 หรือเรียกว่ำ ฝ่ายการขุทธการ ภาษาเขมรเรียกว่ำ บรูยงู ถ้าไม่เป็นทางการมักเรียกว่ำ ถัมเบ (3B/bureau trois)
ทาวีวัฒน์ยงี ๔ (ภสูกวาง)	ฝ่ายอำนวยการ 4/เสนาริการที่ 4 หรือเรียกว่ำ ฝ่ายส่งกำลังบ้ำรุง เขมรเรียกว่ำ ภสูกวาง ถ้าไม่เป็นทางการมักเรียกว่ำ กาทเบ (4B/bureau quatre)
ทาวีวัฒน์ยงี ๕ (ชิตลลวสูล)	ฝ่ายอำนวยการ 5/เสนาริการที่ 5 หรือเรียกว่ำ กิจการพลเรือ ภาษาเขมรเรียกว่ำ ชิตลลวสูล ถ้าไม่เป็นทางการมักเรียกว่ำ ไส้งเบ (5B/bureau cinq)

กษณำธิกสวบ คือ กองเรือลำน้ำ มีภาระหน้ำที่ในการรับผิชอบเกี่ยวข้งกับทะเลสวบ (อิทลลวสวบ) และแม่น้ำต่งๆ ในพระรชอำณำจกรกัมพูชำ ซึ่งมีลักษณะคล้ำยคลึงกับหน่วยปฏิบัติการตามลำน้ำโจง (นปจ.) ในไทย

กษกำเกืงถ้ หรือ หน่วยทหารปืนใหญ่ของกัมพูชำ มีลักษณะการปฏิบัติงานคล้ำยคลึงกับหน่วยงำนของไทย คือ หน่วยบัญญัติการต้อสู้อำกษยำนและรักษำฝัง (สอรฝ.)

ค้ำวำ กุ่ช เป็นชื่อของฐำนทัพเรือกัมพูชำตั้งอยู่ที่ จังหวัดพระสีหนุ

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
1.5.8	ការិយាល័យអភិវឌ្ឍន៍ /kaa-ri-yaa-lay qaq-phi-wŏət/	ការិយាល័យ+អភិវឌ្ឍន៍ สำนักงาน+การพัฒนา	สำนักงานพัฒนา
1.5.9	ក្រុមយន្តហោះដឹកជញ្ជូន /krom yŏn-hah dək cəŋ-cuun/	ក្រុម+យន្តហោះ+ដឹក+ជញ្ជូន กลุ่ม+เครื่องบิน+ขน+ส่ง	ฝูงบินขนส่ง
1.5.10	ក្រុមយន្តហោះប្រដេញ /krom yŏn-hah pra-dəŋ/	ក្រុម+យន្តហោះ+ប្រដេញ กลุ่ม+เครื่องบิน+ขับไล่	ฝูงบินขับไล่
1.5.11	ក្រុមយន្តហោះសង្កេតកាណ៍ /krom yŏn-hah saŋ-keit-kaa/	ក្រុម+យន្តហោះ+សង្កេត +កាណ៍ กลุ่ม+เครื่องบิน+สังเกต+การณ์	ฝูงบินลาดตระเวน
1.5.12	ក្រុមរ៉ាដា /krom raa-daa/	ក្រុម+រ៉ាដា กลุ่ม+radar (เรดาร์)	หน่วยเรดาร์
1.5.13	ក្រុមឧទ្ធិកាតចក្រ /krom qat-tham-phiək- kə-cak/	ក្រុមឧទ្ធិកាតចក្រ กลุ่ม+เฮลิคอปเตอร์	ฝูงบินเฮลิคอปเตอร์
1.5.14	ខុទ្ទកាល័យ /khot-tə-kaa-lay/	ខុទ្ទកាល័យ สำนักงาน	สำนักงาน ผู้บังคับบัญชา
1.5.15	បញ្ជាការផ្លាស្តិកទ័ពជើងអាកាស /baŋ-ciə-kaa-rat-thaan kaŋ tŏəp cəəŋ qaa-kaah/	បញ្ជាការផ្លាស្តិក+កងទ័ពជើង+ អាកាស บัญชาการฐาน+ กอง+ทัพ+ทาง+ อากาศ	กองบัญชาการ กองทัพอากาศ
1.5.16	ផ្នែកបញ្ជូនសារត្រង់ /pnaek baŋ-cuun saa tran/	ផ្នែក+បញ្ជូន+សារ+ត្រង់ แผนก+ส่ง+สาร+ตรง	หน่วยสื่อสาร
1.5.17	ផ្នែកពេទ្យ /pnaek peet/	ផ្នែក+ពេទ្យ แผนก+แพทย์	เวชศาสตร์การบิน

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
1.5.18	ផ្នែកវិទ្យាទាក់ទងបញ្ជូនសារ /pnaek wit-tə-yu tɛəq-təvɔŋ bɑŋ-cuun saa/	ផ្នែក+វិទ្យា+ទាក់ទង+បញ្ជូន+សារ แผนก+วิทยุ+ติดต่อ+ส่ง+สาร	หน่วยวิทยุสื่อสาร
1.5.19	ផ្នែកវិស្វកម្ម /pnaek wih-swaq-kam/	ផ្នែក+វិស្វកម្ម แผนก+วิศวกรรม	หน่วยวิศวกรรม อากาศ
1.5.20	ផ្នែកសុខាភិបាល /pnaek soq-khaa-phi-baal/	ផ្នែក+សុខាភិបាល แผนก+สาธารณสุข	หน่วยแพทย์ทหาร อากาศ
1.5.21	ផ្នែកហ្វឹកហ្វឺន /pnaek fək-fəin/	ផ្នែក+ហ្វឹកហ្វឺន แผนก+ฝึกฝน	หน่วยฝึกศึกษา
1.5.22	មូលដ្ឋានអាកាស /muu-lat-thaan qaa-kaah/	មូលដ្ឋាន+អាកាស มูลฐาน+อากาศ	ฐานบิน
1.5.23	មូលដ្ឋានអាកាសកំពង់ផ្ទាំង /muu-lat-thaan qaa-kaah kam-pnɔŋ-cnəŋ/	មូលដ្ឋាន+អាកាស+កំពង់ផ្ទាំង มูลฐาน+อากาศ+กำปางช้าง	ฐานบินกำปางช้าง
1.5.24	មូលដ្ឋានអាកាសកោះកុង /muu-lat-thaan qaa-kaah kah-kon/	មូលដ្ឋាន+អាកាស+កោះកុង มูลฐาน+อากาศ+เกาะกง	ฐานบินเกาะกง
1.5.25	មូលដ្ឋានអាកាសបាត់ដំបង /muu-lat-thaan qaa-kaah bat-dam-baŋ/	មូលដ្ឋាន+អាកាស+បាត់ដំបង มูลฐาน+อากาศ+พระตะบอง	ฐานบินพระตะบอง
3.1.5.26	មូលដ្ឋានអាកាសពោធិ៍ចិនតុង /muu-lat-thaan qaa-kaah poo-cən-ton/	មូលដ្ឋាន+អាកាស+ពោធិ៍ចិនតុង มูลฐาน + อากาศ + ไปเจนอง	ฐานบิน ไปเจนอง
1.5.27	មូលដ្ឋានអាកាសសៀមរាប /muu-lat-thaan qaa-kaah siəm-riəp/	មូលដ្ឋាន+អាកាស+សៀមរាប มูลฐาน+อากาศ+เสียมเรียบ	ฐานบินเสียมราช
1.5.28	រោងជាំង /rooŋ ciəŋ/	រោង+ជាំង โรง+ช่าง	โรงซ่อมสร้าง

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
1.5.29	សាលាប៊ូកហ្វឺន /saa-laa fək-fəin/	សាលា+ប៊ូកហ្វឺន โรงเรียน+ ฝึกฝน	โรงเรียนการบิน
1.5.30	សេនាធិការរកងទ័ពជើងអាកាស /sei-naa-thi-kaa kaɑŋ tɔəp cəəŋ qaa-kaah/	សេនាធិការ+រកង+ទ័ព+ជើង +អាកាស เสนาธิการ+ กอง+ทัพ+ทาง+อากาศ	สำนักงานเสนาธิการ ทหารอากาศ
1.5.31	អធិការកិច្ច /qaq-thi-kaa-rə-kəc/	អធិការ+កិច្ច อธิการ+ กิจ	สำนักงานจเร ทหารอากาศ

เมื่อพิจารณาคำศัพท์ส่วนราชการในกองทัพ อากาศของกัมพูชาด้านโครงสร้างคำและความหมาย พบว่า มีลักษณะใกล้เคียงกันกับที่ใช้ในภาษาไทย เพียงแต่คำศัพท์ของกัมพูชาส่วนใหญ่ นิยมใช้คำยืมภาษาบาลี สันสกฤตมากกว่าไทย และพบว่าในจำนวน 31 รายการ มีเพียง 2 รายการ เท่านั้นที่ไม่มีคำยืมภาษาบาลี สันสกฤต ประกอบ คือ ลำดับที่ 21, 28 มี 18 รายการ ที่มีคำเขมร ประกอบ คือลำดับที่ 1, 9, 10, 11, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30 และในจำนวน 18 รายการ ที่มีคำเขมรประกอบมีเพียง 1 รายการเท่านั้นที่ประกอบจ ากคำเขมรทั้งหมด คือ ลำดับที่ 28 นอกจากนี้พบว่ามีการยืมคำภาษาฝรั่งเศส มาประกอบในลำดับที่ 21, 29 และมีการยืมคำภาษาไทยมาประกอบในลำดับที่ 4, 12

ลักษณะคำศัพท์ที่น่าสนใจ

เนื่องจากกองทัพอากาศของกัมพูชา เดิมเป็นกองกำลังทางอากาศขนาดเล็กที่ได้รับการช่วยเหลือจากสหภาพโซเวียต ภายหลังจากที่รัฐบาลที่มาจาก การเลือกตั้งอย่างเป็นทางการ ได้มีนโยบายยุบรวมเสนาธิการสูงสุดเข้ากับกองบัญชาการทหารสูงสุด กองกำลังทางอากาศ จึงได้ยกระดับขึ้นเป็นกองทัพอากาศมาได้เพียงไม่นาน ทำให้ส่วนราชการในกองทัพอากาศกัมพูชาและของไทยมีชื่อเรียกส่วนต่างๆ ในกองทัพอากาศแตกต่างกันอยู่บ้าง เช่น

คำว่า មូលដ្ឋានអាកាស (ฐานบิน) ที่กัมพูชาใช้เรียกตามเมืองต่างๆ ที่มีฐานบินอยู่ เช่น

មូលដ្ឋានអាកាសកំពង់ឆ្នាំង

ฐานบินกำแพงนัง

មូលដ្ឋានអាកាសកោះកុង

ฐานบินเกาะกง

ลักษณะของคำประสมที่นำมาประกอบกันในคำศัพท์ทางทหารส่วนของราชการมีลักษณะเป็นคำประสมที่เกิดจากคำเขมรแท้ๆ ประสมกันเอง หรือคำภาษาเขมรประสมกับคำยืมภาษาอื่น หรืออาจจะเป็นคำยืมภาษาอื่นประสมกันก็ได้ ตัวอย่างเช่น

ภาษาเขมรกับภาษาเขมร

เภางฉ่าง	เภาง+ฉ่าง โรง+ช่าง	หมายถึง	โรงซ่อมสร้าง
จีฮ่าตักการฎั้ไธสร	จี+ฮ่าตักการ+ ฎั้ไธสร ที่+จัดการ+พรมแดน	หมายถึง	กรมกิจการชายแดน
กขการตามฎั้ไธสร	กข+ การตาม+ ฎั้ไธสร กอง+ป้องกัน+ชายแดน	หมายถึง	กองกำลังป้องกันชายแดน
กขกำเกื้องฉั	กข+ กำเกื้อง+ ฉั กอง+ปืน+ ใหญ่	หมายถึง	หน่วยทหารปืนใหญ่

ภาษาเขมรกับภาษาไทย

ผู้กบฏิกบฏิส	ผู้ก (ข.)+ ฏิกบฏิส (ท.) แผนก+ฝึกฝน	หมายถึง	หน่วยฝึกศึกษา
จีฮ่าตักการบฏิกบฏิส	จี(ข.)+ฮ่าตักการ(ข.)+ ฏิกบฏิส (ท.) ที่+จัดการ+ฝึกฝน	หมายถึง	กรมการฝึกศึกษา

ภาษาเขมรกับภาษาฝรั่งเศส

เสื้บหฺฤต	เสื้บ (ข.)+หฺฤต (ฝ.) สืบ+Enquete (สืบสวน, สอบสวน)	หมายถึง	ฝ่ายการข่าว
-----------	--	---------	-------------

ภาษาเขมรกับภาษาบาลี สันสกฤต

ทิวาฬัฒฬสณณบับ	ทิวาฬัฒฬ (ป.)+สณณบับ (ข.) กอง, สำนัก+ความสงบเรียบร็อย	หมายถึง	สำนักรักษาความสงบ เรียบร็อย
กฤษฬคฬณณ	กฤษฬ+คฬ+ณณ กลุ่ม+ชน+สง	หมายถึง	หน่วยชนสงทหารเรื่อ
ฬุคฬอุฬคฬ	ฬุคฬ (ข.)+ฬอุฬคฬ (ป.ส. สข+อฬ+ปาล) แผนก+สาธารณสุข	หมายถึง	หน่วยแพทยัทหารอากาศ
ส าลาบเชुकเรสชัร:	ส าลา (ข.)+บเชुकเรส (ป.)+ชัร: (ข.) โรงเรียน+เทคนิค+ผสม,ร่วม	หมายถึง	โรงเรียนเทคนิคทหาร/ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร
สฬคฬุสคฬลัฬคฬ	สฬคฬุส (ป.ส.)+คฬลัฬ (ข.)+คฬลาร (ป.ส.) กรม + รักษา + เอกสฬ หมายถึง กรมสฬบรรณ		
คฬ ฬรเสสฬคฬลฬคฬ	คฬ (ข.)+ ฬร (ป.ส.)+ เสสฬ (ป.ส.)+คฬ (ข.)+ลฬคฬ (ข.)+คฬ (ข.) กอง+ ฬร+ เสสฬ+ลัฬ+ ลาดคฬเรเวน+ แม่น้ หมายถึง กองพันลาดคฬเรเวนล้มน้		

ภาษาบาลี สันสกฤตกับภาษาบาลี สันสกฤต

ลักษณะนี้เป็นการสร้างค้แบบค้ประสมของเขมรเอง โดยมีการยืมค้ภาษาบาลี
สันสกฤตมาประสมกันทุกหน่วยค้ มีดั่งเช่น

สฬคฬุสเรีคฬคฬ	สฬคฬุส (ป.ส.)+เรีคฬคฬ (ป.) กรม+นิติกรรม	หมายถึง	กรมนิติกรรม
คฬลารคฬ	คฬลาร (ป.ส.)+คฬลาร (ป.ส.) คฬลาร +ทหาร	หมายถึง	คฬลารทหาร (ศาลทหาร)

ธายกฐาสเสาฉรณธิ รัฎฐี	ธายกฐาส(ป.ส.)+เสาฉรณ(ป.)+ธิ รัฎฐี (ป.) กรม+ทำให้สะอาด, จำระ+การเกษียณ หมายถึง กรมบำเหน็จบำนาญ, สวัสดิการ
หตุธายกฐาสภสฎฐการบิฎฐิ รัฎฐี	หตุ(ป.)+ธายกฐาส(ป.ส.)+ภสฎฐการ(ส.)+บิฎฐิ รัฎฐี (ป.) อัคร+กรม+พัสดุ+การเงิน หมายถึง กรมส่งกำลังบำรุงและการเงิน

ภาษาบาลีกับภาษาไทย

สาลาบฎิ กฐีธ	สาลา(ข.)+บฎิ กฐีธ (ท.) โรงเรียน+ฝึกฝน	หมายถึง	โรงเรียนการบิน
--------------	--	---------	----------------

ภาษาบาลี สันสกฤตกับภาษาฝรั่งเศส

กฤษ รัฎฐา	กฤษ(ข.)+รัฎฐา(ฝ.) กลุ่ม+radar (เรดาร์)	หมายถึง	หน่วยเรดาร์
ธายกฐาสตียีสาลู	ธายกฐาส(ป.ส.)+ตียี (ฝ.)+สาลู (ส.) กรม +Chimie (เคมี)+ศาสตร์	หมายถึง	กรมเคมีศาสตร์/ กรมวิทยาศาสตร์ ทหาร

จะเห็นได้ว่าคำศัพท์ทางทหารส่วนราชการในภาษาเขมรมีการสร้างคำแบบคำประสมที่มีการยืมคำจากภาษาไทย ภาษาบาลี สันสกฤต ภาษาฝรั่งเศส และนำคำยืมในภาษาต่างๆ มาประสมกันดังที่กล่าวมาข้างต้น นอกจากนี้ ยังพบการสร้างคำที่น่าสนใจ คือ การประสมคำที่มาจากสามภาษา ได้แก่ ภาษาเขมร ภาษาฝรั่งเศส และภาษาบาลี สันสกฤต ดังนี้

ธีชَاتกการตียีสาลู	ธี(ข.)+ชَاتกการ(ข.)+ตียี(ฝ.)+สาลู(ส.) ที่+จัดการ+ Chimie (เคมี) +ศาสตร์	หมายถึง	กรมเคมีศาสตร์/ วิทยาศาสตร์ทหาร
กษ รัฎฐธาสธาธู รัฎฐา	กษ(ข.)+ รัฎฐ(ป.ส.)+ธาสธา(ป.ส.)+ธูธ(ข.)+รัฎฐา(ฝ.) กอง+วร+เสนา+เล็ก + radar (เรดาร์) หมายถึง กองพันเรดาร์		

2. ตำแหน่งทางทหาร

สำหรับตำแหน่งทางทหารของกัมพูชาเรียง จากตำแหน่งที่มีความสำคัญสูงสุด คือ ผู้บัญชาการสูงสุดแห่งกองโยธพลเขมร รมณินท์ /องค์จอมทัพกัมพูชา (พระมหากษัตริย์) ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตำแหน่งผู้บังคับบัญชาลำดับชั้นต่าง ๆ ในกองทัพ ที่มีทั้งตำแหน่งทางฝ่ายบัญชาการรบ และฝ่ายบริหาร ไปจนถึงตำแหน่งผู้นำหน่วยทหารขนาดเล็ก ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6 ตารางคำศัพท์ตำแหน่งผู้บัญชาการสูงสุดทางทหาร

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
2.1	เชบฏการกัณโศกขเวาต ถลเฮษรมุชิสู /mee bañ-cio-kaa kam-puul niy kaṅ yoo-thəə pōl khei-ma-raq phuu-min /	เช+บฏการ+กัณโศก+ขเว+ เวาตถล+เฮษ+มุชิสู หัวหน้า+บัญชาการ+สุด, ยอด +แห่ง+กอง+โยธพล+เขมร + รมณินท์	ผู้บัญชาการสูงสุด แห่งกองโยธพล เขมรรมณินท์ / องค์ จอมทัพกัมพูชา (พระมหากษัตริย์)

1) ผู้บังคับบัญชาฝ่ายการเมือง

ตารางที่ 7 ตารางคำศัพท์ผู้บังคับบัญชาฝ่ายการเมือง

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
2.2	นายกรัฐมตรี /nio-yñəq rōt-thə-mñən- trəy/	นาย+รัฐมตรี นายก+รัฐมนตรี	นายกรัฐมนตรี
2.3	รองนายกรัฐมตรี /quq-paq nio-yñəq rōt-thə-mñən-trəy/	รอง+นาย+รัฐมตรี อุป+นายก+รัฐมนตรี	รองนายกรัฐมนตรี
2.4	รัฐมนตรี /rōt-thə-mñən -trəy kra-suəṅ kaa-piə ciət/	รัฐมนตรี+กระทรวง+ป้องกัน +ชาติ	รัฐมนตรี กระทรวงกลาโหม

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
2.5	រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងការពារជាតិ /rōt-thə-lee-khaa-thi-kaa kra-suəŋ kaa-piə ciət/	រដ្ឋលេខាធិការ+ ក្រសួង+ ការពារ+ជាតិ รัฐเลขาธิการ+กระทรวง+ ป้องกัน+ชาติ	รัฐเลขาธิการ กระทรวงกลาโหม/ รัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวงกลาโหม
2.6	អនុរដ្ឋលេខាធិការក្រសួង ការពារជាតិ /qa-nuq rōt-thə-lee-khaa- thi-kaa kra-suəŋ kaa-piə ciət/	អនុ+ រដ្ឋលេខាធិការ+ ក្រសួង+ ការពារ+ជាតិ อนุ+รัฐเลขาธิการ+ กระทรวง+ป้องกัน+ชาติ	อนุรัฐเลขาธิการ กระทรวงกลาโหม /รองรัฐมนตรีช่วย ว่าการกระทรวง กลาโหม

2) ส่วนกำลังทหาร

ตารางที่ 8 ตารางคำศัพท์ส่วนกำลังทหาร

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
2.7	អគ្គមេបញ្ជាការកងយោធពល ខេមរភូមិន្ទ /qaq-kěəq mee bañ-ciə-kaa kaŋ yoo-thěə-pōəl khei-ma-raq phuu-min/	អគ្គ+មេ+បញ្ជាការ+កង+យោធពល +ខេមរ+ភូមិន្ទ อัคร+หัวหน้า+บัญชาการ+กอง+ โยธพล+เขมร+ภูมินท์	ผู้บัญชาการกอง โยธพลเขมร ภูมินท์ / ผู้บัญชาการ ทหารสูงสุด
2.8	អគ្គមេបញ្ជាការរងកងយោធពល ខេមរភូមិន្ទ /qaq-kěəq mee bañ-ciə-kaa raŋ yoo-thěə-pōəl khei-ma-raq phuu-min/	អគ្គ+មេ+បញ្ជាការ+រង+កង+យោធពល +ខេមរ+ភូមិន្ទ อัคร+หัวหน้า+บัญชาการ+รอง+ กอง+โยธพล+เขมร+ภูมินท์	รองผู้บัญชาการ ทหารสูงสุด
2.9	មេបញ្ជាការកងទ័ពជើងគោក /mee bañ-ciə-kaa kaŋ tōəp cəəŋ kook/	មេ+បញ្ជាការ+កង+ទ័ព+ជើង+គោក หัวหน้า+บัญชาการ+กอง+ทัพ+ ทาง+บก	ผู้บัญชาการ ทหารบก

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
2.10	เขบถฎากามรฆกษฉัตเฉีงเตาก /mee bañ-cia-kaa roong kaan təp cəəŋ kook/	เข+บฎากา+ ฆ+ กษ+ ฉัต+ เฉีง+เตาก หัวหน้า+บัญชาการ+รอง+กอง+ ทัพ+ทาง+บก	รองผู้บัญชาการ ทหารบก
2.11	เสนาธิกามรฆกษฉัตเฉีงเตาก /sei-naa-thi-kaa kaan təp cəəŋ kook/	เสนาธิกา+ ฆ+ กษ+ ฉัต+ เฉีง+ เตาก เสนาธิการ+กอง+ทัพ+ทาง+บก	เสนาธิการ ทหารบก
3.2.12	เขบถฎากามรฆกษฉัตเฉีงจิก /mee bañ-cia-kaa kaan təp cəəŋ tik/	เข+บฎากา+ ฆ+ กษ+ ฉัต+ เฉีง+ จิก หัวหน้า+บัญชาการ+กอง+ทัพ +ทาง+น้ำ	ผู้บัญชาการ ทหารเรือ
2.13	เขบถฎากามรฆกษฉัตเฉีงจิก /mee bañ-cia-kaa roong kaan təp cəəŋ tik /	เข+บฎากา+ ฆ+ กษ+ ฉัต +เฉีง+จิก หัวหน้า+บัญชาการ+รอง+กอง+ ทัพ+ทาง+น้ำ	รองผู้บัญชาการ ทหารเรือ
3.2.14	เสนาธิกามรฆกษฉัตเฉีงจิก /sei-naa-thi-kaa kaan təp cəəŋ tik /	เสนาธิกา+ ฆ+ กษ+ ฉัต+ เฉีง+ จิก เสนาธิการ+กอง+ทัพ+ทาง+น้ำ	เสนาธิการ ทหารเรือ
3.2.15	เขบถฎากามรฆกษฉัตเฉีงฆากาส /mee bañ-cia-kaa kaan təp cəəŋ qaa-kaah/	เข+บฎากา+ ฆ+ กษ+ ฉัต+ เฉีง+ ฆากาส หัวหน้า+บัญชาการ+กอง+ทัพ+ ทาง+อากาศ	ผู้บัญชาการทหาร อากาศ
3.2.16	จี้ ปรีกษา /tii prək saa/	จี้+ ปรีกษา ที่+ปรีกษา	ที่ปรีกษา

เมื่อพิจารณาคำศัพท์ตำแหน่งทางทหารในส่วนของผู้บังคับบัญชาฝ่ายการเมืองและส่วนกำลังทหารด้านความหมายมีลักษณะที่ใกล้เคียงกันกับที่ใช้ในภาษาไทย ในด้านโครงสร้างคำมีลักษณะที่แตกต่างกันในส่วนของกรวางตำแหน่งคำว่า ฆ

เยบฏากาภกษัตต์เฒีเเตก	เย+บฏากา+ภ+กษ+ัตต์+เฒี+เเตก	ผู้บัญชาการทหารบก
	เเตก	
	หัวหน้า+บัญชาการ+กอง+ทัพ+	
	ทาง+บก	

เยบฏากาภกษัตต์เฒีเเตก	เย+บฏากา+ ภ +กษ+ัตต์+เฒี+เเตก	รองผู้บัญชาการทหารบก
	เฒี+เเตก	
	หัวหน้า+บัญชาการ+รอง+	
	กอง+ทัพ+ทาง+บก	

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าในภาษาเขมรจะใช้คำว่า ฆ ในลักษณะคำขยายเมื่อต้องการขยายคำใดก็วางไว้หลังคำนั้นๆ จากตัวอย่าง เดิมคำว่า ฆ หลังตำแหน่ง เยบฏากาเพื่อต้องการขยายว่า เป็นผู้บัญชาการในระดับรองลงมา แต่ในภาษาไทยจะเติมคำว่า รอง ในตำแหน่งด้านหน้าคำผู้บัญชาการ ซึ่งลักษณะเช่นนี้จะเห็นเป็นเช่นกันเสมอในคำอื่นๆ เช่น

เยบฏากาภกษัตต์เฒีอิก	เย+บฏากา+ภ+กษ+ัตต์+เฒี+อิก	ผู้บัญชาการ
	หัวหน้า+บัญชาการ+กอง+ทัพ	ทหารเรือ
	+ทาง+น้ำ	

เยบฏากาภกษัตต์เฒีอิก	เย+บฏากา+ ภ +กษ+ัตต์+เฒี+อิก	รองผู้บัญชาการ
	หัวหน้า+บัญชาการ+รอง+กอง+	ทหารเรือ
	ทัพ+ทาง+น้ำ	

3) ฝ้ายบริหาร/อำนาจการ

ตารางที่ 9 ตารางคำศัพท์ฝ้ายบริหาร/อำนาจการ

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
2.17	អគ្គនាយក អគ្គនាយកដ្ឋាន /qaq-kěoq niə-yńoq qaq-kěoq niə-yńoq-ka- thaan/	អគ្គ+នាយក អគ្គ+នាយកដ្ឋាន อัครค+นายก อัครค+กรม	เจ้ากรม (ใหญ่)
2.18	អគ្គនាយករង អគ្គនាយកដ្ឋាន /qaq-kěoq niə-yńoq rəwŋ qaq-kěoq niə-yńoq-ka- thaan/	អគ្គ+នាយក+រង អគ្គ+នាយកដ្ឋាន อัครค+นายก+รอง อัครค+กรม	รองเจ้ากรม (ใหญ่)
2.19	នាយក នាយកដ្ឋាន /niə-yńoq niə-yńoq-ka-thaan /	នាយក+នាយកដ្ឋាន นายก+กรม	เจ้ากรม
2.20	នាយករង នាយកដ្ឋាន /niə-yńoq rəwŋ niə-yńoq-ka-thaan /	នាយក+រង+នាយកដ្ឋាន นายก+รอง+กรม	รองเจ้ากรม
2.21	នាយកទីបាត់ការ /niə-yńoq tii cat-kaa/	នាយក+ទី+បាត់ការ นายก+ที่+จัดการ	เจ้ากรม
2.22	នាយករងទីបាត់ការ /niə-yńoq rəwŋ tii cat-kaa/	នាយក+រង+ទី+បាត់ការ นายก+รอง+ที่+จัดการ	รองเจ้ากรม
2.23	ប្រធានការិយាល័យ /pra-thiəŋ kaa-ri-yaa-lay/	ប្រធាន+ការិយាល័យ ประธาน+สำนักงาน	หัวหน้ากอง/ ผู้อำนวยการกอง
2.24	អនុប្រធានការិយាល័យ /qa-nuq pra-thiəŋ kaa-ri-yaa-lay/	អនុ+ប្រធាន+ការិយាល័យ อนุ+ประธาน+สำนักงาน	รองหัวหน้ากอง/ รองผู้อำนวยการ กอง

จากตัวอย่าง มีการใช้คำว่า ฆ ในลักษณะคำขยาย เมื่อต้องการขยายคำใดก็วางไว้ตำแหน่ง หลังคำนั้นๆ จากตัวอย่างที่ 2 เดิมคำว่า ฆ หลังตำแหน่ง สฎธายก เพื่อต้องการขยายว่าเป็น เจ้ากรมใหญ่ที่รองลงมา และจากตัวอย่างที่ 4 ก็เช่นกันเดิมคำว่า ฆ หลังตำแหน่ง ธายก เพื่อ ต้องการขยายว่าเป็นเจ้ากรมรอง แต่ในภาษาไทยจะเดิมคำว่า รอง ในตำแหน่งด้านหน้า เจ้ากรม เป็น รองเจ้ากรม ซึ่งตรงจุดนี้นับว่ามีความแตกต่างกันบางครั้งทำให้เกิดความสับสนในการแปลได้

จากนั้นพิจารณาดูตัวอย่างที่ 1, 2 เทียบกับ 3, 4 จะเห็นว่าตัวอย่างที่ 1, 2 แตกต่างกับ 3, 4 ตรงที่มีการเดิมคำว่า สฎ ข้างหน้า เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นว่าตัวอย่างที่ 1, 2 เป็นเจ้ากรมใหญ่ของ กรมที่ใหญ่กว่า (general department) ซึ่งแตกต่างจาก 3, 4 เป็นลักษณะกรมที่มีขนาดเล็กกว่า (department)

จะเห็นได้ว่าคำแสดงตำแหน่งทางทหารของกัมพูชา เมื่อต้องการจะแสดงถึงตำแหน่งที่สูงกว่า จะนำคำที่แสดงถึงตำแหน่งที่สูงกว่าวางไว้ทางด้านหน้า และเมื่อต้องการจะบอกถึงตำแหน่งที่รองลงมาเมื่อใช้คำว่า ฆ ซึ่งเป็นคำเขมร จะมีการนำคำว่า ฆ ที่แสดงถึงตำแหน่งที่รองลงมาวางไว้ทางด้านหลัง ในขณะที่คำแสดงถึงตำแหน่งที่รองลงมาคำอื่นๆ คือ สฎ (ภาษาบาลี สันสกฤต) มีความหมายถึง เล็ก รอง เหมือนกัน เมื่อนำมาประกอบในชื่อกลับเดิมในตำแหน่งด้านหน้าคำ ซึ่งตรงส่วนนี้ไม่ทำให้เกิดความสับสนเนื่องจากมีลักษณะ โครงสร้างคล้ายคลึงกับไทย เช่น

บุรฉาสกาวิยาฉัฎ	บุรฉาส+กาวิยาฉัฎ	หัวหน้ากอง/ ผู้อำนวยการกอง
สฎ บุรฉาสกาวิยาฉัฎ	สฎ+ บุรฉาส+กาวิยาฉัฎ	รองหัวหน้ากอง/ รองผู้อำนวยการกอง

4) ส่วนกำลังรบ

ตารางที่ 10 ตารางคำศัพท์ส่วนกำลังรบ

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
2.28	เชบฏากา /mee bañ-cio-kaa/	เช+บฏากา หัวหน้า+บัญชาการ	ผู้บัญชาการ

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
2.29	เขบฏากาฆ /mee bañ-ciə-kaa rəwŋ/	เข+บฏากาฆ+ฆ หัวหน้า+บัญชาการ+รอง	รองผู้บัญชาการ
2.30	นายเสนาธิการ /niəy sei-naa-thi-kaa/	นาย+เสนาธิการ นาย+เสนาธิการ	เสนาธิการ
2.31	เขบฏากาฆกษณ /mee bañ-ciə-kaa kaŋ pəəl/	เข+บฏากาฆ+กษ+ณ หัวหน้า+บัญชาการ+กอง+พล	ผู้บัญชาการ กองพล
2.32	เขบฏากาฆกษณ /mee bañ-ciə-kaa rəwŋ kaŋ pəəl/	เข+บฏากาฆ+ฆ+กษ+ณ หัวหน้า+บัญชาการ+รอง+ กอง+พล	รองผู้บัญชาการ กองพล
2.33	นายเสนาธิการกษณ /niəy sei-naa-thi-kaa kaŋ pəəl /	นาย+เสนาธิการ+กษ+ณ นาย+เสนาธิการ+กอง+พล	เสนาธิการ กองพล
2.34	เขบฏากาฆกษณตฺ /mee bañ-ciə-kaa kaŋ pəəl tɔuc/	เข+บฏากาฆ+กษ+ณ+ตฺ หัวหน้า+บัญชาการ+กอง+ พล+น้อย	ผู้บัญชาการ กองพลน้อย
2.35	เขบฏากาฆกษณตฺ /mee bañ-ciə-kaa rəwŋ kaŋ pəəl tɔuc/	เข+บฏากาฆ+ฆ+กษ+ณ+ตฺ หัวหน้า+บัญชาการ+รอง+ กอง+พล+น้อย	รองผู้บัญชาการ กองพลน้อย
2.36	นายเสนาธิการกษณตฺ /niəy sei-naa-thi-kaa kaŋ pəəl tɔuc/	นาย+เสนาธิการ+กษ+ณ+ตฺ นาย+เสนาธิการ+กอง+พล+น้อย	เสนาธิการ กองพลน้อย
2.37	เขบฏากาฆฆเสนาธิ /mee bañ-ciə-kaa kaŋ wəw-raq-sei-naa thom/	เข+บฏากาฆ+กษ+ฆ+เสนา+ธิ หัวหน้า+บัญชาการ+กอง+วร+ เสนา+ใหญ่	ผู้บังคับการกรม

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
2.38	เขบถฎากาฆกษรเวเสธาฉี /mee bañ-ciə-kaa rəwŋ kaŋ wəw-raq sei-naa thom/	เย+บฎากาฆ+ กษ+ กษ+ รเว+เสธา+ฉี หัวหน้า+บัญชาการ+รอง+กอง+ วร+เสนา+ใหญ่	รองผู้บังคับ การกรม
2.39	สายนเสธาฉีกาฆกษรเวเสธาฉี /niəy sei-naa-thi-kaa kaŋ wəw-raq sei-naa thom/	สายน+เสธาฉีกาฆ+ กษ+ รเว+เสธา+ ฉี นาย+เสนาธิการ+กอง+วร+ เสนา+ใหญ่	เสนาธิการกรม
2.40	เขบถฎากาฆกษรเวเสธาตุช /mee bañ-ciə-kaa kaŋ wəw-raq sei-naa touc/	เย+บฎากาฆ+ กษ+ รเว+เสธา+ตุช หัวหน้า+บัญชาการ+กอง+วร+ เสนา+เล็ก	ผู้บังคับกองพัน
2.41	เขบถฎากาฆกษรเวเสธาตุช /mee bañ-ciə-kaa rəwŋ kaŋ wəw-raq sei-naa touc/	เย+บฎากาฆ+ กษ+ กษ+ รเว+ เสธา+ตุช หัวหน้า+บัญชาการ+รอง +กอง+วร+เสนา+เล็ก	รองผู้บังคับ กองพัน
2.42	สายนเสธาฉีกาฆกษรเวเสธาตุช /niəy sei-naa-thi-kaa kaŋ wəw-raq sei-naa touc/	สายน+เสธาฉีกาฆ+ กษ+ รเว+เสธา+ตุช นาย+เสนาธิการ+กอง+วร+ เสนา+เล็ก	เสนาธิการ กองพัน
2.43	เขบถฎากาฆกษหสุเสธาฉี /mee bañ-ciə-kaa kaŋ qa-nuq sei-naa thom/	เย+บฎากาฆ+ กษ+ หสุ+เสธา+ฉี หัวหน้า+บัญชาการ+ กอง+อนุ+เสนา+ใหญ่	ผู้บังคับกองร้อย
2.44	เขบถฎากาฆกษหสุเสธาฉี /mee bañ-ciə-kaa rəwŋ kaŋ qa-nuq sei-naa thom/	เย+บฎากาฆ+ กษ+ กษ+ หสุ+เสธา+ ฉี หัวหน้า+บัญชาการ+รอง กอง+อนุ+เสนา+ใหญ่	รองผู้บังคับ กองร้อย

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
2.45	เขบฏากา រកងអនុសេនាតូច /mee baŋ-ciə-kaa kaɑŋ qa-nuq sei-naa touc/	เข+บฏากา រ+កង+អនុ+សេនា+តូច หัวหน้า+บัญชาการ+กอง+อนุ เสนา+เล็ก	ผู้บังคับหมวด
2.46	เขบฏากา រងកងអនុសេនាតូច /mee baŋ-ciə-kaa rɔvŋ kaɑŋ qa-nuq sei-naa touc/	เข+บฏากา រ+ង+កង+អនុ +សេនា+តូច หัวหน้า+บัญชาการ+รอง+ กอง+อนุ+เสนา+เล็ก	รองผู้บังคับ การหมวด
2.47	เข ក្រុម /mee krom/	เข+ ក្រុម หัวหน้า+กลุ่ม	ผู้บังคับหมู่
2.48	เข ពួក /mee puək/	เข+ ពួក หัวหน้า+พวก	หัวหน้าชุด/ หัวหน้าทีม

เมื่อพิจารณา คำศัพท์ตำแหน่งทางทหารในส่วนกำลังรบ ด้านโครงสร้างคำและความหมาย พบว่า โดยส่วนใหญ่แล้วมีลักษณะใกล้เคียงกัน กับที่ใช้ในภาษาไทย เพียงแต่คำศัพท์ของกัมพูชานิยมใช้คำยืมภาษาบาลี สันสกฤต มาประกอบมากกว่าไทย คำศัพท์ส่วนกำลังรบจำนวน 21 รายการ ปรากฏการใช้คำยืมภาษาบาลี สันสกฤตประกอบมากพอๆ กับภาษาเขมร มีเพียง 1 รายการเท่านั้นที่ไม่มีคำยืมภาษาบาลี สันสกฤตประกอบ อยู่ คือลำดับที่ 48 และมีเพียง 1 รายการเช่นกันที่ไม่มีคำเขมรประกอบอยู่ คือลำดับที่ 30 นอกจากนี้ไม่พบคำภาษาอื่นๆ ประกอบในคำ

ลักษณะคำศัพท์ตำแหน่งทางทหารในส่วนกำลังรบของกัมพูชามีส่วนที่แตกต่างกับไทย คือ ความแตกต่างด้านโครงสร้างคำ การวางตำแหน่งคำว่า រង ดังที่ได้เคยกล่าวมาแล้วในส่วนก่อนหน้า ที่ภาษาเขมรจะเติมคำว่า រង ตรงตำแหน่งหลัง ในขณะที่ไทยจะวางไว้ในตำแหน่งทางด้านหน้า ซึ่งในจุดนี้อาจก่อให้เกิดความสับสนในการแปลเขมรเป็นไทยได้ ผู้ใช้จึงจำเป็นต้องเข้าใจธรรมชาติของภาษาทั้งสอง จึงจะทำให้การแปลมีความถูกต้องสมบูรณ์

ตัวอย่างที่พบในส่วนกำลังรบ เช่น

เขบทฎาการฆ	เย+บฎากา+ ฆ หัวหน้า+บัญชาการ+รอง	รองผู้บัญชาการ
เขบทฎาการฆกษณ	เย+บฎากา+ ฆ+ กษ+ ณ หัวหน้า+บัญชาการ+รอง+ กอง+พล	รองผู้บัญชาการกองพล
เขบทฎาการฆกษณตฐ	เย+บฎากา+ ฆ+ กษ+ ณ+ ตฐ หัวหน้า+บัญชาการ+รอง+ กอง+พล+น้อย	รองผู้บัญชาการกองพล น้อย

ลักษณะคำศัพท์ที่น่าสนใจ

ความแตกต่างระหว่าง นายเสนาธิการ และ เสนาธิการ กล่าวคือ ถ้าเป็นเสนาธิการที่สังกัดประจำอยู่กองทัพอากาศ จะเรียกว่า เสนาธิการ ซึ่งขึ้นอยู่กับว่าประจำกองทัพอากาศหรือกองทัพอากาศจะเรียกว่า เสนาธิการกองทัพอากาศ ก็จะเป็น เสนาธิการกองทัพอากาศ ส่วน เสนาธิการ ที่มี นาย เต็มข้างหน้าเป็น นายเสนาธิการ หมายถึง เสนาธิการทหารซึ่งใช้กับกองบัญชาการทหารสูงสุด ที่มีระดับสูงกว่า เสนาธิการกองทัพอากาศ ส่วนในไทยคำว่า นายเสนาธิการ เราเรียกว่า เสนาธิการทหาร

ความน่าสนใจของคำศัพท์ตำแหน่งทางทหารในส่วนกำลังรบของกัมพูชาอีกประการหนึ่ง คือ มีลักษณะของการนำชื่อยศกับส่วนของหน่วยทหารมาประกอบเป็นชื่อที่ใช้เรียกให้มีความสัมพันธ์กัน เช่น

เขบทฎาการกษรเสนาตฐ	ผู้บังคับกองพัน
นายเสนาธิการกษรเสนาตฐ	เสนาธิการกองพัน
เขบทฎาการกษรเสนา	ผู้บังคับกองร้อย

จากตัวอย่าง วรรณสา มาจาก วรรณสัย เป็นคำศัพท์ยศทหารชั้นนายพัน และ วรรณสา มาจาก วรรณสัย เป็นคำศัพท์ยศทหาร ชั้นนายร้อย ซึ่งเป็นลักษณะของการนำหน้าที่ที่ได้รับเรียกรวมกับยศที่มี

5) ตำแหน่งอื่นๆ ในส่วนของกำลังรบ/ บริหาร อำนวยการ

ตารางที่ 11 ตารางคำศัพท์ตำแหน่งอื่นๆ ในส่วนของกำลังรบ/บริหาร อำนวยการ

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
2.49	สายทวิวัฒน์ยี่ ๑ (บุคลลิก) /niøy kaa-ri-yaa-lay tii muøy / (boq-kə-lik)	สาย+ ทวิวัฒน์ยี่ ๑ (บุคลลิก) นาย+สำนักงานที่ 1 (บุคคล/กำลังพล)	นายทหารฝ่าย อำนวยการ/ เสนาริการ 1
2.50	สายทวิวัฒน์ยี่ ๒ (ถึถึยาส) /niøy kaa-ri-yaa-lay tii pii/ (pəw-də-miən)	สาย+ ทวิวัฒน์ยี่ ๒ (ถึถึยาส) นาย+สำนักงานที่ 2 (สืบสวน/การข่าว)	นายทหารฝ่าย อำนวยการ/ เสนาริการ 2
2.51	สายทวิวัฒน์ยี่ ๓(ทลยฎ) /niøy kaa-ri-yaa-lay tii bəy/ (kal-lə-yut)	สาย+ ทวิวัฒน์ยี่ ๓ (ทลยฎ) นาย+สำนักงานที่ 3 (การรบ/ยุทธการ)	นายทหารฝ่าย อำนวยการ/ เสนาริการ 3
2.52	สายทวิวัฒน์ยี่ ๔ (ทลฎกา) /niøy kaa-ri-yaa-lay tii buən/ (phǒəh phiə)	สาย+ ทวิวัฒน์ยี่ ๔ (ทลฎกา) นาย+ สำนักงานที่ 4 (พัสดุ/ยุทธภัณฑ์)	นายทหารฝ่าย อำนวยการ/ เสนาริการ 4
2.53	สายทวิวัฒน์ยี่ ๕ (ชิตฎสาฎ) /niøy kaa-ri-yaa-lay tii pram / (cət-saat)	สาย+ ทวิวัฒน์ยี่ ๕ (ชิตฎสาฎ) นาย+สำนักงานที่ 5 (จิตศาสตร์/จิตวิทยา)	นายทหารฝ่าย อำนวยการ/ เสนาริการ 5 (กิจการพลเรือน)

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
2.54	นายทหารผู้ช่วย /niøy tiə-hiən cum-nuøy kaa/	นาย+ทหาร+ผู้ช่วย+งาน นาย+ทหาร+การช่วย+งาน	นายทหารผู้ช่วย
2.55	นายทหารคน สนิท /niøy tiə-hiən cum-nuøy kaa ptəəl/	นาย+ทหาร+การช่วยเหลือ+งาน +เฉพาะ, ส่วนตัว	นายทหารคน สนิท
2.56	นายทหารรักษา ความปลอดภัย (รักษาความ ปลอดภัยส่วนตัว) /niøy tiə-hiən kaa-piə ptəəl/	นาย+ทหาร+รักษา+ส่วนตัว นาย+ทหาร+รักษา+ส่วนตัว	นายทหารรักษา ความปลอดภัย (รักษาความ ปลอดภัยส่วนตัว)
2.57	นายทหาร ปฏิบัติการ /niøy tiə-hiən pra-teq-bat/	นาย+ทหาร+ปฏิบัติ นาย+ทหาร+ปฏิบัติ	นายทหาร ปฏิบัติการ

เมื่อพิจารณาคำศัพท์ตำแหน่งตำแหน่งอื่นๆ ในส่วนของกำลังรบ /บริหาร และอำนาจการ
ด้านโครงสร้างคำและความหมาย พบว่า มีลักษณะใกล้เคียงกัน กับที่ใช้ในภาษาไทย เพียงแต่
คำศัพท์ของกัมพูชานิยมใช้คำยืมภาษาบาลี สันสกฤตมาประกอบมากกว่าไทย และพบว่าในจำนวน
9 รายการ มีคำยืมภาษาบาลี สันสกฤตประกอบทุก รายการ มี 5 รายการ ที่มีคำเขมรประกอบ คือ
ลำดับที่ 50, 54, 55, 56, 57 นอกจากนี้ไม่ปรากฏคำภาษาอื่นๆ มาประกอบ

คำศัพท์ตำแหน่งตำแหน่งอื่นๆ ในส่วนของกำลังรบ /บริหาร และอำนาจการ เมื่อ
เปรียบเทียบกับของไทยไม่พบลักษณะความแตกต่างและปัญหาในการใช้

โครงสร้างคำของตำแหน่งทางทหาร

คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับทางทหารซึ่งเป็นคำศัพท์ตำแหน่งทางทหาร ลักษณะการสร้างคำที่
พบมีเพียงการประสมคำ ซึ่งมีลักษณะที่น่าสนใจ ดังนี้

การสร้างคำแบบคำประสม

คำประสมที่พบในคำศัพท์ตำแหน่งทางทหารเป็นคำประสมที่ประกอบขึ้นจากหน่วยคำ
ตั้งแต่ 2-8 หน่วยคำ ดังนี้

ภาษาเขมรกับภาษาเขมร

មេផ្នែក	មេ+ផ្នែក หัวหน้า+แผนก	หมายถึง	หัวหน้าแผนก/ฝ่าย
មេពួក	មេ+ពួក หัวหน้า+พวก	หมายถึง	หัวหน้าชุด/ หัวหน้าทีม
មេបញ្ជាការ	មេ+បញ្ជាការ หัวหน้า+บัญชาการ	หมายถึง	ผู้บัญชาการ
មេបញ្ជាការរង	មេ+បញ្ជាការ+រង หัวหน้า+บัญชาการ+รอง	หมายถึง	รองผู้บัญชาการ

ภาษาเขมรกับภาษาบาลี สันสกฤต

ទីប្រឹក្សា	ទី(ຈ.) + ប្រឹក្សា(ສ.) ที่+ปรึกษา	หมายถึง	ที่ปรึกษา
នាយកទីប្រឹក្សា	នាយក(ປ.ສ.) + ទី(ຈ.) + ប្រឹក្សា(ស.) นายก+ที่+จัดการ	หมายถึง	เจ้ากรม
នាយទាហានប្រតិបត្តិ	នាយ(ປ.ស.) + ទាហាន(ຈ.) + ប្រតិបត្តិ(ស.) นาย+ทหาร+ปฏิบัติ หมายถึง นายทหารปฏิบัติการ		
នាយទាហានជំនួយការផ្ទាល់	នាយ(ປ.ស.) + ទាហាន(ຈ.) + ជំនួយការ(ຈ.) + ផ្ទាល់(ຈ.) นาย+ทหาร+การช่วยเหลือ+เฉพาะ,ส่วนตัว หมายถึง นายทหารคนสนิท		
សេនាធិការកងទ័ពជើងគោក	សេនាធិការ(ປ.ស.) + កង(ຈ.) + ទ័ព(ປ.) + ជើង(ຈ.) + គោក(ຈ.) เสนาริการ+กอง+ทัพ+ทาง+บก หมายถึง เสนาริการทหารบก		

ลักษณะคำศัพท์ทางทหารส่วนของตำแหน่งทางทหาร พบเพียงการสร้างคำแบบการประสมคำ ซึ่งคำประสมที่พบมากที่สุด คือ คำประสมที่เกิดจากภาษาเขมรกับภาษาบาลีสันสกฤต และลักษณะรองลงมา คือ คำประสมที่เกิดจากคำภาษาบาลีสันสกฤตประสมกับคำภาษาบาลีสันสกฤต และคำเขมรแท้ๆประสมกัน ตามลำดับ ซึ่งนอกจากคำภาษาบาลีสันสกฤตแล้วจะสังเกตได้ว่าไม่พบการประสมคำกับคำยืมภาษาอื่นเลย เช่น ภาษาฝรั่งเศส ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคำศัพท์ตำแหน่งทางทหารเป็นวงศัพท์ที่มีใช้ ซึ่งมีเหมาะสมและสื่อความหมายได้ดี อยู่แล้วในภาษา จึงไม่มีความจำเป็นที่ต้องยืมคำฝรั่งเศสมาใช้ อนึ่ง คำฝรั่งเศสที่ยืมมาใช้ในภาษาเขมรมักเป็นกลุ่มศัพท์ทางเทคนิค วิชาการและวัฒนธรรมใหม่ๆ เสียเป็นส่วนใหญ่

3. ยศทางทหาร

กัมพูชาแบ่งทหารออกเป็น 3 เหล่าทัพ ได้แก่ ทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศ ซึ่งทหารแต่ละเหล่าทัพก็จะมีชื่อเรียกชั้นยศ ลำดับชั้นชั้นยศแตกต่างกันออกไป ทหารทั้ง 3 เหล่าทัพของกัมพูชาแบ่งชั้นยศทางทหารออกเป็น 3 ชั้น ได้แก่ นายทหารชั้นสัญญาบัตร นายทหารชั้นประทวน และชั้นพลทหาร

3.1 ทหารบก

ยศทหารบกกัมพูชาเรียงจากสูงไปหาลำดับต่ำ คือ ชั้นสัญญาบัตร ซึ่งได้แก่ ชั้นนายพล นายพัน นายร้อย ชั้นประทวน ได้แก่ ชั้นจ่านายสิบ นายสิบ และชั้นพลทหาร ได้แก่ พลทหารชั้นต่างๆ

ชั้นสัญญาบัตร

ชั้นนายพลมี 5 ระดับ ได้แก่

ตารางที่ 12 ตารางคำศัพท์ยศทหารบกชั้นนายพล

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
3.1.1	อตุยเสสิยี่ฉุ้ตเอย /qut-dam sei-noy phot leek /	อตุย+เสสิยี่+ฉุ้ต+เอย อุดม+เสนีย์+พัน+เลข	จอมพล
3.1.2	อตุยเสสิยี่สาวก /qut-dam sei-noy nio-yuq /	อตุย+เสสิยี่+สาวก อุดม+เสนีย์+นายก	

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
3.1.3	ฝ้ายฆาส ปฺรึ /pkaay miəh pram/	ฝ้าย+ฆาส+ ปฺรึ คาว+ทอง+ห้า	จอมพล
3.1.4	เสนาบฺรูมุอ /sei-naa pra-muk/	เสนา+ บฺรูมุอ เสนา+ประมุข	
3.1.5	นายอตุยเสสียี่ /niəy qut-dam sei-nəy/	นาย + อตุย + เสสียี่ นาย + อุดม+เสนีย์	พลเอก
3.1.6	ฝ้ายฆาสบฺรู /pkaay miəh buən/	ฝ้าย+ฆาส+บฺรู คาว+ทอง+4	
3.1.7	อตุยเสสียี่หฺนุจัต /qut-dam sei-nəy qɑŋ tɔəp/	อตุย+เสสียี่+หฺนุ+จัต อุดม+เสนีย์+องค์+ทัพ	
3.1.8	อตุยเสสียฆก /qut-dam sei-nəy qaek/	อตุย + เสสีย + ฆก อุดม + เสนีย์+ เอก	พลโท
3.1.9	อตุยเสสียเจา /qut-dam sei-nəy too/	อตุย+เสสีย+เจา อุดม+เสนีย์+โท	พลตรี
3.1.10	อตุยเสสียทฺรึ /qut-dam sei-nəy trəy/	อตุย+เสสีย+ ทฺรึ อุดม+เสนีย์+ ตรี	พลจัตวา

ชั้นนายพันมี 3 ระดับ ได้แก่

ตารางที่ 13 ตารางคำศัพท์ยศทหารบกชั้นนายพัน

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
3.1.11	วีเสสียฆก /wəw-raq sei- nəy qaek/	วี + เสสีย + ฆก วร+เสนีย์+เอก	พันเอก

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
3.1.12	វរសេនីយទោ /wov-raŋ sei-nəy too/	វរ + សេនីយ + ទោ วร+เสนีย์+โท	พันโท
3.1.13	វរសេនីយត្រី /wov-raŋ sei-nəy trøy/	វរ + សេនីយ + ត្រី วร+เสนีย์+ตรี	พันตรี

ชั้นนายร้อยมี 4 ระดับ ได้แก่

ตารางที่ 14 ตารางคำศัพท์ยศทหารบกชั้นนายร้อย

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
3.1.14	អនុសេនីយឯក /qa-nuŋ sei-nəy qaek/	អនុ + សេនីយ + ឯក อนุ+เสนีย์+เอก	ร้อยเอก
3.1.15	អនុសេនីយទោ /qa-nuŋ sei-nəy too/	អនុ + សេនីយ + ទោ อนุ+เสนีย์+โท	ร้อยโท
3.1.16	អនុសេនីយត្រី /qa-nuŋ sei-nəy trøy/	អនុ + សេនីយ + ត្រី อนุ+เสนีย์+ตรี	ร้อยตรี
3.1.17	នាយចំណង់ /niəy cam-naŋ/	នាយ + ចំណង់ นาย+จ้านง	ว่าที่ร้อยตรี

ชั้นประทวน

ชั้นจ่านายสิบมี 2 ระดับ ได้แก่

ตารางที่ 15 ตารางคำศัพท์ยศทหารบกชั้นจ่านายสิบ

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
3.1.18	ព្រឹទ្ធិបាលឯក /prin-baal qaek/	ព្រឹទ្ធិ+បាល + ឯក วฤนท (ใหญ่)+ ปาล(รักษา) + เอก	จ่าสิบเอก

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
3.1.19	ปรีธูตอลเฮา /prin-baal too/	ปรีธู+ตอล+เฮา วณูท (ใหญ่)+ ปาล(รักษา) + โท	จำสืบท

ชั้นนายสืบทมี 3 ระดับ ได้แก่

ตารางที่ 16 ตารางคำศัพท์ยศทหารบกชั้นนายสืบท

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
3.1.20	ตลตอลฉก /pǎol-baal qaek/	ตล+ตอล+ฉก พล+ปาล(รักษา)+ เอก	สืบทเอก
3.1.21	ตลตอลเฮา /pǎol-baal too/	ตล+ตอล+เฮา พล+ปาล(รักษา)+โท	สืบทโท
3.1.22	ตลตอลตฺรึ /pǎol-baal trøy/	ตล+ตอล+ตฺรึ พล+ปาล(รักษา)+ตรี	สืบทตรี

ชั้นพลทหาร

ชั้นพลทหารมี 4 ชั้น ได้แก่

ตารางที่ 17 ตารางคำศัพท์ยศทหารบกชั้นพลทหาร

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
3.1.23	สಾಯฉก /niøy qaek/	สಾಯ+ฉก นาย+เอก	พลทหารชั้นที่ 1
3.1.24	สಾಯเฮา /niøy too/	สಾಯ+เฮา นาย+โท	พลทหารชั้นที่ 2
3.1.25	ตลฉก /pǎol qaek/	ตล+ฉก พล+เอก	พลทหารชั้นที่ 3
3.1.26	ตลเฮา /pǎol too/	ตล+เฮา พล+โท	พลทหารชั้นที่ 4

เมื่อพิจารณาคำศัพท์สหพหุของกัมพูชาในด้าน โครงสร้างคำและความหมาย พบว่ามีลักษณะใกล้เคียงกันกับที่ใช้ในภาษาไทย เพียงแต่คำศัพท์ของกัมพูชาส่วนใหญ่นิยมใช้คำยืมภาษาบาลี สันสกฤตมากกว่าไทย และพบว่าในจำนวน 26 รายการ มีเพียง 4 รายการ เท่านั้นที่มีคำเขมรประกอบอยู่ คือลำดับที่ 1, 3, 6, 17 และในจำนวน 4 รายการที่มีคำเขมรประกอบนี้ มีเพียง 2 รายการ เท่านั้นที่มีคำเขมรประกอบทั้งหมด คือลำดับที่ 3, 6

ลักษณะคำศัพท์ที่น่าสนใจ

ลำดับชั้นนายพล

สำหรับเรื่องชั้นยศทหารของกัมพูชา ในส่วนของชั้นยศที่มีความสับสนและมักจะ พบปัญหาในการแปลเสมอ คือ ชั้นยศระดับนายพล เนื่องจากความเข้าใจที่ไม่ตรงกัน สาเหตุเกิดจากการที่ทหารกัมพูชา มักจะเข้าใจว่า พลตรีของไทย เป็นยศทางทหารที่เทียบเท่าได้กับ อุตฺยเสณีโยทรี หรือนายพล 1 ดาว ของกัมพูชา และผู้ปฏิบัติหน้าที่ล่าม หรือผู้ที่แปลเอกสารที่ มียศทางทหาร กัมพูชาอยู่ด้วยนั้น ก็มักจะเข้าใจผิดว่า อุตฺยเสณีโยทรี ของทหารกัมพูชา เป็นชั้นยศที่เทียบเท่าได้กับ พลตรี ของไทย ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว ชั้นยศพลตรีของทหารไทยเป็นชั้นยศนายพล 2 ดาว หรือ ถ้าหากเราคิดย้อนไปถึงสมัยที่ประเทศไทยมีการ แต่งตั้งชั้นยศนายพล 1 ดาว นายพล 1 ดาว ของไทยเราเรียกว่า นายพลจัตวา หรือที่ภาษาอังกฤษเรียกว่า Brigadier General ซึ่งตรงกันกับยศ อุตฺยเสณีโยทรี ในภาษาเขมร และแปลจากภาษาเขมรเป็นภาษาอังกฤษ คือ Brigadier General ในส่วนของการแปลที่สับสนกันนี้ไม่ใช่เรื่องที่แปลกเลย เนื่องจากคำว่า ตรี โท เอก ซึ่งเป็นคำยืมจากภาษาบาลี สันสกฤต ถูกนำมาใช้เป็นคำประสมเรียกชื่อชั้นยศทางทหารทั้งของไทยและกัมพูชา โดยที่ความเข้าใจทั่วไปของทั้งคนไทย และกัมพูชาที่รู้ภาษาเขมร - ไทย ต่างรับรู้ไว้ คำว่า อุตฺยเสณีโยทรี ในภาษาเขมร หมายถึง นายพล และ คำว่า นายพล ในภาษาไทย หมายถึง อุตฺยเสณีโยทรี ในภาษาเขมร จุดเริ่มต้นของความสับสนนั้นเกิดจากการที่ยศนายพลทหารไทยเริ่ม จากเรียกนายพล 1 ดาว ว่า นายพลจัตวา เรียกนายพล 2 ดาว ว่า นายพลตรี เรียกนายพล 3 ดาว ว่า นายพลโท และเรียกนายพล 4 ดาว ว่า นายพลเอก ซึ่งแตกต่างจากภาษาเขมรที่เรียกนายพล 1 ดาว ว่า อุตฺยเสณีโยทรี เรียกนายพล 2 ดาว ว่า อุตฺยเสณีโยทธา เรียกนายพล 3 ดาว ว่า อุตฺยเสณีโยทฆก และ เรียกนายพล 4 ดาว ว่า ธาโย อุตฺยเสณีโยทรี จากกรณีนี้ถ้าเราทำความเข้าใจถึงที่มาที่ไป หรือตำแหน่งหน้าที่ของแต่ละชั้นยศ และเทียบเคียงกับภาษาอังกฤษการแปลเรื่องยศทางทหารไทย- เขมร และเขมร-ไทยก็จะหมดปัญหาหลง

เปรียบเทียบยศทหารบกกระดัดชั้นนายพล กัมพูชากับไทยเทียบเคียงภาษาอังกฤษ

กัมพูชา	ไทย	ภาษาอังกฤษ
อัครเสนาธิบดีนายพล จอมพล	จอมพล	Field Marshal
นาย อัครเสนาธิบดี พลเอก	พลเอก	General
อัครเสนาธิบดี พลโท	พลโท	Lieutenant General
อัครเสนาธิบดี พลตรี	พลตรี	Major General
อัครเสนาธิบดี พลจัตวา	พลจัตวา (พันเอกพิเศษ)	Brigadier General (Senior Colonel)

ลำดับชั้นจ่านายสิบ

ชั้นยศระดับจ่านายสิบทหารบกกัมพูชา เรียกว่า ตรีฎฎาต มีเพียง 2 ชั้นคือ ตรีฎฎาตฉก และ ตรีฎฎาตฉา ซึ่งแตกต่างจากไทยที่ลำดับชั้นยศจ่านายสิบมี 3 ชั้น คือ จ่าสิบเอก จ่าสิบโท และ จ่าสิบตรี

ลำดับชั้นพลทหาร

ชั้นยศระดับนายพลทหารของกัมพูชามี 4 ชั้น แต่ละชั้นจะมีชื่อเรียกที่แตกต่างกันไปคือ

นายฉก	พลทหารชั้นที่ 1
นายฉา	พลทหารชั้นที่ 2
ฉก	พลทหารชั้นที่ 3
ฉา	พลทหารชั้นที่ 4

แต่ของไทยชั้นพลทหารมีเพียงชั้นเดียว ซึ่ง เรียกว่า พลทหารปีที่ 1, พลทหารปีที่ 2 ตามแต่อายุที่เข้ามารับราชการทหารในกองประจำการ

ในคำว่า ฅดงก ของกัมพูชา จะเห็นได้ว่า หมายถึง นายทหารชั้นประทวนซึ่งเป็นชั้นพลทหารชั้นที่ 3 มิได้มีความหมายเช่นเดียวกับ พลเอก ในภาษาไทย เนื่องด้วยมีการใช้คำ คำเดียวกัน จึงอาจทำให้เกิดความสับสนกับคำว่า พลเอก ของไทย แต่จริงๆ แล้วถ้าเป็น พลเอก ในไทยจะตรงกับคำเขมรว่า នាយ ឧត្តមសេនីយ៍

3.2 ทหารเรือ

ยศทหารเรือกัมพูชาเรียงจากสูงไปหาลำ คือ ชั้นสัญญาบัตรซึ่งได้แก่ ชั้นนายพลเรือ นายนาวา นายเรือ ชั้นประทวน ได้แก่ ชั้นพันจ่า จ่า และชั้นพลทหาร ได้แก่พลทหารชั้นต่างๆ

ชั้นสัญญาบัตร

ชั้นนายพลเรือ มี 3 ระดับ ได้แก่

ตารางที่ 18 ตารางคำศัพท์ยศทหารเรือชั้นนายพลเรือ

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
3.2.1	อตุยธาวีฅก /qut-dam niə-wii qaek/	อตุย+ธาวี+ ฅก อุตม + นาวี + เอก	พลเรือโท
3.2.2	อตุยธาวีเธา /qut-dam niə-wii too/	อตุย+ธาวี+เธา อุตม + นาวี + โท	พลเรือตรี
3.2.3	อตุยธาวีทฺรึ /qut-dam niə-wii trøy /	อตุย+ธาวี+ ทฺรึ อุตม + นาวี + ตรี	พลเรือจัตวา

ชั้นนายนาวามี 3 ระดับ ได้แก่

ตารางที่ 19 ตารางคำศัพท์ยศทหารเรือชั้นนายนาวา

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
3.2.4	วธาวีฅก /wəw-raq niə-wii qaek/	วธ+ ธาวี + ฅก วร + นาวี + เอก	นาวาเอก

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
3.2.5	វនាវីទោ /wɔw-raŋ niə-wii too/	វ + នាវី + ទោ วร + นาวิ + โท	นาวาโท
3.2.6	វនាវីត្រី /wɔw-raŋ niə-wii trøy/	វ + នាវី + ត្រី วร + นาวิ + ตรี	นาวาตรี

ชั้นนายเรือมี 4 ชั้น ได้แก่

ตารางที่ 20 ตารางคำศัพท์ยศทหารเรือชั้นนายเรือ

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
3.2.7	អនុនាវីឯក /qa-nuŋ niə-wii qaek/	អនុ + នាវី + ឯក อนุ + นาวิ + เอก	เรือเอก
3.2.8	អនុនាវីទោ /qa-nuŋ niə-wii too/	អនុ + នាវី + ទោ อนุ + นาวิ + โท	เรือโท
3.2.9	អនុនាវីត្រី /qa-nuŋ niə-wii trøy/	អនុ + នាវី + ត្រី อนุ + นาวิ + ตรี	เรือตรี
3.2.10	នាយឃ៍ក្របាល /niəy ca-kra-baal/	នាយ + ឃ៍ក្របាល นาย + จักรบาล	ว่าที่เรือตรี

ชั้นประทวน

ชั้นพันจ่าทหารเรือมี 2 ระดับ ได้แก่

ตารางที่ 21 ตารางคำศัพท์ยศทหารเรือชั้นพันจ่าทหารเรือ

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
3.2.11	ปฺริณฺฐฺนาวิฉก /prin niə-wii qaek/	ปฺริณฺฐฺ+นาวิ + ฉก วณฺท(ใหญ่)+นาวิ+เอก	จ่าสิบเอก
3.2.12	ปฺริณฺฐฺนาวิเฮา /prin niə-wii too/	ปฺริณฺฐฺ+นาวิ + เฮา วณฺท(ใหญ่)+นาวิ + โท	จ่าสิบโท

ชั้นจ่าทหารเรือมี 3 ระดับ ได้แก่

ตารางที่ 22 ตารางคำศัพท์ยศทหารเรือชั้นจ่าทหารเรือ

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
3.2.13	ฉ็ กฺรฺกฺดาบฉก /ca-kra-baal qaek/	ฉ็ กฺรฺ+ดาบ + ฉก จักร+บาล + เอก	จ่าเอก
3.2.14	ฉ็ กฺรฺกฺดาบเฮา /ca-kra-baal too/	ฉ็ กฺรฺ+ดาบ + เฮา จักร+บาล + โท	จ่าโท
3.2.15	ฉ็ กฺรฺกฺดาบทฺริ /ca-kra-baal trøy/	ฉ็ กฺรฺ+ดาบ + ทฺริ จักร+บาล + ตริ	จ่าตรี

ชั้นพลทหาร

ชั้นพลทหารมี 3 ชั้น ได้แก่

ตารางที่ 23 ตารางคำศัพท์ยศทหารเรือชั้นพลทหาร

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
3.2.16	นาวิกตฺนาคี ๑ /niə-wik tnaq tii muəy/	นาวิก + ตฺนาคี ๑ นาวิก + ชั้นที่ 1	พลทหารชั้นที่ 1

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
3.2.17	นาวิกฐากี๋ ๒ /nio-wik tnaq tii pii/	นาวิก + ฐากี๋ ๒ นาวิก + ชั้นที่ ๒	พลทหารชั้นที่ ๒
3.2.18	นาวิกฐากี๋ ๓ /nio-wik tnaq tii boy/	นาวิก + ฐากี๋ ๓ นาวิก + ชั้นที่ ๓	พลทหารชั้นที่ ๓

เมื่อพิจารณาคำศัพท์ยศทหารเรือของกัมพูชาในด้านโครงสร้างคำและความหมาย พบว่ามีลักษณะใกล้เคียงกัน กับที่ใช้ในภาษาไทย เพียงแต่คำศัพท์ของกัมพูชานิยมใช้คำยืมภาษาบาลีสันสกฤตมากกว่าไทย และพบว่าในจำนวน 18 รายการมีเพียง 3 รายการเท่านั้นที่มีคำเขมรประกอบอยู่ คือลำดับที่ 16, 17, 18 และในจำนวน 3 รายการที่มีคำเขมรประกอบนี้ ไม่มี รายการใดเลยที่เป็นคำเขมรล้วน

ลักษณะคำศัพท์ที่น่าสนใจ

ลำดับชั้นนายพล

ชั้นยศทหารเรือระดับนายพลของกัมพูชา มีเพียง 3 ชั้น เมื่อเทียบกับไทย คือ

กัมพูชา	ไทย	ภาษาอังกฤษ
อัครยาวิฆก พลเรือโท	พลเรือโท	Vice admiral
อัครยาวิเธา พลเรือตรี	พลเรือตรี	Raer admiral
อัครยาวิฏี พลเรือจัตวา	พลเรือจัตวา (นาวาเอกพิเศษ)	Commodore (Senior Captain)

ปัจจุบันในกองทัพไทยชั้นยศ พลเรือจัตวา ไม่มีการแต่งตั้งแล้ว แต่มีชื่อเรียกนายทหารที่มีตำแหน่ง อัตราเงินเดือนและยศที่เทียบเท่ากับนายทหารระดับนี้ว่า นาวาเอกพิเศษ

ลำดับชั้นพันจำทหารเรือ

ในกองทัพเรือกัมพูชานั้นชั้นยศระดับพันจำทหารเรือ เรียกว่า ตรีธูธาวี มีเพียง 2 ชั้น คือ ตรีธูธาวีฉก และ ตรีธูธาวีเธา ซึ่งแตกต่างจากไทยที่ลำดับชั้นยศพันจำทหารเรือ มี 3 ชั้น คือ จำสิบเอก จำสิบโท และจำสิบตรี

ลำดับชั้นพลทหารเรือ

ในกองทัพเรือกัมพูชานั้นยศชั้นพลทหาร มี 3 ชั้น คือ

ธาวีกฐากี ๑	พลทหารชั้นที่ 1
ธาวีกฐากี ๒	พลทหารชั้นที่ 2
ธาวีกฐากี ๓	พลทหารชั้นที่ 3

แตกต่างจากยศทหารเรือไทยที่มีลำดับยศชั้นพลทหารเพียงชั้นเดียว ซึ่งจะเรียกว่า พลทหารปีที่ 1, พลทหารปีที่ 2 ตามแต่อายุที่เข้ามารับราชการทหารในกองประจำการ

3.3 ทหารอากาศ

ยศทหารอากาศ กัมพูชาเรียงจากสูงไปหาคำ คือ ชั้นสัญญาบัตร ซึ่งได้แก่ ชั้นนายพลอากาศ นายนาวาอากาศ นายเรืออากาศ ชั้นประทวน ได้แก่ ชั้นพันจ่าอากาศ จ่าอากาศ และชั้นพลทหาร ได้แก่ พลทหารชั้นต่าง ๆ (สำหรับยศทหารอากาศของกัมพูชามีชื่อเรียกเป็น ภาษาเขมรเหมือนกันกับยศของทหารบก)

ชั้นสัญญาบัตร

ชั้นนายพลมี 3 ชั้น ได้แก่

ตารางที่ 24 ตารางคำศัพท์ยศทหารอากาศชั้นนายพล

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
3.3.1	อตุษเสสิยฉก /qut-dam sei-nøy qaek/	อตุษ + เสสิย + ฉก อุดม + เสนีย์ + เอก	พลอากาศโท
3.3.2	อตุษเสสิยเธา /qut-dam sei-nøy too/	อตุษ + เสสิย + เธา อุดม + เสนีย์ + โท	พลอากาศตรี

ตารางที่ 24 (ต่อ)

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
3.3.3	อตุยเสี๋ย ฎี /qut-dam sei-nøy trøy/	อตุย+เสี๋ย+ ฎี อตุย + เสนี๋ย + ตรี	พลอากาศจัตวา

ชั้นนาวาอากาศมี 3 ระดับ ได้แก่

ตารางที่ 25 ตารางคำศัพท์ยศทหารอากาศชั้นนาวาอากาศ

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
3.3.4	วีเสี๋ย ฌก /wv-raq sei-nøy qaek/	วี+เสี๋ย+ ฌก วร + เสนี๋ย + เอก	นาวาอากาศเอก
3.3.5	วีเสี๋ย ฌา /wv-raq sei-nøy too/	วี+ เสี๋ย + ฌา วร + เสนี๋ย + โท	นาวาอากาศโท
3.3.6	วีเสี๋ย ฎี /wv-raq sei-nøy trøy/	วี+เสี๋ย+ ฎี วร + เสนี๋ย + ตรี	นาวาอากาศตรี

ชั้นนายร้อยมี 4 ระดับ ได้แก่

ตารางที่ 26 ตารางคำศัพท์ยศทหารอากาศชั้นนายเรืออากาศ

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
3.3.7	หฺสุเสี๋ย ฌก /qa-nuq sei-nøy qaek/	หฺสุ+เสี๋ย+ ฌก อนุ + เสนี๋ย + เอก	เรืออากาศเอก
3.3.8	หฺสุเสี๋ย ฌา /qa-nuq sei-nøy too/	หฺสุ+เสี๋ย+ ฌา อนุ + เสนี๋ย + โท	เรืออากาศโท
3.3.9	หฺสุเสี๋ย ฎี /qa-nuq sei-nøy trøy/	หฺสุ+เสี๋ย+ ฎี อนุ + เสนี๋ย + ตรี	เรืออากาศตรี

ตารางที่ 26 (ต่อ)

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
3.3.10	นายขันฉ่อง /niøy cam-naŋ/	นาย + ขันฉ่อง นาย + จำนง	ว่าที่เรืออากาศตรี

ชั้นประทวน

ชั้นพันจ่าอากาศ มี 2 ระดับ ได้แก่

ตารางที่ 27 ตารางคำศัพท์ยศทหารอากาศชั้นพันจ่าอากาศ

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
3.3.11	ปฏิธูตลฉก /prin-baal qaek/	ปฏิธู+ตล + ฉก วณฺท (ใหญ่)+ ปาล(รักษา)+ เอก	พันจ่าอากาศเอก
3.3.12	ปฏิธูตลเฮา /prin-baal too/	ปฏิธู+ตล + เฮา วณฺท (ใหญ่)+ ปาล(รักษา)+ โท	พันจ่าอากาศโท

ชั้นจ่าอากาศมี 3 ระดับ ได้แก่

ตารางที่ 28 ตารางคำศัพท์ยศทหารอากาศชั้นจ่าอากาศ

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
3.3.13	ตลตลฉก /pǔəl-baal qaek/	ตล+ตล + ฉก พล+ปาล(รักษา)+ เอก	จ่าอากาศเอก
3.3.14	ตลตลเฮา /pǔəl-baal too/	ตล+ตล + เฮา พล+ปาล(รักษา)+ โท	จ่าอากาศโท
3.3.15	ตลตลทรี /pǔəl-baal trøy/	ตล+ตล + ทรี พล+ปาล(รักษา)+ ตรี	จ่าอากาศตรี

ชั้นพลทหาร

ชั้นพลทหารมี 4 ชั้น ได้แก่

ตารางที่ 29 ตารางคำศัพท์ยศทหารอากาศชั้นพลทหาร

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
3.3.16	ธายฉก /niøy qaek/	ธาย + ฉก นาย + เอก	พลทหารชั้นที่ 1
3.3.17	ธายเฮา /niøy too/	ธาย + เฮา นาย + โท	พลทหารชั้นที่ 2
3.3.18	ถลฉก /pǎol qaek/	ถล + ฉก พล + เอก	พลทหารชั้นที่ 3
3.3.19	ถลเฮา /pǎol too/	ถล + เฮา พล + โท	พลทหารชั้นที่ 4

เมื่อพิจารณา คำศัพท์ยศทหารอากาศของกัมพูชาในด้านโครงสร้างคำและความหมายพบว่า มีลักษณะใกล้เคียงกัน กับที่ใช้ในภาษาไทย เพียงแต่คำศัพท์ของกัมพูชานิยมใช้คำยืมภาษาบาลี สันสกฤตมากกว่าไทย และพบว่าในจำนวน 19 รายการ มีเพียง 1 รายการ เท่านั้นที่มีคำเขมรประกอบในชื่อ คือ 10

ลักษณะคำศัพท์ที่น่าสนใจ

ลำดับชั้นนายพล

ชั้นยศทหารอากาศระดับนายพลของกัมพูชามีเพียง 3 ชั้นยศ ซึ่งมีชื่อเรียกเช่นเดียวกับยศของทหารบกกัมพูชา เมื่อเทียบกับไทย คือ

กัมพูชา	ไทย	ภาษาอังกฤษ
อักษเสสีฉก พลอากาศโท	พลอากาศโท	Air Marshal
อักษเสสีเฮา พลอากาศตรี	พลอากาศตรี	Air Vice Marshal

กัมพูชา	ไทย	ภาษาอังกฤษ
อัครเสนาียตรี	พลอากาศจัตวา	Air Commodore
	(นาวาอากาศเอกพิเศษ)	(Senior Group Marshal)

ปัจจุบันในกองทัพไทยชั้นยศ พลอากาศจัตวา ไม่มีการแต่งตั้งแล้ว แต่มีชื่อเรียกนายทหารที่มีตำแหน่ง อัตรารับเงินเดือนและยศที่เทียบเท่ากับนายทหารระดับนี้ว่า นาวาอากาศเอกพิเศษ

ลำดับชั้นพันจ่าอากาศ

ในกองทัพ อากาศกัมพูชานั้นชั้นยศระดับพันจ่า อากาศ เรียกว่า ตรีฎฎาณ เหมือนกับทหารบกมีเพียง 2 ชั้นคือ ตรีฎฎาณฉก และ ตรีฎฎาณเฮา ซึ่งแตกต่างจากไทยที่ลำดับชั้นยศพันจ่าอากาศมี 3 ชั้น คือ จ่าอากาศเอก จ่าอากาศโท และจ่าอากาศตรี

ลำดับชั้นพลทหาร

ในกองทัพอากาศกัมพูชานั้นชั้นยศระดับนายพลทหารของกัมพูชาแบ่งออกเป็น 4 ชั้น และแต่ละชั้นจะมีชื่อเรียกที่แตกต่างกันออกไป คือ

ฮายฉก	พลทหารชั้นที่ 1
ฮายเฮา	พลทหารชั้นที่ 2
ถลฉก	พลทหารชั้นที่ 3
ถลเฮา	พลทหารชั้นที่ 4

ซึ่งแตกต่างจากกองทัพอากาศของไทยที่ยศชั้นพลทหารมีเพียงชั้นเดียว ซึ่งจะเรียก ว่า พลทหารปีที่ 1 พลทหารปีที่ 2 ตามแต่อายุที่เข้ามารับราชการทหารในกองประจำการ

สำหรับทหารที่สังกัดกองราชอารูหัตต์ (Royal Gendarmerie) มียศทางทหาร และชื่อเรียกเช่นเดียวกันกับทหารที่สังกัดในกองทัพบกกัมพูชา

3.4 คำอื่นๆ ที่ใช้เรียกยศทางทหารของกัมพูชา

จะเห็นได้ว่าคำเรียกชั้นยศที่กล่าวมาข้างต้น คำเรียกชั้นยศระหว่างทหารบกและทหารอากาศใช้คำที่เหมือนกัน ส่วนทหารเรือใช้คำที่แตกต่างออกไป ในของส่วนคำอื่นๆ ที่ใช้เรียกยศทางทหารกัมพูชาเป็นลักษณะคำที่ใช้เรียกชั้นยศโดย ไม่แบ่งแยกระหว่าง ทหารบก ทหารเรือ และทหารอากาศ ดังนี้

ตารางที่ 30 ตารางคำศัพท์อื่นๆ ที่ใช้เรียกยศทางทหารของกัมพูชา

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
3.4.1	ผู้ាយ ๓ /pkaay bəy/	ผู้าย+๓ ดาว+3	พลโท พลเรือโท พลอากาศโท
3.4.2	ผู้าย ๒ /pkaay pii/	ผู้าย + ๒ ดาว+2	พลตรี พลเรือตรี พลอากาศตรี
3.4.3	ผู้าย ๑ /pkaay muəy/	ผู้าย + ๑ ดาว+1	พลจัตวา พลเรือจัตวา พลอากาศจัตวา
3.4.4	สักดิ์ ๕ /sak pram/	สักดิ์+ ๕ ศักดิ์+5	พันเอก นาวาเอก นาวาเอก
3.4.5	สักดิ์ ๔ ๑/๒ /sak buən kan-lah/	สักดิ์+๔ ๑/๒ ศักดิ์+4 1/2 (ครึ่ง)	พันโท นาวาโท นาวาอากาศโท
3.4.6	สักดิ์ ๔ /sak buən/	สักดิ์+ ๔ ศักดิ์+1	พันตรี นาวาตรี นาวาอากาศตรี
3.4.7	สักดิ์ ๓ /sak bəy/	สักดิ์+๓ ศักดิ์+1	ร้อยเอก เรือเอก เรืออากาศเอก
3.4.8	สักดิ์ ๒ /sak pii /	สักดิ์+ ๒ ศักดิ์+1	ร้อยโท เรือโท เรืออากาศโท
3.4.9	สักดิ์ ๑ /sak muəy/	สักดิ์+ ๑ ศักดิ์+1	ร้อยตรี เรือตรี เรืออากาศตรี

ตารางที่ 30 (ต่อ)

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
3.4.10	ธายจาบาส /niøy tiə-hiən/	ธาย+จาบาส นาย+ทหาร	นายทหารสัญญาบัตรที่มียศตั้งแต่ว่าที่ร้อยตรีขึ้นไป
3.4.11	ธายจาบาส ฆ /niøy tiə-hiən ɾəwŋ/	ธาย+จาบาส+ฆ นาย+ทหาร	นายทหารชั้นประทวนที่มียศตั้งแต่สิบตรี จ่าสิบตรี ขึ้นไป
3.4.12	ถลจาบาส /pɔəl tiə-hiən/	ถล+จาบาส พล+ทหาร	พลทหารตั้งแต่ชั้นต่ำสุดไปจนถึงพลทหารชั้น 1
3.4.13	กุธจาบาส /koun tiə-hiən/	กุธ+จาบาส ลูก+ทหาร	พลทหาร

นอกจากยศทางทหารกัมพูชา จะมีชื่อเรียกชั้นยศที่ใช้อย่างเป็นทางการแตกต่างกันออกไปแล้วแต่ละส่วนเหล่า ทัพ (แต่ทหารบกและทหารอากาศใช้ชื่อคำเรียกยศที่เหมือนกัน ส่วนทหารเรือจะใช้แตกต่างออกไปจากสองเหล่าทัพนี้) นอกจากนี้ยังมีชื่อที่ใช้เรียกชั้นยศซึ่งมีลักษณะไม่เป็นทางการ เป็นชื่อที่ใช้เรียกรวมโดยไม่แบ่งแยกระหว่างทหารบก ทหารเรือ หรือทหารอากาศ ดังนี้

คำว่า ฝ้าย หมายถึง ดาว ซึ่งเป็นเครื่องหมายประจำศนายพล เป็นคำใช้เรียกที่มีลักษณะไม่เป็นทางการในชั้นยศระดับนายพล ดังนี้

ฝ้าย ๔	พลเอก
ฝ้าย ๓	พลโท พลเรือโท พลอากาศโท
ฝ้าย ๒	พลตรี พลเรือตรี พลอากาศตรี
ฝ้าย ๑	พลจัตวา พลเรือจัตวา พลอากาศจัตวา

คำว่า สักกิ เป็นคำใช้เรียกที่มีลักษณะไม่เป็นทางการในชั้นยศระดับนายพันและนายร้อย ซึ่งจะพบเห็นและมักใช้กันในภาษาสื่อมวลชน

ชั้นนายพัน

สัทธิ ๕	พันเอก นาวาเอก นาวาเอก
สัทธิ ๔ ๑/๒	พันโท นาวาโท นาวาอากาศโท
สัทธิ ๔	พันตรี นาวาตรี นาวาอากาศตรี

ชั้นนายร้อย

สัทธิ ๓	ร้อยเอก เรือเอก เรืออากาศเอก
สัทธิ ๒	ร้อยโท เรือโท เรืออากาศโท
สัทธิ ๑	ร้อยตรี เรือตรี เรืออากาศตรี

คำว่า นายจ่าบาร เป็นคำใช้เรียกที่มีลักษณะไม่เป็นทางการใช้กับนายทหารสัญญาบัตร
ทุกเหล่าทัพ ที่มียศตั้งแต่ว่าที่ร้อยตรีขึ้นไป

คำว่า นายจ่าบารผ เป็นคำใช้เรียกที่มีลักษณะไม่เป็นทางการใช้กับนายทหารชั้น
ประทวนทุกเหล่าทัพ ที่มียศตั้งแต่ชั้นนายสิบจนถึงชั้นจ่านายสิบ

คำว่า กุสจ่าบาร และ ถนจ่าบาร เป็นคำใช้เรียกที่มีลักษณะไม่เป็นทางการใช้กับนาย
พลทหารทุกเหล่าทัพ ตั้งแต่พลทหารชั้นต่ำสุดไปจนถึงพลทหารชั้น 1

ในบางครั้งการใช้คำเรียกชื่อยศทางทหารกัมพูชา มีลักษณะเป็นการนำคำชื่อยศที่เป็น
ทางการเรียกรวมกับคำเรียกชื่อยศที่ไม่เป็นทางการ เพื่อเป็นการแสดงถึงความยกย่อง ให้เกียรติ เช่น

ฉก อุตฺถสหาย อุตฺถเสวีย์ผู้หาย ๔ ๑๓ ๓๓๓ ๑๗๗๗ ท่านพลเอก 4 ดาว เตีย บัญ

โครงสร้างคำของยศทางทหาร

คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับทางทหารซึ่งเป็นคำศัพท์ยศทางทหาร มีลักษณะการสร้างคำที่พบ คือ การสร้างคำแบบการประสมคำ และการสร้างคำแบบการยืมคำ ซึ่งมีลักษณะที่น่าสนใจ ดังนี้

การสร้างคำแบบคำประสม

คำประสมที่พบในคำศัพท์ยศทางทหารเป็นคำประสมที่ประกอบขึ้นจากหน่วยคำตั้งแต่ 2-4 หน่วยคำ ดังนี้

นายชั้นโท	นาย + ชั้นโท นาย + จ้านง	หมายถึง	ว่าที่ร้อยตรี
พลเอก	พล + เอก	หมายถึง	พลทหารชั้นที่ 3
อัครเสนาียส	อัคร+เสนาีย+ส อัคร+เสนาีย+นายก	หมายถึง	จอมพล (5 ดาว)
หจสจ	หจ + สจ + จ อนุ + เสนาีย + เอก	หมายถึง	ร้อยเอก
อัครเสนาียสจ	อัคร+เสนาีย+สจ อัคร+เสนาีย+องค+ทัพ	หมายถึง	นายพลเอก

ลักษณะคำประสมที่นำมาประกอบกันของคำศัพท์ยศทางทหาร พบลักษณะคำประสมที่เกิดจากคำเขมรแท้ๆ ประสมกันเอง คำเขมรประสมกับคำยืมภาษาบาลี สันสกฤต และคำยืมภาษาบาลีสัน สกฤตประสมกับคำยืมภาษาบาลี สันสกฤต

ภาษาเขมรกับภาษาเขมร

กษัตริย์	กษ+กษัตริย์ กษ+ทหาร	หมายถึง	พลทหาร
----------	------------------------	---------	--------

ผู้ขาย ๓	ผู้ขาย+๓ ดาว+3	หมายถึง	พลโท พลเรือโท พลอากาศโท
ผู้ขาย ๒	ผู้ขาย + ๒ ดาว+2	หมายถึง	พลตรี พลเรือตรี พลอากาศตรี
ผู้ขาย ๑	ผู้ขาย + ๑ ดาว+1	หมายถึง	พลจัตวา พลเรือจัตวา พลอากาศจัตวา

ภาษาเขมรกับภาษาบาลี สันสกฤต

ธาวีกฐากัฐี ๑	ธาวีก (ป.ส.)+ฐากัฐี ๑ (จ.) นาวีก + ฐันที่ 1	หมายถึง	พลทหารชั้นที่ 1
ธาวีกฐากัฐี ๒	ธาวีก (ป.ส.)+ฐากัฐี ๒ (จ.) นาวีก + ฐันที่ 2	หมายถึง	พลทหารชั้นที่ 2
ธาวีกฐากัฐี ๓	ธาวีก (ป.ส.)+ฐากัฐี ๓ (จ.) นาวีก + ฐันที่ 3	หมายถึง	พลทหารชั้นที่ 3
ธายชัณษัณ	ธาย (ป.ส.)+ ชัณษัณ (จ.) นาย + จันง	หมายถึง	ว่าที่ร้อยตรี
ถลธาวาส	ถล(ป.ส.)+ธาวาส (จ.) พล + ทหาร	หมายถึง	พลทหารตั้งแต่ชั้นต่ำสุด ไปจนถึงพลทหารชั้น 1

ภาษาบาลี สันสกฤตกับภาษาบาลี สันสกฤต

ลักษณะนี้เป็นการสร้างคำแบบคำประสมขอ งเขมรเอง โดยมีการยืมคำภาษาบาลี สันสกฤต มาประสมกันทุกหน่วยคำ ซึ่งคำศัพท์ยศทางทหารพบลักษณะการประสมคำแบบนี้มากที่สุด ตัวอย่างเช่น

อฐยเสณียัธายก	อฐย (ป.ส.)+เสณียั (ป.)+ธายก (ป.ส.) อฐม+เสนียั+นายก	หมายถึง	จอมพล (5 ดาว)
---------------	---	---------	---------------

รวเสลียฎี	รว (ป.ส.) + เสลีย (ป.) + ฎี (ป.ส.) วร + เสนีย์ + ตรี	หมายถึง	พันตรี
หฤเสลียฉก	หฤ (ป.ส.) + เสลีย (ป.) + ฉก (ป.ส.) อนุ + เสนีย์ + เอก	หมายถึง	ร้อยเอก
ปฏิฐุฑลเธา	ปฏิฐุ(ส. วรุต) + ฑล (ป.ส.) + เธา (ป.ส.) ใหญ่+รักษา + โท	หมายถึง	จ่าสิบโท พันจ่าอากาศโท
ถลฑลฉก	ถล+ ฑล (ป.ส.) + ฉก (ป.ส.) พล+รักษา+ เอก	หมายถึง	สิบเอก
รวธาวีฉก	รว (ป.ส.) + ธาวี (ป.ส.) + ฉก (ป.ส.) วร + นาวิ + เอก	หมายถึง	นาวาเอก

นอกจากนี้ยังพบว่า คำที่ใช้เรียกยศทางทหารของกัมพูชา ยศบางยศสามารถใช้คำศัพท์เรียกได้หลายแบบ เช่น

1. อุตฺยเสลียฎีฉก	อุตฺย+ เสลีย+ ฎี+ ฉก อุดม+ เสนีย์+ พัน+ เลข	หมายถึง	จอมพล
2. อุตฺยเสลียฉก	อุตฺย + เสลีย + ฉก อุดม+ เสนีย์+ นายก	หมายถึง	จอมพล
3. ฎายมาสฎี	ฎาย+ มาส+ ฎี ดาว+ ทอง+ ห้า	หมายถึง	จอมพล
4. เสธาบรูษุ	เสธา+ บรูษุ เสนา+ ประมุข	หมายถึง	จอมพล

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า ทั้งสี่คำเป็นคำที่มีการสร้างคำแบบการประสมคำซึ่งมีความหมายอย่างเดียวกันคือ จอมพล แต่มีลักษณะที่แตกต่างกัน ดังนี้

พิจารณาในแง่ที่มาของคำที่นำมาประสมกัน คำที่หนึ่งเป็นคำประสมที่เกิดจากการประสมคำภาษาเขมรกับภาษาบาลี-สันสกฤต คำที่สองและสี่นั้นเป็นคำประสมที่เกิดจากการประสม

คำภาษาบาลีสันสกฤตกับภาษาบาลี สันสกฤต ส่วนคำที่สามนั้นเป็นคำประสมที่นำคำเขมรแท้ๆ มาประสมกันเอง

พิจารณาในแง่ของความหมาย คำที่หนึ่งและสามนั้นเป็นความหมายในเชิง สัญลักษณ์ ซึ่งไม่ได้มีความหมายโดยตรงหรือความหมายเฉพาะเหมือนคำที่สองและสี่ กล่าวคือ คำที่หนึ่ง อक्ष+เสรีย์(นายพล)+ ฤๅ (พื้น)+ เลข (เลข) หมายถึง นายพลพื้นเลข มีความหมายในเชิง สัญลักษณ์ คือ นายพลสูงสุดซึ่งก็หมายถึง จอมพล และคำที่สาม ฎาย(ดาว)+ยาส(ทอง)+ ฎั (ห้า) หมายถึง ห้าดาวทอง มีความหมายในเชิง สัญลักษณ์ คือ ดาวทองห้าดวงเป็นสัญลักษณ์เครื่องหมายแห่งยศของผู้เป็นจอมพล

ธาย อक्षเสรีย์	ธาย+ อक्ष+ เสรีย์ นาย+อุดม+เสนีย์	หมายถึง	นายพลเอก
ฎายยาสบูร	ฎาย+ยาส+บูร ดาว+ทอง+4	หมายถึง	นายพลเอก
อक्षเสรีย์หฤๅฤๅ	อक्ष+ เสรีย์+ หฤๅ+ ฤๅ อุดม+เสนีย์+องค์+ทัพ	หมายถึง	นายพลเอก

จากตัวอย่างทั้งสามข้างต้น ต่างมีความหมายเดียวกันคือ นายพลเอก ซึ่งคำที่หนึ่งเป็นคำประสมที่ประกอบขึ้นจากหน่วยคำสามหน่วยคำเป็น การประสมกันระหว่างคำภาษาบาลีสันสกฤตกับภาษาบาลี สันสกฤต คือ ธายเป็นคำบาลี-สันสกฤต + อक्षเป็นคำบาลี-สันสกฤต + เสรีย์เป็นคำบาลี แปลว่า นายพลเอก ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับคำที่สามที่เป็น การประสมกันระหว่างคำภาษาบาลีสันสกฤตกับภาษาบาลีสันสกฤต แต่คำที่สามนี้ประกอบขึ้นจากหน่วยคำสี่หน่วยคำด้วยกันคือ อक्षเป็นคำบาลี -สันสกฤต + เสรีย์เป็นคำบาลี + หฤๅเป็นคำบาลี -สันสกฤต + ฤๅเป็นคำบาลี ส่วนคำที่สองนั้น เป็นคำประสมที่นำคำเขมรแท้ๆ มาประสมกันเอง คือ ฎาย+ยาส+บูรและมีความหมายในเชิงสัญลักษณ์ โดยแสดงถึงลักษณะของผู้เป็นนายพลเอกที่มีสี่ดาวทอง เป็นการนำสัญลักษณ์เครื่องหมายของยศนั้นๆ มาใช้กล่าวถึงยศนั้นๆ แทน ซึ่งไม่ได้มีความหมายเฉพาะเหมือนคำที่หนึ่งและสาม

การสร้างคำแบบการยืมคำ ภาษาเขมรมีการยืมคำจากภาษาต่างๆ มากมายโดยเฉพาะภาษาบาลีและสันสกฤต ซึ่งการยืมคำจากภาษาทั้งสองนี้ มีมานานแล้ว ซึ่งคำศัพท์ ยศทางทหารนี้ พบว่ามีการยืมคำภาษาบาลี สันสกฤต มาใช้โดยตัวอย่างข้างต้นแม้จะเป็นคำยืมแต่ก็เป็นคำยืมคำมา

ประสมเพื่อให้เกิดความหมายที่ต้องการ แต่การยืมคำที่ไม่ได้นำมาประสมนั้นซึ่งเป็นการยืมมาใช้ โดยวิธีการทับศัพท์พบเพียงคำเดียว คือ

ศัพท์ (ป. สตุติ, ส. สกฺติ) หมายถึง นายทหารระดับชั้นนายพัน และนายร้อย

ตัวอย่างเช่น

ศัพท์ ๕	ศัพท์+ ๕ ศักดิ์ (ลำดับชั้นที่ 5)	หมายถึง	พันเอก นาวาเอก นาวาเอก
ศัพท์ ๔ ๑/๒	ศัพท์+๔ ๑/๒ ศักดิ์ (ลำดับชั้นที่ 4 ครั้ง)	หมายถึง	พันโท นาวาโท นาวาอากาศโท
ศัพท์ ๔	ศัพท์+ ๔ ศักดิ์ (ลำดับชั้นที่ 4)	หมายถึง	พันตรี นาวาตรี นาวาอากาศตรี
ศัพท์ ๓	ศัพท์+๓ ศักดิ์ (ลำดับชั้นที่ 3)	หมายถึง	ร้อยเอก เรือเอก เรืออากาศเอก
ศัพท์ ๒	ศัพท์+ ๒ ศักดิ์ (ลำดับชั้นที่ 2)	หมายถึง	ร้อยโท เรือโท เรืออากาศโท
ศัพท์ ๑	ศัพท์+ ๑ ศักดิ์ (ลำดับชั้นที่ 1)	หมายถึง	ร้อยตรี เรือตรี เรืออากาศตรี

ลักษณะคำศัพท์ทางทหารส่วนของยศทางทหาร โดยส่วนมากเกิดจากการสร้างคำแบบ การประสมคำ ซึ่งลักษณะการประสมคำระหว่างภาษาบาลี สันสกฤตกับภาษา บาลี สันสกฤต เป็น ลักษณะที่พบมากที่สุด รองลงมาคือ การประสมคำภาษาเขมรกับภาษาบาลี สันสกฤต และคำ ประสมที่เกิดจากคำเขมรแท้ๆประสมกัน ตามลำดับ ในส่วนของการยืมคำ ที่ไม่ได้นำมาเป็นคำ ประสมนั้นพบเพียงการยืมคำภาษาบาลี สันสกฤต คำว่า ศัพท์ มาใช้ในความหมายถึง นายทหาร ระดับชั้นนายพัน และนายร้อย

4. เหล่าทหาร

เหล่าทหาร ในที่นี้หมายถึง ประเภทของทหาร หรือหน่วยงานทางทหารต่าง ๆ ที่จำแนกทหารหรือหน่วยทหารออกเป็นส่วนต่างๆ เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ที่แตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ การได้รับการศึกษา มีรู้ความสามารถ ความชำนาญ ในสาขาวิชานั้นๆ หรือเป็นหน่วยงานทางทหารที่มีหน้าที่ปฏิบัติงานตามสายงานต่างๆ ดังที่กองทัพกำหนด

4.1 หน่วยงานโดยแยกตามความชำนาญทางทหาร

ตารางที่ 31 ตารางคำศัพท์หน่วยงานเหล่าทหาร

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
4.1.1	กอง ฝึกภาคสนาม /kaɑŋ qaek-kə-phiəp saa-laa/	กอง ฝึกภาค+สนาม กอง, หน่วย+โรงเรียน	สารบรรณ, การศึกษา
4.1.2	กำแพงหิน-กำแพงอากาศ /kam-pləəŋ thom kaa-piə qaa-kaah /	กำแพง+หิน-กำแพง+อากาศ ปืน+ใหญ่ - ป้องกัน+อากาศ	ปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยาน
4.1.3	รถรบรถถัง-รถถัง :รถถัง /ca-lə-nuu bat tham/ / sam-phiə-rəəq sək /	รถรบรถถัง-รถถัง :รถถัง เคลื่อนที่ + สนับสนุน สัมภาระ+ศึก	พลาริการ
4.1.4	รถถัง /chat-yoong/	รถ+ถัง รถ+โยง	พลร่ม,รบพิเศษ
4.1.5	รถถัง /dək cəŋ-cuun /	รถ+ถัง รถ+ส่ง	ขนส่ง
4.1.6	รถถังรถถัง /toq-laa-kaa yoo-thiə/	รถถัง+รถถัง รถถัง+ทหาร	พระธรรมบุญ, ตุลาการทหาร
4.1.7	รถถัง /tmaə cəəŋ/	รถ+ถัง รถ+เท้า	ทหารราบ
4.1.8	รถถังรถถัง /pac-cei-kə-teeh /	รถถังรถถัง รถถัง, เทคนิค	ช่างเทคนิค

ตารางที่ 31 (ต่อ)

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
4.1.9	บฏูธึสวาม /bɑt̚t̚-cuun saa/	บฏูธึ+สวาม ส่ง+สาร	สื่อสาร
4.1.10	ภูมึสาสฺรฺโยธา /phuu-mi-saah yoo-thiə/	ภูมึสาสฺรฺ+โยธา ภูมิศาสตร์+ทหาร	เหล่าแผนกทหาร
4.1.11	รธึทฺรฺ: /rɑt̚t̚ krah/	รธึทฺรฺ: รถ+เกราะ	ทหารม้า
4.1.12	รธึทาสไธก /rɑt̚t̚ piəh daek/	รธึทาสไธก รถ+หุ้ม+เหล็ก	
4.1.13	วิสุกฺม /wih-swaq-kam/	วิสุกฺม วิศวกรรม	ช่าง
4.1.14	สึนฺน:สึนฺน:ไธรึ /səl-lə-paq niŋ trae tɑp/	สึนฺน: + สึนฺน: + ไธรึ ศิลปะ+และ+เตรทท์	ดุริยางค์
4.1.15	สฺวาทึทฺล /soq-khaa-phi-baal/	สฺวาทึทฺล สาธารณสุข	แพทย์ (เสนารักษ์)
4.1.16	ฮยฺกฺวโยธา /qay-yə-kaa yoo-thiə/	ฮยฺกฺว+โยธา อัยการ+ทหาร	อัยการทหาร

เมื่อพิจารณาคำศัพท์เหล่าทหารในส่วนของหน่วยงาน โดยแยกตามความชำนาญการทางทหาร ด้านโครงสร้างคำและความหมาย พบว่า มีลักษณะใกล้เคียงกัน กับที่ใช้ในภาษาไทย เพียงแต่คำศัพท์ของกัมพูชาส่วนใหญ่นิยมใช้คำยืมภาษาบาลี สันสกฤตมากกว่าไทย และพบว่าในจำนวน 16 รายการ มีเพียง 2 รายการเท่านั้นที่ไม่มีคำยืมภาษาบาลี สันสกฤต ประกอบด้วย คือลำดับที่ 5, 7 มี 9 รายการที่มีคำเขมรประกอบ คือลำดับที่ 1, 2, 4, 5, 7, 9, 11, 12, 14 และในจำนวน 9 รายการที่มีคำเขมรประกอบมีเพียง 2 รายการเท่านั้นซึ่งประกอบจากคำเขมรทั้งหมด คือ 5, 7 นอกจากนี้ไม่พบคำภาษาอื่นๆ มาประกอบ

เหล่าทหารกัมพูชาและไทยมีการแยกเหล่าตามความชำนาญที่ค่อนข้างคล้ายคลึงกัน แต่ชื่อเรียกของเหล่าทหารบางเหล่าอาจแตกต่างกันบ้าง เช่น กษัตริย์กษัตริย์ของกัมพูชา ในไทยใช้ว่า ทหารช่าง ทั่วๆ ที่คำภาษาอังกฤษกัมพูชาและไทยใช้คำว่า Engineer ตรงกัน แต่ต่างแปลมาใช้คำศัพท์แทนคนละคำกัน

4.2 เครื่องหมายเหล่าทหารและเครื่องหมายแสดงความสามารถ ความชำนาญการทางทหาร (สำหรับรูปเครื่องหมายแสดงความสามารถให้ดูที่ภาคผนวก จ หน้า 202)

ตารางที่ 32 ตารางคำศัพท์เครื่องหมายเหล่าทหารและเครื่องหมายแสดงความสามารถ

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
4.2.1	กษ ฌกภาตมฺត្រៃយោង /kaɑŋ qaek-kə-phiəp chat yooŋ/	กษ+ ฌกภาต+มฺត្រៃ+យោង กอง, หน่วย + ฉัตร+โยง	หน่วยพลร่ม
4.2.2	ครูบฆาตมฺត្រៃយោង /kruu baŋ-hat chat yooŋ /	ครู+บฆาต+มฺត្រៃ+យោង ครู+ฝึก+ ฉัตร+โยง	ครูฝึกโดดร่ม
4.2.3	ฐาก់ដឹកនាំ /tnaq dək nǎəm/	ฐาก់+ដឹកនាំ ชั้น + นำ	ชั้นผู้นำ
4.2.4	ฐาก់ ឧត្តមសេនីយ៍ /tnaq qut-dam sei-nəy/	ฐาก់+ ឧត្តម+សេនីយ៍ ชั้น+ อดุม+เสนีย์	ชั้นนายพล
4.2.5	នាវាចរ /niə-wiə caa /	នាវា+ចរ นาวา+จร	กองทัพเรือ
4.2.6	បច្ចេកទេសទី ១ /pac-cei-kə-teeh tii muəy /	បច្ចេកទេស+ទី ១ เทคนิค+ ที่ 1	เหล่าเทคนิคที่ 1
4.2.7	បច្ចេកទេសទី ២ /pac-cei-kə-teeh tii pii /	បច្ចេកទេស+ទី ២ เทคนิค+ ที่ 2	เหล่าเทคนิคที่ 2

ตารางที่ 32 (ต่อ)

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
4.2.8	เยาฉิสฉัตแชง /yoo-thin chat yoon/	เยาฉิส+ฉัต+แชง ทหาร+ ฉัตร + โยง	ทหารพลร่ม
4.2.9	หาคาสซม /qaa-kaah-sə cca/	หาคาส+ซม อากาศ+จร	กองทัพอากาศ
4.2.10	หาคาสซมเฮมรภูมิน์ /qaa-kaah-sə cca kmei phuu-min/	หาคาส+ ซม+เฮม+ ภูมิน์ อากาศ+จร + เขมร+ ภูมิน์	กองอากาศจรเขมรภูมิน์ (กองทัพอากาศ)

เมื่อพิจารณาคำศัพท์ เหล่าทหารในส่วนของเครื่องหมายเหล่าทหาร และเครื่องหมาย แสดงความสามารถ ความชำนาญการทางทหาร ด้านโครงสร้างคำและความหมาย พบว่า มีลักษณะใกล้เคียงกัน กับที่ใช้ในภาษาไทย เพียงแต่คำศัพท์ของกัมพูชาส่วนใหญ่นิยมใช้คำยืมภาษาบาลี สันสกฤตมากกว่าไทย และพบว่าในจำนวน 10 รายการ มีเพียง 1 รายการเท่านั้นที่ไม่มีคำยืมภาษาบาลี สันสกฤตประกอบอยู่ คือลำดับที่ 3 มี 5 รายการที่มีคำเขมรประกอบอยู่ คือลำดับที่ 1, 2, 3, 4, 8 และในจำนวน 5 รายการ ที่มีคำเขมรประกอบมีเพียง 1 รายการ เท่านั้นที่ประกอบจากคำเขมรทั้งหมด คือลำดับที่ 3 นอกจากนี้ไม่พบคำภาษาอื่นๆ มาประกอบ

ลักษณะคำศัพท์ที่น่าสนใจ

คำว่า ฐาก์ฉีกฉ่า หมายถึง นายทหารชั้นผู้นำ คือ ฉาย อกุชเสสีชัย หรือระดับชั้นนายพล 4 ดาว เทียบเท่ากับไทยคือ ระดับชั้นนายพลเอก

คำว่า ฐาก์ อกุชเสสีชัย หมายถึง ระดับชั้นนายพล 1 ดาว-ระดับชั้นนายพล 3 ดาว เทียบเท่ากับไทยคือ ระดับชั้นพันเอกพิเศษ-ระดับชั้นนายพลโท

โครงสร้างคำศัพท์ของเหล่าทหาร

คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับทางทหารซึ่งเป็นคำศัพท์เหล่าทหาร มีลักษณะการสร้างคำที่พบ คือ การสร้างคำแบบการประสมคำ ซึ่งมีลักษณะที่น่าสนใจ ดังนี้

คำประสมที่พบในคำศัพท์เหล่าทหารเป็นคำประสมที่ประกอบขึ้นจากหน่วยคำตั้งแต่ 2-4 หน่วยคำ ดังนี้

บฏธูรสาร	บฏธูร+สาร ส่ง+สาร	หมายถึง	สื่อสาร
วิญญู:ธิษัฏ์	วิญญู: +ธิษ+ัฏ์ ศิลปะ+และ+แตร+ทัพ	หมายถึง	ดุริยางค์
ทช ฃภภทณัฏ์เวยฆ	ทช+ ฃภภทณ+ัฏ์+เวยฆ กอง+เอกภาพ + ฉัตร+โยง	หมายถึง	หน่วยพลร่ม

ลักษณะคำประสมที่นำมาประกอบกันของคำศัพท์เหล่าทหาร พบลักษณะคำประสมที่เกิดจากคำเขมรแท้ๆ ประสมกันเอง คำเขมรประสม กับคำยืมภาษาบาลีสันสกฤต และคำยืมภาษา บาลี สันสกฤตประสมกับคำยืมภาษาบาลี สันสกฤต ดังนี้

ภาษาเขมรกับภาษาเขมร

เฐ็เฝ็	เฐ็+เฝ็ ผู้เดิน+เท้า	หมายถึง	เหล่าทหารราบ
ฝึกฉฏู	ฝึก+ฉฏู ชน+ส่ง	หมายถึง	เหล่าทหารขนส่ง
ฐำกัฝึกธำ	ฐำกั+ฝึกธำ ชั้น+นำ	หมายถึง	นายทหารระดับสูง

ภาษาเขมรกับภาษาบาลี, สันสกฤต

กษ ฅกภทสลา	กษ (ข.) + ฅกภท(ป.ส.) + สลา (ป.) กอง, หน่วย+ โรงเรียน	หมายถึง	สารบรรณ, การศึกษา
ฐำกั อกุชเสสียั	ฐำกั(ข.)+ อกุช(ป.ส.)+เสสียั(ป.ส.) ชั้น+อุดม+เสนีย์	หมายถึง	ชั้นนายพล
มัตเฆง	มัต(ส.) + เฆง (ข.) ฉัตร+โยง	หมายถึง	พลร่ม,รบพิเศษ
ครูบหำตมัตเฆง	ครู (ป.ส.)+บหำต(ข.) + มัต (ส.)+เฆง (ข.) ครู+ ฝึก+ฉัตร+โยง หมายถึง ครูฝึกโคตร่ม		

ภาษาบาลี สันสกฤตกับภาษาบาลี สันสกฤต

ลักษณะนี้เป็นการสร้างคำแบบคำประสมข องเขมรเอง โดยมีการยืมคำภาษา บาลี สันสกฤตมาประสมกันทุกหน่วยคำ ตัวอย่างที่พบเช่น

หยูกำรเฆง	หยูกำร(ป.) + เฆง (ป.ส.) อัยการ+ทหาร	หมายถึง	อัยการทหาร
ตุลาคำรเฆง	ตุลาคำร(ป.ส.) + เฆง (ป.ส.) ตุลาการ+ทหาร	หมายถึง	พระธรรมนูญ,ตุลา การทหาร
ภุชิสำสฺรเฆง	ภุชิสำสฺร(ป.ส.) + เฆง(ป.ส.) ภูมิศาสตร์+ทหาร	หมายถึง	แผนที่
ธำภัช	ธำภ(ป.ส.) + ษ(ป.ส.) นาวา+จร	หมายถึง	กองทัพเรือ
หำคāsษ	หำคās(ป.) + ษ (ป.ส.) อากาศ+จร	หมายถึง	กองทัพอากาศ

ลักษณะคำศัพท์ทางทวารส่วนของเหล่าทวาร เกิดจากการสร้างคำแบบคำประสมเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งพบการประสมคำระหว่างภาษาเขมรกับภาษาบาลี สันสกฤตมากที่สุด รองลงมาคือ การประสมคำภาษาบาลี สันสกฤตกับภาษาบาลี สันสกฤต และคำประสมที่เกิดจากคำเขมรแท้ๆ ประสมกัน ตามลำดับ

5. เครื่องแต่งกายและเครื่องใช้

เครื่องแต่งกายและเครื่องใช้ในที่นี่ประกอบด้วยเครื่องแบบทหาร เครื่องประกอบการแต่งกายต่างๆ และเครื่องสนาม

5.1 เครื่องแบบทหาร

เครื่องแบบทหาร คือ เครื่องแต่งกายที่ทหาร ใช้สำหรับสวมใส่ตามที่ทางราชการ หรือ กองทัพกำหนดเพื่อแสดงถึงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และใช้สำหรับแบ่งแยกประเภทของ ทหารเป็นเหล่าทัพ กรม กอง ต่างๆ ตลอดจนให้ทหารสวมใส่ตามโอกาส พิธีหรือตามวาระต่างๆ ตารางที่ 33 ตารางคำศัพท์เครื่องแบบทหาร

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
5.1.1	ឯកសណ្ឋានកងកិត្តិយស ដើងគោក /qaek san-thaan kaŋ kət-teq-yŭəh cəəŋ kook/	ឯកសណ្ឋាន+ កង+ កិត្តិយស + ដើង+ គោក เครื่องแบบ+ กอง+ เกียรติยศ+ ทาง+ บก	เครื่องแบบกองเกียรติยศ ทหารบก
5.1.2	ឯកសណ្ឋានកងកិត្តិយស នាវាថ្មី /qaek san-thaan kaŋ kət-teq-yŭəh niə-wiə caa/	ឯកសណ្ឋាន+ កង+ កិត្តិយស + នាវា+ ថ្មី เครื่องแบบ+ กอง+ เกียรติยศ+ นาวา+ จร	เครื่องแบบกองเกียรติยศ ทหารเรือ
5.1.3	ឯកសណ្ឋានកងកិត្តិយស អាកាសថ្មី /qaek san-thaan kaŋ kət-teq-yŭəh qaa-kaah-sə caa/	ឯកសណ្ឋាន+ កង+ កិត្តិយស + អាកាស+ ថ្មី เครื่องแบบ+ กอง+ เกียรติยศ+ อากาศ+ จร	เครื่องแบบกองเกียรติยศ ทหาร อากาศ

ตารางที่ 33 (ต่อ)

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
5.1.4	ฉกสณฺฐาสกษกิติยฺส ฉาវ /qaek san-thaan kaɑŋ kət-teq-yũəh daaw/	ฉกสณฺฐาส+ กษ+ กิติยฺส + ฉาវ เครื่องแบบ+กอง+เกียรติยศ+ กระบี่	เครื่องแบบกองเกียรติยศกระบี่
5.1.5	ฉกสณฺฐาสกษกิติยฺส ត្រៃទ័ព /qaek san-thaan kaɑŋ kət-teq-yũəh traε tɔəp/	ฉกสณฺฐาส+ กษ+ กิติยฺส ត្រៃ+ទ័ព เครื่องแบบ+กอง+เกียรติยศ+ แตร+ทัพ	เครื่องแบบกองเกียรติยศดุริยางค์
5.1.6	ฉกสณฺฐาสฉฺเฌอ ๑ /qaek san-thaan thom leek muəy/ (หมวกผู้เฒ่า) /qaaw kot saa/	ฉกสณฺฐาส+ ฉฺเฌอ ๑ เครื่องแบบ+ใหญ่+หมายเลข 1 หมวก+ผู้เฒ่า เสื้อคอตั้งขาว	เครื่องแบบใหญ่หมายเลข 1 (เสื้อคอตั้งขาว) ใช้สำหรับงาน ราชพิธี และวันสำคัญของชาติ
5.1.7	ฉกสณฺฐาสฉฺเฌอ ๒ /qaek san-thaan thom leek pii/	ฉกสณฺฐาส+ ฉฺเฌอ ๒ เครื่องแบบ+ใหญ่+หมายเลข 2	เครื่องแบบใหญ่หมายเลข 2 (คล้ายกับชุดปกติเสื้อคอเบะ ของทหารไทย) ใช้ในงานพิธีการ ระดับชาติ/ระหว่างประเทศ/ งานศพ
5.1.8	ฉกสณฺฐาสฉฺเฌอ ๓ /qaek san-thaan leek bəy/ สบาฮาวีเยน /saa-haa-rii-yeen/	ฉกสณฺฐาส+ ฉฺเฌอ ๓ เครื่องแบบ+หมายเลข 3 สบาฮาวีเยน Saharigen	เครื่องแบบหมายเลข 3 (Saharigen) ใช้สำหรับงานพิธี การระดับชาติ และระหว่าง ประเทศทั่วไป และพิธีการทาง ทหาร เช่น การต้อนรับต่างชาติที่ เป็นแขกของรัฐบาล พิธีปิด-เปิด หลักสูตรการศึกษา การเบิกรับ- จ่ายเงิน

ตารางที่ 33 (ต่อ)

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
5.1.9	ฉกสณฺฑาสเณอ ๔ /qaek san-thaan leek buon/ ฉกสณฺฑาสการฆาร /qaek san-thaan kaa-ŋiə/	ฉกสณฺฑาส+เณอ ๔ เครื่องแบบ+หมายเลข4 ฉกสณฺฑาส+การฆาร เครื่องแบบ+การงาน	เครื่องแบบหมายเลข 4 (ชุดปฏิบัติงาน)ใช้สำหรับปฏิบัติงาน งานปกติ ในหน่วยงานในกรม กอง ติดต่อราชการแบบทั่วไป ทหารกัมพูชามักเรียกเครื่องแบบ นี้ว่า ทรััวไว้ (travaille)
5.1.10	ฉกสณฺฑาสเณอ๕ /qaek san-thaan leek pram/ ฉกสณฺฑาส ปรยูธู /qaek san-thaan pra-yut/	ฉกสณฺฑาส+เณอ๕ เครื่องแบบ+หมายเลข5 ฉกสณฺฑาส + ปรยูธู เครื่องแบบ+รบ	เครื่องแบบหมายเลข 5 (ชุดทำการรบ) ใช้สำหรับปฏิบัติ ภารกิจนอกที่ตั้ง กรม กอง หรือ ในที่ที่ตั้งตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา
5.1.11	ฉกสณฺฑาสบเชือกเเสนฉีธาฏ /qaek san-thaan pac-cei- ka-teeh cum-niəŋ /	ฉกสณฺฑาส+บเชือกเเสน+ ฉีธาฏ เครื่องแบบ+เทคนิค+ชำนาญ	เครื่องแบบปฏิบัติงานช่าง/ ตามความชำนาญทางทหาร เช่น ฝ่ายเทคนิค ชุดนักบิน ทหาร เสนารักษ์ ชุดทหารรถถัง/ยาน เกราะ ซึ่งจะสวมใส่เฉพาะ ระหว่างปฏิบัติภารกิจเท่านั้น

เมื่อพิจารณาคำศัพท์เครื่องแบบทหาร ด้านโครงสร้างคำและความหมาย พบว่า มีลักษณะ
ใกล้เคียงกัน กับที่ใช้ในภาษ ำไทย เพียงแต่คำศัพท์ของกัมพูชาส่วนใหญ่นิยมใช้คำยืมภาษาบาลี
สันสกฤตมากกว่าไทย และพบว่าในจำนวน 11 รายการ มีคำยืมภาษาบาลี สันสกฤต ประกอบในทุก
รายการ มี 10 รายการที่มีคำเขมรประกอบอยู่ คือลำดับที่ 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10 นอกจากนี้พบคำ
ยืมภาษาฝรั่งเศสประกอบใน 2 รายการ คือลำดับที่ 2, 3

ในส่วน of คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับเครื่องแบบของทหารกัมพูชา เครื่องแบบทหารกัมพูชา
จะถูกแบ่งออกเป็นหมายเลข ซึ่งเครื่องแบบแต่ละชุดหรือแต่ละหมายเลขจะใช้สวมใส่ในวาระที่
แตกต่างกันออกไป เช่น งานราชพิธี งานพิธีการระดับชาติ หรือระดับประเทศ งานปฏิบัติการ
ภาคสนาม เป็นต้น ซึ่งเครื่องแบบทหารของทั้งกัมพูชาและไทยต่างมีความคล้ายคลึงกัน โดย
เครื่องแบบทหารของไทยก็มีการแบ่งเครื่องแบบแต่ละชุดเป็นหมายเลข และแต่ละชุดก็ใช้สวมใส่ใน
วาระที่แตกต่างกันออกไป

5.2 เครื่องประกอบการแต่งกายต่างๆ

เครื่องประกอบการแต่งกาย ได้แก่ เครื่องนุ่งห่ม หรือ เครื่องหมายต่างๆ ที่ใช้สวมหรือประกอบเข้ากับเครื่องแบบเพื่อแสดงถึง- จำแนกประเภทของการแต่งกายตามภารกิจหน้าที่ หรือตามโอกาสต่างๆ

ตารางที่ 34 ตารางคำศัพท์เครื่องประกอบการแต่งกายต่างๆ

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
5.2.1	กัณเฑาะว์ /kan-saen rum kaa/	กัณเฑาะว์+ รั้ว ผ้า+ พัน+ คอ	ผ้าพันคอ
5.2.2	บูดู /fou-laa/	บูดู foulard (ผ้าพันคอ)	
5.2.3	กรวย /kra-wat kaa/	กรวย+ ก คาด, รัด+คอ	เน็คไท
5.2.4	ไอ้กัณเฑาะว์ /ksae kañ-cae/	ไอ้+ กัณเฑาะว์ สาย+นกกหวีด	สายนกกหวีด
5.2.5	ไอ้กรวย /ksae kra-wat/	ไอ้+ กรวย สาย+คาด, รัด	เข็มขัด
5.2.6	ไอ้กรวยธนู /ksae kra-wat thom/	ไอ้+ กรวย+ ธนู สาย+คาด, รัด+ใหญ่	เข็มขัดใหญ่ใช้สำหรับคาดตัวและเอว
5.2.7	ส่าญเฑาะว์ /san-tiə-ron/	ส่าญเฑาะว์ ceinturon(เข็มขัดทหาร)	
5.2.8	ไอ้รั้ว /ksae rum-yool/	ไอ้+ รั้ว สาย+ การแขวนระย้า	สายยงยศ

ตารางที่ 34 (ต่อ)

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
5.2.9	เครื่องสฎาស់ตาล់ /kriəŋ saŋ-ŋaa sam-kəəl/	เครื่อง+ สฎาស់ตาล់ เครื่อง+ สฎาស់ตาล់	เครื่องหมาย
5.2.10	เครื่องตีสฎาวิยล /kriəŋ qih-sa-ri-yəh/	เครื่อง+ ตีสฎาวิยล เครื่อง+ อีสฎาวิยล	เครื่องอีสฎาวิยล เครื่องราชอิสฎาภิเศก
5.2.11	ดาฟ /daaw/	ดาฟ ดาบ	กระบี่
5.2.12	หมวกกัฎิบ /muək kan-təp/	หมวก+ กัฎิบ หมวก+ หมวกแก๊ป	หมวกแก๊ป
5.2.13	หมวกบฎุกกี /muək saak-key/	หมวก+ บฎุกกี หมวก+ jockey	
5.2.14	หมวกกาฬไกต /muək kaah-kaet /	หมวก+ กาฬไกต หมวก + casquette (หมวกแก๊ป หรือหมวกทหาร ทรงสูง)	หมวกหม้อตาล
5.2.15	หมวกไต้ก /muək daek/	หมวก+ ไต้ก หมวก+ เหล็ก	หมวกเหล็ก
5.2.16	หมวกฎาบ /muək trə-nəp/	หมวก+ ฎาบ หมวก+ สิ่งสำหรับรองรับ	หมวกรองในสำหรับใช้สวมรอง หมวกเหล็ก
5.2.17	หมวกเบ้เว /muək pei-rei/	หมวก+ เบ้เว หมวก+ beret (หมวกเบเรต์)	หมวกเบเร่
5.2.18	หมวกเตเนด /muək boo-nei/	หมวก+ เตเนด หมวก+ bonnet (หมวกอ่อนที่ไม่มีขอบ)	หมวกหนีบ

ตารางที่ 34 (ต่อ)

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
5.2.19	มูกสูทกาฬ /muək sou-kaah/	มูก+ สูทกาฬ หมวก+ sous-casque (หมวกทรงใน)	หมวกทหาร มีลักษณะคล้ายกับ หมวกทรงในเช่นหมวกของ สารวัตรทหาร/หมวกที่ใช้ในการ เดินสวนสนาม
5.2.20	เมดาวย /mei-daay/	เมดาวย medaille (เหรียญ)	เหรียญตรา ในที่นี้รวมไปถึง แถบสีที่ใช้ติดกับเครื่องแบบ ทหาร ส่วนที่เป็นเหรียญตรา เรียกว่า กุฎาเมดาวย
5.2.21	ไสวกเผ็ชบูน /sbaek-cəəŋ klup/	ไสวกเผ็ช+ บูน รองเท้า+กะบัง	รองเท้านั่งหุ้มสั้น
5.2.22	ไสวกเผ็ช บรูยุต /sbaek-cəəŋ pra-yut/	ไสวกเผ็ช+ บรูยุต รองเท้า+ต่อสู	รองเท้านาม รองเท้าบูท รองเท้าคอมเบ็ค
5.2.23	บูต /buut/	บูต boot	

เมื่อพิจารณาคำศัพท์เครื่องประกอบการแต่งกายต่างๆ ด้านโครงสร้างคำและความหมาย พบว่า มีลักษณะใกล้เคียงกับของไทย เพียงแต่คำศัพท์ของกัมพูชาปรากฏว่า ไร้คำยืมภาษาฝรั่งเศส ประกอบมากกว่า และเป็นที่น่าสังเกตว่าคำศัพท์ในส่วนนี้เขมรนิยมใช้คำยืมภาษา ฝรั่งเศสมา ประกอบมากกว่าคำยืมภาษาบาลี สันสกฤต พบว่า คำศัพท์เครื่องประกอบการแต่งกายต่างๆ ใน จำนวน 23 รายการส่วนใหญ่แล้วจะปรากฏคำเขมรประกอบ อยู่ มี 19 รายการ คือลำดับที่ 1, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 22 มีเพียง 3 รายการเท่านั้นที่มีคำยืมภาษาบาลี สันสกฤตประกอบอยู่ คือลำดับที่ 9, 10, 22 และมี 9 รายการที่มีคำยืมภาษาฝรั่งเศสประกอบ อยู่ คือ ลำดับที่ 2, 7, 13, 14, 17, 18, 19, 20, 23

ในส่วน of คำศัพท์เครื่องประกอบการแต่งกายต่างๆ ของกัมพูชาเมื่อเทียบกับของไทย มีความคล้ายคลึงกัน ไม่มีอุปกรณใดที่แตกต่างกัน เพียงแต่กัมพูชามักจะใช้คำเรียกชื่ออุปกรณ์หลายๆ อย่างเป็นภาษาฝรั่งเศส ซึ่งแตกต่างจากไทยอยู่บ้าง แต่โดยรวมแล้วคำศัพท์ในกลุ่มนี้ไม่พบปัญหาใด ในการใช้

5.3 เครื่องสนาม

เครื่องสนาม คือ อุปกรณ์ หรือ ยุทธภัณฑ์ที่จำเป็นสำหรับการรบ หรือ ดำรงชีวิตอยู่ในขณะทำการรบ ตลอดจนพื้นที่จำลองการรบ เช่น ในป่า หรือสนามฝึก

ตารางที่ 35 ตารางคำศัพท์เครื่องสนาม

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
5.3.1	กาอุสเสอ /kaa-tuh-sio/	กาอุสเสอ cartouches (กระสุนปืนลูกซอง, ห่อ)	ใส่ใส่ของกระสุน
5.3.2	กาบูก /kaa-bouk/	กาบูก กระเป๋	กระเป๋
5.3.3	กาเฆล /kaa-meel/	กาเฆล gamelle (ขาม เครื่องหุงต้มของทหาร)	หม้อสนาม
5.3.4	กำบิตเการ /kam-bət kao/	กำบิต+ เการ มีด + โคน	มีด โคน
5.3.5	ปรุฉ่าบ่เการ /pra-dap kao/	ปรุฉ่าบ่+ เการ เครื่องมือ + โคน	
5.3.6	กำบิตทรา /kam-bət pria/	กำบิต+ ทรา มีด+พริ้ว	มีดเดินป่า
5.3.7	กำบิตสเญ็ต /kam-bət sniet/	กำบิต+ สเญ็ต มีด+ สำหรับเสียบ	มีดพก
5.3.8	ครุณาท่ป่า /kronat paa-raa/	ครุณาท่+ ป่า ผ้า+ para (พราง)	ผ้าพราง
5.3.9	เอาเฆ็ชวี่ /khao cəɔŋ kləy/	เอา+เฆ็ช+วี่ กางเกง+ขา+สั้น	กางเกงขาสั้น

ตารางที่ 35 (ต่อ)

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
5.3.10	เอาเผ็ชໄវែង /khaɔ cɔɔŋ wɛɛŋ/	เอา+เผ็ช+ໄវែង กางเกง+ขา+ยาว	กางเกงขายาว
5.3.11	เอาส្លឹប /khaɔ sliip/	เอา+ส្លឹប กางเกง+เว้า โค้ง	กางเกงใน
5.3.12	ខ្សែប្រីទែល /ksae brəi-treɛl/	ខ្សែ+ ប្រីទែល สาย+bretelle (สายโยงกางเกง, สายสะพายปืน)	สายแก่ง
5.3.13	ខ្សែស្បែកជើង /ksae sbaek-cɔɔŋ/	ខ្សែ+ ស្បែកជើង สาย+รองเท้า	เชือกรองเท้า
5.3.14	តង់ /tan/	តង់ tente (เต็นท์)	เต็นท์
5.3.15	ត្រីវិស័យ /trɔy-wiq-say/	ត្រីវិស័យ เข็มทิศ	เข็มทิศ
5.3.16	ថ្មពិល /tmaa pil/	ថ្ម+ពិល หิน+ไฟฉาย	ถ่านไฟฉาย แบตเตอรี่
5.3.17	បញ្ចុនេត្រ /ban-ca-neet/	បញ្ចុ+នេត្រ ปัญญา+เนตร	ดาบปลายปืน
5.3.18	ចំពុះត្រង់ /cam-puh tran/	ចំពុះ+ ត្រង់ จอย+ตรง	
5.3.19	ប៊ិច /bic/	ប៊ិច bic (ชื่อยี่ห้อปากกา)	ปากกา

ตารางที่ 35 (ต่อ)

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
5.3.20	บึชเบี๊ต /bic fəit/	บึช+เบี๊ต bic (ชื่อยี่ห้อปากกา)+ ชื่อยี่ห้อกระดานไวท์บอร์ด	ปากกาไวท์บอร์ด
5.3.21	ไฝริซี /phaen tii/	ไฝริซี แผนที่	แผนที่
5.3.22	พิล /pil/	พิล ไฟฉาย	ไฟฉาย
5.3.23	วิญูจាក់อง /wit-tə-yuq təəq-təvəŋ/	วิญู+จាក់อง วิทยุ + ติดต่อ	วิทยุสนาม
5.3.24	สากัก้าดู /saq kaa-dou/	สากัก้าดู sac à dos (เป้สะพายหลัง)	เป้สนาม
5.3.25	สากัก้าบั้ง /saq baa-raŋ/	สากัก+บั้ง sac (ถุง)+ ฝรั่ง	ถุงทะเล
5.3.26	สัณณาญ์ /səm-naŋ/	สัณณาญ์ ตาข่าย	ตาข่าย
5.3.27	สៃบักเผ็ชตัดักตา /sbaek-cəəŋ pat-taa/	สៃบักเผ็ช+ตัดักตา รองเท้า	รองเท้าผ้าใบ
3.5.3.28	สៃบักเผ็ชตุ๊ตัก /sbaek-cəəŋ ptəət/	สៃบักเผ็ช+ ตุ๊ตัก รองเท้า + คีค, สะบัด, เตะ	รองเท้าแตะ
5.3.29	สโรบายเผ็ช /sraom cəəŋ/	สโรบาย+เผ็ช กรอบ, ซอง+เท้า	ถุงเท้า
5.3.30	สโรบายไฝ /sraom day/	สโรบาย+ไฝ กรอบ, ซอง+มือ	ถุงมือ

ตารางที่ 35 (ต่อ)

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
5.3.31	สฺรោบหมราย /sraom qa-naa-may/	สฺรោบ+หมราย กรอบ,ของ+อนามัย	ถุงยางอนามัย
5.3.32	หมรึង /qaŋ-rəŋ/	หมรึង เปล	เปล
5.3.33	หมวกัก /qaaw kaq/	หมวกัก เสื่อ+กัก	เสื่อกัก
5.3.34	หมวกฺเราะ /qaaw krah/	หมวกฺเราะ เสื่อ + เกราะ	เสื่อเกราะ
5.3.35	หมวยีต /qaaw yiit /	หมวยีต เสื่อ+ยัด	เสื่อยัด
5.3.36	หมวยีตวาลฺกฺก /qaw yiit wiəl kliək/	หมวยีต+วาลฺกฺก เสื่อ+ยัด+วง, รอบ+รักแร้	เสื่อกล้าม
5.3.37	ฉกสณฺนาศฺตํภา /qaek san-thaan paa-raa /	ฉกสณฺนาศฺตํภา เครื่องแบบ+ para (พราง)	ชุดพราง
5.3.38	ฉกสณฺนาศฺตํบฺรยฺยฺ /qaek san-thaan pra-yut /	ฉกสณฺนาศฺตํบฺรยฺยฺ เครื่องแบบ + ต่อสู้	เครื่องแบบสนาม ชุดสนาม

เมื่อพิจารณาคำศัพท์เครื่องแต่งกายและเครื่องใช้ในส่วนเครื่องสนาม ด้านโครงสร้าง คำและความหมาย พบว่า มีลักษณะใกล้เคียงกับของไทย เพียงแต่คำศัพท์ของกัมพูชาปรากฏการใช้คำยืมภาษาฝรั่งเศสประกอบมากกว่า และเป็นที่น่าสังเกตว่าคำศัพท์ในส่วนนี้เขมรนิยมใช้คำยืมภาษาฝรั่งเศสประกอบมากกว่าคำยืมภาษาบาลี สันสกฤต พบว่า คำศัพท์เครื่องสนาม ในจำนวน 38 รายการ ส่วนใหญ่แล้วจะปรากฏคำเขมรประกอบ อยู่ 27 รายการ มีเพียง 6 รายการเท่านั้นที่มีคำยืมภาษาบาลี สันสกฤตประกอบอยู่ คือลำดับที่ 15, 17, 23, 31, 37, 38 และมี 13 รายการที่มีคำยืมภาษาฝรั่งเศสประกอบอยู่ คือลำดับที่ 1, 2, 3, 8, 12, 14, 19, 20, 23, 24, 25, 27, 37

ในส่วนของคำศัพท์เครื่องสนามของทหารกัมพูชาเมื่อเทียบกับของไทย มีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน มีอุปสรรคที่ไม่ว่าแตกต่างกัน เพียงแต่กัมพูชามักจะใช้คำเรียกชื่ออุปกรณ์หลายๆ อย่างเป็นภาษาฝรั่งเศส ซึ่งแตกต่างจากไทยอยู่บ้าง แต่โดยรวมแล้วคำศัพท์ในกลุ่มนี้ไม่พบปัญหาใดในการใช้

โครงสร้างคำของเครื่องแต่งกายและเครื่องใช้

คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับทางทหารซึ่งเป็นคำศัพท์เครื่องแบบ ทหาร เครื่องประกอบการแต่งกายต่างๆ และเครื่องสนาม ลักษณะการสร้างคำที่พบ คือ การสร้างคำแบบ การประสมคำ และการสร้างคำแบบการยืมคำ ซึ่งมีลักษณะที่น่าสนใจ ดังนี้

การสร้างคำแบบคำประสม

คำประสมที่พบในคำศัพท์ทางทหารซึ่งเป็นคำศัพท์เครื่องแบบทหาร เครื่องประกอบการแต่งกายต่างๆ และเครื่องสนามเป็นคำประสมที่ประกอบขึ้นจากหน่วยคำตั้งแต่ 2-4 หน่วยคำ ดังนี้

ไอ้กุ๊กเก่า	ไอ้+ กุ๊ก สาย+คาด,รัด	หมายถึง	เข็มขัด
เอาเผิงฮู้	เอา+เผิง+ฮู้ กางเกง+ขา+สั้น	หมายถึง	กางเกงขาสั้น
หาบ๊วยต้วถ่วง	หาบ+บ๊วย+ ต้ว เสื้อ+ยัด+วาง, รอบ+รักแร้	หมายถึง	เสื้อกล้าม

ลักษณะคำประสมที่นำมาประกอบกันของคำศัพท์เครื่องแบบทหาร เครื่องประกอบการแต่งกายต่างๆ และเครื่องสนาม พบลักษณะคำประสมที่เกิดจากคำเขมรแท้ๆ ประสมกันเอง คำเขมรประสมกับคำยืมภาษาบาลี สันสกฤต คำเขมรประสมกับคำภาษาฝรั่งเศส และคำยืมภาษาบาลี สันสกฤตประสมกับคำยืมภาษาบาลี สันสกฤต ดังนี้

ภาษาเขมรกับภาษาเขมร

มูกแฝก	มูก+แฝก หมวก+เหล็ก	หมายถึง	หมวกเหล็ก
มูกธราប់	มูก+ ธรธาប់ หมวก+สิ่งสำหรับรองรับ	หมายถึง	หมวกรองในสำหรับใช้ สวมรองหมวกเหล็ก
เฏมเฎ	เฏ+ เฎ สาย+ การแขวนระย้า	หมายถึง	สายขงยศ
เฏมกเฏ	เฏ+ กเฏ สาย+นกหวีด	หมายถึง	สายนกหวีด
เฎมเฎเฎ	เฎ+ เฎเฎ รองเท้า + กะบัง	หมายถึง	รองเท้าหุ้มส้น
เฎเฎ	เฎ+ เฎ หิน+ไฟฉาย	หมายถึง	ถ่านไฟฉาย แบตเตอรี่

ภาษาเขมรกับภาษาบาลี สันสกฤต

เฎเฎเฎเฎเฎเฎ	เฎเฎ(ข.)+ เฎเฎ(ป.)+ เฎเฎ(ข.) เครื่อง+สัญญา+ฐู, ฐูจัก	หมายถึง	เครื่องหมาย
เฎเฎ เฎเฎเฎเฎ	เฎเฎ(ข.) + เฎเฎเฎเฎ(ป.) เครื่อง+อิสริยยศ	หมายถึง	เครื่องอิสริยยศ เครื่องราชอิสริยาภรณ์
เฎเฎเฎเฎเฎ	เฎเฎ(ข.) + เฎเฎเฎ(ป.ส.) กรอบ, ซอง+อนามัย	หมายถึง	ดูขงอนามัย

ฉกสณฺฐาสบฺเชฺกเศสฉฺฉาณฺฐ ฉกสณฺฐาส(ป.ส.)+บฺเชฺกเศส(ป.)+ฉฺฉาณฺฐ(ข.)
 เครื่องแบบ+เทคนิค+ชำนาญ
 หมายถึง เครื่องแบบปฏิบัติงานช่าง/ตามความชำนาญทางทหาร เช่น ฝ่ายเทคนิค
 ชุดนักบิน ทหารเสนารักษ์ ชุดทหารรถถัง/ยานเกราะ ซึ่งจะสวมใส่เฉพาะระหว่าง
 ปฏิบัติภารกิจเท่านั้น

ภาษาเขมรกับภาษาฝรั่งเศส

มูกกาสกัฏ	มูก(ข.)+กาสกัฏ(ฝ.) หมวก +casquette (หมวกแก๊ป, หมวก ทหารทรงสูงของกองทัพฝรั่งเศส ในแอฟริกา)	หมายถึง	หมวกหม้อตาล
มูกเตาเณด (bonnet)	มูก(ข.)+เตาเณด(ฝ.) หมวก+ bonnet (หมวกอ่อนไม่มีขอบ)	หมายถึง	หมวกหนีบ
มูกสูกาส	มูก(ข.)+สูกาส(ฝ.) หมวก+souscasque (หมวกรองใน)	หมายถึง	หมวกทหาร มีลักษณะ คล้ายกับหมวกรองใน เช่นหมวกของสารวัตร ทหาร / หมวกที่ใช้ใน การเดินทางสนาม
ไอฺญฺปฺรึเณด	ไอฺญฺ(ข.)+ ปฺรึเณด(ฝ.) สาย + bretelle (สายโยงกางเกง, สายสะพายปืน)	หมายถึง	สายเก้ง
ไสฺญฺกฉฺฉีชฺชุต	ไสฺญฺกฉฺฉีช(ข.)+ชฺชุต(ฝ.) รองเท้า + boot (บูต)	หมายถึง	รองเท้าน้ำ
สากัฏาฆ	สากั(ฝ.)+ฏาฆ(ข.) sac (ถุง)+ฝรั่ง	หมายถึง	ถุงทะเล

ทฺรณาทัฏฐา	ทฺรณาทั(ข.) + ฏฐา(ฝ.) ผ้า+ para (พราง)	หมายถึง	ผ้าพราง
------------	---	---------	---------

ภาษาบาลี สันสกฤตกับภาษาบาลี สันสกฤต

ลักษณะนี้เป็นการสร้างคำแบบคำประสมของเขมรเอง โดยมีการยืมคำ ภาษาบาลี สันสกฤตมาประสมกันทุกหน่วยคำ ซึ่งคำศัพท์เครื่องแบบทหาร เครื่องประกอบการแต่งกายต่างๆ และเครื่องสนาม ที่พบการสร้างคำแบบนี้ คือ

ฉกษณฺฑาส บฺรหฺมชฺฐ	ฉกษณฺฑาส(ป.ส.) + บฺรหฺมชฺฐ(ป.ส.) เครื่องแบบ + ต่อสู้	หมายถึง	เครื่องแบบสนาม ชุดสนาม
--------------------	---	---------	---------------------------

นอกจากนี้ยังมีประเด็นที่น่าสนใจ คือ การปรากฏคำที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน ดังนี้

มฺหุกฺกฐึบ	มฺหุก(ข.) + กฐึบ(ข.) หมวก+เตี้ย, ต่ำๆ	หมายถึง	หมวกแก๊ป
มฺหุกฺบญฺจิกิ	มฺหุก(ข.) + บญฺจิกิ(ฝ.) หมวก+ jocky	หมายถึง	หมวกแก๊ป

ทั้งสองคำเป็นคำประสมที่เกิดจากคำว่า “มฺหุก” เหมือนกัน แต่คำแรกเป็นการประสมคำว่า มฺหุก(หมวก) เป็นภาษาเขมร + กฐึบ(เตี้ย, ต่ำๆ) เป็นภาษาเขมร หมายถึง หมวกที่มีลักษณะต่ำๆ ซึ่งเป็นคำที่เขมรประสมขึ้นใช้เอง ซึ่งคำว่า กฐึบ(เตี้ย, ต่ำๆ) อาจสื่อความหมายลักษณะของหมวกไม่เป็นที่แน่ชัด จึงมีการนำคำภาษาฝรั่งเศส บญฺจิกิ (jocky) มาสร้างคำประสม คือ มฺหุก(หมวก) เป็น ภาษาเขมร + บญฺจิกิ (jocky) เป็นภาษาฝรั่งเศส หมายถึง หมวกแก๊ป ซึ่งอาจจะสื่อความหมายได้ เข้าใจมากกว่า นำมาใช้ร่วมกับคำที่เขมรสร้างขึ้นเอง

กำบัตเการ	กำบัต(จ.) + เการ(จ.) มีด + โจน	หมายถึง	มีด โจน
บุรฉาบเการ	บุรฉาบ(จ.) + เการ (จ.) เครื่องมือ + โจน	หมายถึง	มีด โจน

ทั้งสองคำเป็นคำประสมที่เกิดจากคำว่า “เการ” เหมือนกัน แต่คำแรกเป็นการประสมคำ ว่า กำบัต(มีด) + เการ(โจน) หมายถึง มีด โจน ส่วนคำที่สอง บุรฉาบ(เครื่องมือ) + เการ(โจน) หมายถึง มีด โจน ทั้งสองคำเป็นคำที่ใช้ร่วมกันหรือใช้แทนกันได้ในการกล่าวถึง มีด โจน โดยที่คำ หนึ่งอาจใช้เป็นคำที่เป็นทางการส่วนอีกคำหนึ่งอาจใช้เป็นคำที่ไม่เป็นทางการ

การสร้างคำแบบการยืมคำ เนื่องจากคำศัพท์ทางทหารที่เกี่ยวกับเครื่องแบบทหาร เครื่องประกอบการแต่งกายต่างๆ และเครื่องสนาม เป็นกลุ่มคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับเทคนิค วิทยาการ ใหม่ๆ และวัฒนธรรมใหม่ๆ อยู่เป็นจำนวนมาก ฉะนั้น จึงพบการยืมคำฝรั่งเศสมาใช้เป็นจำนวนมาก หนึ่ง ดังนี้

การยืมคำภาษาฝรั่งเศส

ซาฮารีเจน (Saharigen)	หมายถึง	เครื่องแบบหมายเลข 3 (Saharigen) ใช้สำหรับงานพิธีการ ระดับชาติ และระหว่างประเทศทั่วไปและพิธีการทางทหาร เช่น การต้อนรับต่างชาติที่เป็นแขกของรัฐบาล พิธีเปิด-ปิดหลักสูตร การศึกษา การเบิกรับ-จ่ายเงิน
เมด็าย (medaille)	หมายถึง	เหรียญตรา ในที่นี้รวมไปถึง แถบสีที่ใช้ติดกับเครื่องแบบทหาร ส่วนที่เป็นเหรียญตรา เรียกว่า กุฎาณเมด็าย
กาตุสเสอ (cartouches)	หมายถึง	เสื้อใส่ซองกระสุน
ต่ง (tente)	หมายถึง	เต็นท์
กาโยล (gamelle)	หมายถึง	หม้อสนาม

คำบางคำมีการใช้คำทับศัพท์จากภาษาฝรั่งเศสร่วมกับคำที่เกิดจากการสร้างคำในภาษาเขมร ซึ่งในกรณีนี้เป็นลักษณะของการใช้คำที่เป็นทางการร่วมกับคำที่ไม่เป็นทางการ กล่าวคือ มีการสร้างคำในภาษาเขมรที่เป็นทางการใช้อยู่แล้ว แต่คำที่สร้างขึ้นมานั้นอาจใช้เรียกได้ยากหรือสื่อความหมายได้ไม่เข้าใจชัดเจนนัก จึงนำคำทับศัพท์ที่มีลักษณะไม่เป็นทางการแต่สื่อความหมายได้เข้าใจชัดเจนกว่า มาใช้ร่วมด้วย ซึ่งอาจจะใช้เรียกแทนกันหรืออาจใช้คู่กันก็ได้ ดังนี้

คำยืมภาษาฝรั่งเศส และการประสมคำภาษาเขมรกับภาษาเขมร

កន្សែងរ៉ូក	កន្សែង(ข.)+ រ៉ូ(ข.)+ ก(ข.) ผ้า+ พัน+ คอ	หมายถึง	ผ้าพันคอ
ហូឡា	(ហូឡា) foulard (ฝ.)		
ตัวอย่างข้างต้น คำแรกเป็นการประสมคำแบบเขมร คือ กន្សែង เป็นภาษาเขมร + រ៉ូ เป็นภาษาเขมร + ก เป็นภาษาเขมร หมายถึง ผ้าพันคอ ที่เป็นคำที่ใช้อยู่อย่างเป็นทางการ ซึ่ง อาจใช้คำว่า ហូឡា เป็นคำยืมภาษาฝรั่งเศส ใช้ เรียกแทนหรือใช้ร่วมกันก็ได้			
ខ្សែក្រវ៉ាត់ធំ	ខ្សែ(ข.)+ ក្រវ៉ាត់ (ข.)+ ធំ (ข.) สาย+คาด , รัด+ใหญ่	หมายถึง	เข็มขัดใหญ่ใช้สำหรับคาด
សាំងទៀវ៉ុង	(សាំងទៀវ៉ុង) ceinturion (ฝ.)		ตัวและเอว
ตัวอย่างข้างต้น คำแรกเป็นการประสมคำแบบเขมร คือ ខ្សែ เป็นภาษาเขมร + ក្រវ៉ាត់ เป็นภาษาเขมร + ធំ เป็นภาษาเขมร หมายถึง เข็มขัดใหญ่ เป็นคำที่ใช้อยู่อย่างเป็นทางการ ซึ่ง อาจใช้คำว่า សាំងទៀវ៉ុង ซึ่งเป็นคำยืมภาษาฝรั่งเศสเรียกแทนหรือใช้ร่วมกันก็ได้			

คำยืมภาษาฝรั่งเศส และการประสมคำภาษาเขมรกับภาษาบาลี-สันสกฤต

ไสยูกเหង ប្រយុទ្ធ	ไสยูกเหង (จ.)+ ប្រយុទ្ធ (ป.ส.)		รองเท้าสนาม
	รองเท้า+ต่อสู	หมายถึง	รองเท้าบู๊ท
บู๊ท	บู๊ท		รองเท้าคอมแบค
	boot (ฝ.)		

ตัวอย่างข้างต้น คำแรกเป็นการประสมคำแบบเขมร คือ ไสยูกเหង เป็นภาษาเขมร + ប្រយុទ្ធ เป็นภาษาบาลี-สันสกฤต หมายถึง รองเท้าสนาม รองเท้าต่อสู้ เป็นคำที่ใช้อยู่อย่างเป็นทางการ ซึ่งอาจใช้คำว่า บู๊ท ซึ่งเป็นคำยืมภาษาฝรั่งเศสแทนกันหรือใช้ร่วมกันได้

ลักษณะคำศัพท์ทางทหารส่วนของเครื่องแบบทหาร เครื่องประกอบการแต่งกายต่างๆ และเครื่องสนาม พบการสร้างคำแบบการประสมคำและแบบการยืมคำ ซึ่งคำศัพท์โดยส่วนมากเกิดจากการสร้างคำแบบประสมคำ ลักษณะการประสมคำที่พบมากที่สุด คือ คำประสมที่เกิดจากภาษาเขมรประสมกับภาษาเขมร รองลงมา คือ การประสมคำภาษาเขมรกับภาษาบาลี สันสกฤต คำประสมภาษาเขมรกับ ภาษาฝรั่งเศส และคำประสมภาษาบาลี สันสกฤตกับภาษาบาลี สันสกฤตตามลำดับ ในส่วนของการยืมคำเนื่องจากคำศัพท์ที่เกี่ยวกับเครื่องแบบทหาร เครื่องประกอบ การแต่งกายต่างๆ และเครื่องสนามนี้ หลายๆ คำเป็น คำศัพท์ทางเทคนิค เกี่ยวกับ สิ่งที่เป็นสมัยใหม่ เทคโนโลยีใหม่ๆ ซึ่งไม่ใช่สิ่งที่มีปรากฏมีอยู่ในสังคมเขมรดั้งเดิม จึงทำให้พบการยืมคำภาษาฝรั่งเศสมาใช้ เช่นเดียวกับคำศัพท์ที่เกี่ยวกับอาวุธ คำศัพท์ที่เกี่ยวกับเครื่องแบบทหาร เครื่องประกอบการแต่งกายต่างๆ และเครื่องสนามบางคำ นอกจากจะมีการสร้างคำขึ้นมาใช้เองในภาษาแล้ว ยังมีการนำคำยืมทับศัพท์จากภาษาฝรั่งเศสใช้ร่วมอีกด้วย ซึ่งทำให้เกิดความหลากหลายในการเลือกใช้คำศัพท์

6. อาวุธและยุทธโปกรณ์

สำหรับอาวุธและยุทธโปกรณ์จะเป็นการเรียงคำศัพท์ตามลำดับตัวอักษร ไม่ได้แบ่งแยกประเภทของอาวุธว่าเป็นประเภทอาวุธหนักเบา

6.1 ประเภทอาวุธ

ตารางที่ 36 ตารางคำศัพท์อาวุธประเภทอาวุธปืนและระเบิด

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
6.1.1	กำ ฎฺฐึช /kam-cruəc/ จรวด	กำ ฎฺฐึช จรวด	เครื่องยิงจรวด (RPG/B 40)
6.1.2	ไห้ ប៉ៃ ស៊ី ប៊េ ៤០ /qae-pei-sei-bei/ RPG/B 40	ไห้ ប៉ៃ ស៊ី ប៊េ ៤០ RPG/B 40	
6.1.3	กำ ភ្លើង កាលី ដូ /kam-pləəŋ kaa-lii- duu/ ปืนลูกซอง	กำ ភ្លើង+ កាលី ដូ ปืน+ Calibre douze (คาลิเบอร์ 12)	ปืนลูกซอง
6.1.4	กำ ភ្លើង ខ្លី ស្វ័យ ប្រវត្តិ /kam-pləəŋ kləy sway-pra-wōət/ ปืนสั้นอัตโนมัติ	กำ ភ្លើង+ ខ្លី+ ស្វ័យ ប្រវត្តិ ปืน+ สั้น+ อัตโนมัติ	ปืนสั้นอัตโนมัติ
3.6.1.5	กำ ភ្លើង ត្បាល់ /kam-pləəŋ tbal/ ปืนครก หรือเรียกย่อว่า ปืน ค.	กำ ភ្លើង+ ត្បាល់ ปืน+ ครก	ปืนครก หรือเรียกย่อว่า ปืน ค.
6.1.6	กำ ភ្លើង ធំ ផុន ១០៥ មីលី ម៉ែ ត្រ /kam-pləəŋ thom thun muəy rovy pram miil-lii-meet/ ปืนใหญ่ ขนาด 105 มม.	กำ ភ្លើង+ ធំ+ ផុន+ ១០៥ មីលី ម៉ែ ត្រ ปืน+ ใหญ่+ ขนาด+ 105 มม.	ปืนใหญ่ ขนาด 105 มม.
6.1.7	กำ ភ្លើង ធំ ផុន សណ្តោង /kam-pləəŋ thom thun san-taon/ ปืนใหญ่ ชักลากจูง	กำ ភ្លើង+ ធំ+ ផុន+ សណ្តោង ปืน+ ใหญ่+ ขนาด+ ลาก, เข็น	ปืนใหญ่ ชักลากจูง

ตารางที่ 36 (ต่อ)

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
6.1.8	กำเฐងធំ តិចផាក់ថយ /kam-pləəŋ thom qət thəəq thaay/	กำเฐង+ធំ+ តិច+ផាក់+ថយ ปืน+ใหญ่+ไม่+ถีบ+ถอย	ปืนใหญ่ไร้แรงสะท้อน (ปรส.)
6.1.9	กำเฐងបាញ់យន្តហោះ /kam-pləəŋ bañ yñon- hah/	กำเฐង+បាញ់+យន្តហោះ ปืน+ยิง+ เครื่องบิน	ปืนต่อสู้อากาศยาน (ปตอ.)
6.1.10	តស៊ូអាកាសយាន / taa-suu qaa-kaah yion/	กำเฐង+តស៊ូ+អាកាសយាន ปืน+ต่อสู้+อากาศยาน	
6.1.11	กำเฐងយន្តផុតធ្លុះ /kam-pləəŋ yñon thun tɲñon/	กำเฐង+យន្ត+ផុត+ធ្លុះ ปืน+กล+ขนาด +หนัก	ปืนกลหนัก (เอเค 57)
6.1.12	អាកា ៥៧ /qaa-kaa haa-səp- pram-pil/	អាកា ៥៧ AK 57	
6.1.13	กำเฐងយន្តផុតស្រាល /kam-pləəŋ yñon thun sraal	กำเฐង+យន្ត+ផុត+ស្រាល ปืน+ชนิด+ขนาด +เบา	ปืนกลเบา (RPD)
6.1.14	ផែវ៉ែដៃ /qae-pei-dei/	ផែវ៉ែដៃ RPD	
6.1.15	กำเฐងរឺវ៉ុលវើវ /kam-pləəŋ rəi-wol-wae/	กำเฐង+រឺវ៉ុលវើវ ปืน+ revolver (ลูกไม่)	ปืนลูกไม่
36.1.16	กำเฐងអាកា ៤៧ /kam-pləəŋ qaa-kaa/	กำเฐង+អាកា ៤៧ ปืน+AK 47	ปืนเล็กยาว เอเค 47

ตารางที่ 36 (ต่อ)

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
6.1.17	กำเฐងไห้วักเฑ (R-๑๕) /kam-pləəŋ qae-kaeŋ/	กำเฐង+ไห้วักเฑ (R-๑๕) ปิ่น+(R 15)	ปิ่นเล็กยาว (R-15) หรือ ปิ่นเอี่ยม 16
6.1.18	หิยเส /qəm-sei/	หิยเส (M ๑๖) MC 16	
6.1.19	ไจวักกำเฐង /krəəp kam-pləəŋ/	ไจวัก+กำเฐង ลูก + ปิ่น	กระสุนปิ่น
6.1.20	ไจวักไจก /krəəp baek/	ไจวัก+ไจก ลูก, เม็ด+แตก	ระเบิด/ระเบิดมือ
6.1.21	ไจวักไจ /krəəp day/	ไจวักไจ ลูก, เม็ด +มือ	
6.1.22	ไจวักไจกเตลเญกุ่ม /krəəp baek tei-lee-kom-moŋ/	ไจวัก+ไจก+ เตลเญกุ่ม ลูก, เม็ด+แตก(ระเบิด) +tele commande (บังคับระยะไกล)	ระเบิดแสวงเครื่อง
6.1.23	มึน /miin/	มึน mine (กับระเบิด)	ระเบิดแบบทุ่น/ทุ่นระเบิด

เมื่อพิจารณาคำศัพท์อาวุธทางทหารของกัมพูชา ด้าน โครงสร้างคำและความหมาย พบว่ามีลักษณะใกล้เคียงกับของไทย เพียงแต่คำศัพท์ของกัมพูชาปรากฏการใช้คำยืมภาษาฝรั่งเศส และเป็นที่น่าสังเกตว่าคำศัพท์ในส่วนนี้จำนวน 22 รายการ กัมพูชานิยมใช้คำยืมภาษาฝรั่งเศส มาประกอบมากกว่าคำยืมภาษาบาลี สันสกฤต มีเพียง 5 รายการเท่านั้น ที่มีคำยืมภาษาบาลีสันสกฤต ประกอบอยู่ คือลำดับที่ 4, 9, 10, 11, 13 และมี 11 รายการที่มีคำยืมภาษาฝรั่งเศสประกอบ คือ ลำดับที่ 2, 3, 6, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 21, 22

ลักษณะคำศัพท์ที่น่าสนใจ

คำที่ใช้เรียกระเบิดของกัมพูชานั้น จะเรียกแตกต่างกันออกไปตามลักษณะการทำงานของวัตถุระเบิดนั้นๆ เช่น

គ្រាប់បែកពេលកុម្ម៉ង់ เป็นชื่อที่ใช้เรียกระเบิดที่ใช้การจุดชนวนระยะไกล เช่น ผ่านทางโทรศัพท์ ไทยเราเรียกระเบิดชนิดนี้ว่า ระเบิดแสวงเครื่อง

គ្រាប់បែក กับ គ្រាប់ដៃ หรือ ระเบิดมือเป็นระเบิดที่ไม่ต้องอาศัยการจุดชนวนหรือการบังคับในระยะไกล เช่น ลูกระเบิดหรือบอมบ์เครื่องบินรบที่ตกลงมา

ในส่วนของคำศัพท์อาวุธกัมพูชาเมื่อเทียบกับไทย อาวุธที่ใช้ประจำกองทัพ ทั้งสองมีความคล้ายคลึงกัน เพียงแต่คำที่ใช้เรียกวาดูบางอย่างกัมพูชามักนิยมใช้คำยืมภาษาฝรั่งเศส แต่โดยรวมแล้วคำศัพท์ในกลุ่มนี้ไม่พบปัญหาใดในการใช้

6.2 ประเภทยานรบ

ยานรบ ได้แก่ ยวดยานพาหนะไม่ว่าจะเป็นรถ เรือ หรืออากาศยานที่สามารถกระทำการรบ หรือติดอาวุธ ตลอดจนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการรบ

ตารางที่ 37 ตารางคำศัพท์ประเภทยานรบ

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
6.2.1	នាវាចំប៉ង /nio-wiə cam-baŋ/	នាវា+ ចំប៉ង เรือ+รบ	เรือรบ
6.2.2	នាវាប្រយុទ្ធ /nio-wiə pra-yut/	នាវា+ ប្រយុទ្ធ เรือ+ต่อสู้	
6.2.3	នាវាល្បាត /nio-wiə lbaat/	នាវា+ ល្បាត เรือ+ลาดตระเวน, เผ่าดู	เรือลาดตระเวน
6.2.4	រថក្រោះ /röt krah/	រថ+ ក្រោះ รถ+เกราะ	รถถัง/รถเกราะ/ ยานเกราะ
6.2.5	យានក្រោះ /yien krah/	យាន+ ក្រោះ ยาน+เกราะ	

ตารางที่ 37 (ต่อ)

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
6.2.6	รถตาสไ้ไ้ก /röt piəh daek/	รถ+ ตาส+ไ้ไ้ก รถ+หุ้ม+เหล็ก	รถถัง/รถเกราะ/ยานเกราะ
6.2.7	หุตูบู้ดไ้ไ้ /qou-tou-bləŋ-dei/	หุตูบู้ดไ้ไ้ Auto-blinde (รถหุ้มเกราะ)	
6.2.8	ยลลเหาะ:ดึ๊กฉ็ญ /yŋn-hah dək cəŋ-cuun/	ยลลเหาะ+ดึ๊ก+ฉ็ญ เครื่องบิน+ขน, บรรทุก+ขนส่ง	เครื่องบินขนส่ง
6.2.9	ยลลเหาะ:จ็ญถำบไ้ไ้ /yŋn-hah tum-ləəŋ krəəp baek/	ยลลเหาะ+จ็ญถำบ + ไ้ไ้ เครื่องบิน+ทิ้ง+ระเบิด	เครื่องบินทิ้งระเบิด
6.2.10	ยลลเหาะ:บรูฉ็ญ /yŋn-hah pra-dəŋ/	ยลลเหาะ+ บรูฉ็ญ เครื่องบิน+ ไล้, ทำให้หนี	เครื่องบินขับไล่
6.2.11	อฐุหุคช กู /qət-tham-phiək-cak/	อฐุหุคช กู เฮลิคอปเตอร์	เฮลิคอปเตอร์

เมื่อพิจารณาคำศัพท์ยานรบทางทหารของกัมพูชา ด้าน โครงสร้างคำและความหมาย พบว่า มีลักษณะใกล้เคียง กับของไทย เพียงแต่คำศัพท์ของกัมพูชาส่วนใหญ่ นิยมใช้คำยืมภาษาบาลี สันสกฤตมากกว่าของไทย และพบว่าในจำนวน 11 รายการ มีเพียง 1 รายการเท่านั้นที่ไม่มีคำยืม ภาษาบาลี สันสกฤตประกอบอยู่ คือลำดับที่ 7 มี 8 รายการที่มีคำเขมรประกอบ อยู่ คือลำดับที่ 1, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10 และในจำนวน 8 รายการที่มีคำเขมรประกอบไม่มี รายการใดเลยซึ่งประกอบจากคำ เขมรทั้งหมด นอกจากนี้พบคำยืมภาษาฝรั่งเศสประกอบอยู่ 1 รายการ คือลำดับที่ 7

ในส่วนของคำศัพท์ยานรบกัมพูชาเมื่อเทียบกับไทย ยานรบที่ใช้ประจำกองทัพทั้งสองมี ความคล้ายคลึง ซึ่งคำศัพท์ในกลุ่มนี้ไม่พบปัญหาใดในการใช้

โครงสร้างคำของอาวูธ

คำศัพท์ทางทหารซึ่งเป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับอาวูธ มีลักษณะการสร้างคำที่พบ คือ การสร้างคำแบบการประสมคำ และการสร้างคำแบบการยืมคำ ซึ่งมีลักษณะที่น่าสนใจ ดังนี้

การสร้างคำแบบคำประสม

คำประสมที่พบในคำศัพท์เหล่าทหารเป็นคำประสมที่ประกอบขึ้นจากหน่วยคำตั้งแต่ 2- 5 หน่วยคำ ดังนี้

คำเหวี่ยงตุณาว์	คำเหวี่ยง+ตุณาว์ ปืน+ครก	หมายถึง	ปืน ครก
รถตาสไ้ค	รถ+ตาส+ไ้ค รถ+หุ้ม+เหล็ก	หมายถึง	รถถัง/รถเกราะ/ ยานเกราะ
คำเหวี่ยงยลลตุส สรวาล (ไห้ร้บ้เ)	คำเหวี่ยง+ยลล+ตุส+ สรวาล ปืน+กล+ขนาด + เา (ไห้ร้บ้เ) (RP)	หมายถึง	ปืนกลเบา (RPD)
คำเหวี่ยงฉิ ตัถฉากัชย	คำเหวี่ยง+ฉิ+ ตัถ+ ฉากั+ชย ปืน+ใหญ่+อด+ถิบ+ถอย	หมายถึง	ปืนใหญ่ไร้แรง สะท้อน หรือเรียก ย่อว่า ปรส.

ลักษณะคำประสมที่นำมาประกอบกันของคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับอาวูธ พบ ลักษณะคำประสมที่เกิดจากคำเขมรแท้ๆ ประสมกันเอง คำเขมรประสมกับคำยืมภาษาบาลี สันสกฤต คำเขมรประสมกับคำภาษาฝรั่งเศส และคำยืมภาษาบาลี สันสกฤตประสมกับคำยืมภาษาบาลี สันสกฤต

ภาษาเขมรกับภาษาเขมร

ไ้บ้บ	ไ้บ้บ+ไ้บ้บ ลูก, เม็ด +แตก	หมายถึง	ระเบิด/ระเบิดมือ
ไ้บ้บคำเหวี่ยง	ไ้บ้บ+ คำเหวี่ยง ลูก + ปืน	หมายถึง	กระสุนปืน

กำเริงฝังสุณสณณ	กำเริง+ฝัง+สุณ+สณณ ปืน+ใหญ่+ชนิด+ลาก, เจ็น	หมายถึง	ปืนใหญ่ชักลากจูง
-----------------	---	---------	------------------

ภาษาเขมรกับภาษาบาลี, สันสกฤต

ธำณณ	ธำ(ป.ส.)+ณณ(ข.) เรือ+ลาดตระเวน, เฝ้าดู	หมายถึง	เรือลาดตระเวน
ยณน:ณณณ	ยณ(ป.ส.)+ณ:(ข.)+ณ(ข.)+ณณ(ข.) เครื่องบิน+ชน, บรรทุก+ขนส่ง	หมายถึง	เครื่องบินขนส่ง
กำเริงอสูณน บรณ	กำเริง(ข.) + อสู(ข.) + นน บรณ(ส.) ปืน+สั้น+อัตโนมัติ	หมายถึง	ปืนสั้นอัตโนมัติ

ภาษาเขมรกับภาษาฝรั่งเศส

กำเริงหาคา (๔๗)	กำเริง(ข.)+หาคา(ฝ.) ปืน+AK (เอเค47)	หมายถึง	ปืนเล็กยาว เอเค 47
กำเริงคานีอู	กำเริง(ข.)+คานีอู(ฝ.) ปืน+ Calibre douze (คาลิเบอร์ 12)	หมายถึง	ปืนลูกซอง
กำเริงอสูณน	กำเริง(ข.)+อสูณน(ฝ.) ปืน+ revolver (ลูกโม)	หมายถึง	ปืนลูกโม
คานบ้บคณณณ	คานบ้(ข.) + บค(ข.)+ณณณ(ฝ.) ลูก, เม็ด+แตก(ระเบิด)+ tele commande (บังคับระยะไกล)	หมายถึง	ระเบิดแสงเครื่อง

ภาษาบาลี สันสกฤตกับภาษาบาลี สันสกฤต

อฐุฆาตช กฺร	อฐุฆาต(ป.ส.)+ช กฺร (ส.) สูง,บน+ส่วน+จักร	หมายถึง	เฮลิคอปเตอร์
ธำภฺรฺยฺย	ธำภฺ(ป.ส.)+ ฺรฺยฺย(ป.ส.) เรือ+ต่อสู	หมายถึง	เรือรบ

นอกจากความน่าสนใจ เรื่องที่มาของคำที่นำมาประสมดังที่กล่าวข้างต้นแล้ว ยังพบ ประเด็นที่มีความน่าสนใจอีกประเด็นหนึ่ง คือ การป รากฎคำศัพท์ที่มีความหมายคล้ายกันหลายคำ ในส่วนของคำศัพท์ที่เกี่ยวกับอาวุธ เช่น

รถเกราะ:	รถ+เกราะ: รถ+เกราะ	หมายถึง	รถถัง/รถเกราะ/ยานเกราะ
ยานเกราะ:	ยาน+เกราะ: ยาน+เกราะ	หมายถึง	รถถัง/รถเกราะ/ยานเกราะ
รถตาสไค้ก	รถ+ ตาส+ไค้ก รถ+หุ้ม+เหล็ก	หมายถึง	รถถัง/รถเกราะ/ยานเกราะ
หฺรฺยฺย	Auto-blinde	หมายถึง	รถถัง/รถเกราะ/ยานเกราะ

ทั้งสี่คำเป็นคำที่มีความหมายเหมือนกัน แต่มีลักษณะที่แตกต่างกัน ดังนี้คือ พิจารณาในแง่ของการสร้างคำ คำศัพท์ที่หนึ่ง สอง และสามเป็นคำที่ เกิดจากการประสมคำ ส่วนคำที่สี่เป็นการยืมคำภาษาฝรั่งเศสมาใช้โดยวิธีการทับศัพท์ที่ใช้ควบคู่ไปกับคำที่มีโซอยู่ในภาษาคือคำที่หนึ่ง สอง และสาม พิจารณาในแง่ของความหมาย คำที่หนึ่งและสามเป็นคำประสมที่เกิดจากคำว่า “รถ” เหมือนกัน คำที่หนึ่ง รถ(รถ)+เกราะ(เกราะ) หมายถึง รถเกราะ ยานเกราะ รถถัง ซึ่งมีความหมายเฉพาะ ส่วนคำที่สาม รถ(รถ)+ตาส(เต็ม)+ไค้ก(เหล็ก) หมายถึง รถที่หุ้มเหล็ก มีความหมายในเชิงอุปมา คือ รถที่หุ้มด้วยเหล็กเป็นลักษณะของรถถังหรือรถเกราะนั่นเอง

នាវាចំបាំង	នាវា+ ចំបាំង เรือ+รบ	หมายถึง	เรือรบ
នាវាប្រយុទ្ធ	នាវា+ ប្រយុទ្ធ เรือ+ต่อสู้	หมายถึง	เรือรบ

ทั้งสองคำเป็นคำประสมที่เกิดจากคำว่า “នាវា” เหมือนกัน แต่ต่างกัน คือ คำแรกเป็นการประสมคำว่า នាវា(เรือ) เป็นภาษาบาลี-สันสกฤต + ចំបាំង(สู้รบ) เป็นภาษาเขมร ส่วนคำที่สอง នាវា(เรือ) เป็นภาษาบาลี-สันสกฤต + ប្រយុទ្ធ(ต่อสู้) เป็นภาษาบาลี-สันสกฤต ฉะนั้น ทั้งสองคำนี้มีความแตกต่างกันที่ที่มาของคำที่นำมาประกอบกันเป็นคนละภาษา แต่เมื่อแปลออกมาแล้ว ได้ความหมายที่เหมือนกัน ซึ่งคำทั้งสองสามารถใช้คู่กันหรือใช้แทนกันได้

การสร้างคำแบบการยืมคำ เนื่องจากคำศัพท์ทางทหารที่เกี่ยวกับอาวุธนี้เป็น กลุ่มคำศัพท์ทางเทคนิค เกี่ยวกับเรื่องของอุปกรณ์ เทคโนโลยี วิทยาการให้ ม่ๆ จึงพบว่าการยืมคำภาษาฝรั่งเศสมาใช้ คือ

មីន (mine)	หมายถึง	ระเบิดแบบทุ่น/ทุ่นระเบิด
------------	---------	--------------------------

คำบางคำมีการนำคำทับศัพท์จากภาษาฝรั่งเศสมาใช้ ร่วมกับคำที่เกิดจากการสร้างคำในภาษาเขมร กล่าวคือ มีการสร้างคำในภาษาเขมรที่เป็นทางการใช้อยู่แล้ว แต่คำที่สร้างขึ้นมานั้นอาจใช้เรียกได้ยากหรือสื่อความหมายได้ไม่เข้าใจชัดเจนนัก จึงนำคำทับศัพท์ที่มีลักษณะไม่เป็นทางการ แต่สื่อความหมายได้เข้าใจชัดเจนกว่า มาใช้ร่วมด้วย ซึ่งอาจจะใช้เรียกแทนกันหรืออาจใช้คู่กันก็ได้ ดังนี้

ยืมภาษาฝรั่งเศส และ ประสมคำภาษาเขมรกับภาษาฝรั่งเศส

កាំភ្លើងអ៊ីត៉ាក់ង (R- ១៥)	កាំភ្លើង+ អ៊ីត៉ាក់ង (R- ១៥) ปืน+ R 15	หมายถึง	ปืนเล็กยาว (R-15) หรือ ปืนเอ็ม 16
អ៊ិមសេ ១៦	អ៊ិមសេ ១៦ MC 16		

ตัวอย่างข้างต้น คำแรกเป็นการประสมคำแบบเขมร คือ คำเฎ็ង เป็นภาษาเขมร + ไม้เฎ็ง เป็นภาษาฝรั่งเศส หมายถึง ปืนเล็กยาว (R-15) หรือ ปืน เอ็ม 16 เป็นคำที่ใช้อยู่อย่างเป็นทางการ หรืออาจใช้คำว่า ฆิยลึ (M ๑๖) ซึ่งเป็นคำยืมภาษาฝรั่งเศสเรียกแทนหรือใช้ร่วมกันก็ได้

ยืมภาษาฝรั่งเศส และประสมคำภาษาเขมรกับภาษาบาลี สันสกฤต

คำเฎ็ងยลลตุลล สุวาล	คำเฎ็ង+ ยลล+ตุลล+ สุวาล		
	ปืน+กล+ขนาด + เบาล	หมายถึง	ปืนกลเบา (RPD)

ไม้เฎ็งเฎ็ง	ไม้เฎ็งเฎ็ง
	RPD

ตัวอย่างข้างต้น คำแรกเป็นการประสมคำแบบเขมร คือ คำเฎ็ង เป็นภาษาเขมร + ยลล เป็นภาษาบาลี สันสกฤต + ตุลล เป็นภาษาเขมร + สุวาล เป็นภาษาเขมร หมายถึง ปืนกลเบา เป็นคำที่ใช้อยู่อย่างเป็นทางการ หรืออาจใช้คำว่า ฆิยลึเฎ็ง ซึ่ง เป็นคำยืมภาษาฝรั่งเศสเรียกแทนหรือใช้ร่วมกันก็ได้

คำเฎ็ងยลลตุลลตุลล	คำเฎ็ង+ ยลล+ตุลล+ตุลล		
	ปืน+กล+ขนาด + หนัก	หมายถึง	ปืนกลหนัก (เอเค 57)
หาคา ๕๗	หาคา ๕๗		
	AK 57		

ตัวอย่างข้างต้น คำแรกเป็นการประสมคำแบบเขมร คือ คำเฎ็ង เป็นภาษาเขมร + ยลล เป็นภาษาบาลี สันสกฤต + ตุลล เป็นภาษาเขมร + ตุลล เป็นภาษาเขมร หมายถึง ปืนกลหนัก เป็นคำที่ใช้อยู่อย่างเป็นทางการ หรืออาจใช้คำว่า หาคา ๕๗ ซึ่งเป็นคำยืมภาษา ฝรั่งเศสเรียกแทน หรือใช้ร่วมกันก็ได้

ลักษณะคำศัพท์ทางทหารส่วนที่เกี่ยวกับอาวุธ พบการสร้างคำแบบการประสมคำและแบบการยืมคำ ซึ่งคำศัพท์โดยส่วนมากเกิดจากการสร้างคำแบบคำประสม ซึ่งลักษณะการประสมคำที่พบมากที่สุด คือ คำประสมที่เกิดจากภาษาเขมรประสมกับ ภาษาฝรั่งเศส และคำภาษาเขมรประสมกับคำภาษาเขมร รองลงมา คือ การประสมคำภาษาเขมรกับภาษาบาลี สันสกฤต ในส่วน

ของการยืมคำเนื่องจากคำศัพท์ที่เกี่ยวกับอาวุธนี้ หลายๆ คำเป็นคำศัพท์ทางเทคนิค เกี่ยวกับ สิ่งที่เป็นสมัยใหม่ เทคโนโลยีใหม่ๆ ซึ่งไม่ใช่สิ่งที่ปรากฏมีอยู่ในสังคมเขมรดั้งเดิม จึงทำให้พบการยืมคำภาษาฝรั่งเศสมาใช้ ซึ่งลักษณะการยืมแบ่งเป็นสองลักษณะคือ การนำคำยืมทับศัพท์ภาษาฝรั่งเศสมาใช้เป็นคำในภาษาเขมรเลยด้วยในภาษาไม่มีคำที่ใช้เรียกสิ่งนั้นๆ มาก่อน กับการนำคำยืมทับศัพท์ภาษาฝรั่งเศสมาใช้ร่วมกับคำที่มีอยู่แล้วในภาษา เขมร ลักษณะการยืมที่พบส่วนใหญ่เป็นการนำมาใช้ร่วมกับคำที่มีอยู่แล้วในภาษาเขมร เนื่องจากคำศัพท์ที่เกี่ยวกับอาวุธหลายคำที่มีการสร้างคำขึ้นใช้ในภาษาเขมรเองเมื่อคำๆ นั้นเรียกยาก ไม่เป็นที่นิยม หรือสื่อความเข้าใจได้ไม่ชัดเจนนักก็จะนำคำทับศัพท์ภาษาฝรั่งเศสซึ่งเป็นที่นิยมหรือสื่อความเข้าใจได้ดีกว่ามาใช้เรียกแทนหรือใช้คู่กันกับคำเดิมในภาษา

7. คำศัพท์ที่ใช้ในกิจการชายแดน

กลุ่มคำศัพท์ที่เกี่ยวกับพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ที่ติดต่อกันของสองประเทศ รวมถึงกลุ่มคำที่พบในการเจรจาทางทหารระดับทวิภาคี

ตารางที่ 38 ตารางคำศัพท์ที่ใช้ในกิจการชายแดน

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
7.1	ការបែងចែកខ្សែបន្ទាត់ព្រំដែន /kaa-baen-caek ksae ban-tōət prum-daen/	ការបែងចែក+ខ្សែ+បន្ទាត់ + ព្រំដែន การแบ่ง+เส้น+แนว+เขตแดน	การแบ่งเขตแดน
7.2	ក្បាលហុងទឹក /kbaal hoŋ tik /	ក្បាល+ហុង+ទឹក หัว+ +น้ำ	ฝายกั้นน้ำ
7.3	ខណ្ឌសីមា ព្រំដែន /khan-səy-maa prum-daen/	ខណ្ឌសីមា+ ព្រំដែន จังหวัดสีมา+ พรมแดน	การปักปันเขตแดน
7.4	ខ្ពង់រាប /kpŋəŋ riəp/	ខ្ពង់+ រាប สูง+ที่ราบ เรียบ	ที่ราบสูง
7.5	ខ្ពប /kpəvəp/	ខ្ពប ตลิ่งออก, ตันดอนกลางแม่น้ำ	สันดอนกลางแม่น้ำ

ตารางที่ 38 (ต่อ)

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
7.6	ខ្សែបន្ទាត់ព្រំដែន /ksae ban-töət prum-daen/	ខ្សែ+បន្ទាត់+ ព្រំដែន เส้น+แนว+พรมแดน	เส้นแนวพรมแดน
7.7	ខ្សែព្រំប្រទល់ /ksae prum pra-tüəl/	ខ្សែ+ ព្រំ+ ប្រទល់ เส้น+พรมแดน+เผชิญหน้า	เขตแดน, เส้นแนวพรมแดน
7.8	ជួរភ្នំ /cuə pnum/	ជួរ+ ភ្នំ แถว+ภูเขา	เทือกเขา
7.9	ជ្រោយ /crooy/	ជ្រោយ แหลม	แหลม
7.10	ដៃ /day/	ដៃ แม่น้ำที่ติดกับทะเล (ชวากทะเล)	แม่น้ำที่ติดกับทะเล (ชวากทะเล)
7.11	ជំបន់ជំលោះ /dam-ban cum-lüəh/	ជំបន់+ ជំលោះ พื้นที่+ทะเลาะ	พื้นที่พิพาท พื้นที่ขัดแย้ง
7.12	ជំបន់វិវាទ /dam-ban wi-wiəət /	ជំបន់+ វិវាទ พื้นที่+วิวาท	
7.13	ជំបន់ត្រួតស៊ីគ្នា /dam-ban truət sii kniə /	ជំបន់+ ត្រួត+ស៊ី+ គ្នា พื้นที่+ตรวจ+กิน+กัน	พื้นที่ทับซ้อน
7.14	ត្រង់សៃ /traŋ-sei/	ត្រង់សៃ trenche (คูน้ำ คุรบ)	บังเกอร์, สนามเพลาะ
7.15	ទំនប់ /tum-nup/	ទំនប់ เขื่อน, ที่กั้นน้ำ	เขื่อน

ตารางที่ 38 (ต่อ)

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
7.16	จึ๊นบ /tum-niəp/	จึ๊นบ ที่ลุ่ม	ที่ลุ่ม
7.17	จฺวาทิก /twiə tik/	จฺวาท+จิก ประตู+น้ำ	ประตูน้ำ
7.18	บหลฺวอญฺไจ้ส /baŋ-kool prum-daen/	บหลฺวอญ+ญฺไจ้ส หลัก+พรมแดน	หลักเขตแดน
7.19	เตะบหลฺวอญฺไจ้ส / bah baŋ-kool prum-daen/	เตะ+บหลฺวอญ+ญฺไจ้ส ปัก+หลัก+พรมแดน	การปักหลักเขตแดน
7.20	บฺรจฺวาย /pra-laay/	บฺรจฺวาย ลำห้วย	คลองขุด
7.21	ตฺย /piəm/	ตฺย ปากน้ำ	ปากน้ำ
7.22	ไจ้ส /preək/	ไจ้ส คลองธรรมชาติ	คลองธรรมชาติ
7.23	ญฺไจ้ส /prum-daen /	ญฺไจ้ส พรมแดน	พรมแดน ชายแดน
7.24	ฉฺยไจ้ส ciəy-daen	ฉฺยไจ้ส ชายแดน	
7.25	ญฺไจ้สฉฺวาทิก /prum-daen pləw kook/	ญฺไจ้ส+ฉฺวาทิก พรมแดน+ทาง+บก	พรมแดนทางบก
7.26	ญฺไจ้สฉฺวาทิก /prum-daen pləw tik/	ญฺไจ้ส+ฉฺวาทิก พรมแดน+ทาง+น้ำ	พรมแดนทางน้ำ

ตารางที่ 38 (ต่อ)

ลำดับที่	คำศัพท์เขมร	แยกความหมายแต่ละหน่วยคำ	ความหมายในภาษาไทย
7.27	ព្រំដែនសមុទ្រ /prum-daen saa-mot/	ព្រំដែន+សមុទ្រ พรมแดน+ทะเล	พรมแดนทางทะเล
7.28	ភ្នំ /pnum/	ភ្នំ เขา ภูเขา	เขา ภูเขา
7.29	លេនថ្លាន /leen-thaan/	លេន ថ្លាន สนามเพลาะ	สนามเพลาะ
7.30	វាលរាប /wial riap/	វាល+ រាប ทุ่ง,ลาน+ราบ,เรียบ	ที่ราบ
7.31	សណ្តរ /san-daa/	សណ្តរ สันดอน	สันดอน
7.32	ស្ទឹង /sting/	ស្ទឹង แคว แม่น้ำ	แคว แม่น้ำ
7.33	អណ្តូង /qan-toung/	អណ្តូង บ่อ	บ่อ
7.34	អណ្តូងលូ /qan-doung luu/	អណ្តូង+លូ บ่อ+ ท่อ	บ่อซีเมนต์ บ่อที่ขุดวางท่อซีเมนต์
7.35	អណ្តូងស្នប់ /qan-doung snap/	អណ្តូង+ស្នប់ บ่อ+สูบ	บ่อบาดาล
7.36	អាង /qaang/	អាង อ่าง	อ่างเก็บน้ำ

เมื่อพิจารณาคำศัพท์ที่ใช้ในกิจการชายแดนของกัมพูชา ด้านโครงสร้างคำและความหมาย พบว่า ในคำศัพท์ที่ใช้ในกิจการชายแดนจำนวน 36 รายการ ส่วนใหญ่แล้วจะนิยมใช้ภาษาเขมรเอง มีเพียง 1 รายการเท่านั้นที่ไม่มีคำเขมร มาประกอบ คือลำดับที่ 14 มี 5 รายการที่มีคำยืมภาษาบาลี สันสกฤต ประกอบ อยู่ คือลำดับที่ 3, 12, 17, 27, 29 และมี 1 รายการ ที่มีคำยืมภาษาฝรั่งเศสมาประกอบ คือลำดับที่ 14

ในส่วนของคำศัพท์ที่ใช้ในกิจการชายแดนกัมพูชาเมื่อเทียบกับคำศัพท์ที่ใช้ในไทยมีคำศัพท์ที่ใช้ตรงกัน และคำศัพท์ในกลุ่มนี้เมื่อเทียบกับไทยไม่พบปัญหาใดในการใช้

โครงสร้างคำของคำศัพท์ที่ใช้ในกิจการชายแดน

คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับทางทหาร ซึ่งเป็นคำศัพท์ที่ใช้ในกิจการชายแดน มีลักษณะการสร้างคำที่พบ คือ การสร้างคำแบบการประสมคำ และการสร้างคำแบบการยืมคำ ซึ่งมีลักษณะที่น่าสนใจ ดังนี้

การสร้างคำแบบคำประสม

คำประสมที่พบในคำศัพท์ที่ใช้ในกิจการชายแดนเป็นคำประสมที่ประกอบขึ้นจากหน่วยคำตั้งแต่ 2- 4 หน่วยคำ ดังนี้

อุ้ง+ ภาบ	อุ้ง+ ภาบ สูง+ที่ราบ เรียบ	หมายถึง	ที่ราบสูง
เตะ+บหล่าบ+ ติ้ไธส	เตะ+บหล่าบ+ ติ้ไธส ปีก+หลัก+พรมแดน	หมายถึง	การปักหลักเขตแดน
ជំបន់ ត្រួតស៊ីគ្នា	ជំបន់ + ត្រួត+ស៊ី+គ្នា พื้นที่+ตรวจ+กิน+กัน	หมายถึง	พื้นที่ทับซ้อน

ลักษณะคำประสมที่นำมาประกอบกันของคำศัพท์ที่ใช้ในกิจการชายแดนพบเพียงลักษณะคำประสม ที่เกิดจากคำเขมรแท้ๆ ประสมกันเอง และคำเขมรประสมกับคำยืมภาษาบาลี สันสกฤต

ภาษาเขมรกับภาษาเขมร

ជំបន់ជំលោះ	ជំបន់ + ជំលោះ พื้นที่+ทะเลาะ	หมายถึง	พื้นที่พิพาท พื้นที่ขัดแย้ง
ព្រំដែនផ្លូវទឹក	ព្រំដែន+ផ្លូវ+ទឹក พรมแดน+ทาง+น้ำ	หมายถึง	พรมแดนทางน้ำ
វាលរាប	វាល+ រាប ทุ่ง, ลาน+ราบ, เรียบ	หมายถึง	ที่ราบ
បោះបង្គោលព័ទ្ធដែន	បោះ+ បង្គោល+ ព័ទ្ធដែន ปัก+หลัก+พรมแดน	หมายถึง	การปักหลักเขตแดน
ជំបន់ ត្រួតស៊ីគ្នា	ជំបន់ + ត្រួត+ ស៊ី+ គ្នា พื้นที่+ตรวจ+กิน+กัน	หมายถึง	พื้นที่ทับซ้อน

ภาษาเขมรกับภาษาบาลี สันสกฤต

ព្រំដែនសមុទ្រ	ព្រំដែន (ខ.)+ សមុទ្រ (ប.ស.) พรมแดน+ทะเล	หมายถึง	พรมแดนทางทะเล
ខណ្ឌសីមា ព្រំដែន	ខណ្ឌសីមា (ប.ស.)+ ព្រំដែន (ខ.) จังหวัดสีมา+พรมแดน	หมายถึง	การปักปันเขตแดน
ជួរភ្នំ	ជួរ (ខ.)+ ភ្នំ (ប.ស.) แถว+ภูเขา	หมายถึง	เทือกเขา
ជំបន់វិវាទ	ជំបន់ (ខ.)+ វិវាទ (ប.ស.) พื้นที่+วิวาท	หมายถึง	พื้นที่พิพาท พื้นที่ขัดแย้ง

การสร้างคำแบบการยืมคำ ภาษาเขมรมีการยืมคำจากภาษาต่างๆ มากมาย โดยเฉพาะภาษาบาลีและสันสกฤต ซึ่งการยืมคำจากภาษาทั้งสองนี้มีมานานแล้ว นอกจากนี้ยังมีการยืมคำจากภาษาฝรั่งเศสมาใช้ด้วย เพราะกัมพูชาเคยตกเป็นอาณานิคมของประเทศฝรั่งเศสมาก่อน ทำให้คำภาษาฝรั่งเศสมีใช้ในภาษาเขมรเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะศัพท์ทางวิชาการ เทคโนโลยี หรือ วัฒนธรรมใหม่ๆ ซึ่งคำศัพท์ที่ใช้ในกิจการชายแดนพบการยืมภาษาฝรั่งเศส คือ

การยืมคำภาษาฝรั่งเศส

<p>ทRENCHÉ (trenche)</p>	<p>หมายถึง</p>	<p>บังเกอร์, คูรบ, สนามเพลาะ, ที่กำบัง หรือแนวป้องกันสำหรับทำการรบ</p>
--------------------------	----------------	--

ลักษณะคำศัพท์ที่ใช้ในกิจการชายแดน พบการสร้างคำแบบประสมคำและแบบการยืมคำ ซึ่งลักษณะการประสมคำที่พบคือคำประสมที่เกิดจากคำเขมรแท้ๆ ประสมกัน และการประสมคำภาษาเขมรกับภาษาบาลี สันสกฤต ในส่วนของการยืมคำ พบคำยืมภาษาฝรั่งเศส

คำศัพท์ภาษาเขมรที่เกี่ยวข้องกับทหาร มีลักษณะการสร้างคำแบบการประสมคำ และแบบการยืมคำ การสร้างคำแบบการประสมคำเป็นการสร้างคำที่พบมากที่สุด ลักษณะการประสมคำนอกจากจะเป็นคำเขมรแท้ๆ ประสมกัน ยังมีการนำคำยืมภาษาบาลี สันสกฤต ภาษาฝรั่งเศส และภาษาไทยมาประสมกับคำเขมร รวมทั้งการนำคำยืมเหล่านี้มาประสมกันเอง ซึ่งคำประสมที่ประกอบขึ้นจากคำภาษาบาลี สันสกฤต พบอยู่เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะในคำศัพท์ทางยศทหาร ตำแหน่งทหาร เหล่าทหาร และ คำศัพท์ส่วนราชการ

การสร้างคำแบบการยืมคำ พบการยืมคำภาษาบาลี สันสกฤต และภาษาฝรั่งเศส ซึ่งคำยืมภาษาฝรั่งเศสพบมากในกลุ่มคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี วิทยาการใหม่ๆ อย่างกลุ่มคำศัพท์ทางด้านอาวุธ เครื่องแบบทหาร เครื่องประกอบการแต่งกาย และเครื่องสนาม

ลักษณะการยืมคำที่พบมีสองลักษณะ คือ การนำคำยืมมาใช้แบบเดี่ยวๆ ในภาษาและการนำคำยืมมาใช้ร่วมกับคำที่มีใช้อยู่แล้วในภาษา เนื่องจากคำที่ใช้อยู่ในภาษาอยู่เดิมนั้น อาจสื่อความเข้าใจได้ไม่ชัดเจนนักก็จะนำคำยืมซึ่งเป็นที่นิยมหรือสื่อความเข้าใจได้ดีกว่ามาใช้เรียกแทนหรือใช้คู่กันกับคำเดิมในภาษา

บทที่ 4

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง คำศัพท์ภาษาเขมรที่ใช้ในทางทหารของประเทศกัมพูชา นี้ ผู้ศึกษาได้เก็บข้อมูล จากเอกสารทางราชการทั้งภาษาไทยและ ภาษาเขมร ที่ได้จากกองทัพไทย และกัมพูชา ตลอดจนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประชุมทวิภาคีระหว่างไทย - กัมพูชา ทั้งภาษาไทย ภาษาเขมร และภาษาอังกฤษ รวมทั้ง จากการสัมภาษณ์ทหารกัมพูชา ในช่วงปี พ.ศ. 2550 ซึ่งมีคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับทางทหารจำนวน 419 คำ สามารถแบ่งออกเป็นหมวดหมู่ หรือประเภทของกลุ่มคำศัพท์ที่ใช้ในทางทหาร ดังนี้

1. คำศัพท์ ส่วนราชการ คือ ชื่อส่วนราชการ ต่างๆ ที่ปฏิบัติราชการ หรือภารกิจที่เกี่ยวข้องกับทางด้านทหาร สามารถแบ่งออกได้เป็น 5 ส่วนราชการใหญ่ๆ คือ

1.1 ส่วนราชการในกระทรวงกลาโหม มีจำนวน 33 คำ

1.2 ส่วนราชการในกองบัญชาการกองทัพกัมพูชา มีจำนวน 20 คำ

1.3 ส่วนราชการในกองทัพบก มีจำนวน 28 คำ

1.4 ส่วนราชการในกองทัพเรือ มีจำนวน 26 คำ

1.5 ส่วนราชการในกองทัพอากาศ มีจำนวน 31 คำ

คำศัพท์ส่วนราชการกัมพูชา มีลักษณะโครงสร้างคำและความหมาย ใกล้เคียงกับ ไทย เพียงแต่คำศัพท์ของกัมพูชาส่วนใหญ่นิยมใช้คำยืมภาษาบาลี สันสกฤตมากกว่าไทย และดี วยส่วนราชการของกัมพูชาบางส่วน เช่น กองทัพอากาศ มีการจัดส่วนราชการหลักที่เล็กกว่าไทยทำให้ชื่อที่ใช้เรียกส่วนราชการบางส่วนแตกต่างกันอยู่บ้าง

2. ตำแหน่งทางทหาร คือ กลุ่มคำศัพท์ที่ใช้เรียกตำแหน่งทางทหาร โดย กัมพูชาแบ่งตำแหน่งทางทหารออก เป็นตำแหน่ง ที่มีความสำคัญสูงสุด คือ ผู้บัญชาการ รสูงสุดแห่งกองโยธพล เขมรภูมินท์ /องค์อ้อมทัพกัมพูชา (พระมหากษัตริย์) ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตำแหน่งผู้บังคับบัญชาลำดับชั้นต่าง ๆ ในกองทัพ ที่มีทั้งตำแหน่งทางฝ่ายบัญชาการรบ และฝ่ายบริหาร ไปจนถึงตำแหน่งผู้นำหน่วยทหารขนาดเล็ก คำศัพท์ตำแหน่งทางทหารที่พบมีจำนวน 57 คำ

คำศัพท์ตำแหน่งทางทหารกัมพูชา นิยมใช้คำยืมภาษาบาลี สันสกฤตมากกว่าไทย และมีโครงสร้างคำที่แตกต่างจากไทยในส่วนของการวางตำแหน่งคำว่า ฌ ซึ่งกัมพูชาจะวางไว้ใน

ตำแหน่งด้านหลังคำตำแหน่งทหารที่ต้องการขยาย ส่วนไทยเดิมในตำแหน่งด้านหน้าคำ เช่น เษบฏากาามร (รองผู้บัญชาการ) นอกจากนี้คำศัพท์ตำแหน่งทางทหารในส่วนของกำลังรบก็มีความสัมพันธ์ มีลักษณะของการนำชื่อยศกับส่วนของหน่วยทหารมาประกอบเป็นชื่อที่ใช้เรียกให้มีความสัมพันธ์กัน

3. ยศทางทหาร คือ คำศัพท์ที่ใช้เรียกชั้นยศ ลำดับขั้นชั้นยศของทหารก็มีความหมายที่ต่างกัน และทหารอากาศจะมีชื่อเรียกชั้นยศ ลำดับขั้นชั้นยศที่เหมือนกัน ส่วนทหารเรือจะเรียกแตกต่างกันออกไป ทหารทั้ง 3 เหล่าทัพของกัมพูชา แบ่งชั้นยศทางทหารออกเป็น 3 ชั้น ได้แก่ นายทหารชั้นสัญญาบัตร นายทหารชั้นประทวน และชั้นพลทหาร คำศัพท์ยศทางทหารที่พบมีจำนวน 57 คำ

คำศัพท์ยศทางทหารกัมพูชานิยมใช้คำยืมภาษาบาลี สันสกฤตมากกว่าไทย เมื่อเปรียบเทียบกับยศทหารในไทยแล้วมีส่วนที่แตกต่างกัน คือ ชั้นยศระดับนายพล ชั้นยศระดับจ่านายสิบ / พันจ่าทหารเรือ / พันจ่าอากาศ และชั้นยศระดับนายพลทหาร ดังนี้

ชั้นยศนายพล ในส่วนนี้ค่อนข้างแตกต่างจากไทยและก่อให้เกิดความสับสนมากที่สุด เนื่องจากมีการยืมคำว่า ตริ โท เอก ซึ่งเป็นคำภาษาบาลี สันสกฤต มาใช้เป็นคำประสมเรียกชื่อชั้นยศทางทหารทั้งของไทยและกัมพูชา โดยที่ความเข้าใจทั่วไปของทั้งคนไทยและกัมพูชาที่รู้ภาษาเขมร - ไทย ต่างรับรู้ ว่า คำว่า อุตฺยเสสียี ในภาษาเขมร หมายถึง นายพล และ คำว่า นายพล ในภาษาไทย หมายถึง อุตฺยเสสียี ในภาษาเขมร จุดเริ่มต้นของความสับสนนั้นเกิดจากการที่ยศนายพลทหารไทยเริ่มจากเรียกนายพล 1 ดาว ว่า นายพลจัตวา (แต่ปัจจุบันเลิกแต่งตั้งชั้นยศนี้แล้ว แต่จะเรียกนายทหารที่เทียบเท่าชั้นยศนี้ว่า พันเอกพิเศษ) เรียกนายพล 2 ดาว ว่า นายพลตรี เรียกนายพล 3 ดาว ว่า นายพลโท และเรียกนายพล 4 ดาว ว่า นายพลเอก ซึ่งแตกต่างจากภาษาเขมรที่เรียกนายพล 1 ดาว ว่า อุตฺยเสสียีตรี เรียกนายพล 2 ดาว ว่า อุตฺยเสสียีธา เรียกนายพล 3 ดาว ว่า อุตฺยเสสียีฆก และเรียกนายพล 4 ดาว ว่า สหายอุตฺยเสสียี

ชั้นยศระดับจ่านายสิบ / พันจ่าทหารเรือ / พันจ่าอากาศ ของกัมพูชามี 2 ระดับคือ เอก และ โท ส่วนไทยมีมากกว่าคือ 3 ระดับ ได้แก่ เอก โท และตรี

ชั้นยศระดับนายพลทหาร ซึ่งกัมพูชาแบ่งยศในระดับนี้เป็นชั้นๆ โดยพลทหารบกและพลทหารอากาศมี 4 ชั้นเหมือนกันและชื่อที่ใช้เรียกแต่ละชั้นจะมีความแตกต่างกันออกไป ส่วนพลทหารเรือแบ่งออกเป็น 3 ชั้น ในขณะที่ชั้นพลทหารของไทยมีเพียงชั้นเดียว ซึ่งจะรวมกัน เรียกว่า พลทหารปีที่ 1 พลทหารปีที่ 2 ตามแต่อายุที่เข้ามารับราชการทหารในกองประจำการ

นอกจากนี้กัมพูชามีคำที่ใช้เรียกชื่อยศที่มีลักษณะไม่เป็นทางการ ซึ่งเป็นชื่อที่ใช้เรียกรวมโดยไม่แบ่งแยกระหว่างทหารบก ทหารเรือ หรือทหารอากาศ เช่น ฝ้าย ๓ หมายถึง พลโท พลเรือโท พลอากาศโท รวมถึงมีการนำคำชื่อยศที่เป็นทางการเรียกรวมกับคำเรียกชื่อยศที่ไม่เป็น

6. **อาวุธและยุทธโศปกรณ์** คือ กลุ่มคำศัพท์เกี่ยวกับอุปกรณ์สำหรับใช้ทำการ ต่อสู้ รวมถึง ขวดยานพาหนะที่สามารถกระทำการรบ หรือติดอาวุธ ตลอดจนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการรบ คำศัพท์อาวุธและยุทธโศปกรณ์ ที่พบมีจำนวน 33 คำ

คำศัพท์อาวุธและยุทธโศปกรณ์ทางทหารกัมพูชา มีลักษณะโครงสร้างคำและความหมายที่ ใกล้เคียงกับไทย เพียงแต่คำที่ใช้เรียกอาวุธ กัมพูชาปรากฏการใช้คำยืมภาษาฝรั่งเศส เป็นจำนวน มากกว่าไทย ส่วนอาวุธที่ใช้ประจำกองทัพทั้งสองมีความคล้ายคลึงกัน

7. **คำศัพท์ที่ใช้ในกิจการชายแดน** คือ กลุ่มคำศัพท์ที่เกี่ยวกับพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ที่ ติดต่อกันของสองประเทศ กลุ่มคำที่พบในการเจรจาทางทหาร มีจำนวน 36 คำ

คำศัพท์ที่ใช้ในกิจการชายแดนกัมพูชาเมื่อเทียบกับคำศัพท์ที่ใช้ในไทยมีคำศัพท์ที่ใช้ ตรงกัน และคำศัพท์ในกลุ่มนี้เมื่อเทียบกับไทยไม่พบปัญหาใดในการใช้

จากการศึกษาสามารถสรุปลักษณะ โครงสร้างคำของกลุ่มคำศัพท์ที่ใช้ในทางทหาร ได้ ดังนี้

คำศัพท์ส่วนราชการ พบการประสมคำที่มีลักษณะ โครงสร้าง เป็นคำประสมที่เกิดจาก ภาษาเขมรประสมกับภาษาบาลี สันสกฤต มากที่สุด รองลงมา คือ ภาษาบาลี สันสกฤตประสมกับ ภาษาบาลี สันสกฤต ภาษาเขมรกับภาษาเขมร ภาษาเขมรกับภาษาฝรั่งเศส ภาษาเขมรกับ ภาษาไทย ภาษาบาลี สันสกฤตกับภาษาฝรั่งเศส และภาษาบาลีกับภาษาไทย ตามลำดับ

ตำแหน่งทางทหาร พบการประสมคำที่มีลักษณะ โครงสร้างเป็นคำประสมที่เกิดจาก ภาษาเขมรประสมกับภาษาบาลี สันสกฤต มากที่สุด รองลงมา คือ ภาษาบาลี สันสกฤตประสมกับ ภาษาบาลี สันสกฤต และภาษาเขมรประสมกับภาษาเขมร

ยศทางทหาร พบการประสมคำที่มีลักษณะ โครงสร้างเป็นคำประสมที่เกิดจากภาษาบาลี สันสกฤตประสมกับภาษาบาลี สันสกฤต มากที่สุด รองลงมา คือ ภาษาเขมรประสมกับภาษาบาลี สันสกฤต และภาษาเขมรแท้ๆ ประสมกัน ตามลำดับ นอกจากนี้มีการยืมคำภาษาบาลี สันสกฤตที่ ไม่ได้นำมาสร้างเป็นคำประสม คือคำว่า **อัศวิน**

เหล่าทหาร พบการประสมคำที่มีลักษณะ โครงสร้างเป็นคำประสมที่เกิดจากภาษาเขมร ประสมกับภาษาบาลี สันสกฤต มากที่สุด รองลงมา คือ ภาษาบาลี สันสกฤตประสมกับภาษาบาลี สันสกฤต และภาษาเขมรแท้ๆ ประสมกัน

เครื่องแต่งกายและเครื่องใช้ พบการประสมคำและการยืมคำ คำประสมที่พบมีลักษณะ โครงสร้างเป็นคำประสม ที่เกิดจากภาษาเขมรแท้ๆ ประสมกัน มากที่สุด รองลงมา คือ ภาษาเขมร ประสมกับภาษาบาลี สันสกฤต ภาษาเขมรประสมกับภาษาฝรั่งเศส และภาษาบาลี สันสกฤต ประสมกับภาษาบาลี สันสกฤต ในส่วนของการยืมคำเนื่องจากคำศัพท์ที่เกี่ยวกับเครื่องแต่งกายและ

เครื่องใช้นี้ หลายๆ คำเป็นศัพท์ทางเทคนิค ศัพท์เกี่ยวกับวิทยาการ เทคโนโลยีสมัยใหม่ จึงทำให้พบ การยืมคำภาษาฝรั่งเศสมาใช้ ซึ่งลักษณะของการยืมเป็นไปในลักษณะที่นำคำยืมทับศัพท์ภาษา ฝรั่งเศสมาใช้เป็นคำในภาษาเขมร เช่น กาทูสฺแวญ (cartouches) เสื้อใส่ของกระสุน กับการนำคำ ยืมทับศัพท์ภาษาฝรั่งเศส สมาใช้ร่วมกับคำที่มีอยู่แล้วในภาษาเขมร เช่น ไส้จุกผีง ปรุญญู (รองเท้าสนาม รองเท้าคอมแบ็ค) หรืออาจใช้คำยืม บูต (boot) ก็ได้

อาวุธและยุทธโปกรณ์ พบการประสมคำและการยืมคำ ซึ่งคำศัพท์โดยส่วนมากเกิดจาก การประสมคำ ซึ่งลักษณะโครงสร้างคำประสมที่เกิดจาก ภาษาเขมรประสมกับภาษาฝรั่งเศสและ ภาษาเขมรประสมกับภาษาบาลี สันสกฤต ในส่วนของการยืมคำ เนื่องจากคำศัพท์ที่เกี่ยวกับอาวุธนี้ หลายๆ คำเป็นศัพท์ ทางเทคนิค ศัพท์เกี่ยวกับวิทยาการ เทคโนโลยีสมัยใหม่ ซึ่งไม่ใช่สิ่งที่ปรากฏมีอยู่ในสังคมเขมร ดั้งเดิมจึงทำให้พบการยืมคำภาษาฝรั่งเศสมาใช้ เป็นจำนวนมาก เช่นเดียวกับคำศัพท์เกี่ยวกับเครื่อง แต่งกาย เครื่องใช้

คำศัพท์ที่ใช้ในกิจการชายแดน พบการประสมคำและการยืมคำ ลักษณะโครงสร้างของ คำประสมที่พบเป็นคำประสมที่เกิดจากคำภาษาเขมรแท้ๆ ประสมกัน มากที่สุด รองลงมา คือ ภาษา เขมรประสมกับภาษาบาลี สันสกฤต ในส่วนของการยืมคำ พบคำยืมภาษาฝรั่งเศส

คำศัพท์ภาษาเขมรที่เกี่ยวข้องกับทหาร มีลักษณะการสร้างคำแบบการประสมคำ และ แบบการยืมคำ การประสมคำเป็น รูปแบบการสร้างคำที่พบมากที่สุด ลักษณะ โครงสร้างของคำ ประสมนอกจากจะเป็นคำเขมรแท้ๆ ประสมกัน ยังมีการนำคำยืมภาษาบาลี สันสกฤต ภาษาฝรั่งเศส และภาษาไทยมาประสมกับคำเขมร รวมทั้งการนำคำยืมเหล่านี้มาประสมกันเอง ซึ่งคำประสมที่ ประกอบขึ้นจากคำภาษาบาลี สันสกฤต พบ โดยทั่วไปในทุกกลุ่มคำศัพท์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ใน คำศัพท์ทางยศทหาร ตำแหน่งทหาร เหล่าทหาร และคำศัพท์ส่วนราชการ

การยืมคำ พบการยืมคำภาษาบาลี สันสกฤต และภาษาฝรั่งเศส ซึ่งคำยืมภาษาฝรั่งเศสพบ มากในกลุ่มคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี วิทยาการใหม่ๆ อย่างกลุ่มคำศัพท์ทางด้านอาวุธ เครื่องแต่งกายและเครื่องใช้ ซึ่งลักษณะการยืมคำที่พบมีสองลักษณะ คือ การนำคำยืมมาใช้ เสมือน เป็นคำในภาษาของตนและการนำคำยืมมาใช้ร่วมกับคำที่มีใช้อยู่แล้วในภาษา เนื่องจากคำที่ใช้อยู่ใน ภาษาอยู่นั้นอาจสื่อความเข้าใจได้ไม่ชัดเจนนัก จึงนำคำยืมซึ่งเป็นที่นิยมหรือสื่อความเข้าใจได้ ดีกว่ามาใช้เรียกแทนหรือใช้คู่กันกับคำเดิมในภาษา

ข้อเสนอแนะ

ควรมีการศึกษาคำศัพท์ด้านอื่นๆ เช่น ด้านการค้าขาย สาธารณสุข กฎหมาย ฯลฯ
เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่อยู่ในแวดวงนั้นๆ จะได้ใช้คำศัพท์ที่ถูกต้อง

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กองบัญชาการทหารสูงสุด. **คู่มือนายทหารสัญญาบัตร**. กรุงเทพฯ: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด, 2544.

เจียน วีรวิทย์ และ สุณัย ผาสุก. **กัมพูชา ประวัติศาสตร์ สังคม เศรษฐกิจ ความมั่นคง การเมือง และการต่างประเทศ**. กรุงเทพฯ: สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

คณะกรรมการชายแดนส่วนภูมิภาค ไทย-กัมพูชา, “บันทึกการประชุมร่วม ไทย-กัมพูชา คณะกรรมการชายแดนส่วนภูมิภาค ไทย-กัมพูชา.” 25 พฤศจิกายน 2547. (อัดสำเนา)

คณะกรรมการชายแดนส่วนภูมิภาค ไทย-กัมพูชา, “บันทึกการประชุมร่วม ไทย-กัมพูชา เพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดตามแนวชายแดนระดับจังหวัดครั้งที่ 9.” 14 กรกฎาคม 2548 . (อัดสำเนา)

คณะกรรมการชายแดนทั่วไปไทย-กัมพูชา, “แนวทางการดำเนินการประชุม ครั้งที่5.” 28 กุมภาพันธ์ 2550. (อัดสำเนา)

ศูนย์รักษาความปลอดภัย. **ราชอาณาจักรกัมพูชา**. กรุงเทพฯ: กอง 10 ศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการทหารสูงสุด, 2549.

สรรเสริญ สุวรรณประเทศ, นาวาเอก และเรือโท พันัส ศรีกิจกุล. **ศัพท์ทหาร**. กรุงเทพฯ: วิทยาพัฒนา, 2547.

สุรชาติ บำรุงสุข . **กองทัพประเทศเพื่อนบ้าน (ความต่อเนื่องและความเปลี่ยนแปลงในศตวรรษหน้า)**. กรุงเทพฯ: บริษัทสแควร์ปรี้น 93 จำกัด, 2543.

อุไรศรี วรรณริน. “หลักการถ่ายถอดอักษรและการถ่ายถอดเสียงภาษาเขมร.” ใน **ประชุมอรรถบทเขมร รวมบทความวิชาการของศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.อุไรศรี วรรณริน**, 201-205. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, 2545.

ภาษาต่างประเทศ

เกา ฆุยซ่ง, มุสี วีระ และ ลีน่า อัฐตภา. **เลขที่เสียใตีสีกีฮู**. ภูเก็ต: บณฺฑาตามหลู, ๒๐๐๗.

ทูลงคามตามชาติ. **ภคสณฺฑาสภคฆเฒาตล**. ภูเก็ต: ทูลงคามตามชาติ, ๑๙๙๘.

_____. **การตามทระภคณาคทูกษุฒา**. ภูเก็ต: ทูลงคามตามชาติ, ๒๐๐๐.

_____. **วเฒนาฆุสสาทูลงคามตามชาติ**. ภูเก็ต: ทูลงคามตามชาติ, ๒๐๐๒.

ជា ចំរើន. **ឯកសារមូលដ្ឋានគ្រឹះរដ្ឋបាល**. ភ្នំពេញ: វិទ្យាស្ថានកម្ពុជាសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍និងសិទ្ធិមនុស្ស, ២០០១.

ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត. **របនាគុក្រមខ្មែរ**. បោះពុំគ្រាទី ៥. ភ្នំពេញ: ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត, ២៥១១-២៥១២.

អ៊ុត សុផា, អ៊ុយ វិសាល និងប៊ុន វណ្ណះ. **របនាគុក្រមអង្គ-ខ្មែរ**. ភ្នំពេញ, ២០០៦.

General Border Comitee. The 5th General Border Comitee Joint Secretariat Meeting Thailand-Cambodia: Bangkok Thailand, 29 May – 1 June 2006.

The Thai-Cambodian Secretariat Meeting. The Third Meeting of Governer of The Thai-Cambodian Border Provinces: Bangkok, Thailand, 3 – 4 May 2006.

The International Institute For Strategic Studies. **The Military Balance 2005-2006**. London: Routledge Talor & Francis Group. 2005, 269-270.

Headley, Robert K. **Cambodian-English Dictionary**. Washington, D.C.: The Catholic University of America Press, 1977.

ត្រីវិទ្យាបរិយាយ

กรมเอเชียตะวันออก. **ราชอาณาจักรกัมพูชา** [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 10 ตุลาคม 2550. เข้าถึงได้จาก <http://mfa.go.th/web/2386>

ច្បាប់ស្តីពីកាតព្វកិច្ចយោធា [Online]. accessed 9 September 2007. Available from [http:// www.mpkeormy.com/new%20doc/scan0008.jpg](http://www.mpkeormy.com/new%20doc/scan0008.jpg)

The Ministry of National Defence. **The structure of Royal Cambodian Armed Forces** [Online]. accessed 12 March 2009. Available from <http://www.mond.gov.kh/>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

การถ่ายถอดอักษร (Transliteration) และการถ่ายถอดเสียง (Transcription) ภาษาเขมร

การถ่ายถอดอักษร (Transliteration) และการถ่ายถอดเสียง (Transcription) ภาษาเขมร¹

พยัญชนะ					
กลุ่มที่ 1			กลุ่มที่ 2		
รูปพยัญชนะ	transl.	transcrip.	รูปพยัญชนะ	transl.	transcrip.
ก	ka	kaa	ค	ga	kaa
ข	ca	caa	จ	ja	caa
ฅ	ta	taa	ฉ	da	taa
ด	ta	daa	ช	da	daa
ป	pa	pa	ต	ba	pa
บ	pa	baa	ท	pa	baa
ฉ	kha	khaa	ด	gha	khaa
ช	cha	chaa	น	jha	chaa
ฌ	tha	thaa	ด	dha	thaa
ฎ	tha	thaa	ด	ḍha	thaa
ฬ	pha	phaa	ภ	bha	phaa
ฬ	ña	ṇaa	ฆ	ña	ṇaa
฼	ña	ña	฼	ña	ña
ណ	ṇa	ṇaa	ន	na	ṇaa
ម	ma	maa	ម	ma	maa
យ	ya	yaa	យ	ya	yaa
រ	ra	raa	រ	ra	raa
ឡ	la	laa	ល	la	laa
វ	va	vaa	វ	va	vaa
ស	sa	saa	ស	sa	saa
ហ	ha	haa	ហ	ha	haa

¹ อูไรศรี วรสาริน, “หลักการถอดคำแผลงในภาษาเขมรปัจจุบัน,” ใน *ประชุมอรรถบทเขมรรวมบทความวิชาการของศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร. อูไรศรี วรสาริน* (กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, 2545). พิมพ์เนื่องในงานพระราชทานเพลิงศพศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร. อูไรศรี วรสาริน ตุลาคม 2545), 201-205.

สระที่ใช้กับพยัญชนะกลุ่มที่ 1

รูปสระ	transl.	transcrip.	ตัวอย่างคำ	transl.	transcrip.
1. -	a	aa	ก	ka	kaa
2. -'	-a'	a	กั	kat'	kat
3. - ^๕	ă	a	สัก	săk	saq
4. - ^๕ ย	ăy	ay	สั้ย	samăy	samay
5. - ^๕	-	-	-	-	-
6. -ā	ā	aa	ทา	tā	taa
7. -ā'	ā'	a	ทากั	kāt'	kat
8. - ^๕	i	eq	มัตติ	mati	matteq
9. - ^๕	i	e	คิริยา	kiriya	keriya
	i	ə	ชิตฺต	citt	cət
10. - ^๕ ย	iy	əy	เชตฺติย	cetiya	caetdəy
11. - ^๕ ๖	iḥ	eh	ทิตฺ	tiḥ	teh
12. - ^๕	ī	əy	ปี	pī	bəy
13. - ^๕	i	ə	ตฺก	tḥk	dək
14. - ^๕ ๖	i	əh	ชกฺ	chkiḥ	ckəh
15. - ^๕	ī	əi	ดะ	ḥī	dəi
16. - ^๕	u	oq	วัตฺถุ	vatthu	wəṭṭhoq
17. - ^๕	u	o	กุน	kun	kon
18. - ^๕ ๖	uḥ	oh	คู	cuḥ	coh

19. ㄨ	ü	ou	កូរ	kūr	kou
20. ㄨវ	üv	əw	ត្រូវ	trūv	trəw
21. ㄨ	uo	uə	កូរ	kuor	kuə
22. វេ	oe	aə	បើ	poe	baə
23. វេខ	oeh	əh	ចក្កខ្លះ	caṅkoeh	caṅkəh
24. វេៀ	ioe	iə	តើ	tioe	tiə
25. វេៀ	ie	iə	តើប	tiep	tiəp
26. វេ	e	ei	កេរ្តិ៍	ker(ti)	kei
27. វេ-ម	ec	əc	ម៉េច	m̄ec	m̄əc
28. វេ-ខ	eh	eh	សេខ	seh	seh
29. វេៀ	ae	ae	កែ	kae	kae
30. វេៀ-ខ	aeh	eh	កែខ	kaeh	keh
31. វេៀ	ai	ay	ប្រៃ	prai	pray
32. វេ-វ	o	ao	កោរ	ko	kao
33. វេ-វខ	oh	ah	កោខ	koh	koh
34. វេ-វ	au	aw	តៅ	tau	taw
35. វេៀ	um̄	om̄	ដុំ	ʃum̄	dom̄
36. វេៀ	am̄	am̄	ចំ	cam̄	cam̄
37. វេៀ	ām̄	am̄	ចាំ	cām̄	cam̄
38. វេៀង	ām̄h̄	aŋ	តាំង	tām̄h̄	taŋ
39. វេ-ខ	ah	ah	តា	taḥ	taḥ

สระที่ใช้กับพยัญชนะกลุ่มที่ 2

รูปสระ	transl.	transcrip.	ตัวอย่างคำ	transl.	transcrip.
1. -	a	ว	ก	ga	kw
2. -'	-a-'	u	ดប់	dap'	tup
	a'	นอ	ยล	yal'	yul
3. -̣	ǎ	๕๖	น้อ	lǎkh	lɛəq
	ǎ	๕๖	น้อ	dǎb	tɔəp
4. -̣̣	ǎy	iy	น้อ	jǎy	ciy
5. -̣̣̣	ǎr	ว	น้อ	jǎr	ɛə
6. -̣̣̣'	ǎ	ie	น้อ	jǎ	ciə
7. -̣̣̣̣'	ǎ'	๕๖	น้อ	dǎk'	tɛəq
	ǎ'	๕๖	น้อ	gǎt'	kɔət
8. -̣̣̣̣̣	i	iq	น้อ	laddhi	latthiq
	i	i	น้อ	nidān	nitɔən
9. -̣̣̣̣̣̣	i	ɨ	น้อ	jit	ciɨ
10. -̣̣̣̣̣̣̣	iy	ii	น้อ	inriy	qənrii
11. -̣̣̣̣̣̣̣̣	iḥ	iḥ	น้อ	jiḥ	ciḥ
12. -̣̣̣̣̣̣̣̣̣	ī	ii	น้อ	bīr	pii
13. -̣̣̣̣̣̣̣̣̣̣	j	ɨ	น้อ	djk	tɨk
14. -̣̣̣̣̣̣̣̣̣̣̣	-	-	-	-	-
15. -̣̣̣̣̣̣̣̣̣̣̣̣	ī	ii	น้อ	gī	kii
16. -̣̣̣̣̣̣̣̣̣̣̣̣̣	u	uq	น้อ	vidyu	wittyuq
	u	u	น้อ	gulikā	kulikaa
17. -̣̣̣̣̣̣̣̣̣̣̣̣̣̣	u	u	น้อ	guṇ	kun

18. ហ្ម	uh	uh	ពុះ	buh	puh
19. ឃ	ū	uu	គូ	gū	kuu
20. ឃ្ម	ūv	iw	នូរ	nūv	niw
21. ហ្ម	uo	uə	គួរ	guor	kuə
22. ហ្ម	oe	əə	ឈើ	jhoe	chəə
23. ហ្ម	-	-	-	-	-
24. ហ្ម	ioe	ie	ជើ	jioe	ciə
25. ហ្ម	ie	ie	ទៀប	diep	tiəp
26. ហ្ម	e	ee	គេ	ge	kee
27. ហ្ម	ec	ic	ភ្លេច	bhlec	plic
28. ហ្ម	eh	ih	នេះ	neh	nih
29. ហ្ម	ae	εε	គេ	gae	kee
30. ហ្ម	-	-	-	-	-
31. ហ្ម	ai	iy	ព្រៃ	brai	priy
32. ហ្ម	o	oo	គោ	go	koo
33. ហ្ម	oh	ŭəh	គោរ	goh	kŭəh
34. ហ្ម	au	iw	ទៅ	dau	tiw
35. ហ្ម	um	um	ទុំ	dum	tum
36. ហ្ម	am	um	ទុំ	dam	tum
37. ហ្ម	ām	ōəm	ជាំ	jām	cōəm
38. ហ្ម	ām̄n̄	ěəŋ	ទាំង	dām̄n̄	těəŋ
39. ហ្ម	ah	ěəh	ទះ	dah	těəh

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างเอกสาร บันทึกการประชุมร่วมระดับทวิภาคีไทย-กัมพูชา

บันทึกการประชุม

คณะกรรมการชายแดนส่วนภูมิภาค กัมพูชา - ไทย ครั้งที่ ๘ (RBC - 8)

ระหว่าง

ฝ่ายกัมพูชา : ภูมิภาคทหารที่ ๓

ฝ่ายไทย : กองบัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราด

ณ โรงแรมเกาะกง อินเตอร์เนชั่นแนล รีสอร์ทคลับ

อำเภอพนมทลีสี่มา จังหวัดเกาะกง ประเทศกัมพูชา

วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๗

อริัมภบท

๑. การประชุมคณะกรรมการชายแดนส่วนภูมิภาค กัมพูชา - ไทย ระหว่างฝ่ายกัมพูชา โดย ภูมิภาคทหารที่ ๓ กับ ฝ่ายไทย โดย กองบัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราด ซึ่งได้จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๔ - ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ณ โรงแรมเกาะกง อินเตอร์เนชั่นแนล รีสอร์ทคลับ อำเภอพนมทลีสี่มา จังหวัดเกาะกง ประเทศกัมพูชา โดยฝ่ายกัมพูชาเป็นเจ้าภาพ

ตามคำเชิญของ พล.ท.แก้ว ชามวน ผู้บัญชาการภูมิภาคทหารที่ ๓ และประธานคณะกรรมการชายแดนส่วนภูมิภาค โดยมี พล.ร.ท.วิรัตน์ ดำรงค์เจริญ ผู้บัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราด ประธานคณะกรรมการชายแดนส่วนภูมิภาค ได้นำคณะเจ้าหน้าที่ฝ่ายไทย จำนวน ๒๗ คน เดินทางมาร่วมประชุมคณะกรรมการชายแดนส่วนภูมิภาคกัมพูชา - ไทย ตามคำเชิญของฝ่ายกัมพูชา (ภูมิภาคทหารที่ ๓)

๒. การประชุมคณะกรรมการชายแดนส่วนภูมิภาค กัมพูชา - ไทย ครั้งที่ ๘ ระหว่างฝ่ายกัมพูชา โดยภูมิภาคทหารที่ ๓ กับฝ่ายไทย โดย กองบัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราดระหว่างวันที่ ๒๔ - ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ โดยมี พล.ท.แก้ว ชามวน ผู้บัญชาการภูมิภาคทหารที่ ๓ กับ พล.ร.ท.วิรัตน์ ดำรงค์เจริญ ผู้บัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราด เป็นประธานร่วม

๓. คณะกรรมการชายแดนส่วนภูมิภาคกัมพูชา - ไทย ได้ร่วมกันพิจารณาในหัวข้อต่างๆ ตลอดจนความร่วมมือตามแนวชายแดน โดยมี จุดประสงค์เพื่อเพิ่มพูนความเข้าใจระหว่างหน่วยงานราชการของทั้งสองประเทศ เพื่อความร่วมมือในการรักษาความสงบสุขตามแนวชายแดน

๔. คำกล่าวเปิดการประชุมของผู้บัญชาการภูมิภาคทหารที่ ๓ (ฝ่ายกัมพูชา) กับ ผู้บัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราด (ฝ่ายไทย) มีเนื้อหาดังนี้

- ๒ -

ผู้บัญชาการภูมิภาคทหารที่ ๓ ได้กล่าวขอบคุณ ที่ผู้บัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราด พร้อมคณะเจ้าหน้าที่ฝ่ายไทย ได้ให้เกียรติมาตามคำเชิญ ซึ่งได้กำหนดการประชุมคณะกรรมาธิการชายแดนส่วนภูมิภาค กัมพูชา - ไทย ครั้งที่ ๘ ระหว่างวันที่ ๒๔ - ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ณ โรงแรมเกาะกง อินเตอร์เนชั่นแนล รีสอร์ทคลับ อำเภอมณฑลสีมา จังหวัดเกาะกง ประเทศกัมพูชา

ผู้บัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราด ประธานร่วม ฯ ได้กล่าวขอบคุณฝ่ายกัมพูชา ที่ได้เชิญประชุมร่วม ฯ ครั้งที่ ๘ โดยจะร่วมมือกันและหามาตรการต่างๆ ในการร่วมกันแก้ไขปัญหา ซึ่งได้กำหนดลงนามในบันทึกการประชุมร่วม ฯ ครั้งที่ ๘ เพื่อประโยชน์ของประชาชนทั้งสองประเทศ

๕. ก่อนการประชุมคณะกรรมาธิการชายแดนส่วนภูมิภาค กัมพูชา - ไทย ครั้งที่ ๘ ได้มีการประชุมกองเลขานุการในคณะกรรมาธิการชายแดนส่วนภูมิภาค เมื่อวันที่ ๒๒ - ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ โดยมี พล.ต.ท. บุนทอน รองผู้บัญชาการ/เสนาธิการภูมิภาคทหารที่ ๓ เป็นประธานฝ่ายกัมพูชา

การดำเนินการและระเบียบวาระการประชุม

ที่ประชุมได้เห็นชอบในระเบียบวาระการประชุมตาม ผนวก ๓ ที่แนบ และจัดทำเป็น ๓ ภาษา

ประเด็นความร่วมมือทวิภาคี

การประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันตามแนวชายแดน ไทย - กัมพูชา ในเรื่องของสัมพันธ์อันดีต่อกันทั้งสองประเทศ ในทุกระดับ และจะส่งเสริมความร่วมมือต่อกันเพิ่มมากขึ้น รวมไปถึงร่วมมือกันในระดับท้องถิ่น เพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น เพื่อไม่ให้ปัญหาลุกลามออกไป ซึ่งจากความร่วมมืออันดีนี้ จะเป็นผลทำให้พื้นที่ชายแดนทั้งสองประเทศเกิดความสงบสุขตลอดไป โดยมีรายละเอียดบันทึกการประชุมร่วมดังนี้

๑. เขตแดนทางบก

ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบร่วมกันที่จะปฏิบัติตามข้อตกลงระหว่างรัฐบาลของทั้งสองประเทศ ได้แก่ บันทึกความเข้าใจด้วยการสำรวจ และจัดทำหลักเขตแดนทางบก พ.ศ. ๒๕๔๓ โดยเฉพาะความตกลงในข้อ ๕ และเอกสาร Concept Paper on Thailand - Cambodia Border Points of Entry . Ways towards New Order, Effective Border Management and Greater Bilateral Cooperation ซึ่งที่ประชุมคณะรัฐมนตรีร่วม ไทย - กัมพูชา เมื่อ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ถึง ๑ มิถุนายน ๒๕๕๖ ให้การรับรองใช้เป็นกรอบในการรักษาเส้นเขตแดน และสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติของเส้นเขตแดนที่มีอยู่ในปัจจุบัน

ที่ประชุมเห็นชอบในเรื่องการติดต่อแลกเปลี่ยนข่าวสารที่มีประสิทธิภาพระหว่างกันเพื่อป้องกันปัญหาเรื่องเขตแดนที่อาจจะเกิดขึ้น โดยจะมีการติดต่อประสานกันอย่างใกล้ชิด ทั้งสองฝ่ายจะไม่กระทำการใดๆ

Am

S

- ๓ -

ที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิประเทศตามแนวชายแดน หากมีการดำเนินการใดๆ เกี่ยวกับเขตแดน ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการเขตแดนร่วมไทย - กัมพูชา

หน่วยประสานงานในการแก้ไขปัญหา : จังหวัด, ทหาร

๒. การสัญจรข้ามแดน

ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบให้การสัญจรข้ามแดนเป็นไปตามหลักสากล โดยมีการใช้หนังสือเดินทาง (PASSPORT) และหนังสือผ่านแดน (BORDER PASS) ในการสัญจรข้ามแดน และยึดถือมติที่ประชุมคณะรัฐมนตรีร่วม ไทย - กัมพูชา เมื่อ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๔๖ - ๑ มิถุนายน ๒๕๔๖ ในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน เรื่องการสัญจรข้ามแดน ตลอดจนให้หน่วยงานที่รับผิดชอบในการผ่านแดนมีการทบทวนเปลี่ยนแปลงเปลี่ยนข่าวสารกันอย่างต่อเนื่อง

หน่วยประสานงานในการแก้ไขปัญหา : จังหวัด, ทหาร และตำรวจตรวจคนเข้าเมือง

๓. ผู้ลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย

ทั้งสองฝ่ายยินดีที่การแก้ไขปัญหาแรงงานลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ประสบความสำเร็จ และจะให้ความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินการตามมติที่ประชุมว่าด้วยความร่วมมือด้านแรงงาน ไทย - กัมพูชา ระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส ครั้งที่ ๒ และระดับรัฐมนตรีครั้งที่ ๑ ที่เมืองเสียมราฐ ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๘ ตุลาคม ๒๕๔๗ โดยเฉพาะกระบวนการพิสูจน์สัญชาติแรงงานของทั้งสองประเทศ ซึ่งจะเริ่มดำเนินการในลักษณะโครงการนำร่อง ระหว่างวันที่ ๑ - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๗ และจะเริ่มดำเนินการอย่างจริงจังตั้งแต่เดือน มกราคม - มิถุนายน ๒๕๔๘ ทั้งนี้ แรงงานที่ผ่านการพิสูจน์สัญชาติ จะได้รับเอกสารประจำตัว (Certificate of Identity - CI) และได้รับอนุญาตให้ทำงานในประเทศไทยเป็นเวลา ๑ ปี จนถึงเดือน มิถุนายน ๒๕๔๘ หลังจากนั้น แรงงานที่ประสงค์จะเดินทางข้ามแดนไปทำงาน จะต้องดำเนินการผ่านบริษัท จัดหางานที่ได้รับมอบหมาย และใช้หนังสือเดินทางที่ได้รับการตรวจสอบอย่างถูกต้อง เป็นเอกสารสำหรับใช้ในการเดินทาง

ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบในการส่งผู้ลักลอบเข้าเมืองผิดกฎหมายกลับประเทศ โดยให้มีการแจ้งข่าวสารให้หน่วยงานที่รับผิดชอบของแต่ละฝ่ายทราบล่วงหน้า เพื่อมิให้มีผู้ลักลอบเข้าเมืองฯ ชาติอื่นปะปนมาด้วย และขอให้พร้อมอำนวยความสะดวกในการส่งกลับ และรับกลับผู้ลักลอบเข้าเมืองฯ ตามรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสม โดยใช้หลักมนุษยธรรม

หน่วยประสานงานในการแก้ไขปัญหา : จังหวัด, ทหาร และ ตำรวจตรวจคนเข้าเมือง

Wet

5

๔. การค้าชายแดน

ที่ประชุมเห็นชอบที่จะส่งเสริมการค้าชายแดนให้ขยายตัวมากยิ่งขึ้น เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชายแดนและสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ชายแดน ดังนั้น ทั้งสองฝ่ายจะร่วมมือกันแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการค้าชายแดนระหว่างทั้งสองประเทศ อาทิ การควบคุมคุณภาพสินค้า การพัฒนามาตรฐานในการจัดเก็บภาษี

สนับสนุนให้มีการร่วมมือกันระหว่างผู้ชำนาญการของทั้งสองฝ่าย เพื่อลดอุปสรรคต่อการค้าชายแดน อาทิ การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร การขยายความร่วมมือด้านศุลกากร และให้มีการจัดตั้ง ONE STOP SERVICE ณ จุดผ่านแดน

หน่วยประสานงานในการแก้ไขปัญหา : จังหวัด, พาณิชยกรรม, ศุลกากร และหน่วยงานตรวจสอบสินค้า

๕. การค้าอาวุธและวัตถุระเบิด

ทั้งสองฝ่ายแสดงความชื่นชมกับความร่วมมือของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบอย่างใกล้ชิด ส่งผลให้การค้าอาวุธและวัตถุระเบิดลดลงมาก อย่างไรก็ตาม ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบให้ดำรงความร่วมมือในการสกัดกั้นและปราบปรามการค้าอาวุธและวัตถุระเบิดต่อไป โดยเฉพาะการแลกเปลี่ยนข่าวสาร และการปฏิบัติการร่วมกันในพื้นที่ชายแดน

หน่วยประสานงานในการแก้ไขปัญหา : จังหวัด, ทหาร และตำรวจ

๖. การโจรกรรมรถยนต์และรถจักรยานยนต์

ทั้งสองฝ่ายแสดงความชื่นชมกับความร่วมมือของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบอย่างใกล้ชิด ส่งผลให้การโจรกรรมรถยนต์และรถจักรยานยนต์มีจำนวนลดลง ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบให้มีการแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างกัน ในระดับคณะกรรมการชายแดนส่วนภูมิภาค และหน่วยงานของจังหวัดที่อยู่ติดกัน เพื่อแก้ปัญหาการโจรกรรมรถยนต์และรถจักรยานยนต์ โดยนำตัวผู้กระทำความผิด พร้อมของกลางมาดำเนินคดีตามกฎหมาย โดยยึดหลักการรักษาความสงบสุขและทรัพย์สินของประชาชนตามแนวชายแดน เพื่อให้เกิดความมั่นคงและมีความสงบสุขตามแนวชายแดน

หน่วยประสานงานในการแก้ไขปัญหา : จังหวัด, ทหาร และตำรวจ

๗. การปล้นราษฎรตามแนวชายแดน

ทั้งสองฝ่ายแสดงความชื่นชมต่อความร่วมมือในการป้องกันการปล้นราษฎรตามแนวชายแดนที่ผ่านมาทำให้ปัญหาลดลงอย่างมาก และเห็นชอบให้ดำรงความร่วมมือในการสืบสวนจับกุมผู้กระทำความผิด และการแลกเปลี่ยนข่าวสารโดยให้เจ้าหน้าที่รับผิดชอบของทั้งสองฝ่ายให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย เพื่อให้เกิด

Q

S

- ๕ -

ความสันติสุขกับประชาชนในพื้นที่ชายแดนตลอดไป

หน่วยประสานงานในการแก้ไขปัญหา : จังหวัด, ทหาร และตำรวจ

๘. การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

ทั้งสองฝ่ายแสดงความชื่นชมกับความร่วมมือระดับเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการขยายผลการจับกุมผู้ค้ายาเสพติดในพื้นที่ชายแดน และมีการแลกเปลี่ยนข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างต่อเนื่อง

ทั้งสองฝ่ายแสดงความห่วงใยต่อปัญหาการค้ายาเสพติด และเห็นควรให้เพิ่มความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข่าวสารเกี่ยวกับแหล่งผลิต เส้นทางลำเลียง ผู้ให้การสนับสนุน และผู้ค้ายาเสพติด ตลอดจนการสกัดกั้นการนำออกและนำเข้าสารเคมีสำหรับผลิตยาเสพติด

ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบให้มีการจัดกิจกรรมต่อต้านยาเสพติด เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนบริเวณชายแดนของทั้งสองประเทศได้ทราบเกี่ยวกับพิษภัยของยาเสพติด

หน่วยประสานงานในการแก้ไขปัญหา : จังหวัด, ทหาร และ ตำรวจ

๙. ความร่วมมือในการรักษาความสงบเรียบร้อยทางทะเล

ทั้งสองฝ่ายแสดงความชื่นชมที่ฝ่ายไทยได้นำเรือหลวง ๒ ลำ คือ เรือหลวงรัตนโกสินทร์ และเรือหลวงหัวหิน ไปเยือนเมืองท่ากรุงพระลิทัว ระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๗ กันยายน ๒๕๔๗ นับเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างสองประเทศ นับตั้งแต่การสถาปนาความสัมพันธ์ต่อกันเมื่อปี ๒๔๙๓ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์และความร่วมมือที่ใกล้ชิด อันจะนำไปสู่ความร่วมมือด้านอื่นๆ ระหว่างกองทัพเรือของทั้งสองประเทศต่อไป โดยเฉพาะความร่วมมือในการรักษาความสงบเรียบร้อยทางทะเล

เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีต่อกันระหว่างกองทัพเรือของทั้งสองประเทศ ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบให้การแลกเปลี่ยนการเยือนระหว่างกองทัพเรือของทั้งสองประเทศยังคงดำเนินต่อไป

ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบให้ดำรงความร่วมมือในการรักษาความสงบเรียบร้อยทางทะเล อาทิ การแก้ไขปัญหาการปล้นเรือประมง การช่วยเหลือเรือประมงที่ประสบอุบัติเหตุ หรือประสบภัยธรรมชาติ การผลักดันให้เรือประมงปฏิบัติตามระเบียบ และกฎหมายของแต่ละประเทศ และให้มีการเจรจาแก้ไขปัญหาเรือประมงระหว่าง กองบัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราด กับ คณะกรรมการปราบปรามการกระทำผิดทางทะเล เพื่อแลกเปลี่ยนข่าวสาร และแก้ไขปัญหาร่วมกัน

ที่ประชุมเห็นชอบให้มีการปกป้องและคุ้มครองทรัพย์สินของเรือประมงที่ถูกจับกุมมิให้เกิดความเสียหาย สูญเสีย หรือ มีการใช้ความรุนแรงในการจับกุม นอกจากนี้ ยังเห็นพ้องกันที่จะร่วมมือกันคุ้มครองความปลอดภัยต่อเรือประมงที่มีการเดินเรืออย่างสุจริต ในน่านน้ำของแต่ละฝ่าย

หน่วยประสานงานในการแก้ไขปัญหา : จังหวัด, ทหาร และตำรวจนำ

๑๐. การต่อต้านขบวนการก่อการร้ายตามแนวชายแดน

ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบให้ขยายความร่วมมือในการต่อต้านขบวนการก่อการร้ายตามแนวชายแดน โดยมีการแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างกัน การปราบปรามขบวนการก่อการร้าย ซึ่งซ่อนตัวอยู่ตามแนวชายแดน และเพิ่มมาตรการในการสืบสวนติดตามจับกุมมาลงโทษตามกฎหมาย เพื่อความสงบสุขของประชาชนทั้งสองประเทศ

หน่วยประสานงานในการแก้ไขปัญหา : จังหวัด, ทหาร และตำรวจ

๑๑. สิ่งที่ทำให้เกิดผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมตามแนวชายแดน

ทั้งสองฝ่ายแสดงความยินดีกับความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ผ่านมา และดำรงความร่วมมือในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม การปราบปรามการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า และทรัพยากรธรรมชาติตามแนวชายแดนทั้งทางบก และทางทะเลให้คงสภาพเดิมต่อไป

ทั้งสองฝ่ายจะให้ความร่วมมือในการสกัดกั้น จับกุม ผู้ผลิตและผู้นำขนบัตริปลอมไปใช้ รวมทั้งปราบปราม สินค้าปลอมต่าง ๆ

หน่วยประสานงานในการแก้ไขปัญหา : จังหวัด, ทหาร, ตำรวจ, ป่าไม้ และ สิ่งแวดล้อม

๑๒. ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างจังหวัดชายแดน

ทั้งสองฝ่ายแสดงความชื่นชมที่ความร่วมมือระหว่างจังหวัดชายแดน ของทั้งสองประเทศครอบคลุม ทั้ง ๔ สาขา ได้แก่ การสาธารณสุข การศึกษาและกีฬา การท่องเที่ยว และการเกษตร ที่ประชุมเห็นพ้องให้ขยายความร่วมมือในสาขาการลงทุนและอุตสาหกรรม ในพื้นที่เขตเศรษฐกิจ ตามแนวชายแดน ซึ่งจะสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ACMECS ทั้งนี้ เพื่อสนับสนุนให้ดำเนินการบรรลุเป้าหมาย จึงเห็นควรสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจในพื้นที่ชายแดนดังกล่าว อาทิ ถนน ระบบไฟฟ้า น้ำประปา และการสื่อสารโทรคมนาคม

ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบให้มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนตามแนวชายแดนของทั้งสองประเทศ มีความเข้าใจและร่วมมือกันป้องกันโรคติดต่อร้ายแรงต่างๆ อาทิ ไข้หวัดนก, โรคเอดส์, วัณโรค, มาลาเรีย และห้องว่าง โดยให้มีการตรวจสอบประวัติผู้ป่วยก่อนมีการนำส่งข้ามแดน

หน่วยประสานงานในการแก้ไขปัญหา : จังหวัด

- ๗ -

๑๓. การเก็บกู้ทุ่นระเบิดตามแนวชายแดน

ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเก็บกู้ทุ่นระเบิด ร่วมมือกันเก็บกู้ทุ่นระเบิดตามแนวชายแดน โดยเฉพาะบริเวณพื้นที่จุดผ่านแดนที่มีการสัญจรของประชาชน และการค้าชายแดน เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนของทั้งสองประเทศ

หน่วยประสานงานในการแก้ไขปัญหา : ทหาร

๑๔. การค้าวัตถุโบราณ

ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบให้ปฏิบัติตามข้อตกลงของรัฐบาลทั้งสองประเทศ ที่กรุงเทพมหานคร เมื่อ ๑๔ มิ.ย. ๔๓ ว่าด้วยการต่อต้านการเคลื่อนย้ายวัตถุโบราณโดยผิดกฎหมาย และการลักลอบขนข้ามแดนซึ่งสิ่งสังหาริมทรัพย์ทางวัฒนธรรม และส่งคืนให้แก่ประเทศที่เป็นต้นกำเนิด

ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบให้ร่วมมือกันปราบปราม สกัดกั้น จับกุมผู้ลักลอบค้าวัตถุโบราณ และแลกเปลี่ยนข่าวสาร ตลอดจนประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ และประชาชนตามแนวชายแดน

หน่วยประสานงานในการแก้ไขปัญหา : จังหวัด, ทหาร และตำรวจ

กำหนดการประชุมคณะกรรมการชายแดนระดับภูมิภาคกัมพูชา - ไทย ครั้งที่ ๔

ที่ประชุมได้เห็นชอบ จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการชายแดนระดับภูมิภาค ไทย - กัมพูชา ครั้งที่ ๔ ที่ประเทศไทย ใน พฤษภาคม - มิถุนายน ๒๕๔๘ และสถานที่ จะกำหนดกันในภายหลัง

การปิดการประชุม

พลเรือโท วิรัตน์ ดำรงค์เจริญ ผู้บัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราด ประธานร่วมฝ่ายไทย กล่าวขอบคุณ พลโท แก้ว ชามวน ผู้บัญชาการภูมิภาคทหารที่ ๓ พร้อมทั้งคณะกรรมการฝ่ายกัมพูชา ทุกคนที่ได้ให้การต้อนรับคณะกรรมการฝ่ายไทยอย่างอบอุ่น และการประชุมเป็นไปด้วยบรรยากาศที่ดีและได้ผล พลโท แก้ว ชามวน ผู้บัญชาการภูมิภาคทหารที่ ๓ กล่าวขอบคุณ พลเรือโท วิรัตน์ ดำรงค์เจริญ ผู้บัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราด ประธานร่วมฝ่ายไทย ในเรื่องความตั้งใจจริงและการให้ความร่วมมือในการประชุม ทำให้การประชุมครั้งนี้ประสบผลสำเร็จ ตามความมุ่งหมาย ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างประเทศทั้งสอง ซึ่งนำไปสู่ความสงบสุขของประชาชนทั้งสองประเทศ

บันทึกการประชุมได้จัดทำขึ้น และลงนามในวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๔๗ ณ โรงแรม เกาะกง อินเตอร์เนชั่นแนล รีสอร์ทคลับ อำเภอเวียงสาลี จังหวัดเกาะกง ประเทศกัมพูชา ระหว่าง

- ๘ -

พลโท แก้ว ชามวน ผู้บัญชาการภูมิภาคทหารที่ ๓ (ฝ่ายกัมพูชา) กับ พลเรือโท วิรัตน์ ดำรงค์เจริญ
ผู้บัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราด (ฝ่ายไทย)

โดยจัดทำขึ้น ๓ ฉบับ ๓ ภาษา คือ ภาษาไทย ภาษากัมพูชา ภาษาอังกฤษ ซึ่งทั้ง ๓ ฉบับ
ถือเป็นต้นฉบับเท่าเทียมกัน ในกรณีที่มีการแตกต่างกัน จะยึดฉบับภาษาอังกฤษเป็นหลัก

พลเรือโท

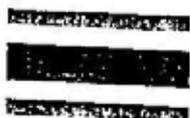
(วิรัตน์ ดำรงค์เจริญ)

ประธานกรรมการชายแดนส่วนภูมิภาค

ไทย - กัมพูชา

ด้านกองบัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราด

(ฝ่ายไทย)

พลโท

(แก้ว ชามวน)

ประธานกรรมการชายแดนส่วนภูมิภาค

กัมพูชา - ไทย

ด้านภูมิภาคทหารที่ ๓

(ฝ่ายกัมพูชา)

កំណត់ហេតុប្រជុំ

គណៈកម្មការព្រំដែនថ្នាក់ភូមិភាគកម្ពុជា-ថៃ លើកទី ៨ (RBC.8)

ថ្ងៃទី

ភាគីកម្ពុជា : **យោធព្វមិភាគទី ៣**
ភាគីថៃ : **គណៈកម្មការការពារព្រំដែន ចង្កូប៊ូ-ព្រាត**
ថ្ងៃទី ២៤ ដល់ ២៥ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៤

សណ្ឋាគារ KOH KONG INTERNATIONAL RESORT CLUB

ស្រុកមណ្ឌលសីម៉ា ខេត្តកោះកុង នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ការអ្នកចាំ :

១. ការប្រជុំគណៈកម្មការព្រំដែនថ្នាក់ភូមិភាគកម្ពុជា-ថៃ រវាងភាគីកម្ពុជាយោធព្វមិភាគទី ៣ ភាគីថៃកងបញ្ជាការកងការពារព្រំដែន ចង្កូប៊ូ-ព្រាត ដែលបានប្រារព្ធធ្វើឡើង មេរ្រៃថ្ងៃទី ២៤ដល់២៥ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៤ នាសណ្ឋាគារ KOH KONG INTERNATIONAL RESORT CLUB ស្រុកមណ្ឌលសីម៉ា ខេត្តកោះកុង នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដោយភាគីកម្ពុជា ជាម្ចាស់កម្មវិធី ។

តាមការអញ្ជើញរបស់លោកឧត្តមសេនីយ៍ទោ **កែវ សាមួន** មេបញ្ជាការយោធព្វមិភាគទី ៣ និងជាប្រធានគណៈកម្មការព្រំដែន ថ្នាក់ភូមិភាគ ដោយមានលោកឧត្តមនារីទោ **វិរ្រ័ត្ន ដំរុបចាឡើន** មេបញ្ជាការការពារព្រំដែន ចង្កូប៊ូ-ព្រាតនិងជាប្រធានគណៈកម្មការព្រំដែនថ្នាក់ភូមិភាគ បានដឹកនាំគណៈប្រតិភូភាគីថៃ ចំនួន ២៧ ធ្វើដំណើរមកទោសការ អញ្ជើញរបស់ភាគីកម្ពុជា យោធព្វមិភាគទី ៣) ដើម្បីចូលរួមប្រជុំគណៈកម្មការព្រំដែនថ្នាក់ភូមិភាគកម្ពុជា-ថៃ ។

២. ការប្រជុំគណៈកម្មការព្រំដែនថ្នាក់ភូមិភាគកម្ពុជា-ថៃលើកទី ៨ រវាងភាគីកម្ពុជា យោធព្វមិភាគទី ៣ និងភាគីថៃ កងបញ្ជាការការពារព្រំដែន ចង្កូប៊ូ-ព្រាត នាថ្ងៃទី ២៤-២៥ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៤ ដោយមានលោកឧត្តមសេនីយ៍ទោ **កែវ សាមួន** មេបញ្ជាការយោធព្វមិភាគទី ៣ និងលោកឧត្តមនារីទោ **វិរ្រ័ត្ន ដំរុបចាឡើន** មេបញ្ជាការការពារព្រំដែនចង្កូប៊ូ-ព្រាត ជាសហប្រធានអង្គប្រជុំ ។

៣. គណៈកម្មការព្រំដែនថ្នាក់ភូមិភាគកម្ពុជា-ថៃ បានពិភាក្សាផ្លាស់ប្តូរយោបល់គ្នាទៅវិញទៅមកលើខ្លឹមសារផ្សេងៗក្នុងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការនិងសំខែងនូវបំណងប្រាថ្នាផ្ទៃក្នុងដើម្បីការយល់ចិត្តយល់ធ្វើមិត្ត រវាងសហប្រតិបត្តិការរវាង អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ទាំងពីរប្រទេស ដើម្បីរួមសហការក្នុងការរក្សាស្ថេរភាព សន្តិសុខ របៀបរបួបរយនៅតាមព្រំដែន ។

៤. សន្មតថាបើកអង្គប្រជុំ របស់លោកមេបញ្ជាការយោធព្វមិភាគទី ៣ (ភាគីកម្ពុជា) និងលោកមេបញ្ជាការកងបញ្ជាការព្រំដែនចង្កូប៊ូ-ព្រាត (ភាគីថៃ) ដោយមានខ្លឹមសារដូចខាងក្រោម ៖

លោកមេបញ្ជាការយោធព្វមិភាគទី ៣ និងជាសហប្រធាន (ភាគីកម្ពុជា) រោមប្រសាសន៍បើកអង្គប្រជុំ និងនិទ្ទេសនាម សមាសភាគគណៈប្រតិភូ ភាគីកម្ពុជាដែលបានចូលរួមប្រជុំ ។

លោកមេបញ្ជាការយោធព្វមិភាគទី ៣ បានសំដែងនូវកិរិយាទូន្មានភាពរវាងខ្ពស់បំផុត ដែលលោកមេបញ្ជាការកងការពារព្រំដែនចង្កូប៊ូ-ព្រាត ព្រមទាំងគណៈប្រតិភូ បានផ្តល់កិច្ចយល់អត្រាមការអញ្ជើញ ដែលបានកំណត់ក្នុងការប្រជុំគណៈកម្មការព្រំដែនថ្នាក់ភូមិភាគកម្ពុជា-ថៃ លើកទី ៨ នាថ្ងៃទី ២៤ ដល់ ២៥ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៤នៅសណ្ឋាគារ KOH KONG INTERNATIONAL RESORT CLUB ស្រុកមណ្ឌល សីម៉ា ខេត្តកោះកុង នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

(Handwritten signature)

លោកមេបញ្ជាការកងការពារព្រំដែនឆ្នាំស្រី-ប្រាស ជាសមាជិកអង្គប្រជុំបានសម្រេចដោយស្មោះត្រង់ការពិភាក្សាអង្គប្រជុំលើកទី៨នេះនិងបានស្នើសុំបញ្ជាក់ទៅលើខ្លឹមសារនិងវិធានការសំខាន់ៗ ដើម្បីរួមគ្នាដោះស្រាយលើកំណត់ហេតុអង្គប្រជុំលើកទី៨ អោយក្លាយទៅជាប្រយោជន៍របស់ប្រជាពលរដ្ឋយើងទាំងពីរប្រទេស ។

៥. អង្គការប្រជុំគណៈកម្មការព្រំដែនផ្ទៃក្នុងភូមិភាគកម្ពុជា-ថៃ លើកទី ៨ មានការប្រជុំរបស់កងលេខាធិការគណៈកម្មការព្រំដែន ផ្ទៃក្នុងភូមិភាគ ភាសាថៃទី ២២-២៣ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៤ ដោយមានលោកឧត្តមសេនីយ៍ត្រី ឆង់ ប៊ុនធីន មេបញ្ជាការនិងជា ឧបលេខាធិការយោធាភូមិភាគ ទី ៣ និងជាប្រធានកងលេខា (ភាគីកម្ពុជា) ។

អង្គប្រជុំបានលើកយកខ្លឹមសាររបស់ភាគីនិមួយៗ មកពិភាក្សាផ្ទាល់មាត់មាត់ ព្រមទាំងដោះស្រាយទាំងពីរភាគី រហូតបាន ធានាបាននូវសេចក្តីយល់ព្រមលើកិច្ចសន្យាស្តីពីការព្រំដែន ៖

១/ព្រំដែនគោក :

ទាំងពីរភាគីយល់ស្របរួមសហការអនុវត្តតាមការព្រះព្រៀងរវាងរដ្ឋាភិបាលទាំងពីរប្រទេសដោយយក កំណត់ ហេតុ យល់ស្របដើម្បីត្រួតពិនិត្យ និង ចាត់ចែងឡើងវិញនូវខ័ណ្ឌសីមា ព្រំដែនគោក ឆ្នាំ ២០០០ យោងតាម កិច្ចព្រមព្រៀងលើ ចំនុចទី៥ និង ឯកសារ Concept paper on Thai and Cambodia Border points of Entry Ways towards New Order.Effective Border Management and Greater Bilateral Cooperation ដែលប្រជុំគណៈរដ្ឋមន្ត្រីមីថៃ-កម្ពុជា នៅថ្ងៃទី ៣១ ឧសភា ដល់ ០១ មិថុនា ២០០៣ ឱ្យមានការទទួលខុសត្រូវ ប្រើប្រាស់ ជាគោល ក្នុងការ រក្សា ខ័ណ្ឌសីមា និង រក្សាបរិស្ថានធម្មជាតិ របស់ខ្សែបន្ទាត់ព្រំដែន ដែលមានក្នុងបច្ចុប្បន្ន ។

ការប្រជុំយល់ស្រប ក្នុងការទំនាក់ទំនង ប្តូរផ្លាស់ព័ត៌មានឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពរវាងគ្នានិងគ្នា ដើម្បីការពារ កុំឱ្យមានបញ្ហាព្រំដែន ដែលអាចកើតមានឡើង ពង្រឹងការទំនាក់ទំនងយ៉ាងជិតស្និទ្ធ ទាំងសងខាង និង មិនដំណើរ ការ អ្វីៗឱ្យកើតផលប៉ះពាល់បញ្ហាព្រំដែន រវាងគណៈកម្មការព្រំដែនផ្ទៃក្នុងភូមិភាគកម្ពុជា-ថៃជាអ្នកដំណើរ ការដោះស្រាយ ។

បើមានករណីនេះកើតឡើង អង្គការខេត្ត យោធា ជាអ្នកសម្របសម្រួល និង ដោះស្រាយ ។

២/ការឆ្លងកាត់ព្រំដែន :

ទាំងពីរភាគីយល់ស្របឱ្យការឆ្លងដែន ដំណើរការទៅតាម បទដ្ឋានសកល ដោយឱ្យប្រើប្រាស់លិខិតឆ្លងដែន PASSPORT និងកូនសៀវភៅឆ្លងព្រំដែន BORDER PASS ក្នុងការឆ្លងកាត់ព្រំដែន អនុវត្តតាមនីតិការប្រជុំ របស់ គណៈរដ្ឋមន្ត្រីមី កម្ពុជា-ថៃ នៅថ្ងៃទី ៣១ ឧសភា ដល់ ០១ មិថុនា ២០០៣ លើការសម្រេចសម្រេច ប្រជាជនក្នុងការឆ្លងកាត់ ព្រំដែនរហូតដល់ឱ្យស្រាវជ្រាវទទួលបានខុសត្រូវបានជូនប្រជុំផ្ទៃក្នុងប្តូរព័ត៌មាន រវាងគ្នា ជាជំហានៗ យ៉ាងជិតស្និទ្ធ ។

បើមានករណីនេះកើតឡើង អង្គការខេត្ត យោធា នគរបាលអន្តោប្រវេសន៍ ជាអ្នកសម្របសម្រួល និង ដោះស្រាយ ។

៣/ពលករខុសច្បាប់ :

ទាំងពីរភាគី យល់ព្រមថាការដោះស្រាយបញ្ហាពលករឆ្លងដែនខុសច្បាប់ បានរីកចំរើនទៅមុខ និង ខិតខំជំរុញ ឱ្យមានការ សហការគ្នា ដំណើរការតាមនីតិប្រជុំលើខ្លឹមសារសហការផ្នែកពលករកម្ពុជា-ថៃរបស់គណៈរដ្ឋមន្ត្រី លើកទី២ និង ផ្តាច់ រដ្ឋមន្ត្រីលើកទី១ នៅសៀមរាប ដែលប្រព្រឹត្តទៅនៅថ្ងៃទី ២៥ -២៨ តុលា ២០០៤ អោយមានការ ត្រួតពិនិត្យ ដកស្រង់ សញ្ជាតិ ពលករ ជនជាតិនៅក្នុងប្រទេសទាំងពីរ ដោយដំណើរការតាមលក្ខណៈជំហានៗប្រចាំ អំឡុងថ្ងៃទី ០១ -៣១ ធ្នូ ២០០៤ និង ម្តងដំណើរការរវាងពិភពលោក ពីខែ មករា ដល់ មិថុនា ២០០៥ ពលករ

ដែលបានចូលកាត់ ការស្រង់ សញ្ជាតិ យីងបានទទួលឯកសារប្រចាំខ្លួន (Certificat of Identity - CI)និង បានទទួលការអនុញ្ញាត ឱ្យធ្វើការនៅក្នុង ប្រទេស ទាំងពីរ រយៈពេល ០១ ឆ្នាំ រហូតដល់ខែ មិថុនា ២០០៦ ។ ក្រោយពីនោះ ពលករនៃប្រទេសទាំងពីរ ដែលមានបំណងចូលមក ធ្វើការងារក្នុងប្រទេសហាមមួយត្រូវឆ្លងតាម រយៈក្រុមហ៊ុន រៀបចំការងារស្របច្បាប់ និងប្រើប្រាស់លិខិត ធ្វើដំណើរដែលបាន ត្រួត ពិនិត្យ យ៉ាងត្រឹមត្រូវ ជាឯកសារសំរាប់ ប្រើប្រាស់ក្នុងការធ្វើដំណើរ ។

ទាំងពីរភាគីយល់ស្របក្នុងការបញ្ជូនជនល្មើសក្នុងដែនខុសច្បាប់ ត្រឡប់ទៅប្រទេសដើមវិញដោយឱ្យ មានការ ផ្តល់ព័ត៌មាន ដល់ស្ថាប័នទទួលខុសត្រូវទាំងសងខាង ជ្រាបជាមុនសិន ដើម្បីកុំឱ្យមានជនក្នុងដែន ខុសច្បាប់ ជាជនជាតិ ដទៃមកលាយឡំជាមួយ ហើយសូមឱ្យសំរួល ដល់ការបញ្ជូនត្រឡប់ និង ទទួលជនក្នុងដែនខុសច្បាប់ ទៅតាម វិធានសមស្រប ដោយយក មនុស្សធម៌ ជាគោលការណ៍ ។

បើមានករណីនេះកើតមានឡើង អង្គការខេត្ត ហោរា នគរបាលអន្តោប្រវេសន៍ ជាអ្នកសំរាប់រួម និង ដោះស្រាយ ។

៤/ការជួញដូរតាមព្រំដែន :

កិច្ចប្រជុំបានយល់ស្រប លើកស្ទួយក្នុងការជួញដូរតាមព្រំដែន ឱ្យពង្រីកកាន់តែច្រើនថែមទៀត ដើម្បីជា ប្រយោជន៍លើការ អភិវឌ្ឍន៍ សេដ្ឋកិច្ចតាមព្រំដែន និង ជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជន ដែលស្នាក់នៅស្រប នៅតាម បណ្តោយព្រំដែន ។ ដូច្នេះទាំងពីរភាគីត្រូវបង្កើតការសហការ ដោះស្រាយបញ្ហាផ្សេងៗ ដែលមានផលប៉ះពាល់ ដល់ការ ជួញដូរតាមព្រំដែន និង ការគ្រប់គ្រង គុណភាពទំនិញ អនុវត្តតាមអាគ្រដានក្នុងការប្រមូលពន្ធ ជំរុញឱ្យមានការ សហការ គ្នា រវាងប្រព័ន្ធនាព្វទាំងពីរភាគី ដើម្បីកុំឱ្យមានឧបសគ្គក្នុងការជួញដូរតាមព្រំដែន ជាអាទិ៍ ឱ្យមាន ការ ផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មាន និង ពង្រីកកិច្ចសហការ ផ្នែកគយ រដ្ឋាករ ដើម្បីឈានទៅរកការចាត់តាំង ONE STOP SERVICE នៅចំណុចព្រំដែន ។

បើករណីនេះកើតមានឡើង អង្គការខេត្ត ពាណិជ្ជកម្ម តយរដ្ឋាករ និង គាំកុងត្រូល ជាអ្នកសំរាប់រួម និង ដោះស្រាយ ។

៥/ការជួញដូរអាវុធ និង វត្ថុជាតិដុះ :

ភាគីទាំងពីរសំដែង ស្មារតីមិនដល់ការសហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធរបស់មន្ត្រី ទទួលខុសត្រូវយ៉ាងដែលបាន ធ្វើឱ្យមាន អត្រាការជួញដូរ អាវុធ និង វត្ថុជាតិដុះ ត្រូវចុះថយយ៉ាងច្រើន ។ ទាំងពីរភាគីយល់ស្របគ្នា ដោយឈរ លើការសហការ ទប់ស្កាត់ និង បង្ក្រាបការ ជួញដូរ អាវុធជាតិដុះ គេទៅទៀត ។ ទន្ទឹមទន្ទេងនេះត្រូវផ្លាស់ប្តូរ ព័ត៌មាន និង ប្រតិបត្តិការ រួមគ្នា ក្នុងតំបន់ព្រំដែន ដើម្បីទទួលបានអនុវត្ត សន្តិសុខ សន្តិភាព សុវត្ថិភាព ផ្ទៃក្នុងរបស់ប្រទេសទាំងពីរ ។ ទាំងពីរ ភាគីពង្រីកការសហការ ទំនាក់ទំនង គ្នា ឱ្យកាន់តែ ជិតស្និទ្ធ ថែមទៀតដើម្បីការពារ ទប់ស្កាត់ និង បង្ក្រាប ឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ។

បើករណីនេះកើតមានឡើង អង្គការខេត្ត ហោរា នគរបាល ជាអ្នកសំរាប់រួម និង ដោះស្រាយ ។

(12)

៦/ចោទកម្មវត្ថុយន្ត និង ចោទក្រយានយន្ត :

ភាគីទាំងពីរសំដែងការស្នាដៃមន៍ក្នុងកិច្ចសហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធរបស់មន្ត្រីជំនាញទទួលខុសត្រូវយ៉ាងដែលធ្វើអោយការលួច រថយន្ត និង ចោទក្រយានយន្ត បាន អត្រាថយចុះ ។ ភាគីទាំងពីរយល់ស្របគ្នាឱ្យមានការផ្តល់ប្តូរ ព័ត៌មាន រវាងគ្នាទំនងគ្នា នៅថ្នាក់តំណាងកម្ពុជា ព្រំដែនថ្នាក់ភូមិភាគ និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធផ្នែកខេត្ត ដែលនៅជាប់គ្នា ដើម្បី ដោះស្រាយបញ្ហា ការលួចរថយន្ត និង ចោទក្រយានយន្ត ដោយទាំងស្រុង ព្រមទាំងវត្តមាន យកមក ដំណើរការតាមផ្លូវច្បាប់ដោយរក្សាសន្តិសុខ និង ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ប្រជាជន និង ដើម្បីធ្វើអោយមានសេចក្តីសុខសុវត្ថិភាព ដល់ប្រជាជនតាមបណ្តោយ ព្រំដែន នៃ ប្រទេសទាំងពីរ ។

បើករណីនេះកើតមានឡើង រដ្ឋាធរខេត្ត យោធា ទករចាយ ជាអ្នកសំរេចសុំ និង ដោះស្រាយ ។

៧/ការប្តូរដីប្រជាពលរដ្ឋតាមព្រំដែន:

ភាគីទាំងពីរសំដែងការស្នាដៃមន៍ ក្នុងកិច្ចសហការ ការទប់ស្កាត់ការលួច ឬវិកលច្រើនប្រជាពលរដ្ឋនៅតាម បណ្តោយព្រំដែនដែលកន្លងមកមានអត្រាថយចុះយ៉ាងច្រើន ។ ភាគីទាំងពីរយល់ស្របគ្នាឱ្យមានការសហការ ក្នុងការ តាមដានចាប់ជនល្មើស និង ផ្តាស់ប្តូរ ព័ត៌មានដោយមន្ត្រីស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធទាំងសងខាង ដើម្បីធ្វើឱ្យមានលទ្ធផល ដល់គ្រប់ផ្នែកធ្វើឱ្យកើតមាន សេចក្តីសុខ សុវត្ថិភាពដល់ប្រជា ជនតាមបណ្តោយព្រំដែននៃប្រទេសទាំងពីរ ។

បើករណីនេះកើតមានឡើង រដ្ឋាធរខេត្ត យោធា ទករចាយ ជាអ្នកសំរេចសុំ និង ដោះស្រាយ ។

៨/ការទប់ស្កាត់បង្ក្រាបជួញដូរគ្រឿងញៀន:

ភាគីទាំងពីរសំដែងការស្នាដៃមន៍ក្នុងកិច្ចសហការរបស់មន្ត្រីស្ថាប័នទទួលខុសត្រូវក្នុងការពង្រីកការងារ បង្ក្រាបចាប់បានជនល្មើស ក្នុងតំបន់ព្រំដែនដោយមានការផ្តល់ប្តូរព័ត៌មាន ឯកសារដែលទទួលបាន លទ្ធផលជាលទ្ធផល ។ ភាគីទាំងពីរ សំដែងនូវភាពព្រួយបារម្ភ ដល់បញ្ហាការជួញដូរគ្រឿងញៀន ហើយយល់ឃើញថា គួរពង្រឹងកិច្ចសហការសហការក្នុងការផ្តល់ប្តូរព័ត៌មាន ឯកសារ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងទីកន្លែងផលិត ផ្លូវដឹកជញ្ជូន អ្នកជួយជំនួញដូរ និង អ្នកជួញដូរ គ្រឿងញៀន រក្សាដល់ការទប់ស្កាត់ការទាំងឡាយ ទាំងមូល សេរីភាពដ៏ល្អ ដល់ទំនាក់ទំនងគ្រឿងញៀន ។ ទាំងពីរភាគីយល់ឃើញថា គួរធ្វើឱ្យមានកម្មវិធីប្រឆាំងគ្រឿងញៀន ដើម្បីផ្សព្វផ្សាយឱ្យប្រជាជន ខៅតាមប្រទេស ព្រំដែនទាំងពីរ ប្រទេស ឱ្យបានយល់ដឹងអំពីគ្រោះថ្នាក់ ដោយសារគ្រឿងញៀន ។

បើករណីនេះកើតមានឡើង រដ្ឋាធរខេត្ត យោធា ទករចាយ ជាអ្នកសំរេចសុំ និង ដោះស្រាយ ។

៩/ការរួមសហការថែរក្សាសុវត្ថិភាព សណ្តាប់ធ្នាប់ ព្រំដែនសមុទ្រ :

ទាំងពីរភាគីសំដែងនូវការសរសើរ ដែលភាគីថៃ បានយកម៉ែន ០២ គ្រឿង (ឈ្មោះអន្តរជាតិ និង ប្រហឹន) បានទៅទស្សនកិច្ចនៅតំបន់ថៃ ក្រុងព្រះសីហនុ កាលពីថ្ងៃទី ១៣-១៧ កញ្ញា ២០១៤ នេះគឺជាពិភពដំបូងជាប្រវត្តិសាស្ត្រនៃសម្ព័ន្ធអេស្ត្រាលីយ៉ាខាងកើត រវាងប្រទេសទាំងពីរ ចាប់តាំងតែពីមានការស្ថាបនាសម្ព័ន្ធអេស្ត្រាលីយ៉ា រវាងឆ្នាំ ១៩៥០ ដែលគួរបញ្ចប់ឱ្យឃើញដល់ ពីសម្ព័ន្ធអេស្ត្រាលីយ៉ា និង ការរួមសហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធ ទាំងឡាយ ការរួមសហការ ផ្នែក ផ្សេងៗ រវាងកងទ័ពលើទឹកដីប្រទេស គេទៅទៀតដោយសំដៅយកការរួមសហការ ក្នុងការថែរក្សា ភាពសុខសាន្ត របៀប របៀបរយនៅព្រំដែនសមុទ្រដើម្បីពង្រឹងសម្ព័ន្ធអេស្ត្រាលីយ៉ាខាងកើត កងទ័ពលើទឹកដីប្រទេស ។

ភាគីទាំងពីរយល់ឃើញថា គួរមានបន្តការផ្តល់ប្តូរ ទស្សនកិច្ច រវាងកងទ័ពលើទឹកដី ទាំងពីរប្រទេស គួរដំណើរការគេទៅទៀត ។ ទាំងពីរភាគីយល់ស្របគ្នាឱ្យមានការរួមសហការក្នុងការថែរក្សាសុវត្ថិភាព របៀបរបៀបរយ ក្នុងព្រំដែនសមុទ្រ នៃប្រទេស និង យុទ្ធ ការដោះ ស្រាយបញ្ហា ករណីប្លន់ចូកនេសាទ ការសង្គ្រោះចូកនេសាទ ដែលជួបប្រទះបញ្ហា

ឬ ជួបគ្រោះភ័យ ធម្មជាតិ ត្រូវជួយជំរុញឱ្យ ទូកនេសាទអនុវត្តតាមច្បាប់ដែលបានកំណត់របស់ប្រទេសនិមួយៗ ដោយឱ្យមានការចរាចរ ដោះស្រាយ បញ្ហាទូកនេសាទរវាង កងការពារព្រំដែនថ្មីប៊ូរី-ត្រាត ជាមួយ និង គម្រោងការ បង្ក្រាប បទល្មើសនានាស្រដៀងគ្នា ដើម្បីផ្លាស់ប្តូរ ព័ត៌មាន និងដោះស្រាយបញ្ហា រួមគ្នា ។

អង្គប្រជុំបានឯកភាពឱ្យមានការការពារ និង គ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ទូកនេសាទ ដែលត្រូវចាប់ផ្តើមឱ្យកើតមានការ ខូចខាត ធាត់បង់ ឬ មានការប្រើប្រាស់អំពើហិង្សា ក្នុងការចាប់ឃុំ ក្រៅពីនេះ នៅយប់ឃើញស្របតាម ក្នុងការរួម សហការ ការគ្រប់គ្រងសុវត្ថិភាពដល់ទូកនេសាទ ក្នុងដំណើរការដោយសុវត្ថិភាព នៅលើព្រំដែនសមុទ្ររបស់ភាគីនិមួយៗ ។ បើករណីនេះកើតមានឡើង អង្គការខេត្ត យោធា នគរបាលជើងទឹក កងទ័ពជើងទឹក ជាអ្នកសម្របសម្រួល និង ដោះស្រាយ

១០/ការប្រឆាំងភេរវកម្ម :

ទាំងពីរភាគីឯកភាពពង្រឹងការរួមសហការក្នុងការប្រឆាំងដល់ក្រុមភេរវកម្មតាមបណ្តោយព្រំដែន ដោយមាន ការ ផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មាន ឯកសារទៅវិញទៅមក ។ ការបង្ក្រាបដល់ក្រុមភេរវកម្ម ដែលសាក់ខ្លួនទៅតាមបណ្តោយព្រំដែន និង ពង្រឹងការតាមដាន ប្រាវប្រាស់ ចាប់ឃុំ យកមកផ្តន្ទាទោសតាមច្បាប់ ដើម្បីភាពសុខសាន្តដល់ប្រជាជនទាំងពីរ ប្រទេស ។

បើករណីនេះកើតមានឡើង អង្គការខេត្ត យោធា នគរបាល ជាអ្នកសម្របសម្រួល និង ដោះស្រាយ ។

១១/ផលប៉ះពាល់សេដ្ឋកិច្ច និង បរិស្ថានតាមព្រំដែន :

ទាំងពីរភាគី សំដែងនូវការស្នូតមន៍ដល់ការរួមសហការដោះស្រាយបញ្ហា បរិស្ថានកន្លងមក និង ពង្រឹងការរួម សហការក្នុងការថែរក្សាបរិស្ថាន ការបង្ក្រាបការលបលួចកាប់បំផ្លាញព្រៃឈើ និង ទ្រព្យសម្បត្តិពាម បណ្តោយ ព្រំដែនទាំង គោក និង សមុទ្រ ឱ្យស្ថិតក្នុងសភាពដើមដដែលដូចបច្ចុប្បន្ន ។

ទាំងពីរភាគីត្រូវឱ្យមានការរួមសហការខ្ពស់គ្នា ឃាត់ខ្លួនដល់អ្នកផលិត និង អ្នកនាំគ្រប់គ្រងសត្រូវក្នុងក្រុងយប់មកទៅ ប្រើប្រាស់ រួមទាំងការផលិត បរិក្ខេបក្លាយ និងទំនិញក្នុងក្រុង ផ្សេងៗ ផង ។

បើករណីនេះកើតមានឡើង អង្គការខេត្ត យោធា នគរបាល រដ្ឋបាលព្រៃឈើ បរិស្ថាន ជាអ្នកសម្របសម្រួល និង ដោះស្រាយ ។

១២/ពង្រីកកិច្ចសហការរវាងខេត្តជាប់ព្រំដែន :

ទាំងពីរភាគីសំដែងការពេញចិត្ត ដល់ការរួមសហការរវាងខេត្តជាប់ព្រំដែនទាំងពីរប្រទេស ដោយសហការ លើផ្នែក ទាំង០៤ ដែលមាន : ផ្នែកសុខាភិបាល អប់រំ កីឡា ទេសចរណ៍ កសិកម្ម ការវិនិយោគទុន និង ឧស្សាហកម្ម ។

អង្គប្រជុំ សង្កត់ធ្ងន់ និង យល់ស្របព្រមគ្នា ឱ្យមានការពង្រឹងការរួមសហការ ផ្នែកវិនិយោគទុន និង ឧស្សាហកម្ម នៅក្នុងតំបន់សេដ្ឋកិច្ច តាមបណ្តោយព្រំដែន ដែលសមស្របជាមួយនឹងយុទ្ធសាស្ត្រ ការរួមសហការ រដ្ឋ សេដ្ឋកិច្ច ACMECSទាំងនេះ ដើម្បីជំរុញឱ្យដំណើរការ បានលឿនបំផុត ទើបយល់ឃើញជំរុញរោយមាន ការស្ថាបនា គោលការណ៍គ្រឹះ ដើម្បីទទួលយកការអភិវឌ្ឍន៍ ផ្លូវសេដ្ឋកិច្ចនៅក្នុងតំបន់ទាំងនោះ ជារាជី ការស្ថាបនាប្រព័ន្ធ រដ្ឋ អគ្គិសនី មីកស្ថាត ទូរគមនាគមន៍ ប្រៃសណីយ៍ រួមទាំងការជំរុញផ្នែកកម្មនាគមន៍ ដោយផ្តល់នូវភាពរាយស្រួល ។

ភាគីទាំងពីរយល់ស្រប ឱ្យមានការផ្សព្វផ្សាយដល់ប្រជាជនតាមបណ្តោយព្រំដែននៃប្រទេសទាំងពីរ ឱ្យមានការយល់ដឹង និង ការពាររោគគ្រុន និង ជំងឺរាតត្បាតផ្សេងៗ ដូចជា ផ្តាសាយបក្សី អេដស៍ គ្រុនចាញ់ របេង និង ជំងឺរាតត្បាត ដោយមានការ ត្រួតពិនិត្យប្រវត្តិអ្នកជម្ងឺជាមុន ក្នុងការបញ្ជូនក្នុងដែន ។

បើករណីនេះកើតមានឡើង អង្គការខេត្ត យោធា និង សុខាភិបាលពិធីបញ្ជូនព្យាបាល ប្រមាណវេនសេដ្ឋកិច្ច ដែលមានការពាក់ព័ន្ធ ជាអ្នកសម្របសម្រួល និង ដោះស្រាយ ។

១៣/ការរាវ ដោះមីននិងវត្ថុជាតិផ្ទះ តាមបណ្តោយព្រំដែន :

ទាំងពីរភាគីយល់ស្របឱ្យផ្នែកមានសមត្ថកិច្ចដែលពាក់ព័ន្ធ ការរាវ ដោះមីន និង វត្ថុជាតិផ្ទះ រួមសហការគ្នា ក្នុងការរាវ ដោះមីន និងវត្ថុជាតិផ្ទះ តាមបណ្តោយព្រំដែនក្នុងប្រទេសនីមួយៗ ជាពិសេស បរិវេណត្រួតពិនិត្យព្រំដែន ដែលមានការ ធ្វើដំណើរឆ្លងកាត់របស់ ប្រជាជន និង ការជួញដូរតាមព្រំដែន ដើម្បីឱ្យមាន សុវត្ថិភាព ដល់អាយុជីវិត និង ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ប្រជាជន ទាំងពីរប្រទេស ។

បើករណីនេះកើតមានឡើង អង្គការខេត្ត យោធា ជាអ្នកសម្របសម្រួល និង ដោះស្រាយ ។

១៤/ការផ្សព្វផ្សាយវត្ថុបុរាណ :

ទាំងពីរភាគីយល់ស្រប ឱ្យមានការប្រតិបត្តិតាមកិច្ចព្រមព្រៀងដែលបុរសហត្ថលេខានៅថ្ងៃទី ១៤ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០០០ នៅភ្នំពេញ លើការបង្ក្រាប ទប់ស្កាត់ ប្រឆាំង ការដឹកជញ្ជូនវត្ថុបុរាណ ដែលជាចលនវត្ថុ វប្បធម៌ ដោយប្រគល់ ឱ្យទៅប្រទេសដើមវិញ និងសហការគ្នា បង្ក្រាប ទប់ស្កាត់ ចាប់បំប្រុងអ្នកលួចជួញដូរវត្ថុបុរាណ ដោយមានការ ផ្តល់ប្តូរព័ត៌មាន និង ផ្សព្វផ្សាយ ការយល់ដឹងដល់អង្គការពាក់ព័ន្ធនិងប្រជាពលរដ្ឋតាមព្រំដែន ។

បើករណីនេះកើតមានឡើង អង្គការខេត្ត យោធា ទទួលបាន ជាអ្នកសម្របសម្រួល និង ដោះស្រាយ ។

*** កំណត់ការប្រជុំគណៈកម្មការព្រំដែនថ្នាក់ក្រុមភាគតម្កល់ ថ្ងៃទីលើកទី ៩**

អង្គប្រជុំបានព្រមព្រៀង និងរៀបចំអោយមានការប្រជុំគណៈកម្មការព្រំដែនថ្នាក់ក្រុមភាគតម្កល់-ថ្ងៃលើកទី ៩ នៅប្រទេសថៃ កំណត់ពេលវេលានិងទីកន្លែងដោយទំនាក់ទំនងគ្នានៅពេលក្រោយ ។

*** ការមីនអង្គប្រជុំ**

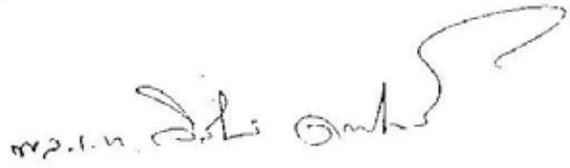
លោកឧត្តមសេនីយ៍ទោ **វិរក្ខីន័យ ចាឡើង** មេបញ្ជាការកងការពារព្រំដែនធម្មនុញ្ញ ត្រាត ជាសហប្រធានអង្គប្រជុំ (ភាគីថៃ) សូម ថ្លែងអំណរគុណចំពោះមេបញ្ជាការយោធាភូមិភាគទី ៣ ជាសហប្រធានអង្គប្រជុំ ព្រមទាំងគណៈកម្មការភាគីកម្ពុជាដែលបានទទួល ស្វាគមន៍ គណៈកម្មការភាគីថៃយ៉ាងកក់ក្តៅ និងមានកម្មវិធីប្រជុំលើកនេះបានប្រព្រឹត្តទៅក្នុងបរិយាកាសវិភាគយល់ និងទទួលបានលទ្ធផល ល្អប្រសើរ ។

លោកឧត្តមសេនីយ៍ទោ **តែវ សាមួន** មេបញ្ជាការយោធាភូមិភាគទី ៣ ជាសហប្រធានអង្គប្រជុំ (ភាគីកម្ពុជា) ក៏បានមាន ប្រសាសន៍ ស្វាគមន៍ និងថ្លែងអំណរគុណដល់លោកមេបញ្ជាការកងការពារព្រំដែនធម្មនុញ្ញ ត្រាត ជាសហប្រធានអង្គប្រជុំ (ភាគីថៃ) ជួយបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល ក្នុងការប្រជុំលើកនេះ ធ្វើអោយដល់លទ្ធផលល្អជាមិកោទនៈ ភាគីកម្ពុជាធ្វើជាក់យ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់ថា ការរួមសហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយភាគីថៃ ការចងសម្ព័ន្ធអេត្រិភាពវាងប្រទេសទាំងពីរ ពិសេសវាងគណៈកម្មការព្រំដែនយើងទាំង ពីរ ភាគីកម្ពុជាយោធាភូមិភាគទី ៣ ភាគីថៃកងការពារព្រំដែនធម្មនុញ្ញ ត្រាត បានប្រសើរ ។ ដូច្នេះការប្រជុំលើកទី ៨ នេះបានរំអក់កម្មវិធី ល្អប្រសើររបស់ប្រជាពលរដ្ឋតាមព្រំដែន នៃប្រទេសយើងទាំងពីរ ។

S

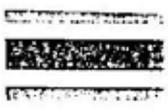
កំណត់ហេតុប្រជុំចរន្តរៀបចំទិសដោះស្រាយបញ្ហាដីធ្លី ២៥ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៤ រោងចេញពាក្យ KOH KONG INTERNATIONAL RESORT CLUB ស្រុកអង្គស្នួលស្ថិតនៅខេត្តកោះកុងរវាងភាគីកម្ពុជាដោះស្រាយដីធ្លី ៣ ភាគីដែលបានបញ្ជូនកម្មសារពើពន្ធគ្រប់ដំណេងប្រើប្រាស់ - ក្រោយ ។

កំណត់ហេតុប្រជុំរួមនេះត្រូវបានដាក់តែម្តងបើច្បាប់ ដើម្បីដោះស្រាយ ភាពពុំប្រក្រតី រវាងខ្ញុំ និងភាគីដទៃទៀត ហើយច្បាប់ ទាំងបីនេះ មានតម្លៃស្មើគ្នា ប្រសិនបើមានការកកស្រយមធ្យោបាយ កំណត់ហេតុនេះអាចប្រើប្រាស់បាន ។

លោកឧត្តមនាយកវិសេស វិស៊ីដ រុន ចាន់ឡិន
មេមត្តការគណៈកម្មាធិការដ្ឋានស្រុក
ប្រធានគណៈកម្មការដ្ឋានស្រុកស្រីសោភ័ណ
ខែ កក្កដា
នៃគណៈកម្មការគណៈកម្មាធិការដ្ឋានស្រុក
ភាគី ខែ

លោកឧត្តមនាយកវិសេស ត័ក ឈន់
មេមត្តការយោធព៌ស្រុក ៣
ប្រធានគណៈកម្មការដ្ឋានស្រុកស្រីសោភ័ណ
កក្កដា ខែ
នៃយោធព៌ស្រុក ៣
ភាគី កក្កដា

The Agreed Minutes
of
The Eighth Meeting of the Regional Border Committee
between
Cambodia: Third Military Region
and
Thailand: Chanthaburi and Trat Border Defense Command
Koh Kong International Resort Club
Mondolsima District, Koh Kong Province, Cambodia
24-25 November 2004

I. INTRODUCTION

1. The Regional Border Committee Meeting between the Third Military Region of the Kingdom of Cambodia and the Chanthaburi and Trat Border Defense Command of the Kingdom of Thailand was held at Koh Kong International Resort Club, Mondolsima District, Koh Kong Province, Cambodia from 24-25 November 2004. At the invitation of Lieutenant General Khaew Samuon, Commander of the Third Military Region of the Kingdom of Cambodia, Vice Admiral Wirat Damrongcharoen, Commander of the Chanthaburi and Trat Border Defense Command of the Kingdom of Thailand, led an official delegation of 27 members to attend the Eighth Meeting of the Regional Border Committee hosted by the Kingdom of Cambodia.

2. The Eighth Meeting of the Regional Border Committee between the Third Military Region of the Kingdom of Cambodia and the Chanthaburi and Trat Border Defense Command of the Kingdom of Thailand was under the co-chairmanship of Lieutenant General Khaew Samuon, Commander of the Third Military Region of the Kingdom of Cambodia and Vice Admiral Wirat Damrongcharoen, Commander of the Chanthaburi and Trat Border Defense Command of the Kingdom of Thailand. List of members of the Cambodian and Thai delegations appear in **Annexes I and II** respectively.

3. Cambodia and Thailand's Regional Border Committee reviewed concerned matters and cooperation in the border areas aiming to enhance mutual understanding between relevant authorities of the two countries as well as cooperation to maintain security along the border areas.

II. OPENING REMARKS

4. Gist of the opening remarks of Lieutenant General Khaew Samuon, Commander of the Third Military Region and Vice Admiral Wirat Damrongcharoen, Commander of the Chanthaburi and Trat Border Defense Command were follows:

Qul

S

The Commander of the Third Military Region expressed his appreciation to the Commander of the Chanthaburi and Trat Border Defense Command and his delegates for honoring and accepting the invitation to participate in the Eighth Meeting of the Regional Border Committee held at Koh Kong International Resort Club, Mondolsima District, Koh Kong Province, Cambodia from 24-25 November 2004.

The Commander of the Chanthaburi and Trat Border Defense Command responded by citing his gratitude and honour to be invited to co-chair the Eighth Meeting of the Regional Border Committee. He made the assurances of his continuing cooperation with the Cambodian side to seek more measures and solutions to the existing problems to be recorded in the Agreed Minutes as a reference for the promotion of mutual benefits of peoples of the two countries.

5. Prior to the Eighth Meeting of the Regional Border Committee, the meeting of the Secretariat of the Regional Border Committee was held from 22-23 November 2004 during which co-chaired by Major General Kong Bunthon, Deputy Commander of Third Military Region and Rear Admiral Wasan Suphannarattana, Chief of Staff of the Chanthaburi and Trat Border Defense Command.

III. ADOPTION OF THE AGENDA

Both sides adopted agenda of the meeting as appears in Annex III in three languages

IV. BILATERAL COOPERATION

The meeting discussed exchanged views extensively and resulted in the proposal of 14 points for further continuing cooperation as follows:

1. Land Boundary

Both sides agreed to support the implementation in accordance with Clause 5 of the bilateral agreement on land demarcation signed on 3 November 2000 and also the Joint Ministerial Statement on the Concept Paper on Thailand-Cambodia Border Points of Entry, Ways toward New Order Effective Border Management, and Greater Bilateral Cooperation made at the Joint Cabinet Retreat between the Kingdom of Thailand and the Kingdom of Cambodia held in Siem Reap, Cambodia, and Ubon Ratchatani, Thailand from 30 May-1 June 2003 which endorsed the Concept Paper a framework for implementing further cooperation on preserving the existing state of the borderlines and their natural environment.

Both sides agreed on the continuing cooperation on the exchange of information between relevant authorities in the border areas of the two countries so as to help prevent or solve any emerging border problems through

Ad

S

2. Border Crossing

Both sides agreed to observe the international standards by continuing to use a passport and a border pass for border crossing. They would follow the resolutions of the Joint Cabinet Retreat between the Kingdom of Thailand and the Kingdom of Cambodia held from 31 May-1 June 2003 so as to facilitate peoples of the two countries for border crossing and would seek appropriate opportunities for relevant authorities to meet and exchange information on a continual basis.

Coordinating authorities: province, immigration and military

3. Prevention of Illegal Immigrations

Both sides expressed satisfaction over the progress of the solutions on illegal immigrants and agreed to work on in accordance with the resolutions of the Senior official level at the Second Meeting and the Ministerial level at the First Meeting between Cambodia and Thailand held in Siem Reap, Cambodia from 25-28 October 2003, especially the nationality-identifying process for labors. The said process would start from 1 to 31 December 2004 as a pilot project, and would come to actual practice from January to June 2005. Those who have undergone certification will receive a certificate of identity (IC) and will be granted one-year work permit in Thailand until June 2006. After that, should anyone wishing to work in Thailand must contact the company to be later assigned with the use of a valid passport as a traveling document.

Both sides agreed to facilitate the return of illegal immigrants in connection with acceptable methods and means on humanitarian basis with prior notification to the relevant authorities to prevent the return of immigrants of other nationalities than their respective countries.

Coordinating authorities: province, immigration and military

4. Promotion of Border Trade

Both sides agreed to promote the enhancement of border trade for the interest of border economic development and well being of peoples living in the border areas. To achieve these goals, both sides would cooperate closely to solve the existing problems considered as obstacles to the development of border trade, i.e. the control of goods quality, standardization of tax collection, etc.

Both sides agreed to support more cooperation from the experts of both sides so as to minimize border trade obstacles through the exchange of information and enhancement of customs cooperation, which would pave the way toward one-stop service at the points of entry.

Coordinating authorities: province, commercial office, and customs and goods inspection officers

5. Smuggling of Arms and Explosive Material

Both sides expressed satisfaction over the existing close working relationship and cooperation between the relevant authorities from both sides. As a result, the number of arms and explosive smuggling decreased considerably. Both

Handwritten signature

Handwritten mark

sides agreed to commit their continuing cooperation on suppression and interdiction of smuggling of arms and explosive material, the exchange of information and on joint performance along the border areas.

Coordinating authorities: province, military and police

6. Robbery of Cars, Motorcycles

Both sides expressed satisfaction over the existing close working relationship and cooperation between the relevant authorities from both sides which resulted in the considerable decrease of smuggling of cars and motorcycles. Both sides agreed on the enhancement of their cooperation on the exchange of information at the Regional Border Committee and Provincial levels to solve the smuggling problems and bring offenders to court with their stolen/embezzled vehicles with the objectives to protect the properties of peoples of the two countries and maintain peace and security along the border areas.

Coordinating authorities: province, military and police

7. Robbery Along the Border Areas

Both sides took note with satisfaction over the existing the close working relationship and cooperation on the prevention and suppression of robbery along the border areas which resulted in the decreased number of robbery incidents over the year. Both sides agreed to continue their cooperation on the exchange of information and the arrest of robbers and offenders. However, the relevant authorities from both sides were to be reminded that they give due justice to every party concerned while performing their duty so that the people can live peacefully in the border areas.

Coordinating authorities: province, military and police

8. Prevention and Suppression of Narcotics Drugs

Both sides took note with satisfaction over the existing working relationship and cooperation over the year which resulted in the arrests of drug traffickers in the border areas and the continual exchange of information which was of great benefits to relevant authorities. However, both sides still expressed concern over existing narcotic problems and agreed to intensify their cooperation on the exchange of information on the route of drug trafficking, drug dealers and traders and also on the suppression and interdiction against import and export of precursors or chemical substance for drug production.

Both sides also agreed to organize anti-drug activities or campaigns for the benefits of peoples of the two countries who live along the border areas.

Coordinating authorities: province, military and police

9. Cooperation on the Establishment of Security at Sea

Both sides took note with satisfaction over the visit of two Royal Thai Navy ships, *HTMS Ratanakosin* and *HTMS Hua Hin*, to Sihanoukville, Cambodia from 13-17 September 2004. The visit was considered to be the first of its kind

since the establishment of the diplomatic relationship between Thailand and Cambodia in 1950, thus reflecting the close relationship and cooperation which would serve to further promote more cooperation between the navies of the two countries in other areas, especially for order and security at sea.

To promote the good relationship between the navies of the two countries, both sides agreed to maintain the exchange visit in the future. Both sides agreed to maintain their cooperation on the establishment of security at seas such as anti-piracy, salvage of distressed fishing boats, and promotion of observation of concerned regulations and laws of respective countries by fishing boats. Both sides supported the holding of consultative meetings between the Committee on Solving Fishery Issues of the Chanthaburi and Trat Border Defense Command of Thailand and the Maritime Suppression Committee of Cambodia in order to exchange information to solve the existing issues.

Desiring to protect the confiscated ships and properties of the fishermen from damage and to prevent violent treatment from occurring, both sides agreed to provide protection for the confiscated ships and properties of fishermen, and also protect the safety of ships from innocent passage in the territorial waters.

Coordinating authorities: province, military and marine police

10. Cooperation on Counter-terrorism along the Border Areas

Both sides agreed to expand their cooperation on counter-terrorism in the border areas i.e. the exchange of information, the monitoring of terrorists' movement and the application of legal measures against offenders, for the sake of security of Thai and Cambodian peoples.

Coordinating authorities: province, military and police

11. Impacts on Social, Economic and Environmental Matters in the Border Areas

Both sides took note with satisfaction over the on-going cooperation on solving environmental problems over the year and agreed to enhance their cooperation to cope with illegal logging problems in the border areas by preventing and suppressing the deforestation, trade of forbidden plants and animals, and to protect natural resources both on land and at sea from exploitation.

Both sides also agreed to intercept and arrest producers and users of counterfeit banknote. Suppress fake and illegal products.

Coordinating authorities: province, military, police, forest office and environmental office.

12. Promotion of Cooperation between Border Province

Both sides expressed deep appreciation on the on-going cooperation between border provinces in 4 areas which were public health, education & sports, tourism and agriculture. Both sides agreed to expand cooperation on the areas of investment and industry in the economic zone along the border areas which is in harmony with the ACMECS. To achieve these goals, the development of infrastructure is needed to accommodate the growing economy along the border

Q4

5

areas which include the development of road, power supply, waterwork and telecommunication systems.

Both sides agreed to promote knowledge of and understanding on the danger of the communicable diseases such as avian/bird influenza, Aids, tuberculosis, malaria and diarrhea among people who live along the border areas. Check the patient's medical record before sending them over the border.

Coordinating authority: province.

13. Cooperation on De-mining

Both sides agreed to support the operation of de-mining in the border areas by relevant authorities of the two countries, especially at the border points of entry areas where peoples of both countries cross the border and conduct border trading in order to ensure the safety in lives and properties.

Coordinating authority: military

14. Illicit Antique Trading

Both sides agreed to observe the bilateral agreement to Combat Against Illicit Trafficking and Cross-border Smuggling of Movable Cultural Property and Restitute to the Country of Origin signed between the Governments of Thailand and Cambodia in Phnom Penh on 14 June 2000.

Both sides agreed to suppress and intercept antique smugglers and return movable cultural properties back to the country of origin. Both sides will keep their relevant authorities and people along the border areas informed and aware of the circumstance and the importance of their cooperation in this matter.

Coordinating authorities: province, military and police

V. Date and Venue of the Next Meeting of the Regional Border Committee

The two sides agreed that the Ninth Meeting of the Regional Border Committee would be organized in Thailand. The date and venue for the meeting will be determined later.

VI. Closing Session

Vice Admiral Wirat Damrongcharoen, Commander of the Chanthaburi and Trat Border Defense Command, Thai Co-chairman, expressed his appreciation to Lieutenant General Khaew Samuon, Commander of the Third Military Region of Cambodia and all Cambodian delegates for their warm welcome extended to the Thai delegation and his satisfaction over the good atmosphere of the meeting which was very friendly and bore fruitful results.

Lieutenant General Khaew Samuon, Commander of the Third Military Region of the Kingdom of Cambodia, expressed his sincere thanks and deep appreciation to Vice Admiral Wirat Damrongcharoen, Commander of the Chanthaburi and Trat Border Defense Command for his supportive determination and cooperation which resulted in satisfactory success of the meeting, leading t

Abh

S

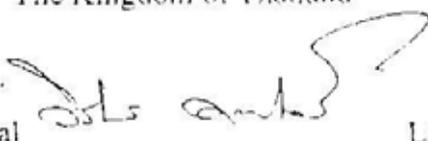
promotion of good relations between the two countries and security of their respective citizens.

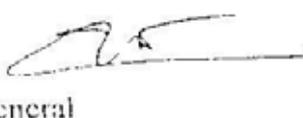
Signed on 25 November 2004 at Koh Kong International Resort Club, Mondolsima District, Koh Kong Province, Cambodia by Lieutenant General Khaew Samuon, Commander of the Third Military Region of Cambodia and Vice Admiral Wirat Damrongcharoen, Commander of the Chanthaburi and Trat Border Defense Command of Thailand

Done in triplicate in the Khmer, Thai and English languages, all texts being equally authentic. In case of any divergence of interpretation, the English text shall prevail.

For the Government of
The Kingdom of Thailand

For the Government of
The Kingdom of Cambodia

Vice Admiral

Lieutenant General

(Wirat Damrongcharoen)
Commander of
The Chanthaburi and Trat
Border Defense Command
Chairman of the Regional
Border Committee
(Thailand)

(Khaew Samuon)
Commander of
The Third Military Region
Chairman of the Regional
Border Committee
(Cambodia)

Handwritten mark

Handwritten mark

(ព្រះរាជក្រឹត្យ)

**បញ្ជាពិភាក្សាដែលត្រូវដាក់ស្នើនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំលើកទី ៦
របស់ក្រុមលេខាធិការចម្រុះ គណៈកម្មាធិការព្រំដែនទូទៅ កម្ពុជា-ថៃ
នៃសណ្ឋាគារ Intercontinental រាជធានីភ្នំពេញ
ថ្ងៃទី ២៧-២៨ ខែមីនា ឆ្នាំ ២០០៨**

ក្រុមលេខាធិការចម្រុះ គណៈកម្មាធិការព្រំដែនទូទៅ (ភាគីថៃ) បានធ្វើសំណើ០៣ចំណុចសំខាន់ក្នុងចំណោម
១៥ចំណុច ក្នុងកិច្ចប្រជុំក្រុមលេខាធិការចម្រុះគណៈកម្មាធិការព្រំដែនទូទៅ កម្ពុជា-ថៃ ដែលនឹងប្រព្រឹត្តទៅទីក្រុង
ភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា នៅថ្ងៃទី ២៧-២៨ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០០៨

I- ព្រំដែន និងការខណ្ឌសីមាព្រំដែន

- ១- ការវាស់វែង និងការខណ្ឌសីមាព្រំដែនភោក
- ២- ការកំណត់ព្រំដែនសមុទ្រនៅតំបន់ត្រួតស៊ីតា
- ៣- ច្រកទ្វារព្រំដែន និងការឆ្លងកាត់ព្រំដែន

II- សន្តិសុខ និងការរក្សាសន្តិសុខនៅតាមតំបន់ព្រំដែន

- ១- កិច្ចសហប្រតិបត្តិការលើវិស័យពលករ
- ២- ការទប់ស្កាត់ និងបង្ក្រាបការធ្វើចរាចរណ៍គ្រឿងញៀន
- ៣- ការទប់ស្កាត់ និង បង្ក្រាបអំពើឧក្រិដ្ឋកម្មផ្សេងៗ នៅតាមតំបន់ព្រំដែន
- ៤- ការប្រឆាំងអំពើហាមឃាត់
- ៥- កិច្ចសហប្រតិបត្តិការ លើការដោះមីន
- ៦- ការបង្កើនសន្តិសុខនៅដែនសមុទ្រ

III- ទិដ្ឋភាពសេដ្ឋកិច្ចសង្គម និង បរិស្ថាន

- ១- កិច្ចសហប្រតិបត្តិការ ពាណិជ្ជកម្មតាមតំបន់ព្រំដែន
- ២- កិច្ចសហប្រតិបត្តិការ លើវិស័យកសិកម្ម
- ៣- កិច្ចសហប្រតិបត្តិការ លើវិស័យសុខាភិបាល
- ៤- កិច្ចសហប្រតិបត្តិការ ក្នុងវិស័យទេសចរណ៍
- ៥- កិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិរក្សបរិស្ថាន
- ៦- កិច្ចសហប្រតិបត្តិការ លើវិស័យអភិវឌ្ឍន៍គុណភាពនៃការរស់នៅ អប់រំ សាសនា
វប្បធម៌ និងសាធារណការ

ថ្ងៃដៃ និងការខណ្ឌសីមាព្រំដែន

១. ការវាស់វែង និងខណ្ឌសីមាព្រំដែនគោក

១.១ កម្ពុជា និងថៃ មានព្រំដែនគោកជាប់គ្នាប្រវែង ៨០៥គ.ម ដែលមានបង្គោលព្រំដែនចំនួន ៧៣បង្គោល ដែលបានបោះក្នុងអំឡុង ឆ្នាំ ១៩០៩-១៩១៩ ។

១.២ រដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសទាំងពីរ បានចុះហត្ថលេខាលើអនុស្សរណៈ នៃការយោគយល់គ្នា (MOU) ស្តីពីការវាស់វែង និងខណ្ឌសីមាព្រំដែនគោក នៅថ្ងៃទី១៤ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០០០ ដែលបានព្រមព្រៀងបង្កើត គណៈកម្មការចម្រុះព្រំដែន (JBC) និង អនុគណៈកម្មការចម្រុះបច្ចេកទេស (JTSC) ដើម្បីចូលរួមធ្វើការវាស់វែង និងខណ្ឌសីមាព្រំដែនគោក ។

១.៣ នៅថ្ងៃទី ០៤ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០១ គណៈកម្មការចម្រុះព្រំដែនបានរៀបចំផែនការមេ និងឯកសារបែបបទ បច្ចេកទេស (TOR) ស្តីពីការវាស់វែង ខណ្ឌសីមាព្រំដែនគោក ដែលត្រូវបានអនុម័តរួចហើយនៅថ្ងៃទី២៥ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៣ ។

១.៤ ពេលបច្ចុប្បន្នបញ្ហាព្រំដែននៅតែកើតមានឡើងភាគច្រើនបណ្តាលមកពីការរំលោភលើ អនុស្សរណៈ នៃការយោគយល់គ្នាដែលបានចែងថា : មិនត្រូវធ្វើការសាងសង់ដែលនាំអោយមានការប្រែប្រួលបរិស្ថាននៅ តំបន់ព្រំដែនទេ លើកលែងតែការអនុវត្តន៍របស់អនុគណៈកម្មការចម្រុះបច្ចេកទេស ដែលបានអនុវត្តដើម្បីជាផល ប្រយោជន៍រួមក្នុងការវាស់វែង និងខណ្ឌសីមាព្រំដែន ។ មូលហេតុនៃការរំលោភគឺបណ្តាលមកពីការមិនជាក់លាក់ ពីភស្តុតាងស្របតាមផ្លូវច្បាប់ដែលកំណត់ទីតាំងបង្គោលខណ្ឌសីមាព្រំដែននីមួយៗ ដែលបានបោះឡើងក្នុងឆ្នាំ ១៩០៩-១៩១៩ រួមទាំងការខូចខាត និងការបាត់បង់នូវបង្គោលព្រំដែនមួយចំនួន ហើយនិងការអភិវឌ្ឍន៍ដែលមាន កាន់តែច្រើនឡើងនៅតាមបណ្តោយព្រំដែនបានធ្វើអោយមានការប្រែប្រួល បរិស្ថានរបស់វាទៀតផង ។

សំណើ (ភាគីថៃ)

១. អង្គប្រជុំបានអបអរសាទរចំពោះភាពជឿនលឿនក្នុងការរុករកទីតាំងបង្គោលព្រំដែនបានចំនួន ៣៥ លើបង្គោល៧៣ ដែលធ្វើឡើងស្របតាមបែបបទបច្ចេកទេស (TOR) ដែលបានអនុវត្តដោយក្រុមបច្ចេកទេស វាស់វែងចម្រុះចាប់តាំងពីខែ មិថុនា ឆ្នាំ២០០៦មក ។ ទីតាំងបង្គោលព្រំដែនចំនួន២០ ដែលមានលេខបង្គោល២៧ ២៩ ៣០ ៣១ ៣២ ៣៧ ៤០ ៤១ ៤៣ ៤៤ ៤៥ ៤៩ ៥០ ៥១ ៥២ ៥៣ ៥៤ ៥៥ ៥៦ និង ៥៧ ដែលត្រូវរកឃើញមកគ្នាខណៈដែលទីតាំងបង្គោលចំនួន១៥ ផ្សេងទៀតមានលេខ ២៣ ២៤ ២៥ ២៦ ២៨ ៣៣ ៣៤ ៣៥ ៣៦ ៣៨ ៣៩ ៤២ ៤៦ ៤៧ និង ៤៨ កំពុងពិភាក្សាគ្នានៅឡើយ ។

២. ភាគីទាំងពីរ បានឯកភាពមិនអនុញ្ញាតអោយបញ្ហាព្រំដែនបំផ្លាញទំនាក់ទំនង របស់ប្រទេសទាំងពីរ បានឡើយ ។ ក្នុងករណីដែលមានឧបទ្វរហេតុដែលពាក់ព័ន្ធនឹងព្រំដែនកើតមានឡើងនៅតាមបណ្តោយព្រំដែន ភាគី ទាំងពីរបានព្រមព្រៀងគ្នាដោះស្រាយរាល់បញ្ហាដោយសន្តិវិធី ជាបឋមនៅថ្នាក់មូលដ្ឋាន ។ ក្នុងករណីបញ្ហាទាំងនេះ

នៅក្នុងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងធនធានសម្រាប់សម្របសម្រួលបញ្ហាទាំងនោះ ត្រូវដាក់ជូនបន្តដល់អាជ្ញាធរថ្នាក់លើពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីវិភាគ។

៣. លើសពីនេះទៅទៀត ភាគីទាំងពីរបានព្រមព្រៀងគ្នាដោះស្រាយរាល់បញ្ហាព្រំដែនដោយឈរលើ មូលដ្ឋានអនុស្សរណៈនៃការយោគយល់គ្នា (MOU) ចុះថ្ងៃទី១៤ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០០ និងបែបបទបច្ចេកទេស ចុះថ្ងៃទី២៣ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៣ លើកស្តុតាងជាក់លាក់ជាមូលដ្ឋាន និងគោលការណ៍ច្បាប់អន្តរជាតិ ព្រមទាំង បណ្តាញកិច្ចព្រមព្រៀងនានារវាងរដ្ឋាភិបាលប្រទេសទាំងពីរ ។ ដោយជំរុញអោយអនុគណៈកម្មការចំរុះបច្ចេកទេស រៀបចំវាស់វែង និងខណ្ឌសីមាព្រំដែនគោក ដូចបានបញ្ជាក់ក្នុងផែនការមេ និង (TOR) ដើម្បីបំពេញទៅតាមការ សន្យារបស់ខ្លួនតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន ។ ខណៈដែលការវាស់វែង និងខណ្ឌសីមាព្រំដែនគោកមិនទាន់បានបញ្ចប់ ភាគីទាំងពីរត្រូវជៀសវាងសកម្មភាពណាមួយដែលប៉ះពាល់ដល់ការប្រែប្រួលបរិស្ថានព្រំដែន យោងតាមមាត្រា ៥ នៃអនុស្សរណៈការយោគយល់គ្នា ស្តីពីការវាស់វែង និងខណ្ឌសីមាព្រំដែនគោក ។ លើសពីនេះទៅទៀតអង្គប្រជុំបាន ព្រមព្រៀងគ្នាលើកទឹកចិត្តដល់អាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធ នៃប្រទេសទាំងពីរអនុវត្តឯកសារទស្សនទាន ស្តីពីច្រកទ្វារព្រំដែន កម្ពុជា-ថៃ ផ្លូវរដ្ឋានទៅរកការគ្រប់គ្រងព្រំដែនអោយមានសណ្តាប់ធ្នាប់ មានប្រសិទ្ធភាព និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ ទ្វេភាគីអោយកាន់តែមានភាពរីកចម្រើនឡើង ។

៤. ភាគីទាំងពីរ នឹងស្ថាបនាគ្នាក្នុងការស្វែងរកវិធានការដោះស្រាយបញ្ហានានា អំពីបញ្ហាព្រំដែន និង ការរំលោភមាត្រា៥ នៃអនុស្សរណៈនៃការយោគយល់គ្នា ដោយបន្តរៀបចំការធ្វើស្នាមត្រួតត្រា នៅថ្នាក់ប្រតិបត្តិការ មូលដ្ឋានដើម្បីវាស់វែង និងទប់ស្កាត់ប្រជាជនរបស់ខ្លួន ក្នុងការធ្វើសកម្មភាពណាមួយដែលប៉ះពាល់ដល់ព្រំដែន និងការសាងសង់អាគារនានានៅក្នុងតំបន់មានជំរោះ ។

៥. ចំពោះតំបន់ដែលមាននិរន្តរភាពខ្ពស់នៃការកើតឡើងជំរោះ អង្គប្រជុំបានយល់ព្រមស្នើបន្តអោយមាន ការត្រួតពិនិត្យរួមគ្នារបស់គណៈកម្មការថ្នាក់ខ្ពស់ ដូចជាគណៈកម្មាធិការព្រំដែនទូទៅ និងគណៈកម្មការព្រំដែន ចំរុះ ។

២. ការកំណត់ព្រំដែនសមុទ្រនៅតំបន់ត្រួតស៊ីគ្នា

២.១ រាជរដ្ឋាភិបាលទាំងពីរ បានចុះហត្ថលេខាលើអនុស្សរណៈនៃការយោគយល់គ្នា ស្តីពីការពាក់ព័ន្ធ ទៅនឹងតំបន់សមុទ្រត្រួតស៊ីគ្នា កាលពីថ្ងៃទី១៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០១ ដែលបានចែងថា៖ ភាគីទាំងពីរបង្កើនល្បឿន នៃការចរចាស្តីពីបញ្ហាតំបន់ត្រួតស៊ីគ្នា ដោយបែងចែកជាពីរតំបន់ : តំបន់ខាងជើងខ្សែរយៈទទឹង ១១ដឺក្រេភាគ ខាងជើង ដែលត្រូវកំណត់ទីតាំងត្រួតស៊ីគ្នា និងតំបន់ត្រួតស៊ីគ្នា ខាងក្រោមរយៈទទឹង ១១ដឺក្រេ ភាគខាងជើង ត្រូវបានបង្កើតតំបន់អភិវឌ្ឍន៍រួមគ្នា (JDA) ។ គណៈកម្មការចំរុះបច្ចេកទេស កម្ពុជា-ថៃ បានត្រូវបង្កើតឡើង ជាក្របខណ្ឌមួយដើម្បីដោះស្រាយជាកញ្ចប់តែមួយអំពីការកំណត់ព្រំដែនសមុទ្រដែលអាចទទួលយកបាន និងការ បង្កើតតំបន់អភិវឌ្ឍន៍រួម (JDA) នៅក្នុងតំបន់សមុទ្រត្រួតស៊ីគ្នា ។

២.២ នៅថ្ងៃទី ១០ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០០៦ រដ្ឋាភិបាលប្រទេសទាំងពីរបានព្រមព្រៀងគ្នាបង្កើតក្រុមការងារពីរ ទន្ទឹមទន្ទីងនេះដែរភាគីកម្ពុជា និងថៃ បានបង្កើតក្រុមជំនាញបច្ចេកទេសរៀបរយខ្លួន (TCTEC) ដើម្បីធ្វើការសិក្សាវិភាគ និងស្នើកំណត់ខ្សែព្រំដែនដើម្បីផ្តល់អនុសាសន៍ដល់ក្រុមការងារទីពីរដែលឈរលើគោលការណ៍ច្បាប់អន្តរជាតិ ដែលជានីតិវិធីឆ្ពោះទៅរកការអនុវត្តន៍ជាវិជ្ជមាន ។

២.៣ ការយឺតយ៉ាវក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាព្រំដែនសមុទ្រត្រួតស៊ីគ្នា ធ្វើអោយបាត់បង់ឱកាសទទួលបានប្រយោជន៍ពីធនធានក្រោមសមុទ្រ និងនេសាទនៅតំបន់ត្រួតស៊ីគ្នា ។

សំណើ (ភាគីថៃ)

ភាគីទាំងពីរនឹងលើកទឹកចិត្តចំពោះគណៈកម្មការចម្រុះបច្ចេកទេស កម្ពុជា-ថៃ ព្រមទាំងក្រុមការងារពាក់ព័ន្ធដើម្បីត្រួតព្រាងប្លង់ជាបន្តាន់នូវការកំណត់ខ្សែបន្ទាត់ព្រំដែនសមុទ្រត្រួតស៊ីគ្នារវាងកម្ពុជា-ថៃ និងបង្កើនល្បឿនចរចាអំពីបញ្ហាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងតំបន់អភិវឌ្ឍន៍រួមគ្នា (JDA) ជាកញ្ចប់មិនអាចបែងចែកបានដោយផ្អែកលើការអនុវត្តន៍អន្តរជាតិ (International Practice) និងគោលការណ៍សំខាន់នៃច្បាប់អន្តរជាតិ ដើម្បីសំរេចគោលដៅ ក្នុងការកំណត់ធនធានធម្មជាតិរួមនៅក្នុងដែនសមុទ្រត្រួតស៊ីគ្នា ខណៈពេលដែលរង់ចាំការដោះស្រាយរួមអំពីការកំណត់ព្រំដែនសមុទ្រ ។

៣. ប្រកាសព្រំដែន និងការឆ្លងកាត់ព្រំដែន

៣.១ រាជរដ្ឋាភិបាលប្រទេសកម្ពុជា និងថៃ បានចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីការឆ្លងកាត់ព្រំដែននៅថ្ងៃទី២១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ១៩៩៧ ដែលចែងថា៖ លិខិតឆ្លងដែន និងប័ណ្ណព្រំដែនត្រូវបានប្រើប្រាស់ ជាឯកសារធ្វើដំណើរពេញសិទ្ធិដើម្បីធ្វើដំណើរឆ្លងកាត់ច្រកទ្វារព្រំដែនចំនួន១៧ ដែលមានច្រកទ្វារអន្តរជាតិ០៦ ច្រកទ្វារតំបន់១០សំរាប់គោលបំណងលើកស្ទួយពាណិជ្ជកម្មតាមព្រំដែន និងច្រកទ្វារទេសចរណ៍០១ សំរាប់លើកស្ទួយវិស័យទេសចរណ៍ ។

៣.២ ភាគីទាំងពីរ បានចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីការលើកលែងទិដ្ឋាការ សំរាប់អ្នកកាន់លិខិតឆ្លងដែនការទូត នៅថ្ងៃទី ១៣ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០១ និងផ្លាស់ប្តូរកំណត់ទូត ស្តីពីការលើកលែងទិដ្ឋាការសំរាប់អ្នកកាន់លិខិតឆ្លងដែនផ្លូវការ កាលពីថ្ងៃទី ០៨ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០៦ ដើម្បីសំរួលដល់ការធ្វើដំណើរ ក្នុងគោលបំណងកិច្ចប្រតិបត្តិការរួមរវាងអង្គភាពពាក់ព័ន្ធរបស់កម្ពុជា និងថៃ ។

៣.៣ កិច្ចប្រជុំលើកទី៣ របស់អភិបាលខេត្តនៅតាមបណ្តោយព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ ដែលបានប្រព្រឹត្តទៅនៅខេត្តភូមេធានាថ្ងៃទី ០៥-០៧ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០៦ បានឯកភាពអនុវត្តតាមកិច្ច ព្រមព្រៀង ស្តីពីការឆ្លងកាត់ព្រំដែន និង ឯកសារទស្សន៍ទានស្តីពីច្រកទ្វារព្រំដែន កម្ពុជា-ថៃ ។ ផ្អាកការពង្រីកតំបន់ព្រំដែនទៅលើចំណុចច្រកទ្វារផ្សេងទៀត ខណៈពេលដែលរង់ចាំការពិនិត្យពិចារណារបស់រដ្ឋាភិបាលទាំងពីរទៅលើការវាយតម្លៃផ្លូវសាកល្បង ស្តីពីការគ្រប់គ្រងការឆ្លងកាត់ព្រំដែននៅចំណុចច្រកទ្វារ ហើយប៉ែត-ខ្ពង់លើក ព្រមទាំងពិចារណាដាក់ចេញ

នូវវិធានការណ៍ថ្មីសមស្របដើម្បីកំណត់អត្តសញ្ញាណសំគាល់ខ្លួន (ID Card) ជាក់លាក់រួមមានទិន្នន័យពិសេសផ្ទាល់ខ្លួនរបស់អ្នកកាន់អត្តសញ្ញាណសំគាល់ខ្លួន ដើម្បីជួយសំរួលដល់ការឆ្លងកាត់ព្រំដែន ។

៣.៤ ក្រសួងមហាផ្ទៃថៃ បានវាយតម្លៃគំរោងសាកល្បងខាងលើ ចំនួន០២ដង ចាប់តាំងពី ថ្ងៃទី១១ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៥មក គឺវាយតម្លៃលើកទី១ នៅថ្ងៃទី១៨-១៩ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៥ គឺថាគំរោងមិនអាចបំពេញតាមមិស្តងៅដែលចង់បានបានឡើយ ក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ទេសចរណ៍ និងជំរុញសេដ្ឋកិច្ច ផ្ទុយទៅវិញគំរោងនេះបានប៉ះពាល់ដល់ប្រទេសថៃដោយសារតែការធ្វើអន្តោប្រវេសន៍ខុសច្បាប់កើនឡើង ។ការវាយតម្លៃលើកទី២ ធ្វើនៅថ្ងៃទី ១៥ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៧ កិច្ចប្រជុំបានយល់ព្រមពិនិត្យឡើងវិញអំពីបញ្ហាអភិវឌ្ឍន៍ពាណិជ្ជកម្ម វិនិយោគទុន ទេសចរណ៍ និងសន្តិសុខ តាមរយៈការសិក្សាប្រៀបធៀបមុនពេល និងក្រោយពេលអនុវត្តគំរោងសាកល្បង ។

សំណើ (គាគីថៃ)

អាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធរបស់ភាគីទាំងពីរ ត្រូវបានជំរុញអោយសហការគ្នាដោយស្មោះត្រង់ក្នុងការត្រួតពិនិត្យការឆ្លងកាត់ព្រំដែនដោយអន្តរជាតិកិច្ចព្រមព្រៀង កម្ពុជា-ថៃ ស្តីពីការឆ្លងកាត់ព្រំដែន ចុះថ្ងៃទី ២១ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ១៩៩៨ ជាពិសេសការប្រើប្រាស់ប័ណ្ណឆ្លងកាត់ព្រំដែនដែលចេញអោយប្រើប្រាស់ដោយក្រសួងមហាផ្ទៃ និងការិយាល័យអន្តោប្រវេសន៍ ការនែកអេរតិវីងត្រូវអនុវត្តដើម្បីទប់ស្កាត់ការប្រើប្រាស់ឯកសារក្លែងក្លាយ ចំពោះគោលបំណងខុសច្បាប់ ។ ទំនាក់ទំនងសាធារណៈត្រូវតែប្រើប្រាស់ដើម្បីជូនដំណឹងដល់ប្រជាជនប្រទេសទាំងពីរអោយអនុវត្តតាមបទបញ្ជាទាំងនេះអោយបានម៉ឺងម៉ាត់ ។

សំណើ (គាគីកម្ពុជា)

ជំរុញការធ្វើផ្លូវតភ្ជាប់គ្នា ដើម្បីសម្រួលដល់ការដឹកជញ្ជូនផលិតផល កសិកម្ម ព្យាបាលជម្ងឺ របស់ប្រជាជននៅតាមបណ្តោយព្រំដែន ដូចជាផ្លូវនៅច្រក ៤០០-សំឡូត ផ្លូវអន្លង់វែង ផ្លូវច្រកតាថាវ និងផ្លូវតំបន់ជប់តតិវ ឃុំបន្ទាយឆ្មារ ស្រុកថ្មពួក ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ។

ទន្ទឹមនឹងនេះ អង្គប្រជុំសំណូមពរ គណៈកម្មការព្រំដែនប្រទេសទាំងពីរ បើកច្រកព្រំដែនដែលនៅសេសសល់ដែលអង្គប្រជុំគណៈរដ្ឋមន្ត្រីទាំងពីរប្រទេស បានសំរេចកន្លងមកហើយ នៅទីក្រុងសៀមរាប កាលពីថ្ងៃទី ៣១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៣ ។

ภาคผนวก ค
ทำเนียบกำลักรบ

ทำเนียบกำลังรบ

เนื่องจากกองทัพแห่งชาติกัมพูชาอยู่ในช่วงระหว่างการปรับปรุงกองทัพ และความยากลำบากในการนำเสนอข้อมูลซึ่งบางส่วนนั้นเป็นความลับของทางราชอาณาจักร ผู้ศึกษาจึงได้นำข้อมูลในห้วงที่ผ่าน มาเกี่ยวกับทำเนียบกำลังรบของกัมพูชามาประกอบ ซึ่ง ข้อมูลเหล่านี้เป็นข้อมูลที่สรุปจากหนังสือรายปี THE MILITARY BALANCE 2005-2006 ของสถาบันระหว่างประเทศเพื่อศึกษาทางยุทธศาสตร์ กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ โดยผู้ศึกษาได้ดัดแปลงรูปแบบการนำเสนอข้อมูลของ สุรชาติ บำรุงสุข ที่ได้เคยทำไว้ในหนังสือ “กองทัพประเทศเพื่อนบ้าน ความต่อเนื่องและความเปลี่ยนแปลงในทศวรรษหน้า”

กองทัพแห่งชาติกัมพูชามีอัตรากำลังพล รวมทั้งสิ้น 124,300 นาย ซึ่งแบ่งออกเป็น กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ กองทหารประจำจังหวัด นอกนั้นเป็นกำลังสำรอง หรือที่เรียกว่า กองกำลังกึ่งทหารมีจำนวน 67,000 นาย และมีอาวุธยุทโธปกรณ์ที่สำคัญประจำการในเหล่าทัพ ดังต่อไปนี้

กองทัพบกมีกำลังพลประจำการ 75,000 นาย

การจัดหน่วยกำลังทางการรบ

5 กองทัพภาค /5 ภูมิภาคทหาร

1 กองทัพภาค /1 ภูมิภาคทหารพิเศษ (กรุงพนมเปญ)

12 กองพลทหารราบ

3 กองพลน้อยอิสระ

9 กรมทหารราบอิสระ

3 กองพันยานเกราะ

2-3 กองพันลาดตระเวนอิสระ

2-3 กรมทหารปืนใหญ่

1 กรมรบพิเศษ / พลร่ม

1 กองพลน้อยรักษาความปลอดภัย (ประกอบไปด้วย 4 กองพัน)

4 กรมทหารช่าง(แบ่งเป็น กรมทหารช่างก่อสร้าง 1 กรม

และกรมทหารช่างสนาม 3 กรม)

2-3 กองพันต่อสู้อากาศยาน

ยุทโธปกรณ์หลัก

รถถัง 170+¹ คัน ได้แก่

รถถังหลักจำนวน 150+ คัน แบบ T 54 /T55/จำนวน 100+ คัน

แบบ T59 จำนวน 50+ คัน

รถถังเบาจำนวน 20+ คัน แบบ T 62 , T 63

รถลาดตระเวนหุ้มเกราะลำเลียงพล แบบ RECCE/BRDM จำนวน 2 – 3 คัน

รถลำเลียงพลหุ้มเกราะขนาดเบา แบบ AIFV/BMP จำนวน 70 คัน

รถลำเลียงพลหุ้มเกราะ APC (USA) จำนวน 190+ คัน

แบ่งเป็น APC (T) 2-3 คัน และ APC (W) 190 คัน

รถถังเบาลาดตระเวน แบบ BTR จำนวน 160 คัน

แบ่งเป็น BTR- 152 /BTR -60

รถลำเลียงยุทธสัมภาระ แบบ OT - 64 จำนวน 30 คัน

ปืนใหญ่ จำนวน 428+ กระบอก แบ่งเป็น

ปืนใหญ่แบบลากจูง จำนวน 400+ กระบอก ได้แก่ D- 30 (122 MM) , M-30 M-

1938 (122 MM) , แบบ 59- I (130 MM) , แบบ ZIS- 3 M- 1942 (76 MM)

ปืนใหญ่พิสัยกลาง (MRL) 28+ แบ่งเป็น

แบบ M- 37 (107 MM)

แบบ BM- 21 (122 MM)

แบบ BM- 13 - 16 (132 MM)

แบบ BM- 14 - 16 (140 MM)

ปืน ค. 6- 9 กระบอก (โดยประมาณ) แบ่งเป็น

แบบ M- 37 (82 MM)

แบบ M-43 (120 MM)

แบบ M160 (160 MM)

อาวุธต่อสู้รถถัง / ยานเกราะ

แบบ B- 11

แบบ B- 10

ปืนต่อสู้อากาศยาน

¹ + เป็นสัญลักษณ์ในทางทหารซึ่งหมายถึง มีจำนวนมากกว่า ในภาษาทหารใช้คำว่า“เพิ่มเติมกำลัง” ส่วน - มีจำนวนน้อยกว่า หรือ“หย่อนกำลัง”

แบบ ZPU- 1 / ZPU- 2 / ZPU- 4 (14.5 MM)

แบบ M- 1939 (37 MM)

แบบ S- 60 (57 MM)

จรวดต่อสู้อากาศยาน แบบ SA - 7

กองทัพเรือมีกำลังพลประจำการ 2,800 นาย (ในจำนวนนี้รวมกับนาวิกโยธิน 1,500 นาย)

ยุทธโศปกรณ์หลัก

เรือลาดตระเวนป้องกันชายฝั่ง จำนวน 10 ลำ

เรือเร็วโจมตี จำนวน 6 ลำ

เรือลาดตระเวน ชั้น KAOH CHHLAM จำนวน 2 ลำ

เรือลาดตระเวน ชั้น STENKA จำนวน 2 ลำ

1 ฐานทัพเรือ (แม่น้ำ) ตั้งอยู่ที่ เปรก ตา เตน (Prek Ta Ten)

1 ฐานทัพเรือ (ทะเล) ตั้งอยู่ที่ เรียม (Ream)

กำลังนาวิกโยธิน จำนวน 1,500 นาย แบ่งเป็น

7 กรมทหารราบ

1 กองพันทหารปืนใหญ่

กองทัพอากาศมีกำลังพลประจำการ 1,500 นาย มีฐานบินจำนวน 4 ฐาน ดังนี้

1. ฐานบินโปเจนตง
2. ฐานบินกัมปงชง
3. ฐานบินเสียมราฐ (เสียมเรียบ)
4. ฐานบินพระตะบอง
5. ฐานบินเกาะกง

แบ่งเป็นฝูงบินตามภารกิจ ดังนี้

ฝูงบินขับไล่

ฝูงบินลาดตระเวน

ฝูงบินขนส่ง

ฝูงบินเฮลิคอปเตอร์

ยุทโธปกรณ์หลัก

เครื่องบินขับไล่ จำนวน 19 ลำ

แบบ MIG 21 bis Fishbed จำนวน 14 ลำ

แบบ MIG 21 UM Mongol จำนวน 5 ลำ

เครื่องบินขนส่ง จำนวน 6 ลำ

แบบ AN- 24 RV Coke จำนวน 2 ลำ

แบบ BN- 2 Islander จำนวน 1 ลำ

แบบ Cessna 421 จำนวน 1 ลำ

แบบ Y – 12 จำนวน 2 ลำ

เครื่องบินฝึกบิน จำนวน 10 ลำ

แบบ L- 39 Albatros จำนวน 5 ลำ (เครื่องหลักในการฝึก)

แบบ MIG- 21 U (UM Mongol) จำนวน 5 ลำ

เครื่องบินเอนกประสงค์ แบบ P- 92 Echo จำนวน 5 ลำ

เฮลิคอปเตอร์

ส.ลาดตระเวน แบบ MI-8P Hip K จำนวน 1 ลำ

ส.สนับสนุน แบบ AS-350 Ecuremil จำนวน 1 ลำ

แบบ MI-26 Halo จำนวน 2 ลำ

แบบ MI-17 จำนวน 13 ลำ

เฮลิคอปเตอร์เอนกประสงค์ แบบ 1365 Dauphin จำนวน 1 ลำ

กำลังทหารประจำจังหวัด จำนวน 45,000+ นาย อัตราการจัด ค่อนข้างน้อย 1 กรัม ต่อ 1 จังหวัด ภายในกรมประกอบไปด้วย กองพันทหารราบติดอาวุธ

กองกำลังกึ่งทหาร ประกอบไปด้วย ตำรวจ 67,000 นาย ซึ่งในจำนวนนี้ ได้รวมไป ถึง กำลังพลจากกองราชอาวุธหัตถ์ (สารวัตรทหาร/Gendarmerie) เอาไว้ด้วย²

² THE INTERNATIONAL INSTITUTE FOR STRATEGIC STUDIES. **THE MILITARY BALANCE 2005-2006.**

(LONDON: ROUTLEDGE TALOR & FRANCIS GROUP, 2005), 269-270.

ภาคผนวก ง
เครื่องหมายศัพทสาร

เครื่องหมายยศทหารบก กัมพูชา สำหรับเครื่องแบบปกติ
ชั้น นายพล

อัครมเสธียัธายก
จอมพล

ธาย อัครมเสธียัธ
พลเอก

อัครมเสธียัธก
พลโท

อัครมเสธียัธธา
พลตรี

อัครมเสธียัธฎี
พลจัตวา

ชั้นนายพัน

ร.ร.เสธียฉก
พันเอก

ร.ร.เสธียจธ
พันโท

ร.ร.เสธียจธ
พันตรี

ชั้นนายร้อย

รร. ร้อยเอก

รร. ร้อยโท

รร. ร้อยตรี

รร. นายพันเอก
ว่าที่ร้อยตรี

ชั้นจ่านายสิบ

ตรีศูตลฉก
จ่านายสิบเอก

ตรีศูตลฉอ
จ่านายสิบโท

ตุ๋นคักฉลฉล-ฉลฉลฉล
ชั้นนายสิบ-พลทหาร

เครื่องหมายยศทหารเรือ กัมพูชา สำหรับเครื่องแบบปกติ
ชั้น นายพล

อัครมหาวิฆก
พลเรือโท

อัครมหาวิเธา
พลเรือตรี

อัครมหาวิเฐี
พลเรือจัตวา

ชั้นนายนาวา

รณาวีฉก
นาวาเอก

รณาวีเธา
นาวาโท

รณาวีเตรี
นาวาตรี

ชั้นนายเรือ

หตุสรวรรงก
เรอเอก

หตุสรวรเรอ
เรอโท

หตุสรวรเรอ
เรอตรี

สรวรเรอ
เรอตรี

ชั้นพันจ่า จ่า และพลทหาร

ตรีศูลาวีฌก
พันจ่าเอก

ตรีศูลาวีธา
พันจ่าโท

ฐาคัษี ทรุฑล-ธาวีก
ชั้นจ่า-พลทหาร

เครื่องหมาย ยศทหารอากาศ กัมพูชา สำหรับเครื่องแบบปกติ
ชั้น นายพล

อัครยศเสสียฉก
พลอากาศโท

อัครยศเสสียเฮา
พลอากาศตรี

อัครยศเสสียทรี
พลอากาศจัตวา

ชั้นนายนาวิกอากาศ

ร่วเสด็จก
นาวาอากาศเอก

ร่วเสด็จเ
นาวาอากาศโท

ร่วเสด็จถี่
นาวาอากาศตรี

ชั้นนายเรืออากาศ

hurstseesiywngk
เรืออากาศเอก

hurstseesiywea
เรืออากาศโท

hurstseesiytri
เรืออากาศตรี

นายชั้น
ว่าที่เรืออากาศตรี

ชั้นพันจ่าอากาศ จ่าอากาศ และพลทหาร

ตรีศูลดงก
พันจ่าอากาศเอก

ตรีศูลดงเงา
พันจ่าอากาศโท

ตุ๊กตลดดงเงา - ดงเงาบวรส
ชั้นจ่าอากาศ - พลทหาร

เครื่องหมายแสดงชั้นยศของทหารกัมพูชา ทั้ง 3 เหล่าทัพ
สำหรับเครื่องแบบสนาม

อักษยเสสีย์ธายก
จอมพล (ชั้นยศจอมพลมีเพียงทหารบก
เท่านั้นที่ได้รับการแต่งตั้ง ปัจจุบันผู้ที่ดำรง
ยศจอมพลในกัมพูชา คือ พระมหากษัตริย์)

ธาย อักษยเสสีย์
พลเอก (ชั้นยศพลเอกมีเพียงทหารบกเท่านั้น
ที่ได้รับการแต่งตั้ง ปัจจุบันยังไม่มี การแต่งตั้ง
ยศพลเรือเอก และพลอากาศเอก)

อักษยเสสีย์ฉก อักษยธาวีฉก
พลโท, พลอากาศโท พลเรือโท

อัครยศเสสียเฮา
พลตรี, พลอากาศตรี

อัครยศนาวีเฮา
พลเรือตรี

อัครยศเสสียตรี
พลจัตวา, พลอากาศจัตวา

อัครยศนาวีตรี
พลเรือจัตวา

วรยศเสสียฉก
พันเอก, นาวาอากาศเอก

วรยศนาวีฉก
นาวาเอก

วรยศเสสียเฮา
พันโท, นาวาอากาศโท

วรยศนาวีเฮา
นาวาโท

วเสสียถี่
พันตรี, นาวาอากาศตรี

วธาวีถี่
นาวาตรี

หฺรเสสียฉก
ร้อยเอก, เรืออากาศเอก

หฺรธาวีฉก
เรือเอก

หฺรเสสียเจา
ร้อยโท, เรืออากาศโท

หฺรธาวีเจา
เรือโท

หฺรเสสียถี่
ร้อยตรี, เรืออากาศตรี

หฺรธาวีถี่
เรือตรี

ពលបាលសិបខេក
សិបខេក

ចក្របាលសិបខេក
សិបខេក

ពលបាលសិបខេក
សិបខេក ជំនាន់អាកាសខេក

ពលបាលសិបតូ
សិបតូ

ចក្របាលសិបតូ
សិបតូ

ពលបាលសិបតូ
សិបតូ ជំនាន់អាកាសតូ

ពលបាលសិបគី
សិបគី

ចក្របាលសិបគី
សិបគី

ពលបាលសិបគី
សិបគី ជំនាន់អាកាសគី

นายฉก
พลทหารชั้นที่ 1

สารวัตรชูศักดิ์๑
พลทหารชั้นที่ 1

นายฉก
พลทหารชั้นที่ 1

นายเฮา
พลทหารชั้นที่ 2

สารวัตรชูศักดิ์๒
พลทหารชั้นที่ 2

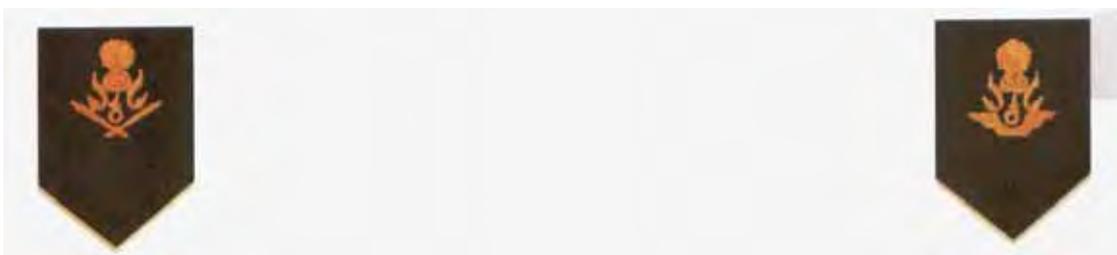
นายเฮา
พลทหารชั้นที่ 2

ถนฉก
พลทหารชั้นที่ 3

สารวัตรชูศักดิ์๓
พลทหารชั้นที่ 3

ถนฉก
พลทหารชั้นที่ 3

ถนเฮา
พลทหารชั้นที่ 4

ถนเฮา
พลทหารชั้นที่ 4

ภาคผนวก จ

เครื่องหมายเหล่านี้ หน่วยงาน และเครื่องหมายแสดงความสามารถของทหารกัมพูชา

เครื่องหมายเหล่าทหาร หน่วยทหาร และเครื่องหมายแสดงความสามารถของทหารกัมพูชา
สำหรับชุดเต็มยศ ชุดปฏิบัติงานปกติ

ตุ้มที่ปีกธำ
เครื่องหมายสำหรับชั้นนายพลเอก จอมพล
หรือผู้ที่มีตำแหน่งเป็นผู้บัญชาการเหล่าทัพ
หรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่ได้รับยศ
นายพลเอกขึ้นไป

ตุ้มที่ อกฤษเสลีย
เครื่องหมายสำหรับชั้นนายพลจัตวา
พลเรือจัตวา พลอากาศจัตวาขึ้นไปจนถึง
ชั้นพลโท พลเรือโท พลอากาศโท

ตุ้มที่เขีง
เหล่าทหารราบ

ตุ้มที่ตกรู
เหล่าทหารขนส่ง

ชลธูบถุຍ-សំភារៈសឹក
អេដ្លាធាតិការ

សុខាភិបាល
អេដ្លាសេនារឹក្ស

ភូមិសាស្ត្រយោធា
អេដ្លាដេងពី

កាំភ្លើងធំនិងកាតាពារអាកាស
អេដ្លាតារប៊ីនល្អិត-ត្រូវស្តីអាកាសយាន

รชฎีเกราะ-รชฎีสถไฟค
เหล่าทหารม้า-ยานเกราะ

วิญญู
เหล่าทหารช่าง

บฏูรสาร
เหล่าทหารสื่อสาร

กษ ฅกภทสลา
เหล่าทหารสารบรรณ

บชฎกเศสจี ๑
เหล่าเทคนิคที่ 1

บชฎกเศสจี ๒
เหล่าเทคนิคที่ 2

ตุลาการเวาฉา
พระธรรมนุญ, ตุลาการทหาร

หยาฎการเวาฉา
อัยการทหาร

สิวระและไตรถิต
เหล่าคูริยางค์

สิทราและพรา
ทหารพลร่ม

สรา
กองนาวาจร/กองทัพเรือ

หาคาสระ
กองอากาศจร/กองทัพอากาศ

หาคาสระเอษภุชิต
กองทัพอากาศ

กองทักรวม
หน่วยพลร่ม

เวาฉิรรม
ทหารพลร่ม

ทรูบหุ้ด
ครุฟีกโดดรม

ชลดนุบถุย-สัฎการะสัฎ
เหล้าพลาธการ

สุอาภการ
เหล้าเสนารักษั

ภุยสภาสุฎเยาธา
เหล้าแผนทึ

กัาฐึนถัธการากาส
เหล้าทหารปึนหญึ

มธการะ-มธการสัฎ
เหล้าทหารมึา-ยานการะ

วิศวกษุ
เหล้ำทหำรช้ำง

บฏฐุสสำร
เหล้ำทหำรสั้สสำร

กษัฒกภำตสำลำน
เหล้ำทหำรสำรบรรณ

ตุลำนกำรเขำฉำน
พระชรรรมนุญ, ตูลำนกำรทหำร

หษยงกำรเขำฉำน
อัยกำรทหำร

สិวนุ้ฉินไ้ถุฉัถ
หล่าคุรียางค์

บเชुकเศสจี ๑
หล่าเทคนิคที่ 1

บเชुकเศสจี ๒
หล่าเทคนิคที่ 2

ฉั้ไ้ถุฉายฆ
ทหารพลร่ม

ธาร่าชว
กองนาวาจร/กองทัฟเรือ

หาคาสซม
กองอากาศจรร/กองทัพอากาศ

หาคาสซมเฮชมรุษยธ
กองทัพอากาศ

คชฉภภภภภภภภภภภภ
หน่วยพลร่ม

เขษณษษษษษษษษษษ
ทหารพลร่ม

คหษษษษษษษษษษษษ
ครุฬภภภภภภภภภภ

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นามสกุล	ร.ต. จุติพงษ์ มะลิซ้อน ร.น.
วัน เดือน ปีเกิด	20 มกราคม พ.ศ. 2522
ชาติภูมิ	3 หมู่ 12 ต.เมืองลิง อ.จอมพระ จ.สุรินทร์
ประวัติการศึกษา	<p>พ.ศ. 2534 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนหนองโคง สุรวิทยาคม อ.เมือง จ.สุรินทร์</p> <p>พ.ศ. 2537 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสุรวิทยาคาร อ.เมือง จ.สุรินทร์</p> <p>พ.ศ.2542 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ช่างยานยนต์) ร.ร.ช่างฝีมือทหาร รุ่นที่ 37 ยศ.ทหาร บก.ทหารสูงสุด</p> <p>พ.ศ. 2547 หลักสูตรภาษาเขมรเบื้องต้น สถาบันภาษา กรมข่าวทหาร บก.ทหารสูงสุด</p> <p>พ.ศ. 2547 ครุศาสตบัณฑิต (สังคมศึกษา) เกียรตินิยม มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร</p> <p>พ.ศ. 2552 ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (เขมรศึกษา) มหาวิทยาลัยศิลปากร</p>
ประวัติการทำงาน	<p>พ.ศ. 2542 เจ้าหน้าที่ประจำ ศรภ. ศูนย์รักษาความปลอดภัย บก. ทหารสูงสุด</p> <p>พ.ศ.2551 นายทหารประจำ ศรภ. ศูนย์รักษาความปลอดภัย บก. กองทัพอไทย</p>
ที่อยู่ปัจจุบัน	34 / 697 ตลาดปลาเค้า แขวงอนุสาวรีย์ บางเขน กทม.